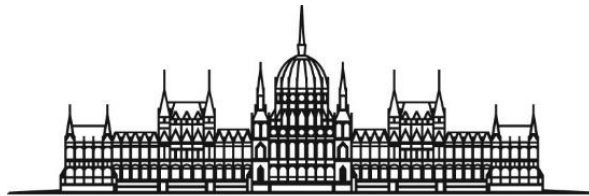

Országgyűlési Napló

Dúró Dóra, dr. Latorcai János és Lezsák Sándor
elnöklete alatt

Jegyzők: *Bakos Bernadett, Berki Sándor,*
Földi László, Mihálffy Béla

Az ülésnap megnyitása.....	12673
A felsőoktatást érintő képesítések elismeréséről szóló globális egyezmény kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	12673
Dr. Hankó Balázs Zoltán kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	12673
Felszólalók:	
Dr. Vinnai Győző , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	12675
Barkóczy Balázs , a DK képviselőcsoportja részéről	12678
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	12682
Dr. Hiller István , az MSZP képviselőcsoportja részéről	12683
Dr. Brenner Koloman , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	12687
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről	12691
Barkóczy Balázs (DK).....	12695
Dr. Hankó Balázs Zoltán kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár előadói válasza	12696
Az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	12703
Steiner Attila energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	12703
Felszólalók:	
Becsó Zsolt , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	12705
Dudás Róbert , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	12707
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	12709
Dócs Dávid , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	12711
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	12713
Steiner Attila energiaügyi minisztériumi államtitkár előadói válasza	12716
Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, valamint az egyes energetikai tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat, továbbá a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény és az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig	12720
Steiner Attila energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	12721
Felszólalók:	
Dr. Szeberényi Gyula Tamás , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	12723
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről	12725
Mihálffy Béla , a KDNP képviselőcsoportja részéről	12728
Kunhalmi Ágnes , az MSZP képviselőcsoportja részéről	12729
Berki Sándor , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	12735
Toroczkai László , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	12738
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	12743
Varju László (DK)	12749
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	12751
Steiner Attila energiaügyi minisztériumi államtitkár előadói válasza	12756
A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény, valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	12762
Dr. Raisz Anikó energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	12762
Felszólalók:	
Dr. Ferencz Orsolya , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	12764
Berki Sándor , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	12767
Földi László , a KDNP képviselőcsoportja részéről	12769
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről	12770
Varju László (DK)	12773
Varga Zoltán (DK)	12776
Dr. Ferencz Orsolya (Fidesz).....	12777
Varga Zoltán (DK)	12778
Dr. Fazekas Sándor (Fidesz)	12778
Varga Zoltán (DK)	12779

Dr. Ferencz Orsolya (Fidesz).....	12780
Dr. Fazekas Sándor (Fidesz)	12780
Dr. Raisz Anikó energiaügyi minisztériumi államtitkár előadói válasza	12781

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig .....

V. Németh Zsolt energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója .....

Felszólalók:

Dr. Szeberényi Gyula Tamás , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	12787
Varga Zoltán , a DK képviselőcsoportja részéről.....	12789
Földi László , a KDNP képviselőcsoportja részéről	12793
Kunhalmi Ágnes , az MSZP képviselőcsoportja részéről	12795
Dudás Róbert , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	12798
Berki Sándor , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	12801
Szabadi István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	12803
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről	12806
Nacsa Lőrinc (KDNP)	12812
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	12812
Cseresnyés Péter (Fidesz).....	12813
Varga Zoltán (DK)	12814
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	12817
V. Németh Zsolt energiaügyi minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	12821

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2022. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig .....

Törő Gábor, a Költségvetési Bizottság előadója, a napirendi pont előadója .....

Felszólalók:

Simon Róbert Balázs , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	12828
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	12828
Szabadi István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	12829
Törő Gábor , a Költségvetési Bizottság előadójának válasza	12832

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2024. évi egységes költségvetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig .....

Törő Gábor, a Költségvetési Bizottság előadója, a napirendi pont előadója .....

Felszólalók:

Simon Róbert Balázs , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	12834
Szabadi István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	12835
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	12837
Törő Gábor , a Költségvetési Bizottság előadójának válasza	12839

Az ülésnap bezárása.....

Az ülésen jelen voltak:

DR. RAISZ ANIKÓ energiaügyi minisztériumi államtitkár, STEINER ATTILA államtitkár, V. NÉMETH ZSOLT államtitkár, DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
10. ülésnapja
2023. november 8-án, szerdán
(9.01 óra - Elnök: Dúró Dóra
Jegyzők: Mihálffy Béla és Bakos Bernadett)

ELNÖK: Az Országgyűlés őszi ülészakájának 10. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Bakos Bernadett és Mihálffy Béla jegyzők lesznek segítségemre. Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **a felsőoktatást érintő képesítések elismeréséről szóló globális egyezmény kihirdetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/5880. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Hankó Balázs Zoltán úrnak, a Kulturális és Innovációs Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének 30 perces időkeretben. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök asszony. Tisztelt Országgyűlés! Az elmúlt évek során megújult a magyar felsőoktatás, az egyetemekkel, az egyetemek gazdasági-társadalmi környezetével megújított új struktúrának köszönhetően versenyképességi fordulat következett be a magyar felsőoktatásban.

Minek köszönhető mindez? A sikerek három pilléren állnak, melyben az egyetemek oktatói, kutatói és az egyetemisták élnek azzal a lehetőséggel, amit a megújult magyar felsőoktatás kínál. Határozott egyetemi autonómiát mind kutatási, oktatási, pénzügyi, gazdálkodási és szervezeti értelemben; rugalmas, versenyképes működést és a finanszírozási megállapodásoknak köszönhetően kiszámíthatóságot. Kiszámíthatóságot egy olyan környezetben, amelyet járványok és a szomszédunkban zajló háború és háborúk tesznek bizonytalanná. Ilyenkor jelent különösen is biztonságot az, hogy a megújított magyar felsőoktatás értékőrző, értékformáló.

Az elmúlt évek során, amikor a folyamatot elkezdtük, 7 magyar felsőoktatási intézmény szerepelt a nemzetközi ranglisták legjobb 5 százalékában, mára már ez 12-re emelkedett, sőt, mi több, a múlt héten megjelent szakrangsorok esetében 13 egyetemünk szerepel a szakrangsorok legelején.

A Semmelweis Egyetem a világ harmincezer intézménye közül a legjobb 1 százalékban szerepel és régiós első helyen áll. Fontos előrelépés az is, hogy 2018-22 között 78 százalékkal nőtt a minőségi publikációk száma, a nemzetközi publikációk száma, melyet jelen egyezmény is előtérbe fog helyezni, 26 százalékkal emelkedett.

A szabadalmi bejelentések számát négyszerezük az elmúlt években, és a sikerekhez természetesen az is hozzájárult, hogy megdupláztuk a magyar felsőoktatás finanszírozását, minden második forintot

teljesítményalapon biztosítunk. Ez a nemzetköziesítés, az oktatási kiválóság, valamint a kutatási kiválóság alapján valósul meg.

A megújult magyar felsőoktatás sikerét jelzik a felvételi számok is, hiszen 33 százalékkal nőtt a felvettek száma, ami az elmúlt tíz év legmagasabb adata. 107 ezren kezdték meg a felsőoktatásban tanulmányaikat, amivel ma Magyarország nyolcadik legnépesebb városa lenne a golyák városa.

Hat ponttal emelkedtek a mediánpontértékek, azaz értékesebb pontokkal lehetett bejutni, és a 107 ezer diákból 10 diákból minden 8 állami ösztöndíjjal kezdi meg tanulmányait, ami pedig azt jelenti, hogy 6 millió forintot fordít a magyar állam a fiatalok képzésére. Ez mind európai, mind világviszonylatban kiemelkedő, hogy a felvettek 80 százaléka állami ösztöndíjas helyen kezdi meg tanulmányait. Minden második diák a vidéki egyetemeken kezdi meg tanulmányait, és a műszaki, természettudományi, mérnök-informatikai képzés esetében is 39 százalékos előrelépést értünk el, sőt a pedagógusképzés esetében 72 százalékos előrelépést értünk el, ami az elmúlt hat év legmagasabb száma.

Tesszük mindezt úgy, hogy csökken a lemorzsolódás, és ami a jelen egyezményhez is kapcsolódóan kiemelten fontos: a magyar felsőoktatás nemzetköziesítése kiváló irányba halad, hiszen az elmúlt tíz évhez képest megdupláztuk a nemzetközi diákok számát: 42 ezer nemzetközi diák van ma a magyar felsőoktatásban, közel 180 országból.

2030-as céljaink ambiciózusak. Azt szeretnénk, hogy legyen egy egyetemünk a világ legjobb száz egyeteme között, legyen három egyetemünk az európai legjobb száz egyetem között, és erősítsük tovább az oktatási-kutatási kiválóságot, nemzetközi együttműködések, és tovább növeljük a nemzetközi diákok számát a magyar felsőoktatásban.

Tisztelt Ház! Az önök előtt fekvő törvényjavaslat az Országgyűlés támogatását kéri hazánknak a felsőoktatást érintő képesítések elismeréséről szóló globális egyezményhez történő csatlakozásához. Az UNESCO konferenciája 2019-ben a 40. ülészakán fogadta el a globális elismerési egyezményt, amely az Egyesült Nemzetek Szervezete, tehát az ENSZ első felsőoktatási tárgyu szerződése.

Az egyezmény egy többoldalú elismerési egyezmény, amely egyetemes elveket állapít meg a felsőoktatási képesítéseknek, vagyis az okleveleknek és a felsőoktatáshoz való hozzáférést biztosító képesítéseknek, tehát az érettségi bizonyítványnak az igazságos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes elismerésére. A nem hagyományos tanulási módokra vonatkozó rendelkezésekkel az egyezmény megkönnyíti a képesítések és a résztanulmányok elismerését is egyaránt, amely résztanulmányok és rövid ciklusú képzések egyre gyakoribbá válnak a nemzetközi világban is.

Az egyezmény ratifikálásával a részes államok kötelezettséget vállalnak arra, hogy erősítik a felsőoktatási együttműködések, javítják a felsőoktatás minőségét, valamint hozzájárulnak a tudományos, oktatói,

kutatói és diákmobilitáshoz. Maga az egyezmény '23. március 5-én lépett hatályba; 22 részes állama van, de látnunk kell azt, hogy az UNESCO mintegy kétszáz tagállama és a Szentszék előtt is nyitva áll ez ratifikáció céljából.

Mindez tehát azt jelenti, hogy a globális elismerési egyezmény elfogadásával igen jelentős mértékben járulhatunk hozzá hazai felsőoktatásunk nemzetköziesítéséhez, és ha már a 2030-as célokat említettem, akkor a 2030-as nemzetköziesítési célja a felsőoktatásnak az, hogy a jelenlegi 42 ezerről 80 ezerre tudjuk a nemzetközi diákok számát emelni úgy, hogy ebben már a rövid ciklusú képzések is jelentős hányadot tudjanak képviselni.

E célok elérése érdekében kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként Vinnai Győző képviselő úr, a Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Parancsoljon!

DR. VINNAI GYŐZŐ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Fontos törvényjavaslat fekszik előttünk, mert a felsőoktatás a magyar oktatási rendszerben mindig kivételes helyet foglalt el, és nagyon fontos ezen oktatási ágazat, a felsőoktatás, az egyetemek fejlesztése.

Ahogy államtitkár úr is mondta, egy nagyszabású fejlesztés zajlik napjainkban. Néhány éve indult el; nemcsak a modellváltásra gondolok, hanem a finanszírozásra, hogy mintegy 1500 milliárd forint kerül az egyetemekhez, tehát igaz az a mondat, amit államtitkár úr mondott, hogy finanszírozási kérdésekben a kiszámíthatóság jellemzi a hazai felsőoktatási intézményeket. Ráadásul a megújulás a minőség irányába megy.

(9.10)

Bár a hallgatói létszám is nőtt, és ez öröndetes, magam arról tudok beszámolni - itt egy országos számot hallottunk, hogy 107 ezren kezdték meg őszen a tanulmányaikat az egyetemeken -, én a Nyíregyházi Egyetemen oktatok, ott pedig ez a 33 százalékos növekedés még nagyobb számú növekedés volt, ami azt mutatja, hogy van egy jó stratégiája az egyetemnek, egy komoly vidéki egyetemé nőheti ki magát. Azért mondom feltételes módban, mert ez még előttünk van; vonzza a hallgatókat; minőségi képzést ad; megjelentek a külföldi hallgatók, ami itt annyira nem volt jellemző, hiszen a Debreceni, a Pécsi, a Szegedi Egyetemen vagy Budapesten a külföldi hallgatók száma jelentős.

Hadd utaljak zárójelben arra, egy cikkben olvastam éppen tegnap, hogy mennyi norvég hallgató van Budapesten, norvég fiatal van, így volt a cikkben.

Egy kicsit utánajártak, hogy a norvég hallgatók vagy a norvég fiatalok az egyetemeken tanulnak, a Semmelweis Egyetemen, elsősorban az orvosi egyetemen, a pécsi egyetemen, Budapesten még az Állatorvostudományi Egyetemen, tehát ez azt jelenti, hogy jó a képzés, ha Norvégiából idejönnek. Bár igaz, hozzá kell tennem, hogy Norvégiában a norvég hallgatók 30 százaléka külföldi egyetemeken tanul, de ez számunkra egy elismerés, hogy a norvég hallgatók a Semmelweis Egyetemre járnak vagy éppen a pécsi orvosi karra járnak. És ha azt nézem, hogy Európában hol vannak még, mert vannak más országokban, Magyarország nagyon előkelő helyen található.

Azt is hallottuk államtitkár úrtól - a versenyképességi fordulatról beszélt néhány mondatot -, hogy a teljesítményelvet is bevezettük a felsőoktatásban. A modellváltás megtörtént a Nyíregyházi Egyetemen is, és ott is egy teljesítményalapú bérezés jelent meg. Véleményem szerint ez irányt mutat és egy dinamizmust adhat a felsőoktatásnak.

Talán még egy helyi dolgot szeretnék megjegyezni, ahol még bőven van dolgunk, a pedagógusképzés kapcsán. Magán a Nyíregyházi Egyetemen - korábban tanárképző főiskola volt, magam 40 éve tanítok ott - azt láttam, hogy akik kikerültek innen, azok megállták a helyüket a pályán, és most talán újra kezd a presztízs visszajönni. Szükség lenne erre, hiszen tanáregyeniségek nélkül nincsen komoly tudományos teljesítmény.

Hadd utaljak itt Krausz Ferenc példájára, aki a Nobel-díj megkapása után arra hivatkozott, hogy milyen jó tanárai voltak, milyen jó iskolába járt. Az Eötvös Loránd Kutatási Hálózatban is dolgozik, külföldön is dolgozik. Tehát ez a törvényjavaslat, amiről beszélünk, pontosan ezt segíti elő, hogy maga a tudományos teljesítmény, a tudományos munka nem ismer határokat, az nemzetközi, és egy magyar kutató, aki jó iskolákba járt, jó tanároktól, tanáregyeniségektől tanult, bizony komoly, világszínvonalú teljesítményre képes.

És akkor néhány szót engedjenek meg nekem a felsőoktatást érintő képesítések elismeréséről szóló globális egyezmény kihirdetéséről szóló törvényjavaslatról! Nem fogok rajta végigmenni, de egy-két fontos dolgot, egy-két fontos fogalmat szeretnék megemlíteni.

A preambulumban látom a fogalmakat. Engedjék meg, hogy néhány fogalmat megemlítek itt, hogy az UNESCO, illetve az ENSZ első felsőoktatási tárgyú szerződése, a globális egyezmény preambuluma milyen fogalmakat említ. Az egyik, hogy a közös szándékot emeljük ki, hogy erősödjének az oktatási, földrajzi, humanitárius, kulturális, tudományos és társadalmi-gazdasági kapcsolatok a részes államok között. Ez egy nagyon fontos cél.

És van még az oktatáson túlmutató cél is, hogy a szervezet célul tűzte ki azt, hogy hozzájárul a béke és biztonság fenntartásához azáltal, hogy elősegíti a nemzetek közötti együttműködést a nevelésügy, a tudomány és a kultúra révén. Azt hiszem, nem kell hangsúlyoznom, hogy a mai bizonytalan puszkaporos

világban, amikor háborúk, regionális háborúk vannak Európában és a Közel-Keleten, ez milyen fontos cél.

Aztán van még egy fogalom, a minőségi oktatás támogatása, valamennyi szinten történő támogatása. És itt van még egy fogalom, amit szeretnék képviselőtársaim figyelmébe ajánlani: az egész életen át tartó tanulás mindenki számára elérhető legyen. Ez egy nagyon fontos dolog, hiszen a gazdasági viszonyok, a társadalmi-gazdasági viszonyok Magyarországon és a világon is olyan gyorsan változnak, hogy szükség van arra, hogy állandó képzéseken vegyünk részt. Ez a lifelong learning eszméje, amit magam is vallok. És a növekvő nemzetközi felsőoktatási együttműködések-ről is szól ez a preambulium.

Tisztelt Képviselőtársaim! Gyakorlatilag ennek a törvényjavaslatnak a kihirdetéséről van szó. A nem globális, korábbi konvenciókhoz képest a következő kérdésekben jelent előrelépést ez a globális elismerési egyezmény, a lisszaboni egyezménnyel egyezően, néhány pontban ezt szeretném felsorolni.

Az egyik: az elismerésre vonatkozó valamennyi rendelkezést egy dokumentum tartalmazza - ez egy könnyebbség.

Figyelembe veszi az egyes országok felsőoktatási rendszereinek sokszínűségét és tagoltságát. Így van: állami egyetem, magánegyetem, modellváltó egyetemek, tehát ezt mindenképpen beépíti az egyezmény.

A harmadik: minden részt vevő ország számára alapvető fogalmakat, alapelveket, eljárási szabályokat és végrehajtási mechanizmust állapít meg, amely által lehetővé válik egy egységes oklevél-elismerési gyakorlat kialakulása az egész világon, a csatlakozó államok érdekeinek sérülése nélkül. Tartalmazza az érettségi, illetőleg az azzal egyenértékű bizonyítványok, továbbá a résztanulmányok és a felsőfokú képesítések figyelembevételének elveit.

Az általános rendelkezésektől eltérő, külön speciális eljárási szabályokat tartalmaz a menekültek, a befogadottak és a menedékes személyek képzésének elismerésére vonatkozóan. Gondolom, nem kell hangsúlyoznom, hogy ez milyen fontos a mai viszonyok között.

Nagy hangsúlyt helyez egy nemzeti információs központ felállítására, vagy pontosabban előírja annak felállítását. Zárójelben jegyzem meg, hogy ez 1993 óta működik Magyarországon Magyar Ekvivalencia és Információs Központ néven, amely az Oktatási Hivatal szervezeti egysége.

És befejezésül: nemzetközi jogi érvénnyel szabályozza az egységes végrehajtási mechanizmust.

Tisztelt Képviselőtársaim! Meg kell jegyezzem, hogy ez a globális egyezmény, az alapelvek implementálása nem keletkezett jogalkotási kötelezettséget, és nem jelent adminisztrációs többletterhet. Ezért a Fidesz-frakció nevében kijelenthetem, hogy támogatjuk a felsőoktatást érintő képesítések elismeréséről szóló globális egyezmény kihirdetéséről szóló törvényjavaslatot. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Most a DK képviselőcsoportjának vezérszónoka, Barkóczy Balázs képviselő úr következik, parancsoljon!

BARKÓCZI BALÁZS, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök asszony. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár Úr! A vezérszónoki felszólalásom elején ki kell jelentenem, hogy a Demokratikus Koalíció képviselőcsoportja támogatja a globális egyezmény elismerésének kihirdetését, azonban úgy gondoljuk, hogy pont az előttünk fekvő törvényjavaslat és annak vitája lehetőséget ad számunkra arra, hogy az előterjesztés kapcsán számot vessünk a magyar felsőoktatás jelenlegi helyzetével, méghozzá két nagyon fontos szempont alapján.

Én úgy gondolom, hogy nem megkerülhető ez a számvetés, hiszen a magyar felsőoktatás háza táján az elmúlt években olyan anomáliák történtek, amelyek jelentősen hozzájárultak annak színvonalzuhanásához, az egyetemi vagy elherdálásához, a hátrányos helyzetűek felsőoktatásból való kiszorulásához, és a sort még nagyon hosszan folytathatnánk.

Elég, ha csak arra gondolunk, hogy az Orbán-kormányok elmúlt 13 évében folyamatosan csökkent a felsőoktatásba beiratkozó hátrányos helyzetű tanulók aránya, akiknek a száma pár év alatt 1 százalékra esett vissza az önköltséges képzési helyek arányának növekedése, a keretszámok csökkenése, a szociális támogatások visszanyesése, valamint a nem helyben lakó hallgatók számára a többletköltségek drasztikus növekedése miatt. Mindez pedig odáig vezetett, hogy a jelenlegi kormány pillanatnyi érdekei és döntései határozzák meg azt, hogy ma Magyarországon ki, mit és főleg mennyi pénzért tanulhat.

De beszélhetnénk arról is, hogy miközben a kormány 2010 óta folyamatosan hangsúlyozza a felsőoktatás megfelelését a munkaerőpiacnak, és miközben valóban nő a munkaerőpiaci kereslet a diplomások iránt, addig ezek száma folyamatosan csökken, ha nem stagnál.

(9.20)

A helyzetet tovább súlyosbította a felsőoktatási autonómia jelentős szűkítése, először a köztestületek rendszerének átalakításával, majd az úgynevezett vagyongazdálkodási alapítványok létrehozásával, amivel az állam kivonta az egyetemeket a közfelügyelet alól.

Fontos megjegyezni, hogy a struktúraváltással az érintett egyetemeken dolgozó tanárok és kutatók is kiszolgáltatott helyzetbe kerültek, hiszen elvesztették közalkalmazotti státuszukat, ha pedig nem vállalták az új jogállás szerinti foglalkoztatást, akkor sem végkielégítés, sem felmentési idő nem illette meg őket.

Mindeközben a felsőoktatást az elmúlt 13 évben brutális költségmeggvonás sújtotta, az egyetemek finanszírozási rendszere átláthatatlan és jelen pillanatban kiszámíthatatlan. A felsőoktatás - az oktatás más

szintjeihez hasonlóan - továbbra sem tudta megvalósítani a hallgatóközpontú, a tudásátadásra koncentrááló szemléletmódot felváltó készségfejlesztő oktatást.

A hallgatói és oktatói lehetőségek drasztikus beszűkülését, valamint a magyar felsőoktatás kontinentális elszigetelődését erősítette a közalapítványok által felügyelt egyetemek kizárásának lehetősége az Európai Unió által finanszírozott Erasmus Plusz és Horizont Európa programokból.

De menjünk sorban, mégpedig az egyezmény vállalt céljaival összhangban. Azt mondja az előttünk fekvő szöveg, hogy az egyezmény célja - idézem -, hogy „elősegítse és erősítse a nemzetközi együttműködést a felsőoktatásban”.

Nézzük meg akkor, hogyan állunk ezzel a hazai viszonyok között. Idén januárban jött a hír, hogy az EU 21 magyar egyetemet zárhat ki az Erasmus-csereprogramból amiatt, hogy ezeket az iskolákat az Orbán-kormány fideszes politikusok vezette alapítványokba szervezte ki. Az Európai Bizottság már tavaly ősszel jelezte, hogy nincsen rendben az állami egyetemek fideszes alapítványokba úzése és megszállása, önök azonban akkor semmit sem léptek, ennek pedig most súlyos következményei lehetnek; az Európai Unió Tanácsa 2022. december 15-ei hatállyal ugyanis megtiltotta a szerződéskötést az alapítványi formában működő magyarországi egyetemekkel minden Horizont- és Erasmus-alapból finanszírozott pályázati struktúra esetében. Ez széles skálán érinti a magyar diákokat és a magyar kutatói közösséget, lévén, hogy rendkívül sokszínű programokról van szó. Majd' két tucat - illetve azóta még több, mert még többre nőtt az alapítványi fenntartású egyetemek száma - magyar egyetem maradhat ki a jövőben az Erasmus Plusz és a Horizont Európa programokból, ami egyet jelent a magyar tudományos élet kihullásával az európai tudományos vérkeringésből.

A Demokratikus Koalíció akkor határozati javaslatot nyújtott be, amely szerint az összeférhetlenség szigorításával, vagyis a fideszes káderek kizárásával tette volna lehetővé azt, hogy a magyar oktatók és a magyar hallgatók ne eshessenek el az európai tudományos programokban való részvételtől. Ezt akkor a kormánypárti képviselők gondolkodás nélkül lesöpörték az asztalról, tárgysorozatba sem vették. S igaz, hogy február végén Gulyás Gergely bejelentette, hogy a miniszterek távoznak a kuratóriumokból, azonban a többi politikai komisszár maradt, vagy - mint Szili Katalin esetében például - önök a munkakörök, rangok, címek, beosztások átnevezésével próbáltak meg trükközni, hogy így bújjanak ki a kötelezettség teljesítése alól. Vagyis mi történt, tisztelt képviselőtársaim? Fontosabb volt a kormánypárti képviselőknek néhány Fidesz-közeli közszereplő kitömése újabb állami szavazatokkal és milliókkal a modellváltó egyetemek kuratóriumain keresztül, mint a magyar hallgatók és oktatók érdekei.

Tudjuk erre a választ. Navracsics Tibor a rá jellemző kincstári optimizmussal szinte havonta el szokta mondani, hogy az Erasmus Plusz együttműködési és

oktatási csereprogram, valamint a Horizont Európa kutatási és innovációs program ügyében lesz megállapodás az Európai Unióval, és a hallgatói programok folyamatossága fennmaradhat, a kutatói együttműködések ugyanakkor már ma is akadoznak vagy meg is szakadtak. Jó példája ennek Kemenesi Gábor víruskutató esete, akit legutóbb egy olyan, rovarok által terjesztett betegségekkel foglalkozó nemzetközi hálózati programból raktak ki egyik pillanatról a másikra, amely még tavaly december 15-e előtt indult és aláírásra is került. A Tanács rendelkezése elvben a december 15-e előtt elnyert pályázati programokat nem érintené hátrányosan, ám Kemenesi Gábor példája jelzi, hogy a gyakorlat teljesen mást mutat. Hadd idézzem most önöknek a neves víruskutatót, akit egyébként a Covid ideje alatt ismert meg az ország. Azt mondja tehát Kemenesi Gábor: „A programokból való kizárás nemcsak azt jelenti, hogy nem érkezik pénz az EU-tól, hanem rendkívüli károkat is okoz a már meglévő vagy épülőben lévő nemzetközi együttműködésre is. Korábban járt nálunk kutató a Pasteur Intézetből, amelyből a mai napig fennálló kapcsolat alakult ki, és amely később komoly kutatási pénzek bevonását tette lehetővé. A jelenlegi helyzet tehát súlyosan érinti a nyugati beágyazottságunkat, ám hiába látjuk mi ezt világosan, én mint kutató” - mondja Kemenesi - „itt állok érdemi hivatalos tájékoztatás vagy jogi segítség nélkül, és nem is tudom, hogy kihez, milyen formában fordulhatok jogorvoslatért.”

És nem győzzük hangsúlyozni, tisztelt képviselőtársaim, hogy ezek a csereprogramok nem a pénzről szólnak, mondjon bármit is a miniszterelnök, aki szintén a rá jellemző pökhendiséggel annak idején bejelentette, hogy ha majd nem küldi az Unió a pénzt, akkor a hallgatók és az oktatók számára a magyar kormány majd a magyar költségvetésből fogja kifizetni az ő ösztöndíjukat. De hát, képviselőtársaim, mindannyian tudjuk - legalábbis remélem, akik ebben a teremben ülünk -, hogy ezek a programok olyan kölcsönös szerződéses viszonyok, amelyeknek a megszüntése azt fogja eredményezni, hogy a magyar felsőoktatás szereplőit nem fogják többé fogadni ilyen csereprogramokban nagy múltú és nemzetközi elismertségnek örvendő európai egyetemek, ezek híján pedig maximum Üzbegisztánba vagy Kazahsztánba mehetnek tanulni és kutatni. Tehát ma Magyarországon jelen pillanatban a nemzetközi együttműködés ideája sérül.

Lássuk akkor a második szempontot! Azt mondja az előterjesztés szövege, hogy az egyezmény célja - ismét idézet következik -, hogy „előmozdítsa a képesítések elismerése révén a befogadó szemléletű és az esélyegyenlőségen alapuló bejutást a minőségi felsőoktatásba, továbbá támogassa az egész életen át tartó tanulási lehetőségeket mindenki számára”. Ezt Vinnai képviselőtársunk is idézte.

Tisztelt Képviselőtársaim! Hosszabb, egy-két évtizedes időtávokon mind a magyar diplomával rendelkezők, mind a felsőoktatásba bekerültek aránya nő valamennyit vagy stagnál, ami természetesen pozitív tendencia. Csakhogy a nagy tendenciát részletesen

vizsgálva és kontextusba helyezve már éles strukturális problémák rajzolódhatnak ki. A magyar diplomásarány az EU-ban a sereghajtók között van, és a felsőoktatási bejutási esélyek alakulásával sem büszkélkedhet az ország. A diplomások aránya egyébként a környező országokhoz képest is a legalacsonyabb. A magyar diplomások arányának növekedése jelentősen elmarad az EU-átlagtól és a régió országaitól, ráadásul az országon belüli különbségek is kiugróak, ami hosszabb távon jelentős versenyképesség-csökkenést eredményezhet.

Úgy tűnik, hogy ez a jelenség a magyar felzárkózás korlátait is felülrajzolja, oktatáskutatók ugyanis arra hívják fel a figyelmet, hogy a magyar felsőoktatásban is egyre nagyobb a szelekció - mint már én is utaltam rá -, a bejutás folyamatában rejlő társadalmi egyenlőtlenség folyamatosan növekszik. Több tanulmány is rámutat arra, hogy 2015-ben nagymértékben visszaesett az alap osztatlan nappali képzésre bejutottak összes jelentkezőhöz képest vett aránya, nehezebb lett a bejutás, és megállt a felsőoktatás társadalmisításának a folyamata. Egyébként ez '13-ban is bekövetkezett az önköltségek növelésével, majd '21-ben, amikor emelt szintű érettségihez kötötték a bejutást. Ez jelentős megtorpanást hozott a magyar felsőoktatás teljes részvételi hányadának növekedésében, ráadásul a bejutási esély ilyen szintű visszaesése a fejlett országok között szinte példátlan.

Összefoglalóan elmondhatjuk tehát, hogy a tehetősebb kistérségekből mindig jobbak a bekerülési esélyek, mint a kevésbé tehetősekből vagy a hátrányos helyzetűekből. A különbség viszonylag nagy, ugyanakkor az olló az elmúlt 13 évben csak tovább nyílt, tehát a felső két tizednek még könnyebb lett a bejutás, az alsó tizedeknek pedig még nehezebb. A magyar társadalomban az egyenlőtlenségi lejtő meredekebb lett ezáltal. Az egyes társadalmi csoportok esélyeinek csökkenése, vagyis a felsőoktatásba történő bekerülésben érvényesülő egyenlőtlenség növekedése pedig az elmúlt évek oktatáspolitikájának a következménye, és ezt sem lehet elhallgatni.

A szakpolitikai döntések mellett nyilvánvalóan az is meghatározza a területet, hogy a GDP-arányos kormányzati oktatási költségek adataiból kiolvasható, hogy az elmúlt bő egy évtizedben a Fidesz-kormányok jelentős forrásokat vontak ki a magyar oktatás egészéből. Ha a felsőoktatási kiadásokat GDP-arányosan megnézzük, kirajzolódik egy 2012-től kezdődő jelentős forráskivonás a magyar felsőoktatásból, miközben a modellváltó egyetemekre és a káderképzőre, például a Nemzeti Közszolgálati Egyetemre jelentős összegeket fordít ez a kormányzat. A ráfordítás aránya azonban még így sem éri el sem az EU-, sem az OECD-átlagot, vagyis elmondhatjuk, hogy az esélyegyenlőség szempontjai is ugyanúgy sérülnek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Talán ez a két példa is világosan megmutatja, miért mondja azt a Demokratikus Koalíció, hogy a felsőoktatásban is szociáldemokrata fordulatra van szükség, vagyis olyan oktatáspolitikát kell folytatni, amely mindenki számára

elérhetővé teszi a magas színvonalú európai felsőoktatást az egyezmény célkitűzéseivel összhangban, valamint a felsőoktatás autonómiájának visszaállítása mellett olyan finanszírozási rendszert kell kialakítani, amely nem sérti az esélyegyenlőség és a társadalmi igazságosság elvét. Jó lenne, ha a jövőben önök is ezen dolgoznának. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

(9.30)

ELNÖK: Most Hollik István képviselő úr, a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Parancsoljon, megadom a szót.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Ház! Röviden reagálnék a DK-s képviselőtársam által elmondottakra. A felsőoktatás úgy néz ki a DK-s buborékban, ahogy azt képviselőtársam elmondja, csak a DK-s buborékban semmi köze nincs a valósághoz. Azt látom, hogy minden nemzetközi rangsor is azt támasztja alá, hogy a modellváltás - amelyben valóban volt egy vita közöttünk, önök nem támogatták, mi pedig igen - nem garancia a sikerre, de egy biztos: lehetőséget biztosított arra az egyetemek számára, hogy sok mindent másként csináljanak, mint ahogy csináltak az elmúlt harminc évben. És mivel az elmúlt harminc év nem hozott sikert, nem hozott előrelépést a felsőoktatási intézmények számára, ez egy lehetőség volt; nem garancia a sikerre, de lehetőség a sikerre. És nagyon úgy néz ki, hogy önöknek nem volt igazuk, amikor azt mondták, hogy a modellváltás kártékony, hiszen azt láthatjuk, hogy a Higher Education-rangsorban az 1 százalékos elit ligában játszik a Semmelweis Egyetem, vagy hogy mondjak egy másik egyetemet, a Debreceni Egyetem 400 helyet javított ebben a rangsorban - és világranglistára került számos másik egyetem is. És Magyarország az innovációs teljesítmény szempontjából is előrelépett a Global Innovation Index ranglistáján is. Tehát azt lehet látni, hogy a modellváltás nemzetköziesítést eredményezett, minőségi javulást eredményezett a felsőoktatásban.

Azt mondja képviselőtársam, hogy nagy kárt okoz az, amit most Brüsszel csinál az Erasmus-programokkal. Ebben egyetértünk. Viszont én arra kérném önt és az ön párttársait is, akik az Európai Parlamentben dolgoznak, hogy ebben a teljesen nyilvánvaló jogi nonszensz helyzetben, ami semmi másról nem szól, csak politikai zsarolásról, önök legyenek szívesek közreműködni, de ne úgy, ahogy ezt eddig tették, hogy pártpolitikai alapon mindent megtettek annak érdekében, hogy Brüsszel ezt a zsarolást tovább folytassa, hanem éppen ellenkezőleg: tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a magyar diákok és a magyar tudományos világ szempontjai ne sérülhessenek - merthogy eddig egyébként nem ezt tették; ez, azt gondolom, nagyon nagy baj. És hát ön mondta el azt, hogy Brüsszel kéréseinek a magyar kormány ebben a kérdésben már majdnem egy éve, több mint fél

éve eleget tett, ön is említette az idei februári dátumot, akkor, tisztelt képviselőtársam, kérdezem én: mi történt azóta?

Mi tehát mindent megtettünk, és Brüsszel nem tett semmit. Biztos, hogy ezt a magyar kormányzat és felsőoktatás-irányítás számlájára kell írni? (*Barkóczy Balázs jelzésére:*) Ön most bólogathat pártpolitikai alapon, persze, ezt kell tennie, erre utasította önt a főnöke, csak nyilvánvalóan tudja, hogy ez nem így van. Egyszerűen arról szól, hogy van most egy vitánk Brüsszellel, és ebben egyébként eszközként használják a magyar felsőoktatást. Ez nagyon nincs rendben, az meg végképp nincs rendben, hogy önök ehhez nemcsak hogy asszisztálnak, hanem aktívan részt vesznek ebben, és ezzel önök is Brüsszel büntársaivá válnak.

De ez az egyezmény nyilvánvalóan nem erről szól. Én azt gondolom, hogy a magyar nagy stratégia az - ahogy a miniszterelnök úr fogalmazott -, hogy megtörve a száz év magányt, Magyarországnak világos külpolitikai céljai legyenek, és azt gondolom, hogy ezt fogalmazzuk meg, ez ölt testet abban, amikor azt mondjuk, hogy mi az összeköttetéseket, a connectivity politikáját akarjuk folytatni. Mindenki jó együttműködésre törekszünk Keleten és Nyugaton, ebbe természetesen beleilleszkedik a tudományos együttműködés, a felsőoktatási együttműködés is, és az a törvényjavaslat, amely előttünk fekszik, illetve az a globális egyezmény, illetve annak a kihirdetése, azt gondolom, ezt a konnektivitást tudja segíteni, ez egyértelműen illeszkedik abba a stratégiába, amit a magyar kormány megfogalmazott. Éppen ezért a Fideszhez hasonlóan a KDNP is támogatni fogja az előttünk fekvő törvényjavaslatot. Köszönöm szépen, elnök asszony. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Most az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Hiller István képviselő úr következik. Parancsoljon!

DR. HILLER ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselő Urak! Ez a törvényjavaslat az ENSZ első felsőoktatással foglalkozó és azzal kapcsolatos egyezményéhez való csatlakozásról szól. Először is arról kell, érdemes beszélni, hogy jó dolog-e, helyes dolog-e, hogy egy ilyen globális egyezmény létrejön. Nekem, nekünk az a véleményünk, hogy épp ideje volt, ez egy helyes dolog. Ha helyes dolog, akkor azt kell megvizsgálni, hogy túl a globalitásán érdekében áll-e a magyar felsőoktatásnak, a magyar felsőoktatási intézményeknek, a mostani és a leendő hallgatóknak és oktatóknak, hogy a mi országunk csatlakozzon ehhez az egyezményhez. Azt gondolom, hogy igen. Ezért azt a döntést, amely annak idején Párizsban megszületett, hogy tudniillik az UNESCO ezt a szöveget a tagállamoknak ajánlotta jeles előmunkálatok eredményeként, azt mi elfogadjuk, azt szeretnénk, hogyha Magyarország ebben az együttműködésben, még pontosabban az egyezményhez való csatlakozásban más

tagállamokkal együtt részt venne, ezért az egyezmény ügyében ezt a törvényjavaslatot mi el fogjuk fogadni és meg fogjuk szavazni.

Számos alkalom adódik a magyar felsőoktatás jelenlegi helyzetének és kilátásainak elemzésére; én most ennek a törvényjavaslatnak az előterjesztését nem fogom fel olyannak, amikor a magyar felsőoktatás számos kérdését érdemesnek tartanám megvizsgálni. Felmerülnek itt az expozétól kezdődően a vezérszónoki hozzászólásokig olyan szempontok, amelyeket érdemesnek tartok a vitára, ismerve a házszabályt ez az előterjesztés mégis egy nemzetközi egyezményről szól, tehát érdemes arról beszélni. A nemzetközi egyezmény, illetve a felsőoktatás nemzetközi volta azonban egy gondolatot feltétlenül megér.

Először is én, azok közé tartozom, akik minden körülmények között azt támogatják, hogy a magyar felsőoktatás és annak intézményei részt vehessenek a legkülönbözőbb nemzetközi együttműködésekben, ez nekünk jó, a magyar felsőoktatás és kutatás tehetségének jót tesz, hogyha ezt egy nemzetközi kapcsolatrendszerben tudja elvégezni. Jó néhányan vannak, vagyunk itt, akik életünk különböző szakaszában részt vettünk ilyen együttműködésben, vagy éppen segíttük az intézményünket vagy adott esetben az országunkat. Minden olyan lépés, amely a magyar felsőoktatási intézményeket nemzetközi - legyen ez most éppen európai uniós - együttműködésből kizárja, az árt, én azt szeretném, hogy ilyen ne történjen, és annak örülnék, hogyha olyan körülmények lennének, amikor 1. ez fel sem merülne; 2. ha felmerül, akkor ezt a kérdést oldja meg a kormány. Én azt szeretném, hogyha a magyar felsőoktatás minden intézménye, minden oktatója és hallgatója részese lehetne annak az együttműködésnek, amelyet többen elmondtak már, akár programokba foglalva, akár azon kívül.

De egyvalamire fel kell hívjam a figyelmet, mert a vágyak és az akarat mellett konkrétumokról illik és kell beszélni, és nem arról fogok most, hogy a Horizont vagy az Erasmus európai uniós korlátozása mit jelent a magyar intézményeknek, hanem hogy hogyan működik az a felsőoktatási globális piac - hiszen itt egy globális egyezményről van szó -, amelyről kevesebb szó esik.

(9.40)

A világ egyik legfontosabb és hatásaiban legradikálisabb versenye egyébként éppen a felsőoktatásban és a kutatásban folyik, nemcsak az Európai Unión belül, hanem főként különböző országok, régiók között.

Ha történik valami olyasmi, ami egyébként nagyságát tekintve, lélekszámát tekintve nem is annyira az első vonalban van, de kutatási eredményeit, a múltját és egyébként számos területen a jelen még nem eredményeit, de kutatási területeit nézzük, akkor Magyarország messze a gazdasági teljesítőképességének és lélekszámának meghaladásával vesz részt ebben a felsőoktatási versenyben.

Azt kell önöknek látniuk, hogy ez a durván 9,5 milliós ország és ez a 14 milliós nemzet azon 8 milliárdnyi ember közül, akik itt élünk a bolygón, teljesen meglepő, más tekintetben kiemelkedő szerepet visz. Ha viszont ezt elfogadjuk, akkor látni kell a reakciót. Abban a pillanatban, hogy akármilyen oknál fogva, mert ez a globális verseny résztvevőinek nagy részét nem érdekli, hogy milyen oknál fogva, de egy lehetséges együttessel bezárul, tudniillik most arról beszélek, hogy az Európai Unió a Horizont és az Erasmus-programban - és különösképpen a kutatási programról akarok beszélni, amely a Horizont - korlátozni kívánja a magyar felsőoktatási intézmények részvételi lehetőségét.

Itt több mondatban hallottam már, hogy mit jelent ez az Európai Unió számára, mit jelent ez Magyarországnak számára, csak hogy a valóság ennél bővebb. A tengeren túli és délkelet-ázsiai régiók országai az ilyen esetre azonnal reagálnak. Kérem, ha van egy jeles kutatócsoport, egy kutatási téma - értelemszerűen nem az én eredeti szakmámban, a bölcsészettudományban - a műszaki tudományokban, az orvostudományban, a gyógyszerészetben, akkor bizony, ha ennek a kutatócsoportnak a lehetőségei szűkülnek, akkor egy más területről érkező invite, meghívás nagyon gyorsan érkezik az országba.

Nekem tudomásom van arról, hogy Délkelet-Ázsiában igen sok pénzt tesznek kutatás-fejlesztésbe, kérem, nézzék az eredményeket a nemzetközi rangsorokban, ne csak azt nézzék, hogy az Európai Unióban belül mi a helyzet. Nézzék meg, kérem, hogy kis területű, viszonylag kis létszámú, akár a mi országunkhoz kisebb létszámú országok ott, abban a régióban mit és hogyan tesznek, és hogy kutatás-fejlesztés, innováció kapcsán ezt hogyan teszik.

Az esetek döntő többségében nem a saját állampolgáraiból, hanem ebből a globális felsőoktatási piacból - minthogy tesznek is bele forrást, más tekintetben lehetőségük is van arra, hogy beletegyenek forrást - kivásárolnak kutatócsoportokat. Az már egy nehezebb dió, az már egy nehezebb ügy, mint egyszerűen annak a problémának a megoldása, hogy egy aktuális - legyen az politikai vagy szakmai - vitát lezárjunk. Én azt szeretném, hogy ha ez a vita minél gyorsabban rendeződne, mert ezt nem egyszerűen a magyar felsőoktatás, a jelenlegi magyar kormány és az Európai Unió vitájának egy pontjaként értékelem. Ennek vannak másfajta hatásai.

Kérem, ha föltételezzük, és higgyék el nekem, hogy nyilván konkrét területet, intézményt nem fogok mondani, de van olyan terület, ahol egy kis létszámú, kis területű, de igen gazdag délkelet-ázsiai ország kutatócsoportnak tett és tesz ajánlatot teljes infrastruktúra-biztosítással, teljes lakhatással, a családtagok ottlétével és olyan fizetéssel, amelyet magyar, sőt nem túlzás azt mondani, európai uniós források sem tudnak biztosítani, hogy az egész kutatócsoport öt éven keresztül annak az országnak az innovációját, kutatás-fejlesztését erősítse. Tudniillik a szerződésben az van, hogy minden eredmény, amely megszületik, kizárólag annak az

országnak a felhasználási célját szolgálhatja. Na, az már gond, mert azt nem fogják tudni megoldani azzal, hogy háromnegyed év múlva, egy év múlva, másfél év múlva lezárnak egy aktuális problémát.

Ezért kérem szépen, hogy ha egy globális egyezményről beszélünk, megerősítem még egyszer, hogy a globális egyezményhez való csatlakozást a mi frakciónk meg fogja szavazni, mert ez a magyar felsőoktatás és a mi országunknak az érdekében áll, ezzel kapcsolatban azonban kérem, lássák, ha már globális egyezményről beszélünk, hogy hogyan működik a globális felsőoktatási piac. Az így működik. Ahol lehetőséget lát, ahol rést lát, ahol korlátozást lát, ott nem sajnálkozik, hanem oda benyomul, oda pénzt tesz, ott felvásárol, onnan elvisz. Ha ezt szenvedni el a magyar felsőoktatás, akkor néhány évvel később mi magunk vagy képviselőtársaink egy, a jelenleginél lényegesen problematikusabb képről számolhatnak be.

Én azt javasolom, hogy éppen azért a felelősségért, amit a választók ránk ruháztak, az aktuálpolitikai vitákon túl próbáljunk már következményekben is gondolkodni és látni, és nem egyszerűen csak hétfőről keddre jót vitatkozunk egymással úgy, hogy csütörtökön már senki nem emlékszik erre az egészre. Itt nagyon nagy horderejű folyamatok zajlanak a világban.

Ennek a változásnak, azt még nem tudom mondani önöknek, hogy ez fejlődés, de ennek a változásnak az egyik hordozója a globális felsőoktatás és kutatás-fejlesztés. Minden, ami Magyarországot ebbe belehelyezni képes, higgyék el, ott a magyar kutatók, kutatócsoportok, intézmények képessége, tehetsége biztosít minket arról, hogy megállják a helyüket. Ha azonban ez korlátozva van, akkor az előbb említett folyamatok zajlanak le, és utána már nekünk, törvényhozóknak sokkal nehezebb feladatunk van, tudniillik abban, hogy a hazánkból elvitt, kivásárolt, a globális piac törvényei szerint máshol zavartalanabb körülményeket biztosító államokból visszahozzunk embereket, a kutatóinkat, a kutatócsoportjainkat vagy éppen egészen fiatal honfitársainkat.

Ennek az egyezménynek a vitájába én ezt a szempontot szerettem volna beemlíteni, és higgyék el nekem, hogy amikor ilyen dolgokról hallok, mint amelyekről az előbb beszámoltam, érdektelen, hogy ki az ellenzéki és ki a kormánypárti. Érdektelen. Azt a kutatócsoportot lássák, amely magyar emberekből áll, akik ennek az országnak a területén, ennek az országnak az érdekében, és saját tehetségükből fakadóan dolgoznak, aztán van egy pillanat, van egy helyzet, amikor már nem ez történik.

Én azt szeretném, hogy abban legyünk egységesek, hogy teremtsük meg azokat a feltételeket, amikor nem elmenni érdemes, hanem itthon maradni távlatokban is érdemes úgy, hogy a nemzetközi együttműködésben ezeket a kutatókat, intézményeket a lehető legjobb körülmények közé állítsuk. Nekünk nem az a dolgunk, hogy jobban tudjuk a képleteket, mint ők, de az igenis feladatunk és kötelességünk, hogy a lehető legjobb feltételeket biztosítsuk nekik ahhoz, hogy a tehetségüket kibontakoztathassák.

Ez az országunk érdeke. Ez nem egy pártérdek, meg ellenzéki érdek, meg kormánypárti érdek, hanem ennek az országnak az érdeke. Ha ezt így látjuk, akkor tettünk valamit. Ha csak arról tudunk beszélni egymással, hogy éppenséggel ma, szerdán ki hogyan gondolkodik a másíkról, nem vittük előbbre az ország dolgát.

(9.50)

Ennek az egyezménynek az elfogadása előbbre viheti. Azt javaslom önöknek, próbáljunk együtt olyan körülményegyüttest teremteni, amely ezeknek a kutatóknak, ezeknek a nagyszerű embereknek a lehetőséget megteremti. Ne csak akkor tapsoljunk, amikor egy társunk Nobel-díjat kap - Isten éltesse őket! -, hanem teremtsünk olyan feltételeket, hogy újból és újból ezt megélhessék magyar kutatók! Köszönöm szépen a lehetőséget. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka, Brenner Koloman képviselő úr következik, aki az emelvényről mondja el a felszólalását. Parancsoljon, öné a szó.

DR. BRENNER KOLOMAN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! „Figyelembe véve, hogy a felsőoktatás, függetlenül attól, hogy azt állami vagy magánintézmények biztosítják, közjó és közös felelősség, és tudatában annak, hogy fenn kell tartani és meg kell védeni az oktatás és a kutatás szabadságának és a felsőoktatási intézmények autonómiájának alapelveit, meggyőződve arról, hogy a felsőoktatást érintő képesítések nemzetközi elismerése, a hallgatók és a tanulás, a felsőoktatási oktatók, a tudományos kutatás és a kutatók, a munkavállalók, valamint a szakemberek mobilitása révén elősegíti a tanulás és a tudás egymással összefüggő fejlődését és megerősíti a nemzetközi felsőoktatási együttműködést.” Az idézetnek vége. Így szól az előttünk fekvő globális elismerési egyezmény preambuluma.

A Jobbik-Konzervatívok frakciójának képviselőjében ezt az alapelvet és ezt a célt üdvözölni, támogatni és megszavazni fogjuk. Miután azonban mind az államtitkári expozéban, mind az előttem elhangzott vezérszónoki felszólalásokban a hazai egyetemi világ helyzetéről is esett szó, ezért szeretnék erre is reagálni. Azt az örömdetes tény, hogy a magyar egyetemek a nemzetközi rangsorokban egyre előkelőbb helyen állnak, egyrészt üdvözlöm, másrészt semmilyen formában nem tartom összefüggésben a fideszes egyetemi kuratóriumokba átforgatott egyetemek előrelépésnek álcázott hátralépésével. Ugyanis a nemzetközi rangsorok készítése egy külön szakma, és volt egyetemi vezető koromban, bevallom, én ezzel foglalkoztam, hogy milyen különböző indikátorok alapján képződnek. Illő tisztelettel jelzem az itt lévő képviselőtársaimnak, illetve felhívom a figyelmét azon egyetemi oktató-kutató kollégáimnak, akik nagyon pontosan tudják, hogy igaz,

amit mondok, hogy ezelőtt 15-20 évvel kezdtük el azt a közös munkát, amely odavezetett, hogy az egyetemi nemzetközi rangsorokban végre a magyar egyetemek elkezdtek olyan helyen megjelenni a rangsorban, amit megérdemeltek.

Merthogy 15-20 évvel ezelőtt - tisztelt képviselőtársaim, akik esetleg nem ennyire belülről ismerik az egyetemi világot - az volt, mert egy egyetemi rangsort például a publikációk alapján is mérnek, hogy a magyar egyetemi világ publikációit, nemcsak a magyar nyelv miatt, hanem azért sem, mert még nem voltunk bekapcsolódva abba a világba, amely a rangsorokat képi, nem jegyezték sehol. Erre 15-20 évvel ezelőtt közösen, egyetemi vezetők elkezdtünk dolgozni. Annak az eredménye nagyrészt az az egyetemi rangsorban történt előrelépés, amit most, hála Istennek, látunk, és ez jól van így. De ne tessék megteveszteni a magyar közvéleményt! Semmi köze nincs ennek ahhoz, hogy a fideszes egypárti túlhatalom a magyar egyetemi világ 80 százalékát, a mi véleményünk szerint előkészítetlenül és rossz irányba menően, fideszes kuratóriumok alá szervezte.

Miután a preambulumban is az egyetemi autonómia, az oktatás és a kutatás szabadsága egy kiemelten támogatandó cél, ismételtelen fel kell hívnom a figyelmet arra - úgy is, mint az Európa Tanács jelentéséből az akadémiai szabadság és egyetemi autonómia témakörében -, hogy ez az átalakítás igenis érdemben korlátozza a magyar egyetemi világ autonómiáját. Erre talán a Corvinus Egyetemen történtek az állatorvosi ló, ami mutatja - hiszen a Corvinus volt a legelső olyan egyetem, amelyet ilyen fideszes kuratóriumi formába forgatott át a jelenlegi fideszes kormány -, hogy ott mi történt. Első körben megszüntették ugyanis a karokat.

Tisztelt Képviselőtársaim! A kutatók egy része magányos oktató-kutató, de azért a legtöbb kutató kollégám szeret a hasonló tudományágban dolgozókkal együtt gondolkodni. A karok megszüntetése pont abba az irányba vezetett, hogy szétterítse a tudományos közösségeket, mert egy karon, bölcsészettudományi, természettudományi, jogi karon az azonos tudományterületeken oktatók, kutatók dolgoznak, és ezt a közösséget verték szét már első körben a Corvinuson azért, hogy az új vezetés aztán minden olyan döntést a kuratóriumhoz vonjon, amelynek semmi köze nincs a kuratóriumhoz.

Ezt a vitát a tisztelt Házban már többször lefolytattuk. Én mindig leszögezem: nem az alapítványi formával van baj. Soha nem állítottam ílyet, soha nem is fogok ílyet állítani. De azt állítom, hogy azok a nyugati egyetemek, a Harvardtól Cambridge-ig bezárólag, amelyekre önök hivatkoznak, és amelyek alapítványi formában hosszú időn át, ha szabad így mondani, évszázadokon át felhalmozott magánvagyonokat kezelnek, ott a kuratóriumi tag egyrészt nem kap fizetést, másrészt nem a miniszteri fizetése mellett kap fizetést, hanem az a dolga, hogy fundraisinget folytasson, és az egyetemének pénzt hozzon, ne vigyen. Esze ágában nincs a kuratóriumi tagnak abba beleszólni, hogy

ki a rektor, esze ágában nincs a kuratóriumnak beleszólni az egyetemi autonómiába, amely a középkor óta érték, és számunkra, a Jobbik-Konzervatívok számára is egy fontos konzervatív érték.

Azok a konkrét tények, amelyeket az elmúlt 13 év fideszes kormányzata alatt láttunk, egyszerűen sértik az egyetemi autonómiát. Például amikor rektorokat neveznek ki a szenátus ellenében. Tessék megnézni azt a szomorújátékot, amely a Liszt Ferenc Zeneakadémiával történik! Tessék megnézni a corvinusos vizsgabotrányt! Elképesztő módon sérti az egyetemi oktatók, kutatók és egyetemi polgárok, hallgatók autonómiáját az, ami történik. Ezért mondja azt sajnós az Európai Bizottság, hogy egészen addig, amíg ezeket az anomáliákat a jelenlegi fideszes kormány nem orvosolja, kizárja a magyar egyetemi polgárokat mind az Erasmus Plusz ösztöndíjból, mind a Horizont kutatási pénzekből.

A Jobbik-Konzervatívok mindig képviselte azt az álláspontját, hogy nem szabadna sem a magyar egyetemistákat büntetni, sem a magyar oktató-kutató kollégákat büntetni azért, mert a jelenlegi fideszes kormány egyébként leépítette az egyetemek autonómiáját a nagy átfogó egypárti túlhatalom kiépítése során, és lebontották a kiegyensúlyozottan és tisztességesen működő polgári demokráciát. No, ebben kellene engedni, és akkor azonnal jönnének a pénzek. De erre önök politikai okokból és szerintünk nemzetellenes okokból nem hajlandók. Miközben, ahogyan Hiller miniszter úr is az előbb rámutatott, öldöklő verseny, globális öldöklő verseny folyik a forrásokért az egyetemi oktatók-kutatók világában, a magyar egyetemek minden egyes nappal - és ez az önök felelőssége, tisztelt fideszes képviselőtársaim és a fideszes kormány felelőssége - csúsznak ki ezekből az egyetemi együttműködésekben. Az egyetemisták pedig csúsznak ki az Erasmus-ösztöndíjuktól, hiszen a fogadó egyetemek úgy néznek rájuk, hogy úristen, nem biztos, hogy ti megkapjátok az Erasmus-ösztöndíjat, hiszen olvasnak ott is az egyetemi oktató kollégáink újságot, és pontosan látják ezt a szomorú helyzetet. E helyzet megoldásának a kulcsa kizárólag a jelenlegi fideszes kormány kezében van, ez az önök felelőssége, és a mi véleményünk szerint ez egy nemzetellenes politika, amit önök jelenleg ez ügyben is folytatnak.

Azt gondolom tehát, hogy a Jobbik-Konzervatívok Klebelsberg oktatási programjában foglaltak azok, amelyek a mi véleményünk szerint átfogó jelleggel, hosszabb távon is egy közös alap fontos részeit tudják képezni, mert minden nemzetközi példa szerint csak akkor van igazi áttörés az oktatás helyzetében... A mi véleményünk szerint nem lehet elválasztani az oktatás különböző részeit, ahogy sajnós az a jelenlegi fideszes kormányzatban már a minisztériumok szintjén is meglátszódik, hiszen a különböző oktatási szinteket önök különböző minisztériumokhoz rakják.

(10.00)

A mi véleményünk szerint az óvodától az egyetemig egy minisztérium kell, egy oktatási minisztérium,

hiszen holisztikus szemléletben gondolkodván nem lehet elválasztani az oktatás különböző szintjeit, ha átfogó és olyan modernizációjába fogjunk bele végre az egész magyar oktatási rendszernek, ami a Jobbik-Konzervatívok véleménye szerint elengedhetetlenül szükséges ahhoz a XXI. században, a tudás és az információ évszázadában, hogy a magyar polgárok jólétet és szabadságot élhessenek meg egy európai uniós tagállamban.

Tehát azt gondoljuk, hogy a magyar egyetemi világnak például olyan nagy befektetésekre volna szüksége, mint a diákváros, és nem Fudan Egyetemre. Tehát ezek olyan összefüggések, tisztelt képviselőtársaim, amelyek a mi véleményünk szerint azzal együtt, hogy például a nemzetköziesítés terén kétségtelenül nagyon komoly előrelépések történtek - és ez jól van így, és ezen is már nagyon hosszú évtizedek óta dolgoztak az egyetemi oktató, kutató kollégák és vezetők együttműködve a mindenkori kormányokkal, ez nagyon jól van így -, de még egyszer mondom, most van az a pillanat, azt gondolom, hogy egy olyan változtatás előtt állunk, ahol eldőlt az, hogy egyrészt hazánk ki tud-e törni a közepes fejlettség csapdájából. Hiszen, bocsánat, az önök volt gazdasági minisztere, Matolcsy úr mondta azt, hogy igen, az elmúlt 13 évben sajnós olyan tendenciákat és olyan költségvetési támogatást juttattunk például az oktatásra és a felsőoktatásra, amely nem ezt támasztja alá, és ez az igazi veszély, azt gondoljuk. És azt gondolom, hogy azért is javasolta a Jobbik-Konzervatívok végre egy nemzeti kerekasztal összehívását az oktatás ügyében - amibe beletartozik az egyetemi világ is -, hogy végre erről ciklusokon átnyúlóan és úgy legyen egy közös nemzeti konszenzusunk, ami ahhoz szükséges, minden nemzetközi példa szerint-, hogy valóban áttörést érjünk el, és gondoljanak a sokat emlegetett példákra, amiket soha nem lehet egy az egyben hazánkba átültetni, de Dél-Koreától Finnorszáig mindenki belátta azt, hogy nemzeti konszenzus kell.

A Jobbik-Konzervatívok erre készült, és támogatólag nyilatkozott mindig, hónapok óta, hogy üljünk le végre erről úgy egyeztetni, hogy ne egy normaszöveget az utolsó utáni pillanatban, mondjuk, Pintér miniszter úr odalök elénk, hogy akkor ezt tessék most véleményezni, hanem komolyan véve egymást, alakítsunk ki nemzeti konszenzust közös nemzeti ügyeinkről. Mert ez a téma sokkal fontosabb annál, hogy pártpolitikai szintű csatározások gyakorlatilag leuralják ezt a terepet, és a mi véleményünk szerint itt kizárólag a jelenlegi fideszes kormány az, amely ezt a gesztust meg tudja tenni.

A Jobbik-Konzervatívok támogatni fogja a globális elismerési egyezményt annak fényében, hogy az abban és a preambulumban foglaltak kiemelt nemzetstratégiai érdekünk. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Most Keresztes László Lóránt képviselő úr következik az LMP frakciójából. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Engedjék meg, hogy azzal kezdjem, hogy tekintetbe véve, hogy a nemzetünk jövője szempontjából rendkívül fontos kérdéstről beszélünk, a felsőoktatás kérdéséről, hogy tisztelettel megköszönjem a munkáját mindenkinek, aki a magyar felsőoktatás keretein belül vagy a felsőoktatás érdekében, a felsőoktatás fejlesztéséért dolgozik, egyetemi oktatóknak, egyetemen dolgozó kutatóknak, egyetemi munkatársaknak.

Tudjuk mindannyian, hogy alapvetően határozza meg nemzetünk jövőjét, Magyarország jövőjét a magyar felsőoktatásnak a helyzete. Ezt mondom egyébként úgy is, hogy Magyarország első egyetemi városából, Pécsről jöttem, ugye, Pécssett élek. Mi pontosan tudjuk, hogy milyen mértékben határozták meg a magyar egyetemek Magyarország múltját, jelenét és mennyire fontos szerepük van a nemzet felvirágoztatásában. Ezért is kritikusan fontos az a kérdés, amiről beszélünk.

Valóban egy nemzetközi egyezményhez való csatlakozásról szól a vita, én az elején szeretném tisztázni, ahogy képviselőtársaim is elmondták kivétel nélkül, hogy ezt a bizonyos egyezményt, a képesítések elismeréséről szóló globális egyezményt, illetve annak a kihirdetéséről szóló törvényjavaslatot természetesen támogatni fogjuk. Ugyanakkor, tekintetbe véve, hogy nagyon fontos kérdéstről beszélünk, és elhangoztak mind az államtitkár úr részéről, mind a kormánypárti vezérszónokok részéről olyan propagandisztikus elemek, amelyeket tisztázni kell, muszáj lesz erre is reagálnom a felszólalásomban. Igyekszem nem ismétlésekbe bocsátkozni, sok mindent elmondtak már képviselőtársaim.

Megfogalmazódott a mai vitában, hogy milyen sok éven keresztül nem tett semmit a kormányzat a felsőoktatás reformjáért, sőt forráskivonásokkal óriási károkat okoztak. És ezt követően sok-sok év tétlenkedés után, illetve rengeteg károkozó, hibás döntés után jutottunk el a modellváltásig, amit önök modellváltásnak neveznek, és ennek a pozitív hatásainak tudják be egyébként önök, kormánypárti képviselőtársaim azt, hogy több magyar egyetem is tudott javítani a felsőoktatási különböző nemzetközi rangsorokban. Én itt nagyon határozottan szeretném megerősíteni azt, hogy ez az üdvözlendő és nagyon örömteli eredmény, hogy több egyetem is előrébb tudott lépni, nem annak tudható be, hogy kormánypárthoz köthető kurátorok irányítása alá helyezték az egyetemeket, csorbítva az egyetemi autonómiát, hanem épp a már említett egyetemi oktatóknak, kutatóknak és dolgozóknak a munkáját dicséri az, hogy ez a nagyon örvendetes eredmény, nagyon örvendetes előrelépés megtörténhetett.

Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Kormánypárti Képviselőtársaim! Egyszerűen hazugság volt az, hogy ahhoz, hogy a források bevonását növelni lehessen a magyar egyetemek felé, szükséges feltétel volt az állami

egyetemeknek a kiszervezése és az állami egyetemeknek ilyen vagyonekezelő alapítványok alá helyezése. Ez egyszerűen nem igaz.

Az egyetemi működés minősége javításának sem volt feltétele az alapítványi kiszervezés, ez a fajta úgynevezett modellváltás. Ha megnézzük az európai rangsorokat, ha megnézzük a legjobb európai egyetemeiket, láthatjuk, hogy döntő többségében állami egyetemeiket látunk ezekben a rangsorokban. Tehát a forrásokat nagyobb mennyiségben biztosítani állami egyetemek esetében is lehetett volna. Fontos egyébként, valóban szükséges a reformokat végrehajtani, állami egyetemek esetén is meg lehetett volna tenni, tehát semmi szükség nem volt arra, hogy gyakorlatilag zsarolással kiszervezzék az egyetemeiket, belekényszerítsék a szenátusokat azokba a döntésekbe, amelyek által ilyen módon kormánypártokhoz köthető vagy kormányoldalhoz köthető kurátorok által, mai napig is a kormánypártok kurátorai által többségében vezetett alapítványok irányítása alá helyezték.

Azt a kiszervezési folyamatot akkor is már élesen kritizáltuk, ez nem vette figyelembe az egyetemek által megválasztott, az egyetemi polgárság által megválasztott szenátusoknak a kérését. Ugye, a pécsi egyetem esetében is az történt, úgy döntött a kuratórium, vagy olyan feltételek mellett döntött a modellváltás mellett, hogy meghatároztak egy külön dokumentumban bizonyos peremfeltételeket, amiket elvártak a kormánytól annak érdekében, hogy az egyetem is átessen a modellváltáson. Ezeket a feltételeket nem teljesítette a kormány, tehát gyakorlatilag a pécsi egyetem szenátusát is becsapták, és ez egyébként igaz valamennyi egyetemre.

Pontosan láthatjuk ma, hogy ennek milyen súlyos, károkozó hatásai vannak. Itt említették már képviselőtársaim a különböző nemzetközi programokból való kiesésnek a veszélyét, illetve ennek a rémképét. Egyértelmű, hogy itt súlyosan elhibázott kormányzati döntések vezettek ehhez a helyzethez. Ugyanakkor itt én is szeretném megjegyezni azt, amit egyébként Brenner Koloman képviselőtársam is elmondott, hogy mi soha nem támogatnánk olyan intézkedést, hogy ilyen kár történjen, az egyetemek ilyen károkat szenvedjenek el. Tehát annak ellenére, hogy eleve egyértelműen a kormányzati döntések vezettek ide, mi akkor sem tudjuk elfogadni, hogy a magyar felsőoktatást, a magyar egyetemeiket, a magyar egyetemi polgárságot, a magyar kutatókat ilyen kár érje, ezért mi elutasítjuk ezt a fajta európai uniós döntést, ami ezeket a lehetőségeket bezárja.

De én is szeretném hangsúlyozni, hogy a kormánynak van lépéskényszere, a kormánynak van feladata, hogy ezt a helyzetet kezelje. Tehát alapvető kormányzati felelősség, hogy biztosítsa valóban a nemzetközi részvételt minden téren a magyar egyetemek, a magyar felsőoktatás és a magyar egyetemi polgárság, a magyar kutatók számára.

Hiller képviselőtársam igen részletesen ismertette, hogy milyen súlyos károkat, mondhatjuk, hogy helyre nem hozható károkat fog okozni, ha ezeket a lépéseket a kormány nem teszi meg.

Valóban történtek bizonyos lépések a kozmetikázás tekintetében, ugyanakkor ezek egyelőre elégtelen lépések. Az, hogy konkrétan a regnáló minisztereket kivették a kuratóriumból, ez nem változtatta meg azt a helyzetet, hogy továbbra is a Fideszhez köthető személyek vannak a kuratóriumokban, és ezek a személyek visszahívhatatlanok.

(10.10)

Tehát nem meghatározott ideig szerepelnek a kuratóriumokban, hanem gyakorlatilag egy bizonyos életkor betöltéséig. És egyébként az ő helyüknek a pótlása is ilyen módon a kuratóriumok döntésétől függ. Ezzel gyakorlatilag nem az államtól tették függetlenné vagy mondhatjuk azt, hogy nem a kormánytól tették függetlenné az egyetemeket, hanem a Fidesz alá helyezték el őket. Tehát kormányzati ciklusoktól függetlenül ezeknek a kurátoroknak a kezében marad az egyetemeket fenntartó alapítványok döntési jogköre, ami látható egyébként az elmúlt időszak nagyon fontos döntéseiből, hogy alapvetően felülírja mindazokat a feltételeket, amelyek az egyetemi autonómia alapvetései.

Én szeretnék egy konkrét példát hozni, ugye, Brenner Koloman képviselőtársam több példát is hozott, én szeretnék egy olyan példát hozni, amit még itt nem említettünk, és szeretném megkérdezni konkrétan államtitkár úr véleményét ezen helyzettel kapcsolatban. Június 5-én egy közleményt adott kis Stumpf István, aki egyébként a modellváltásért felelős kormánybiztos volt korábban, és jelezte, hogy távozik a Tokaj-Hegyalja Egyetemért Alapítvány kuratóriumából és éléről. Ő azzal indokolta ezt a döntést, hogy a szenátus hozott egy többségi döntést, miszerint meghatározták, hogy kit szeretnének az egyetem rektori székében látni; na, ezt a döntést a kuratórium felülírta 3:2 arányban. Stumpf István, aki kormánybiztos volt, felhívta a figyelmet, szó szerint így nyilatkozott: „A kuratórium döntését azért is aggályosnak tartom, mert sérti a rektorjelölt választásának jogszabályi rendjét és az egyetemi önállóságot.”

Ez az első konkrét kérdésem államtitkár úrhoz, hogy miként értékeli ezt a nyilatkozatot, miként értékeli azt a helyzetet, hogy egy rektorválasztás esetében durván beavatkozott az egyetemi önállóságba - jogszabályokat is felülírva - a kuratórium, és ezt a nyilatkozatot a modellváltásért felelős korábbi kormánybiztos tette. Szeretném, ha világos választ adna, nem alapvetően számomra, hanem a magyar társadalom számára, államtitkár úr, hogy miként értékeli ezt a helyzetet. Elhangzott sok más példa, amikor konkrétan a kuratórium felülírta az egyetemi polgárság által megválasztott szenátus döntéseit. Tehát egyértelműen és objektíven megállapítható, az önök politikai oldalához tartozó szereplő nyilatkozata is ezt támasztja alá, hogy sérül az egyetemi autonómia azáltal, hogy önök ezt a kiszervezést megtették.

A második konkrét kérdésem. Látva azt, hogy továbbra is kirobbanthatatlanok ezek a kurátorok, ezek

a kormányoldalhoz köthető politikai kinevezés által a pozícióba került kurátorok kirobbanthatatlanok a kuratóriumokból, mit kíván tenni a kormány, szándékukban áll-e olyan döntést hozni, hogy megváltoztassák a jogszabályokat annak érdekében, hogy meghatározott ideig szóljanak ezek a kinevezések, vagy valamilyen módon visszahívhatók legyenek a kurátorok, tehát az egyetemi polgárság által megválasztott szenátusoknak legyen lehetőségük beavatkozni a kuratórium személyi összetételébe. Mert ez biztosítaná egyedül az egyetemi autonómia helyreállítását, ez nem egy nélkülözhető döntés. Konkrét kérdésem ez is államtitkár úrhoz, hogy van-e ilyen szándéka a kormánynak, hogy visszavonják ezt a döntést, és megadják a lehetőséget az egyetemi szenátusoknak, hogy beleszóljanak a fenntartó alapítvány kuratóriumának a személyi összetételébe.

A következő kérdésem a Műszaki Egyetemen kapcsolatos, tisztelt államtitkár úr. A Műszaki Egyetem még nem esett át úgymond a modellváltáson, és elképesztően súlyos finanszírozási problémákkal szembesülnek. Mondhatjuk, hogy gyakorlatilag egyfajta kormányzati nyomásgyakorlás és egy kormányzati zsarolás áldozata jelenleg az óriási, hatalmas múltú Műszaki Egyetem. Itt is a kérdésem államtitkár úrhoz a következő: ha a kormánypárti vezérszónokok is arról beszélnek, hogy a finanszírozási kérdésekben kiszámíthatóságra van szükség, akkor ezt miért nem biztosítják a Műszaki Egyetem esetében. És van-e szándéka a kormánynak érdemben tárgyalni az egyetem vezetésével, hogy anélkül, hogy konkrétan megtörténne teljes egészében az a fajta kiszervezés, biztosítsák a megfelelő finanszírozás lehetőségeit.

Annyit engedjen még meg, tisztelt államtitkár úr, hogy utaljak arra, hogy az egyetem nemcsak közvetlenül az egyetemi funkciókhoz kapcsolódóan töltenek be rendkívül fontos szerepet a nemzet jelenében és a nemzet jövőjében, hanem főleg a nagy vidéki egyetemeknek óriási gazdasági potenciálja van, gazdasági szerepe van, hatalmas szerepe van a foglalkoztatás tekintetében. Tehát mondhatjuk, hogy nemcsak ezeknek a nagy vidéki egyetemeknek otthont adó városokban, hanem egész megyékben és térségekben is a valódi fejlesztés, gazdaságfejlesztés, területfejlesztés nem elképzelhető az ezen egyetemekkel való szoros együttműködés nélkül.

Ha megint csak szűkebb hazám példáját hozom, a pécsi egyetemnek 7 ezer munkavállalója van, messze-messze kimagaslóan a legnagyobb foglalkoztató az egész térségben, nem csak Pécsen természetesen. Ugye, ilyen módon minimum 7 ezer család megélhetése kötődik az egyetemhez. Tehát ilyen szempontból, már munkaerőpiaci ereje szempontjából is óriási jelentősége van az egyetemnek. De hasonlóképpen az egyetem költségvetése lényegesen nagyobb, mint az egyetemnek otthont adó város önkormányzatának a költségvetése. Tehát óriási gazdasági szereplő, elképesztő ingatlanvagyonnal, természetesen ennél sokkal jelentősebb szabadalmakkal, tudástőkével, innovációs potenciállal.

Tehát ilyen módon is rendkívül fontos és megkerülhetetlen, az adott térségek és városok jövője szempontjából is megkerülhetetlen, hogy az egyetemi autonómia, aminek a sérülése objektív módon igazolható, helyre legyen állítva. Ezért is kérdezem, már ilyen módon is, a saját városom és más vidéki városok jövőjéért is aggódó képviselőként, hogy mi a konkrét szándéka a kormánynak annak érdekében, hogy az egyetemi autonómiát ilyen módon helyreállítsa.

Remélem, hogy ezekre a kérdésekre - nem magam miatt, hanem általában a társadalmi érdeklődés miatt - konkrét válaszokat kapunk. De természetesen szeretném megismételni azt, hogy ezt a nemzetközi egyezményt, pontosan a nemzetközi egyezményhez való csatlakozást az LMP országgyűlési frakciója támogatni fogja, hiszen ez egy rendkívül fontos lépés. Én azt gondolom, és bízom benne, hogy itt teljes konszenzussal fog erről az Országgyűlés szavazni.

És itt szeretném megerősíteni mindazon képviselőtársaim felszólalását, Brenner Koloman képviselőtársamnak és Hiller István képviselőtársamnak, akik arról beszéltek és amellet érveltek, hogy nem szabad, hogy a magyar felsőoktatás, a magyar egyetemek ügye pártpolitikai csatározások tárgya legyen. És itt valóban szükséges egy nemzeti konszenzus és egy közös jövőkép meghatározása, hiszen az alapvetően határozza meg gyermekeink jövőjét, a nemzet sorsát. Én abban bízom, hogy erre a következő időszakban lesz lehetőség. Köszönöm szépen, elnök asszony. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a kétperces felszólalások következnek. Ennek keretében Barkóczi Balázs képviselő úr jelentkezett a DK frakciójából. Megadom a szót.

BARKÓCZI BALÁZS (DK): Köszönöm a szót, elnök asszony. Csak röviden reagálnék Hollik képviselő úrra, ha már ő is megtisztelt azzal, hogy reagált az én felszólalásomra, holott annak nagy részét nem is hallotta, és most sincs benn a teremben, de úgy látszik, a KDNP-nek ennyire fontos a magyar felsőoktatás.

Azt kérdezte képviselő úr 13 évnyi kétharmad után, hogy miért nem jönnek az uniós pénzek, és hogy mi történt március óta. Akkor elmondanám, hogy mi történt. Ugye, államtitkári szinttől magasabb szinten a kuratóriumokat elhagyták a fideszes delegáltak, de ott maradtak olyanok, mint például Bedros J. Róbert vagy Szili Katalin miniszterelnöki megbízottak, Guller Zoltán miniszteri biztos, Wáberer György kormánybiztos.

Amikor Szili Katalin különböző funkcióival és rangjaival és megnevezéseivel önök elkezdtek trükközni, hogy hozzájussanak a pénzekhez, akkor 2023 áprilisában én Vitályos Esztert, az önök minisztériumának államtitkár asszonyát megkérdeztem, hogy hogyan képzelik mégiscsak ezt, miért nem lehet világosan megfelelni egy európai bizottsági ajánlásnak és kérésnek, miért fontosabb még mindig az, hogy a sajátjaikat tömjék ki közpénzzel. Államtitkár asszony

azt válaszolta: brüsszeli szövetségeseinkkel karöltve politikai célok miatt a magyar egyetemeket támadjuk mi. Tehát még normális válaszra sem méltatott.

Amikor rákérdeztem, hogy a Széchenyi Egyetemről távozó Szijjártó után miért Hetzmann Bélát, a Takarékbank felügyelőbizottságának tagját, amelyik a Mészáros-érdekeltséghez tartozik, nevezték ki a kuratóriumba, az lett a válasz, hogy a brüsszeli érdekeket kiszolgáló baloldal. Tehát folyamatos a mellébeszélés, folyamatos a hazudozás, és utána önök minket kérnek számon, hogy miért nem jön a pénz? Akkor én is azt tudom önöknek mondani, ha már ilyen jó tanácsokkal láttak el, szóljanak a haverjaiknak, üzlettársaiknak, párttársaiknak, hogy ne lopjanak, és akkor majd jönni fog a pénz, ha még egyáltalán képesek hazahozni.

Ellenzéki képviselőtársaimnak annyit szeretnék mondani, hogy aki pártpolitikát csinált a felsőoktatásból, az biztos, hogy nem az ellenzék, hanem a Fidesz. Lehet nekik persze engedményeket tenni, de meg is lehet nézni, hogy az elmúlt 13 évben ők mennyire képesek ezeket az engedményeket megadni. Semennyire. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még élni valaki a felszólalás lehetőségével. *(Nem érkezik jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Jelzi államtitkár úr, hogy válaszolni kíván. Így megadom a szót 30 perces időkeretben Hankó Balázs Zoltán államtitkár úrnak. Parancsoljon!

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Bár azt gondolom, hogy annyi tévedés vagy szándékolt adattévesztés, hiba, sok minden más hangzott el, hogy kevés lenne fél óra arra, hogy ezt mind rendbe próbáljam tenni. *(Barkóczi Balázs: Próbálja meg!)* De ha már képviselő úr úgy gondolja, akkor kezdjünk hozzá.

(10.20)

Először is, tényszerűen, a magyar felsőoktatás az elmúlt években lépett előre a nemzetközi rangsorokban, lépett előre a munkaerőpiaci összekapcsolódásban. Vinnai képviselő úrnak jelzem, hogy igen, a Debrecen-Miskolc-Nyíregyháza háromszögben az idei évben 4 ezerrel több fiatal kezdi meg a tanulmányait, úgy, hogy minden negyedik a műszaki, természettudományos, mérnökinformatika területen, úgy, hogy a tanár- és tanítóképzés, a pedagógusképzés renoméja visszaáll ezeken az egyetemeken, úgy, hogy egyedi megoldásokkal és támogatással, teljesítményösztönzéssel kapcsoljuk össze a térség gazdasági, társadalmi szereplőit az egyetemekkel; és nemcsak Debrecenben, nemcsak Miskolcon és Nyíregyházán, hanem - Keresztes képviselő úrnak jelzem - Pécsen is ez történik. A pécsi innovációs és science park, a gazdasági együttműködések, a „Modern városok” programban felújított egyetem mind-mind ezt a célt szolgálja.

És jól állunk nemzetköziesítési szinten. Két dolgot emelt ki Vinnai képviselő úr, ezt erősítem tovább. Az Állatorvostudományi Egyetemen a diákok kétharmada nemzetközi diák. A célunk tehát az, hogy a sikeres magyar felsőoktatás még több nemzetközi hallgatót tudjon vonzani. Mi több, az orvos- és egészségtudományi képzésünk, amelyben Pécs, Szeged, Debrecen és a Semmelweis Egyetem is élen jár, nemzetközi akkreditációval rendelkezik, úgy, hogy az Amerikai Egyesült Államokban is elfogadják ezen diplomát, és így van nemcsak Norvégiából, hanem - ahogy említettem - 180 országból nemzetközi diák Magyarországon.

Akkor térjünk rá, ha megengedik - ha már úgy is szövetségben vannak -, a Barkóczy képviselő úr, Brenner képviselő úr és időnként Keresztes képviselő úr által jelzett kérdésekre, és egybefüggően kívánnék válaszolni. No, akkor menjünk végig, képviselő úr, az adatokon! Ön azt mondja, színvonalatlan a magyar felsőoktatás. Négy éve 7, két éve 9, tavaly 11, idén, ma 12 egyetem van Magyarországon a világ legjobb 5 százalékában. Még szerencse, hogy ezeknek a nemzetközi rangsoroknak a módszertanát nem önök teszik össze.

Továbbá, szakrangsorok. A szakrangsorok esetében már az Állatorvostudományi Egyetem is a nemzetközi élmezőnyben szerepel, azaz 13 egyetemünk szerepel a legjobbak között. Ha ön szerint a magyar felsőoktatás színvonalatlan, akkor ezek a tényadatok, amelyek nem az önök szubjektív mércéje alapján készülnek (*Barkóczy Balázs közbeszól.*), hanem objektív: oktatói kiválóság, diákok nemzetközi kapcsolatrendszere, innovációs teljesítmény, publikációs teljesítmény... Menjünk bele a Hirsch-indexbe, citációs indexbe, hogyan kell ezt tudományterületenként súlyozni? No, ezek azok az adatok, amelyek alapján azt mondhatjuk, hogy sikeres a magyar felsőoktatás.

Az elmúlt négy év során, ami egy ilyen rangsorban számít: 76 százalékkal nőtt a tudományos publikációk száma, a tavalyi évben 26 százalékkal nőtt a tudományos publikációk száma. Határozottan vissza kell utasítanom, hogy sikertelen lenne és minőségtelen lenne a magyar felsőoktatás, az oktatók és a diákok érdekében és az ott kutatók érdekében is!

Menjünk tovább! (*Barkóczy Balázs: Menjünk!*) Menjünk tovább! 30 százalék fölött nőtt a hátrányos helyzetből idén felvettek száma a magyar felsőoktatásban. A Miskolci, a Nyíregyházi Egyetem esetében is ez így történt, tehát igenis társadalmi felzárkóztatás történik a felsőoktatásban; 76 százalékkal több diákot vettünk föl a szakképzésből a felsőoktatásba. Miről beszél ön?!

Nos, beszéljünk akkor tovább az állami ösztöndíjak rendszeréről! 2010-ben 10-ből 7 diák kezdte állami ösztöndíjjal a rendszerét, most 10-ből 8 diák kezd állami ösztöndíjjal a rendszerét, úgy, hogy egy átlagos diáknak a 3-3,5 éves képzése során 6 millió forint támogatást biztosítunk.

A munkaerőpiaci összefüggésekről már beszéltem, mert igen, a megújult felsőoktatásban összekapcsoltuk az egyetemeket a gazdasági szereplőkkel, és

igen, a teljesítményalapú finanszírozásban - javaslom megtekinteni a diplomás pályakövetési rendszert - a diplomás pályakövetési rendszer adatai alapján az elhelyezkedés és a térségben tartás, valamint a szakmán tartás az, ami pluszfinanszírozási forrást jelent egyetemünknek.

Nos, menjünk még tovább, és egy kicsit az autonómiáról beszéljünk! Az autonómiáról azért érdemes beszélnünk, mert, Brenner képviselő úr - aki jelentésvető az akadémiai szabadság és autonómia jegyében -, akkor vegyük végig, hogy az autonómiának négy dimenziója van: van pénzügyi autonómia, van szervezeti autonómia, van munkavállalói autonómia és van oktatási, kutatási autonómia.

Ma a magyar egyetemek oktatási, kutatási autonómiája a legmagasabb szinten védett. Az oktatás és a kutatás szabadon történik a magyar egyetemeken, szabadabban történik, mint a nemzetközi, európai világban, az európai egyetemek nagy részében.

Kettő. A szervezeti autonómiában az új működési modell az államtól független lesz. 25 éves keretmegállapodás és 6 éves közfeladat-finanszírozási szerződés van, amelyben megrendelői szempontokat érvényesítünk; amúgy olyan megrendelői szempontokat érvényesítünk - jelzem Keresztes képviselő úrnak -, ami a Pécsi Tudományegyetem szenátusa által - mely szintén támogatást biztosított a modellváltásra -, deklarált szempont volt, az szerepel a 25 éves keretmegállapodásban és a 6 éves közfeladat-finanszírozási szerződésben. Tehát nem igaz az, hogy amiben megállapodtunk, azt ne tartottuk volna meg.

És ha már itt tartunk, akkor önök az egyetemek szenátusát - az egyetemek szenátusa, amely az egyetemek autonóm képviselőjét biztosítja - írják fölül azaz, hogy azt mondják, hogy a modellváltást nem támogatták?! 87 százaléka a szenátusi szavazatoknak a modellváltás mellett volt. Önök, hasonlóan Brüsszelhez, nem mást csinálnak, mint hogy az egyetemi szenátusok döntését kérdőjelezzik meg ezzel.

Akkor nézzük tovább! A szervezeti autonómiáról beszéltem. A munka törvénykönyve szabadabb munkavállalói lehetőséget biztosít a mindennapok során. Éppen ezért duplázódott meg átlagosan az egyetemi polgárok bére az új struktúrának köszönhetően.

A pénzügyi autonómia pedig nem más, mint hogy az egyetemek rendelkeznek a saját vagyonukkal. Ugorjunk csak vissza 2010 előtti, a PPP-konstrukciókra! Az elmúlt évek során 50 PPP-konstrukciót váltott ki a magyar kormány, összesen 150 milliárd forint értékben, és adtuk oda a vagyont az egyetemeknek. Ezeknek a nagy része amúgy kollégium, tehát igenis kollégiumfejlesztés. A múlt héten adtuk át a Márton Áron Szakkollégiumot, 996 diáknak van kiváló kollégiumi helye. Tehát a kollégiumi fejlesztés igenis halad.

No, és most jutunk el oda, ami szerintem egy fontos dolog. Értem már, hogy Brüsszel miért büntet minket. Ha önök ilyen téves információt töltenek föl Brüsszelnek, akkor érthető, hogy ők miért hoznak ilyen döntéseket, hiszen ez mind-mind tényszerűen hamis, amit önök mondanak.

És ha már autonómiáról beszélünk, akkor önök szerint az autonómia sérelme nem éppen az, amit Brüsszel tesz? A felsőoktatás nemzeti hatáskör. A felsőoktatásban az Erasmus- és a Horizont-források direkt uniós források, olyan direkt uniós források, amelyeknek a kontrollja Brüsszel által történik meg, mi több, egy olyan közalapítványon keresztül jut ide a forrás, amit Brüsszel auditált. Akkor hogy is van ez? Ki az, aki itt autonómiáért?

Mellesleg jegyzem meg, hogy jelen pillanatban is az őszi félévben 5 ezer magyar diák, 5 ezer magyar oktató van kint Erasmus-programmal, és mi mellett vagyunk, hogy ezek a nemzetközi csereprogramok folytatódhassanak. Mert igen, a versenyképesség alapvetően függ össze ezzel; igen, mert a versenyképességünkben akarnak más nemzetek, más államok gátolni minket, és önök ezeket az államokat szolgálják.

Akkor nézzük végig - ha már az uniós támadásokról beszélünk - ennek kronológiáját! Azt mondta Barkóczy képviselő úr, hogy tavaly ősszel a kormány nem cselekedett annak érdekében, hogy kivédje a brüsszeli támadást. Akkor önnek biztos tudnia kell azt, hogy két dolgot kért tavaly ősszel, nem kért, követelt Brüsszel tőlünk: 1. vonatkozzon a közbeszerzés a modellváltott intézményekre is.

(10.30)

Tudja ön, hogy az elmúlt évben hány közbeszerzés folyt le a modellváltott intézményeknél, ha ennyire tájékozott? *(Barkóczy Balázs: Mészáros és Garancsi megmondja!)* 520 közbeszerzés folyt le. Tehát kötelező a közbeszerzés ezeknél az egyetemekenél is, ezeknél az alapítványoknál is. Mindenesetre a jogszabályi további megerősítést biztosítottuk.

Mit kértek még? Legyen úgynevezett dinamikus összeférhetlenségi szabály. Hat soron keresztül szerepel a KEKVA-, úgynevezett sarkalatos törvényben, amely sarkalatos törvény vezette be tavaly ezt a dinamikus összeférhetlenségi szabályt. Ezt minden alapítvány - minden alapítvány! - kötelezővé tette magának, azaz mindent, de mindent teljesítettünk.

Önök szerint az az autonóm eljárás, amit Brüsszel folytat? Az az autonóm eljárás, hogy meg sem kérdezték a magyar egyetemi diákokat? *(Barkóczy Balázs: Fideszeseket szeretnének! Azért fognak tüntetni, hogy minél több fideszes legyen!)* Ide hívták a biztost; nem jött ide a biztos. Meg sem kérdezték a magyar egyetemeket. Tudja ön, hogy mikor tárgyaltak először a magyar egyetemi rektorokkal? 2023. február 15-én. Tudja, hogy mi volt Brüsszel első mondata? Idézem: a rektorokkal folytatott egyeztetés során a rektorokat arról tájékoztatták, bármit is mondanak, az a döntésen nem változtat. Hogy van ez? Hogy van ez? *(Hollik István: Őket véditek! Bravó! - Barkóczy Balázs: Lopjátok a közpénzt, azért!)*

Mi több... *(Az elnök megkocogtatja a csengőt.)* Mi több, mi több, 21 modellváltott egyetem rektora - tudjuk, hogy kik a rektorok? Azok a rektorok,

akiket a szenátus megválasztott. 21 egyetem rektora... *(Dr. Brenner Koloman közbeszól.)* Parancsol, képviselő úr?

ELNÖK: Képviselőtársaim! Legyenek kedvesek lehetővé tenni, hogy az államtitkár úr befejezze a fel szólalását! Köszönöm.

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár: Nos, akkor térjünk vissza! 21, a szenátus által kijelölt és az elnök úr, valamint elnök asszony által kinevezett rektor levélére nem érkezett érdemi válasz Brüsszelből. Ez az autonómia?

Mi több, 2023 júniusában meghallgatás volt, ahol magyar egyetemi rektorok, kutatók, egy olyan kutató, aki amúgy éppen a harmadik helyezett volt, és a legtöbb Horizont-pályázattal rendelkezik, kapott ki-tüntetést egy másik szobában, majd utána elment a meghallgatásra, és elmondta, hogy mi történik a Horizont-programokkal. Néma csend volt ott, tisztelt képviselőtársak. Szóval, ez az autonómia?

Mi több, egyetemi diákok is ott voltak, és elmondták, hogy hogy néz ki a magyar felsőoktatás, mi több, nemzetközi diák is volt ott, és elmondta, hogy nemzetközi összehasonlításban is kiváló a magyar felsőoktatás. Nincs rá válasz.

És ha már arról beszélünk, hogy mi minden történt itt, februárban a miniszterek, államtitkárok, mert nekik a magyar egyetemisták érdeke és a kutatók érdeke az első, visszaléptek.

Mi több, egyetértünk abban, hogy ha kell, akkor legyen kétszer hatéves terminusa a kurátoroknak, azért, mert biztos, ha ennyire tájékozottak, tudják, hogy hatéves közfeladat-finanszírozási szerződés van, és legalább akkor a két ciklus legyen benne.

Mi több, abban is egyetértünk, ha kell, akkor legyen lehülési idő. Mellesleg jegyzem meg: az európai parlamenti képviselőknél most próbálják meg bevezetni, és az hat hónap; na jó, de legyen akkor egy év.

Menjünk tehát tovább! Tehát ebben egyetértés van köztünk. Biztos tudják, hogy Brüsszelnek mi a legújabb javaslata, hiszen önök diktálják nekik. A következő: legyen összeférhetetlen a kuratóriumi tagsággal, ha valaki a fenntartott egyetemen rektor vagy oktató. Na, erre nemet mondunk. *(Nacsá Lőrinc: Teljesen nonszensz!)* Tudják önök? Ha ennyire tájékozottak, akkor biztos kell hogy tudják, mert ez a legutóbbi javaslat. Erre nemet kell mondanunk. Mert akkor biztos azt is tudják, hogy a kuratóriumokban jelenleg 12 rektor vagy prorektor és a kuratóriumi tagoknak a kétharmada akadémikus. Nos, akkor mi is ez az egész autonómia, és akkor ki bántja az autonómiát?

Biztos azt is tudják, hogy a felügyelőbizottságnak egy tagját az egyetem szenátusa jelöli.

Na, ez az a modell, ami versenyképessé tette a magyar felsőoktatást, és ez az a modell, ami előrébb visz minket abban a felsőoktatási versenyben, ami igenis erőteljes, és amiben Európa így csúszik vissza,

és az ázsiai államok pedig így jönnek előre. Tehát mi azt szeretnénk, hogy a magyar felsőoktatás sikere a magyar kutatók sikere így menjen előre. No, ennyit az autonómiáról, hogy ki az, aki az autonómia mellett van, és önök pedig az egyetemautonómia-elleneseket támogatják ebben.

Kemenesi Gábort idézte. Engedje meg, hogy Kemenesi Gábornak a 2023. november 3-án, 9 óra 47-kor a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalhoz küldött leveléről tájékoztassam: szeretném megköszönni önöknek és minden részt vevő munkatársának a munkájukat a COST-pályázat körül kialakult helyzet megoldásával kapcsolatban. *(Barkóczy Balázs: Bravó!)*

Nos, akkor menjünk tovább *(Barkóczy Balázs: Ennyit elértetek!)*, ha már Hiller képviselő úr kiemelte, hogy itt egy versenyképességi kérdés van. Igen, és mi a magyar gazdaságot, a magyar társadalmat, az egyetemeket és a kutatókat versenyképesebbé tettük az új struktúrának köszönhetően. Igen, igaz van Hiller képviselő úrnak, amikor azt mondja, hogy a nemzetünk erőn felül teljesít az egyetem és a kutatások tekintetében. Mi még inkább ezt ösztönözzük, mert lakosságárányosan 96.-ak vagyunk, GDP-arányosan 49.-ek vagyunk, és az innovációs indexben, a globális innovációs indexben a 33. a helyünk; és ha már „összeszerelő-üzemezni” is szoktak, akkor ahhoz is egy adat: a gyártási csúcstechnológiában Magyarország a világon az 5. helyen szerepel.

A nemzetközi kutatásainkban pedig pont azt az irányt képviseljük, hogy hozzuk ide a nemzetközi kutatócsoportokat, hozzuk haza a nemzetközi kutatóinkat. Erre talán a legjobb példa a megújult Magyar Kutatási Hálózat elnöke, Gulyás Balázs professzor úr, aki az egyik kiváló szingapúri egyetemről tért haza, és pontosan tudja, hogy hogyan kell a magyar kutatási innovációs rendszert megújítanunk ahhoz, hogy a Neumann János-programnak a céljait elérjük, azaz Magyarország 2030-ra a világ legjobb 25 innovátora, Európa legjobb 10 innovátora közé kerüljön. Erre a forrás is rendelkezésre áll, mert az idei év 6 milliárdjából jövő évre 16 milliárd forintra növeltük azokat a nemzetköziesítési programokat, amely ilyen granteket biztosít majd számunkra.

Nos, Brenner képviselő úr rangsorkérdéseire. Tekintettel arra, hogy elég sokat foglalkozom és foglalkoztam ezzel a kérdéssel, igenis, az elmúlt évek tudatos fejlesztése, a megújult felsőoktatás teljesítményalapú finanszírozási rendszere és az autonómabb, versenyképesebb, rugalmasabb működés az, ami megjelenik. Idéztem a publikációk számának a növekedését, idéztem azt, hogy egyik évről a másikra 40 százalékkal nőtt az innovációs bevétel szám, növekszik a nemzetközi diáklétszám, a nemzetközi oktató-diák arány kedvezőbb. Ezek mind olyan elemek, amelyek az innovációs rangsorokban és a felsőoktatási rendszerekben és rangsorokban visznek bennünket előre, amit amúgy a 25 éves keretmegállapodás és a hatéves közfeladat-finanszírozási szerződés is ösztönöz. Úgyhogy azt kell mondjam, hogy a sikeres,

megújult magyar felsőoktatás eredményei visznek bennünket előre ebben a kérdésben.

Keresztes László Lóránt képviselő úr számos kérdésére is válaszoltam a modellváltott intézménykörrel kapcsolatban. Itt megint el kell hogy mondjam, hogy nem árt, ha jól használjuk a kifejezést. Nem ki szervezésről van szó, hanem közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról van szó, amelyek közfeladat, közcél érdekében kaptak rugalmasabb felhasználási módot, kaptak olyan finanszírozási lehetőséget, amelyet, mint látjuk, a magyar egyetemi és kutatási világ és a magyar gazdaság érdekében használnak föl.

Nem a kuratórium döntött - csak helyesbíteni szeretnék - a modellváltásról, hanem a szenátus kétharmados többsége döntött a modellváltó intézményeknél arról, hogy szeretnék az új modellt, ami amúgy, ha már visszamegyünk az időben, akkor valamennyi egyetem úgynevezett innovációs kutatási stratégiájában is szerepel.

Nos, a kormány mindent megtesz, de, képviselő urak, önöknek is a valóságról kell, kellene tájékoztatnia Brüsszelt, és nem az ő autonómiásérelmükben részt venni és részesévé lenni.

A kérdéseire válaszul: Tokaj Egyetem. A jogszabályoknak és a Tokaj Egyetem alapító okiratának megfelelően történt.

2. BME. A BME szenátusa felhatalmazást adott az egyetem vezetésének arra, hogy kezdje meg a minisztériummal a BME jövőjével kapcsolatos tárgyalásokat. Ezek a tárgyalások folyamatban vannak, kéthárom hetes rendszerességgel ülünk le a BME vezetésével áttekinteni a BME jövőjét.

(10.40)

Az autonómiakérdésről pedig, azt hiszem, hogy ki az autonómiapárti és mi az autonómiásértő, részleteiben beszéltem. De álljon még akkor itt végezetül egy adat. A Big Four áttekintette néhány kiemelkedő magyar intézmény működési struktúráját, hiszen a legutóbbi brüsszeli jelentéstevés nem pontozta a magyarországi autonómiát abban a négy fő rendszerben, amit mondtam, hanem egyszerűen egy tételmondatlal megállapította, hogy nem kívánja lefolytatni az eljárást, hanem ex katedra kijelenti, hogy Magyarországon autonómiásérelm van. Na, ezzel szemben viszont a megfelelő elemzési módszertannal azt mondhatjuk, hogy a Magyarországon lévő autonómiát értékelő rendszer 80 százalékos, azaz kiváló teljesítményt nyújt mind a pénzügyi, a szervezeti, a munkáltatói és az oktatási-kutatási autonómia tekintetében. Nem árt, ha a véleményünket nem szubjektíven, hanem tényadatokra alapozzuk.

Szóval a magyar felsőoktatás jelenlegi és jövőbeli sikerét kívántuk és kívánjuk elősegíteni. A struktúra a jót, az értéket, az értékörzőt és az értékteremtőt támogatja, versenyképessé teszi a magyar felsőoktatást. Minden ezt mutatja. Az autonómia teljes körű, ezt viszzük a jövőben is tovább. Ehhez a globális egyezmény

egy lehetőséget nyújt, egy olyan lehetőséget, amivel azt a 2030-as célt érjük el, hogy legyen magyar egyetem a legjobb 100 között, legyen 3 magyar egyetem az Unió legjobb 100 egyeteme között, legyünk Európa top 10 innovátora, a világ legjobb 25 innovátora, és a nemzetközi diákszámot a jelenlegi 42 ezerről erősítsük meg és legyen 80 ezer.

Gratulálok a magyar felsőoktatási intézményeknek! Gratulálok a kiváló magyar oktatóknak, kutatóknak! Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségük.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/5883. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Elsőként megadom a szót Steiner Attila úrnak, az Energiaügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, 30 perces időkeretben. Parancsoljon, államtitkár úr!

STEINER ATTILA energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök asszony. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Mielőtt a törvényjavaslatot részletesen bemutatnám, kérem, engedjék meg, hogy hangot adjak az Országgyűlésben is annak a sikeres eredménynek, amire Magyarországon mindenki büszke lehet, ugyanis hazánk az elmúlt években világszinten is ritkaságszámba menő módon úgy tudta folytatatosan a gazdasági növekedését fokozni, hogy emellett fokozatosan és jelentős mértékben vissza tudtuk szorítani az üvegházhatású gázok kibocsátását hazánkban. Nemzetközi vállalásainkat idő előtt teljesítettük, és jelentős mértékben sikerült csökkenteni az üvegházhatásúgáz-kibocsátásunkat, és azon kevés országok közé tartozunk, ahol 1990 óta jelentősen csökkent a szén-dioxid-kibocsátás. Nálunk ez 37 százalékos csökkentést jelent, és 2030-ig akár elérhetjük az 50 százalékos kibocsátáscsökkentést is.

Elkötelezték vagyunk klímapolitikai céljaink teljesítése mellett. Az Országgyűlés 2020-ban elfogadta a klímavédelemről szóló törvényt, amely jogszabályi szinten is rögzíti a közép- és hosszú távú klímacélokot, például a károsanyag-kibocsátás csökkentését, a megújuló energiaforrások részarányának növelését, illetve azt, hogy 2050-re Magyarország is klímabarát országként szeretne válni, és ezt Magyarország az elsők között rögzítette törvényi szinten is.

Az elkötelezettségünk és az eredményeink, azt gondolom, hogy nemzetközi szinten is már látszanak. Legutóbb a World Economic Forum készített egy globális listát, ahol az energiaátmenettel kapcsolatos eredményeket értékelte, és ezen a listán Magyarország globális szinten a nagyon előkelő 18. helyet foglalja el. Ezzel a régióban messze az elsők vagyunk, és

olyan, nálunk sokkal fejlettebb államokat előztünk meg, mint Kanada, Belgium vagy Luxemburg.

Ami pedig a konkrét törvényjavaslatot illeti, ez a törvényjavaslat azt a célt szolgálja, hogy az európai uniós jognak megfeleljünk, ugyanis megszületett az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust létrehozó uniós rendelet, az úgynevezett CBAM-rendelet, valamint a hozzá kapcsolódó bizottsági végrehajtási rendelet is, és ennek megfelelően a hazai végrehajtáshoz szükséges kiegészítő szabályozás megalkotása ennek a törvényjavaslatnak a célja.

De miről is szól ez a rendelet, illetve a Bizottság végrehajtási rendelete? A szén-dioxid-kibocsátás fedezésére úgynevezett EUA szén-dioxid-kvótákat kell megvásárolni, és ez jelentős költségeket jelent éves szinten az érintett ipari létesítményeknek. Ezeknek a költségeknek egy része idáig a nemzetközi kereskedelemnek kitett szegmensek esetében úgynevezett ingyenes kvótákkal, ingyenes kiosztással került mérséklésre, és a fennmaradó pluszköltségeket a vállalatok részben beépítették a legyártott termékek árába, amik így a harmadik országokban gyártott termékekhez képest egy versenyképességi hátrányba kerültek. Vagy ugye, az volt a másik opció, hogy ezt nem építették be az árakba, hanem a vállalatok vállalati szinten felváltották ezeket a pluszköltségeket és így a saját nyereségüket csökkentették.

A CBAM-rendeletnek az a célja, hogy az Unió belső piacán bizonyos iparágakban, mint például a cementipar, a villamos energia, a műtrágya, a vas, az acél, az alumínium, illetve a hidrogén előállítás tekintetében globálisan továbbra is versenyképes tudjon maradni az Európai Unió, annak ellenére, hogy közben a szigorodó fenntarthatósági kritériumokat pedig folyamatosan teljesítjük. Ennek érdekében az EU-ba importált érintett termékekre a javaslat lényege alapján kivetésre kerülne egy extra díj, amit az importált árukra kell kivetni, annak függvényében, hogy mennyi üvegházhatásúgáz-kibocsátással járt annak a terméknek a legyártása az Európán kívüli területeken.

Az uniós rendeletben foglaltak bevezetése fokozatosan történne meg. Alapvetően 2026-tól lenne éles a rendszer, viszont bizonyos rendelkezéseit már 2023 októberétől kell alkalmazni. Egy átmeneti időszak indul el, és ez egészen 2025. december 31-éig fog tartani, és ebben az időszakban alapvetően ez még csak egy jelentéstételi kötelezettséget fog jelenteni az érintett vállalatok részére. Itt ugye, főleg az importőr vállalatok azok, amelyek ennek a rendeletnek a hatálya alá esnek, anélkül, hogy egyelőre pénzügyi ellentételezést kellene bármilyen módon is fizetni, és ahogy említettem, a rendszer 2026. január 1-jétől lesz éles, amikor viszont ez a díj már kivetésre is kerül.

A törvényjavaslat a 2025. december 31-éig tartó átmeneti időszakra vonatkozó hazai végrehajtási szabályozást állapítja meg. Javaslatot tesz a törvényjavaslat az illetékes tagállami hatóság kijelölésére, ez a Nemzeti Klímavédelmi Hatóság lenne. Továbbá a törvényjavaslat az érintett vállalkozások jelentéstételi

kötelezettségével kapcsolatos eljárási szabályozásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

Tehát magának a törvényjavaslatnak az a célja, hogy átültsük az uniós jogot, és a harmadik országból behozott termékek esetében is megjelenjen az üvegházhatású gázok kibocsátásának költsége. Illetve a fő cél az lenne, hogy az Európai Unió területén gyártott termékek is minél versenyképesebbek legyenek a globális kereskedelem esetében.

(10.50)

Mi üdvözljük, hogy versenyképességi kérdések ismételten az európai uniós politikai diskurzus egyik fő témájává válnak. Én azt gondolom, hogy erre nagyon is szükség van, ugyanis az elmúlt években drasztikusan csökkent Európa versenyképessége, és ez jelentős mértékben az elhibázott brüsszeli szankcióknak, illetve a szankciós energiaválságnak is köszönhető.

Úgyhogy nagyon fontos, valamit aktívan tegyünk ezek ellen a folyamatok ellen, és mindezek fényében kérem az Országgyűlés valamennyi frakcióját, hogy támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Becsó Zsolt képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BECSÓ ZSOLT, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Az éghajlatváltozás erősödő hatása az egész világon érezhető. Gondoljunk akár arra, hogy Európát is egyre gyakrabban sújtják olyan szélsőséges időjárási jelenségek, mint az aszály, a hóhullámok, a heves esőzések, az árvizek és a földcsuszamlások.

Hazánk sem maradt ki ezen nehézségek átéléséből, amelyre példa a tavalyi év történelmi mértékű aszálya. 2019-ben az Európai Bizottság bemutatta az európai zöldmegállapodást, amely egyfajta útmutatóként szolgál ahhoz, hogy Európa 2050-re karbonsemlegessé váljon. Ezt a célt Magyarország az európai uniós tagállamok sorában elsőként foglalta törvénybe. Az ehhez vezető utat a kormány a nemzeti tiszta fejlődési stratégiában határozta meg. Ebben a dokumentumban került sor a vállalás részleteinek megtervezésére, amelyvel Magyarország 2050-re anélkül éri el a teljes klímasemlegességet, hogy annak végrehajtása veszélyeztetné a gazdasági növekedést vagy a jólétet.

Az Országgyűlés 2020-ban fogadta el a klímavédelemről szóló törvényt, amely már jogszabályi szinten rögzíti Magyarország klímacéljait. Azaz, hogy 2030-ig legalább 40 százalékkal csökkentjük a kibocsátásainkat, az 1990-es értékekhez képest legalább 21 százalékos megújulóenergiaforrás-részarányt érünk el 2030-ig a bruttó végső energiafogyasztásban, illetve, hogy 2050-re elérjük a teljes klímasemlegességet.

Büszkék lehetünk arra, hogy Magyarország a 13. helyen végzett a KPMG által kiadott felkészültségi mutatóban, amely a dekarbonizációs stratégiák szerint értékeli az egyes országok teljesítményét. Ezt az eredményt komoly erőfeszítések árán értük el, és kiemelkedőnek tartom azt, hogy a felmérésben a kelet-európai országok közül csak Lengyelország vett részt, a 19. helyet követve magának.

Fontos szót emelni arról, hogy 2030-ig 50 százalékkal nőhet az uniós tagállamok átlagos villamosenergia-fogyasztása. Éppen ezért létfontosságú az energiaszektor üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentése. Ezen cél elérése érdekében elengedhetetlen a nukleáris kapacitások fenntartása, a megújuló energia nagyobb arányú hasznosítása, az energiahatékonyság javítása és a közlekedés zöldítése.

A nukleáris energia az egyetlen jelenleg rendelkezésre álló energia, amely nagy mennyiségben, olcsón, biztonságosan és a környezet kímélésével képes elektromos energia előállítására, és ezáltal hazánk energiafüggőségének csökkentésére. A kormány azon dolgozik, hogy a lehető legtöbb energiát megújuló energiaforrásokból állítsuk elő. Már most is vannak olyan időszakok, amikor kizárólag a napelemekből érkező energia látja el Magyarországot, és vannak órák, amikor teljesen karbonmentes a magyar ellátás.

A most tárgyalandó törvényjavaslat kapcsán szükséges elmondani azt, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásának 37 százalékaért az építőipar felel, így kimondható, hogy jelenleg ez a legnagyobb széndioxid-kibocsátó ágazat. A beton, az acél és az alumínium a világ szén-dioxid-kibocsátásának 23 százalékaért felel.

Az előttünk fekvő javaslat egy hiánypótló, kiegészítő szabályozás, amely lehetővé teszi hazánk számára, hogy a többi európai uniós tagállamhoz hasonlóan végrehajtsuk az ez év május 10-ei, 2023/956. európai parlamenti és tanácsi rendeletben és a 2023/1773. bizottsági végrehajtási rendeletben lefektetett szabályokat. Az imént említett rendeleteket az úgynevezett szénszivárgás veszélye miatt volt szükséges mihamarabb bevezetni. Ennek kétféle megjelenése van. Az egyik, hogy európai uniós székhellyel rendelkező vállalatok olyan országokban végzik el a nagy szén-dioxid-termelést kiváltó tevékenységeiket, ahol az uniós szabályozásoknál lazább klímapolitika van érvényben. A másik formája, amikor az uniós terméket egyszerre helyettesítik szén-dioxid-intenzív termékekkel.

Az importárunk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus célja nem más, mint hogy a szénszivárgás veszélyét minimalizálja, ezzel is erősítve az Európai Unió éghajlat-politikai törekvéseit, továbbá támogatja azt, hogy az Európai Unió belső piacán létrehozott termékek továbbra is versenyképesek maradjanak amellet, hogy folyamatosan szem előtt tartjuk az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését.

A törvényjavaslatot indokoló rendelet a cementre, a villamos energiára, a műtrágyára, a vasra, az acélra, az alumíniumra és a hidrogénre terjed ki.

A szabályozást fokozatosan vezetnénk be, kezdve egy átmeneti időszakkal, amelynek hatására az érintett vállalatoknak 2023. október 1-jétől kezdve jelentéstételi kötelezettségük lenne; majd 2026. január 1-jétől éles működés venné kezdetét, így az Európai Unióból importált termékekre ettől kezdve díj kerülne kivételre.

A jelentéstételi kötelezettség miatt kell kialakítani az ahhoz szükséges jogszabályi keretet, illetve az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusrendelet 11. cikkének megfelelően ki kell jelölni az illetékes hatóságot, amely a továbbiakban ellenőrzési és gondozza ezen szabályozás akadálymentes működését.

A kormány álláspontja továbbra is az, hogy a klímaváltozás mérséklésének költségeit leginkább azoknak kell állniuk, akik azt okozzák, vagyis leginkább a legnagyobb szennyezőknek, a leggazdagabb államoknak és a legnagyobb multinacionális cégeknek. A kormány számára kiemelt fontosságú, hogy a klímasemlegesség megvalósítása közben garantálja az ellátásbiztonságot, az igazságos átmenetet és egyúttal támogassa a további gazdasági fejlődést amellet, hogy az átmenet ne okozzon emelkedést a családok rezsiköltségeiben.

Szeretném még egyszer hangsúlyozni, hogy a törvényjavaslat hiánypótló és segíti az üvegházhatású gázok csökkentését, ezáltal a klímasemlegességi célok megvalósítását, ezért kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák majd a kormány javaslatát! Köszönöm. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: A következő hozzászólónk Dudás Róbert képviselő úr, a Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka, parancsoljon!

DUDÁS RÓBERT, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Nagyon röviden, akár egy szóval is lezárhatnám itt ezt a vezérszónoki felszólalást, és azt mondhatnám, hogy támogatjuk, támogatjuk ezt a törvényjavaslatot. Nagyon fontosnak tartjuk, ugyanakkor viszont pár gondolatot mégis engedjenek meg, egyrészt, mert gondolatébresztő volt mind a kormánypárti hozzászólás, mind pedig államtitkár úr expozéja.

Amikor arról beszélünk, hogy az Európai Unión belül elsőként ratifikáltuk, illetve tettük meg a legszükségesebb lépéseket kormányzati, országgyűlési szinten az üvegházhatású gázok kibocsátásának visszaszorítása érdekében, ez rendkívül üdvözlendő, és tényleg le a kalappal, mert saját bőrünkön érezzük.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Tehát már nemcsak elméletben beszélünk globális felmelegedésről, hanem ha csak a tavalyi nyarat nézzük, aszályos időszakot kellett, hogy átéljen Magyarországon, azon belül a gazdák, a gazdasági kiesései

miatt pedig minden magyar ember. Ez egy intő jel volt. Sajnálatos, hogy nem ismerte föl az emberiség ezt jóval korábban, ez viszont nem jelenti azt, hogy ne kellene mindent megtennünk lehetőség szerint.

Még egyszer mondom: üdvözlendő, hogy egyébként mindent igyekszünk megtenni, ugyanakkor viszont azt se felejtjük el, hogy kis ország vagyunk, és több európai uniós vagy európai kis országot lehetne említeni, akik igyekeznek megtenni ennek érdekében mindent, és tegyenek is meg, félreértés ne essék. Viszont számos nemzetközi szervezet közgyűlésén - legyen szó az Unióról, az ENSZ-ről vagy ezek valamely szakosodott szervéről -, ahol vagy a kormányfő vagy a kormány valamely tagja vagy a kormány valamely megbízottja és delegáltja időről időre részt vesz, és nem halljuk egyébként azt, hogy ezt a karbonsemlegességet szorgalmazzák.

(11.00)

Elképzelhető és én elfogadom - illetve elfogadni igazán nem tudom, csak elhiszem az önök részéről -, hogy esetleg kényes téma lehet akár Kínával szemben ilyen jellegű kritikát megfogalmazni, Oroszországgal szemben, az Egyesült Államokkal szemben, és hosszan lehetne sorolni, hogy kik azok a nagy kibocsátók, akiknek köszönhetően tartunk ott, tart a globális felmelegedés ott, ahol éppen tart. Még egyszer mondom, Magyarország tegyen meg mindent annak érdekében, hogy Magyarország 2050-re elérje a kitűzött célt, lokálisan ez kötelességünk és egy fontos feladat, globálisan viszont nem érjük el a kívánt hatást és kívánt célt, ha a nagy kibocsátók ezt nem teszik meg. Igenis csatlakoznia kell minden nagy kibocsátónak a klímaegyezményekhez. És ez csak az elmélet, mert nemcsak csatlakozniuk kell, hanem a gyakorlatban is végre kell hajtaniuk azokat a változásokat, amelyek egyébként nemcsak rájuk, hanem az ő kibocsátásuknak köszönhetően a magyar emberekre is negatív hatással vannak.

Elhangzott, hogy 2030-ig nagy valószínűség szerint 50 százalékkal fog nőni a villamosenergia-felhasználás Magyarországon az előrejelzések szerint, és ez bizonyára így is van. Itt szeretném megjegyezni, hogy a jelenlegi napelemek elszámolásával kapcsolatos változások a lakosság terhein nem igazán segítenek. Egyrészt jelentős önerőt kell beletenniük. Voltak és vannak állami támogatások, de mindemellett jelentős önerőt kell beletegyenek ebbe, több millió forintot, hogy a háztartásuk energiaellátását tudják biztosítani. Olyan rendszerben pályáztak és olyan rendszerben készültek erre a korszerűsítésre, ami azóta megváltozott. Nyilván volt benne egy kormányzati visszakooszás is, hiszen egy drasztikus lépés lett volna. Viszont amennyiben ez az elszámolás marad, ami a jelenlegi kormányzati terv, akkor egy újabb beruházásra van szüksége a lakosságnak, hiszen a tárolókapacitást is ki kell építeni. Én azt gondolom, hogy ez a városban élők, a jobbmódú környékeken élők számára is komoly megterhelést jelent, de higgyék el, hogy vidéken, a kistelepüléseken ez kivitelezhetetlen.

Szorgalmaznék egy olyan felmérést és olyan programot, amely megnézi vidéken azokat a településeket, ahol zömében régi, 80 vagy akár 100 évvel ezelőtt épült ingatlanokban élnek és fognak is élni, hiszen nincs lehetőségük arra, hogy korszerű ingatlanba költözzenek, arról nem is beszélve, hogy esetleg építsenek egy újat, és geotermikus energiával vagy bármi mással, egyébként nagyon jó és fontos energiaforrással fűtsék majd az ingatlanjaikat. Nem, ők ebben fognak élni. Tehát annak érdekében, hogy mindent megtegyünk a karbonsemlegesség céljának az elérése érdekében, nagyon fontos, hogy a kormány és az Országgyűlés mindent megtegyen, de ez pluszterhet ne rójon a lakosságra. Dolgozza ki a kormány azokat a terveket is, hogy a lakosságnak is segítsünk, hogy ők is a lehető legkevesebb hőveszteséggel - legyen szó gáztól, villanyról vagy bármiről - tudják fűteni a lakásaikat és élni a mindennapjaikat.

Itt szeretném még zárójelben - de talán nem is kell zárójel - megjegyezni, teljesen érthetetlen, hogy a szélenergia miért nem jelent prioritást a kormány számára. Ma a korlátozások a lakott területektől bizonyos kilométer távolsághoz kötik ezeket. Ha átmegyünk az osztrák határon, mondhatni, hogy ott szélenergia-erdő létesült, kihasználva annak a területnek, annak a helynek az adottságait, kihasználva a benne rejlő lehetőségeket. Azt gondolom, hogy ezekre Magyarországnak, a magyar kormánynak is figyelnie kellene, sokkal jobban, mint teszi ezt.

S ahogy kezdtem, úgy zárom is a felszólalásomat: a Jobbik-Konzervatívok képviselőcsoportja támogatni fogja a törvényjavaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szerezzel együtt köszöntöm képviselőtársaimat. Folytatjuk munkánkat. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Hollik István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Ott szeretném kezdeni, ahol államtitkár úr. Azt gondolom, nem túlzó megállapítás az, hogy Magyarország klímabajnok. Ez nem egy szubjektív vagy politikai állítás, hanem a tények ezt igazolják. Az elmúlt húsz évben mindössze 21 olyan ország volt a világon, amely úgy volt képes gazdasági növekedésre, hogy közben a szén-dioxid-kibocsátását csökkenteni tudta, és Magyarország mások mellett, Ausztria, Hollandia, Németország teljesítményét is felülmúlva tartozik ebbe a szűk elitklubba.

Azt is szeretném kiemelni ezzel kapcsolatban, hogy Magyarország 2050-re klímasemleges ország szeretne lenni, ugyanakkor és a cél teljesítéséhez szükséges teendőkkal kapcsolatban négy szempontot szeretnék itt megemlíteni önöknek, amelyekhez a Fidesz és a KDNP is ragaszkodik.

Az egyik az, hogy a klímasemleges gazdaságra való átállás költségeit elsősorban a klímarongálók, tehát a jelentős szennyező országokkal és nagyvállalatokkal

kell megfizettetni és semmiféleképpen sem a lakossággal.

A második ilyen alapelvünk, hogy az alkalmazkodásnak úgy kell megtörténnie, hogy a magyar családok által fizetett energia- és élelmiszerárak emiatt ne növekedjenek meg radikálisan, másként szólva a rezsi-csökkentés eredményeinek fenntartása mellett kell a klímacélok eléréséhez közelebb kerülni.

A harmadik az, hogy elfogadhatatlannak tartjuk azt, hogy az Európai Unió költségvetésében a szegényebb, felzárkózó országoknak járó kohéziós forrásokból akarják átcsoportosítani azokat a forrásokat, amelyeket klímavédelmi célokra tudnak fordítani. Azt gondoljuk, hogy a kettő összekötése hibás logikán alapszik.

A negyedik alapelvünk pedig az, hogy atomenergia nélkül nincs klímasemleges gazdaság, ezért Európában az atomenergia használatát nem korlátozni kéne, hanem ezzel szemben mi úgy gondoljuk, hogy támogatni.

Magyarország - ahogy ezt államtitkár úr is említette - meghozta azokat a döntéseket, kijelölte azokat a célokat és a hozzá kapcsolódó intézkedéseket is, amelyekkel a 2030-as és a 2050-es cél is elérhető, ráadásul azt is láthatjuk, hogy a 2030-as cél elérése akár még korábban is sikerülhet.

Ami az előttünk fekvő törvényjavaslatot illeti: itt többen is elmondták, hogy pontosan miről szól. A cél az, hogy az ebben az uniós rendeletben elfogadott, az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus, a CBAM, az Európai Unió belső piacán megtermelt különböző termékek - cement, villamos energia, műtrágya, vas, acél, alumínium, valamint hidrogén - előállításával szemben globálisan is versenyképes maradjon az EU szigorodó üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési céljai mellett. Ennek érdekében az EU-ba importált termékekre - ahogy államtitkár úr is elmondta - fokozatosan, de 2026. január 1-jétől kezdődően kivetésre kerül egy díj. Én azt mondom, hogy végre egy olyan intézkedés az Európai Unió részéről, amely védi az európai gazdaság érdekeit. A problémánk ezzel kapcsolatban pont az, hogy ez a kivétel és nem a főszabály. Hiszen ha például az ukrán gabonabehozatalra gondolunk, vagy a Brüsszelben elfogadott és Európára erőltetett teljesen elhibázott szankciós rendszerre nézünk, akkor azt láthatjuk, hogy ezek mind-mind olyan európai uniós intézkedések, amelyek - ma már teljesen egyértelműen kimondható - teljes mértékben szembemennek az európai érdekekkel. De lám, itt van egy jó kivétel, amely végre figyelembe veszi, hogy mi az európai nemzetállamok, mi az európai gazdaságok, mi az európai nagyvállalatok és vállalkozások érdeke, és eszerinti szabályozást alkot, így jár el.

Éppen ezért mi ezt a törvényjavaslatot természetesen támogatni tudjuk. A problémánk az, hogy az EU-s politikák nem ebbe az irányba mutatnak. Jó lenne, ha ez sokkal gyakrabban lenne így. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(11.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka Dócs Dávid képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DÓCS DÁVID, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Tisztelt elnök úr, köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Valóban, mi is úgy gondoljuk, hogy a környezetvédelem napjaink egyik legfontosabb témája, éppen ezért mi is támogatni tudjuk ezt a törvényjavaslatot, ámbátor szükséges megjegyezni, hogy ezek rendkívüli terheket jelentenek például azoknak a magyar vállalkozóknak, akiket az elmúlt évek így is sújtottak, hiszen láhattuk, hogy minden évnek volt valamilyen negatív kihatása számukra. Mi mégis azt mondjuk, hogy természetesen támogatni tudjuk azt a környezetvédelmi szempontból nagyon jelentős európai uniós környezetvédelmi célkitűzést is és annak az elérését is, amely a környezetkímélőbb átállásra ösztönzi a vállalkozásokat, és kevésbé terheli meg a környezetünket. Azt gondoljuk, ez a fenntarthatóságnak az egyik alapkövetelménye, ami a XXI. században talán a minimum kell hogy legyen.

A „szennyező fizet” elvét követve a zöldadóknak hatásukat tekintve magasabb mértékűeknek kell lenniük, ezzel is egyet lehet érteni, hiszen valakinek meg kell fizetnie ezt a pluszkiadást; legyenek azok, akik a legtöbbet fogyasztják természetesen, és a legtöbbet állítják elő. A cél e körben az ingyenes szennyezés felszámolása, hiszen azt láthatjuk, hogy a XXI. századra eljutottunk odáig, hogy a Föld nagy része gyakorlatilag a csomagoló anyagok és az egyszer használatos műanyag termékek szennyzése alatt áll, és láthatjuk, hogy a tengereink, az óceánjaink, de gyakorlatilag most már érintetlen területek is a műanyagszennyezés áldozatává kezdenek válni. Ezt mindenképpen fel kell számolni, ezért ez egy jó irány, amit támogatni lehet.

Viszont ebben a karbonvám-összefüggésben azért azt is fontos elmondani, hogy a szén-dioxid-kibocsátás önmaga nem elég, önmagában ennek a mérséklése nem elég, hiszen itt a fő trend talán az, hogy majd valamilyen vámmal, adóval sújtsák a kibocsátókat. Mi viszont azt mondjuk, hogy ezt akár ellensúlyozni is lehessen egy vállalat részéről, és ne kelljen ehhez, mondjuk, a Száhel-övezetbe elmenni erdőt telepíteni, hanem akár a kibocsátás országában is lehessen ezt mérsékelni akár, mondjuk, egy erdőtelepítési programmal egybekötve. Éppen ezért mi azt gondoljuk, hogy ennek a karbonvámnak a kivétele nem feltétlenül szükséges, hiszen elsősorban a semlegesítés lenne a cél, nem pedig az, hogy vám formájában beszédjünk egy újabb adót. Ez elsősorban az uniós importőröket érintheti ugyanis, hiszen ezek a költségek meg fognak jelenni az importtermékek árába beágyazódva, és ezek révén a kibocsátáshoz kapcsolódó új adminisztratív terhek is, hiszen a

pénzügyi kiigazítások miatt az import is drágulni fog. Ez természetesen minden gazdasági szereplőre kihatással lesz.

A Mi Hazánk Mozgalom úgy gondolja, hogy a környezetvédelmi szempontokat nagyon fontos tartani, és talán sokkal fontosabb is lehetne, hiszen Magyarországnak nincsen környezetvédelmi minisztériuma sem, ami mondjuk, nagy fokban tudná segíteni ennek hatékonyságát. Mi viszont Európa egyetlen nemzeti radikális zöldpártjaként úgy gondoljuk, hogy a környezetvédelem talán a legfontosabb kell legyen számunkra, és nagyon fontos hatékony válaszokat adnunk és konkrét lépéseket tennünk az éghajlatváltozás kihívásainak a megelőzésére és azok csökkentésére, mivel az egész világon, ahogy említettem, most már egyre elviselhetetlenebb mértéket ölt a környezetszennyezés.

Azt valljuk, hogy aki szereti a hazáját, az magától értetődően egy felelősségteljes és környezetvédő életmódot folytat - ezt kell a politikának, a közéletnek is valahogy elsajátítania. Nem lehet az egyén felelősségére bízni ezt a döntést, hanem ezért van a politika, ezt társadalmilag minél szélesebb körben kell kiterjeszteni, és az embereket egy felelősségtudatos szemlélet felé kell terelni.

Azt gondoljuk, a műanyagszennyezés visszaszorítása minden területen, így az egyszer használatos termékek csökkentésénél is egy nagyon fontos kérdés, illetve az újrahasznosítható anyagoknak az előtérbe helyezését is nagymértékben elő kell segíteni, hiszen magának a problémának a gyökeréig kell lehatolni, és ott kell rá megoldást találni. Éppen ezért a környezetbarát csomagoló anyagok bevezetése és az ösztönző felhívások a takarékos vásárlásra azok a módszerek, amelyek a leginkább tudják segíteni környezetünk megővését. A gyenge minőségű, rövid élettartamú műszaki árukat és cikkeket is ideje lenne kiszorítani a piacról - kár, hogy a jelenlegi fogyasztói társadalom épp ennek az ellenkezőjéről szól.

A környezet védelmének kiemelt fontosságát, a környezettudatos szemlélet kialakítását, azt gondoljuk, már gyermekkorban nagyon fontos elsajátítani. Itt talán az oktatást is össze lehetne kötni ezzel a nagyon fontos és fajsúlyos témával, hiszen már a legkisebektől, az óvodában is át lehetne adni azt a fajta tudást és azt a fajta szemléletet, amely majd később, aktív korukban az embereket környezettudatosá fogja tenni, hiszen láthatjuk, hogy a Föld népességének a számlálója gyakorlatilag megállíthatatlanul pörög - (*Dudás Róbert tüsszent.*) kedves egészségére képviselőtársamnak! -, ami azt jelenti, hogy most már több mint nyolcmilliárd vagyunk a Földön; igaz is, egyébként nem én rendeltem meg ezt a tüsszentést itt magam mellett; ez tehát azt jelenti, hogy napról napra nő az emberiség ökológiai lábnyoma. Éppen ezért a növekvő lélekszámhoz fontos azt párosítani, hogy egy környezettudatosabb szemlélet próbáljon meg gyakorlatilag gyökeret verni a világon, hiszen ez mindannyiunk érdeke.

Azt gondolom, hogy amellett, hogy a jelenlegi törvényjavaslatot támogatjuk, szükséges megjegyezni, hogy mindenképpen olyan formában kell bevezetni, hogy az további terhet ne igazán jelentsen a hazai vállalkozókra, hiszen láthatjuk, hogy ők sajnos az előző években is megsínylették a nehéz gazdasági helyzetet. Éppen ezért megkérjük a kormányt, hogy ez majd úgy legyen bevezetve és úgy legyen kidolgozva, hogy rájuk és a társadalom nagy részére további terhet ne rójanak vele. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most a képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót az LMP képviselőcsoportjából Keresztes László Lóránt képviselő úrnak. Parancsoljon, ön a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Örülök, hogy a konkrét javaslattal kapcsolatban mondhatjuk, hogy teljes konszenzus, teljes egység formálódik, én is azt tudom mondani, hogy az LMP természetesen támogatni fogja szavazatával ezt a javaslatot. Valóban az uniós jognak való megfelelést célozza ez az indítvány, és önmagában egyébként a szándék is nagyon-nagyon támogatandó; nyilván azt szolgálja, hogy az uniós döntéshozatal meg tudjon felelni az éghajlatváltozás jelentette egyre súlyosabb kihívásoknak, de eközben próbáljunk lépéseket tenni, hogy a belső piacot, a belső piac versenyképességét próbáljuk megőrizni, és valóban ezáltal egyébként a külső beszállítókat gyakorlatilag egy ilyen karbonadó bevezetésével tulajdonképpen rákényszerítjük a zöldebb működésre. Ez mindenképpen üdvözlendő, támogatandó lépés, természetesen a szavazatunkkal is - csak ismétlem - támogatni fogjuk.

Egy-két apró kritikát hadd fogalmazzak meg az indítvánnyal kapcsolatban!

Negatívumnak tartjuk, hogy az új klímavédelemért felelős hatóság, a Nemzeti Klímavédelmi Hatóság működését nem törvény, hanem majd a végrehajtásra kiadott kormányrendelet fogja szabályozni. Mi úgy gondoljuk, hogy ez van olyan fontos kérdés, hogy megérdemelt volna egy törvényi szintű szabályozást. Illetve némi kritikát engedjen meg még, államtitkár úr, a jogharmonizáció sajátossága okán. Itt azt látjuk, hogy a szöveg nagyon sok szempontból utal az EU-s jogszabályokra ahelyett, hogy konkrétan leírnák a törvényi szabályozásokat, és ilyen módon a jogalkalmazóknak majd az uniós jogszabályokat is figyelniük kell - ez egy technikai jellegű kritika -, de én úgy gondolom, hogy ezzel együtt is mindenképpen támogatandó a javaslat.

Ugyanakkor engedjék meg, hogy röviden én is reagáljak azért az államtitkár úr felszólalására, illetve kormánypárti képviselőtársaim, illetve ellenzéki képviselőtársaim felszólalására. Azt gondolom, hogy abban

egyre erőteljesebb a konszenzus - és ez mindenképpen örömteli -, hogy látjuk, hogy nemzeti sorskérdés, hogy mindent megtegyünk az éghajlatváltozás hatásainak mérsékléséért, illetve az alkalmazkodásért, és ehhez nyilván nemzeti szinten is cselekednünk kell, az egyén szintjén is cselekedni kell, és nyilván az európai politikában is ezt kell képviselnie a mindenkori kormányzatnak.

Ugyanakkor - reagálnék egyébként Hollik képviselő úr felszólalására - nem mindig így jár el a magyar kormány, illetve a jelenlegi tervek tekintetében is vannak olyan irányok, amelyek ezzel ellentétesek, illetve vannak nagyon súlyos bizonytalanságok, amelyekkel kapcsolatban kérdést is szeretnék megfogalmazni az államtitkár úr felé. Hibás európai uniós, brüsszeli szankciókról beszélt Hollik képviselő úr, ez gyakran visszatér a kormányzati kommunikációban, ezért amikor én ezt hallom egy ilyen vitaszituációban, akkor mindig emlékeztetek rá, hogy kizárólag olyan szankciókat fogadott el az Európai Unió, amelyeket a magyar kormány támogatott.

(11.20)

Tehát amikor az európai szankcióknak akár a magyar gazdaságra való negatív hatásairól beszélnek, akkor mindig tegyük hozzá, hogy ezeket a szankciókat támogatta a kormány, hiszen Brüsszel semmi olyan szankciót nem tudott bevezetni, amelyhez a magyar kormány nem tudott volna hozzájárulni. Tehát amikor hibás brüsszeli szankciókról és azok károkozó hatásáról beszél, akkor gyakoroljon önkritikát a kormány, hiszen zöld utat adott valamennyi szankciónak, amit az Európai Unióban elfogadtak.

Az ukrán gabonával kapcsolatos intézkedésekkel, kormányzati állásponttal kapcsolatban maximálisan egyetértünk, ezt jeleztük is, természetesen támogatjuk a kormányzati törekvéseket.

A „szennyező fizet” elvét említette még Hollik képviselő úr, illetve, hogy a multinacionális cégeknek, hogy úgy mondjam, feszebb keretek között kell tudni működni, a nagy szennyező cégeknek. Ehhez képest azt látjuk, hogy Magyarországon az egészen veszélyes üzemeltető és szennyező multinacionális cégek elképesztő támogatást kapnak, akárcsak az iparstratégia mentén az akkumulátorgyáraknak százmilliárdos nagyságrendben folyósítják a támogatásokat, amelyeket egyébként lehetne a magyar tulajdonú hazai kis- és középvállalkozások számára is rendelkezésre bocsátani ebben a valóban nehéz gazdasági helyzetben. A másik oldalról pedig még a szennyezés hatásai alól is mentesítik őket.

Nem olyan régen elfogadtak egy úgymond veszélyhelyzeti kormányrendeletet, amellyel gyakorlatilag leépítették a környezetvédelem rendszerét. Egy miniszteri utasítással nem lehetett és nem is írták felül ezt a rendelkezést. Tehát ma Magyarországon meg lehet tenni azt, hogy a környezetünket szennyező, akár környezetvédelmi bűncselekményt elkövető cégek egy szerződés megkötésével mentesüljenek a

szennyezés hatása alól. Tehát ezt mindenképpen korrigálni kell, legalább most felhívom erre a figyelmet.

Nagyon-nagyon fontos, hogy az éghajlatváltozás által jelentett kihívásoknak megfeleljünk, hogy annak megfelelő gazdaságpolitikát, iparpolitikát folytassunk. Mi azt Magyarország Zöld Pártjaként nem tudjuk elfogadni, hogy egy olyan iparpolitikát kíván a kormány megvalósítani, amely jellemzően idegen tulajdonú, külföldi ipari nagyvállalatok, globális cégek érdekében megnöveli 2030-ig 55 százalékkal Magyarországon a villamosenergia-felhasználást. Beszéltünk itt arról, több képviselőtársam is említette, hogy a lépéseinknek nem szabad olyan hatást generálni, ami által a magyar lakosságra jelentősen növekednének a terhek.

Ha egy ilyen iparpolitika mentén óriási mértékben kell megnövelni az energiatermelő kapacitásokat Magyarországon, azt a magyar adófizetők fogják megfizetni. Ezért nem tudjuk elfogadni, hogy idegen cégek érdekében, egyébként óriási környezethasználat jellemezhető és óriási energiaigénnyel megjelenő vállalatok kiszolgálását a magyar adófizetőkkel fizetessük meg. Ezen a gazdaságpolitikán, ezen az iparpolitikán változtatni kell.

Fölmerült a Fidesz vezérszónoka részéről az aszály kérdése, az egyre súlyosabb aszály megjelenése. Ezt tapasztaljuk. A múlt évben valóban történelmi aszályt tapasztalhattunk, és láthatjuk, hogy ez egy tendencia része, tehát látható, hogy a csapadék eloszlása egyre extrémebbé válik, tehát nem is kifejezetten a csapadékmennyiség csökkenése, hanem a csapadékeloszlás. Intenzív záporokat látunk, ugyanakkor ezzel párhuzamosan hosszabb csapadékmentes, aszályos időszakokat. Itt az alkalmazkodásnak az egyik legfontosabb, ha nem a legfontosabb eszköze lenne egy olyan jellegű tájgazdálkodás és olyan jellegű vízgazdálkodás megvalósítása, amely lehetőséget biztosítana arra, hogy az időszakosan megjelenő többletvizeknek a tájban biztosítsuk a helyet, ezáltal egyébként a lehető legerősebb módon tudjunk védekezni az éghajlatváltozás hatásai ellen. Ennek sem látjuk sajnos még a nyomait a kormányzati döntésekben.

Felmerült már a szélerenergia hasznosításával kapcsolatos sokéves kormányzati tiltás. Nem is értjük egyébként, hogy most pontosan mi a helyzet. Hátha államtitkár úr tud pontosabb információval vagy aktuális hírekkel szolgálni. Múlt év nyarán még Palkovics miniszter úr jelezte, hogy Magyarországnak igenis szüksége van arra, hogy a szélerenergiára alapozzon. Azóta több Kormányinfón hallhattunk pozitív nyilatkozatokat, intézkedéseket, de mégsem tudott még megszületni az a jogszabályi változás, ami teret nyitna a szélerenergia hasznosításának. Konkrét kérdés államtitkár úr felé, hogy mikor lesz olyan konkrét kormányzati döntés, amely lehetőséget biztosít, hogy a szélerenergia Magyarországon valóban fontos szerepet kapjon.

Említették már képviselőtársaim, hogy itt a háztartási méretű napelemekkel kapcsolatos kaotikus

szabályozások is ezen célok ellen szólnak. Itt is világos, kiszámítható szabályozásokat kell biztosítani.

Hasonlóképpen az egyik legfontosabb intézkedés lenne egy átfogó épületenergetikai program elindítása, hiszen nyilvánvalóan az a legolcsóbb és a legtisztább energia, amit nem kell felhasználnunk. Ezzel is sok éve késlekedik a kormány, holott ennek nagyon komoly gazdaságélénkítő hatása és munkahelyteremtő hatása is lehetne.

Hasonlóképpen a gazdaságpolitikában is hiányoljuk azokat a lépéseket, amelyek a gazdasági hatékonyságot erősítenék. Láthattuk, hogy óriási lemaradásban vagyunk akár, mondjuk, a német vagy az osztrák gazdasághoz képest az energiateljesítmény tekintetében, a gazdaság energiaintenzitása tekintetében. Adott gazdasági teljesítmény eléréséhez kétszer annyi energiát használunk fel. Nyilván ez nem tartható.

Elhangzott több képviselőtársam részéről is az atomenergia szerepe. Itt visszautalok erre a rendkívül súlyos, a magyar emberekre rendkívül súlyos terhet jelentő iparpolitikára és a növekvő villamosenergia-felhasználásra. Hogyan értékeli államtitkár úr, nem vállal-e túlzott kockázatot a kormány azáltal, hogy egy ilyen iparpolitika mellett döntött és az atomenergiára ilyen mértékben alapoz, miközben a Paks II. még nem is kapta meg azt az engedélyt, ami által érdemben lehetne bármiféle építési munkát végezni? Tehát gyakorlatilag a mai napig is csak előzetes előkészítő munkákat lehet végezni. Még nem kapta meg a jóváhagyást a Paks II. tervdokumentációja, azt az előzetes biztonsági jelentést még nem fogadta el az Országos Atomenergia Hivatal. Ezzel kapcsolatban van-e új információ, és mi a véleménye államtitkár úrnak?

Én is azzal zárom a felszólalásomat, hogy ezzel együtt természetesen ezt a döntést mindenképpen támogatni fogjuk. Mi is hosszan tudnánk kritizálni egyébként a brüsszeli döntéseket, ezt minden adandó alkalommal meg is tesszük, amelyek egyébként, mondhatjuk, hogy nemcsak a magyar nemzeti érdekek, hanem az összeurópai érdekek ellen szólnak. Mi is úgy látjuk, hogy ez egy fontos és jó irányú intézkedés, és szerintem egy pozitív üzenet lesz, ha a magyar Országgyűlés valamennyi frakciója egységesen ezt majd megszavazza. Az LMP frakciója így fog tenni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki felszólalni a vitában. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Most megkérdezem Steiner Attila államtitkár urat, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

STEINER ATTILA energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen a frakcióknak a támogató hozzászólásukat. Engedjék meg, hogy a képviselő urak által felvetett bizonyos pontokra én is reagáljak.

Becsó képviselő úr említette, hogy vannak olyan pillanatok Magyarországon, amikor már teljes mértékben karbonmentesen állítjuk elő a villamos energiát. Egy friss adat, hogy ma reggel 9 órakor 76 százalékban karbonmentes villamosenergia-ellátás történik Magyarországon. Ez minek tudható be? Egyrészt a nukleáris energiának, ami már több évtizede itt van velünk Magyarországon, és nagyon biztonságosan, 50 százalékban biztosítja a hazai villamosenergia-ellátást, de emellett nagyon szépen fejlődtek az elmúlt években a megújulók. A napelemek esetében egy nagyon drasztikus emelkedésnek lehetünk a szemtanúi.

Ma úgy néz ki a magyar villamosenergia-mix, hogy van egy 2 ezer megawattos Paksi Atomerőművünk, és emellett már majdnem hárompaksnyi napelem termel energiát a magyar hálózatra. Ennek eredménye az, hogy most is több mint háromnegyedben, de vannak olyan órák, amikor ténylegesen 100 százalékban karbonmentesen tudunk villamos energiát termelni. Én azt gondolom, nagyon fontos, hogy ezen az úton továbbhaladjunk.

Az elmúlt évek, az energiaválság is megmutatta, hogy az atomenergiáról nem tudunk lemondani. Ez egy olyan helyzet, hogy azok az országok, ahol alapvetően viszonylag mérsékelt mennyiségben állnak rendelkezésre energiahordozók, ott igenis szükség van atomenergiára, és Európában nagyon sok tagállam él is az atomenergia lehetőségével. Nem azt látjuk, hogy csökken az atomenergia szerepe, hanem éppen fordítva, éppen növekszik. Csak hogy egy példát említsek: a szomszédos Szlovákiában is nemrég adtak át egy új atomenergia-blokkot, de Franciaországban is a villamosenergia-termelés körülbelül 70-75 százaléka atomenergia-alapú. Látszik, hogy ez mekkora biztonságot jelent, mert helyben tudjuk megtermelni azt a villamos energiát, és nem messziről kell ezt az energiát importálnunk. Én azt gondolom, hogy ezen az úton tovább kell haladnunk.

Alapvetően a napelemes szabályozásnál is, amit több képviselő is említett, azt gondolom, nagyon fontos volt, hogy egy olyan feltételrendszert teremtsünk, ahol igenis a jövőben is tovább tudnak fejlődni a napelemes kapacitások. Azt látjuk, hogy 2030-ra még akár meg is duplázódhat ez a mostani szám, és erre jó esély is van, látva azt, hogy milyen engedélyezési igények jöttek be, illetve milyen engedélykérelmek kerültek már elfogadásra új projektek esetében.

(11.30)

A lakosság esetében is már több mint 200 ezer háztartás rendelkezik saját napelemmel, és igyekszünk olyan feltételeket teremteni, hogy ez a trend a jövőben is folytatódni tudjon.

Teljes mértékben egyetértünk azokkal a képviselői hozzászólásokkal, amelyekben azt hangsúlyozták, hogy a legnagyobb szennyezőknek kell fizetni és ezeket a terheket vállalni. Én azt gondolom, hogy ezt a magyar kormány is folyamatosan, konzekvensen képviselte a múltban is és a jövőben is ezt fogjuk tenni.

Pont most, decemberben kerül megrendezésre a következő nemzetközi klímavédelmi konferencia, a COP következő éves ülése, és itt nagyon fontos az, hogy globális elköteleződés szülessen; ez részben már meg is történt. Én látok azért elég jelentős elmozdulást nemzetközi szintéren is.

Viszont nagyon fontos, hogy ez az implementációban is leképeződjön, hogy egy olyan számonkérhető globális elszámolási rendszer jöjjön létre, amiben ezeket a vállalásokat számon is tudjuk kérni. Én azt gondolom, hogy Magyarországnak ilyen szempontból nincsen szegyenkeznivalója, és alapvetően az Európai Unió is elég erősen próbálja ösztökélni a többi nagy szennyezőt, hogy konkrétumokat vállaljanak be, de azért történt elmozdulás mind India, mind Kína, mind az Egyesült Államok oldaláról is. De hogy ezt hogyan lehet a gyakorlatba átültetni, én azt gondolom, ez lesz az egyik nagy tétje a mostani COP-konferenciának.

Szeretném továbbá kiemelni, hogy magának a törvényjavaslatnak az implementációja kapcsán teljesen egyetértünk azzal, hogy próbáljuk meg a terheket a hazai gazdaság számára minimalizálni. Ez valamilyen fajta adminisztratív többletköltséget jelenthet az importőr cégek számára, illetve az elkövetkező időszakban, mire élessé válik a rendszer, addigra szeretnénk egy részletes hatásvizsgálatot is készíteni, ugyanis európai uniós szinten egy nagyon alap-hatásvizsgálat elkészült, viszont tagállamokra szóló hatásvizsgálatot egyáltalán nem készített az Európai Unió. Szeretnénk ezen a területen tisztán látni, és ennek fényében próbáljuk majd meg a 2026-os élesítés előtt a kereteket kialakítani, de ezzel az Országgyűléshez értelemszerűen vissza fogunk jönni.

Egyetértünk azzal is, hogy az egyszer használatos műanyagok, illetve a csomagolások tekintetében fontos előrelépésre van szükség. Itt szeretnénk arra felhívni a figyelmet, hogy a kormány körülbelül másfél évvel ezelőtt bizonyos egyszer használatos műanyagok használatát már betiltotta, és itt nagy ijedelem volt több oldalról is, hogy mi történik majd azokkal a termékekkel, de azt látjuk, hogy a helyettesítő termékek igazából nagyon jól át tudták venni ezeknek az egyszer használatos műanyagoknak a helyét.

És nem véletlenül a hulladékgazdálkodásban bevezetett reformok és az új hulladékgazdálkodási rendszer, ami már július elsejétől érvényben van, pontosan ezt a célt szolgálja, hogy a hulladékokra ténylegesen mint másodlagos nyersanyagra tekintsünk, és minél magasabb újrahasznosítási százalékokat tudjunk Magyarországon is elérni.

A szélerenergia kapcsán Keresztes képviselő úr kérdésére szeretnék annyiban válaszolni, hogy a szélerenergia alkalmazásának vannak előnyei és vannak hátrányai is. Ahogy a korábbi vitákban is többször elmondtuk, azért Magyarország nem a legnagyobb szélerpotenciállal rendelkező országot jelenti Európában. Magyarországnak azon területein, ahol viszonylag jelentős ez a szélerpotenciál, már most is rendelkezünk

330 megawattnyi szélenergia-termelő létesítménnyel. Az Európai Bizottsággal tárgyalunk ebben a kérdés-körben, van előrehaladás, azonban még nem vagyunk teljesen a végén, úgyhogy még egy kis türelmét szeretném a képviselő úrnak kérni, és erről be fogunk számolni.

Szeretném felhívni továbbá a képviselő úr figyelmét az épületenergetika kérdésköre kapcsán, hogy egyrészt nagyon komoly állami támogatási programok jöttek létre annak érdekében, hogy az energiahatékonysági beruházásokat is támogassuk. Az otthonteremtési program kapcsán, ami egy sikerprogram volt az elmúlt években, ezeknek a forrásoknak körülbelül 40-45 százaléka alapvetően energiahatékonysági beruházásokra került elköltésre. Azt gondolom, ez egy nagyon nagy eredmény.

És az is egy nagyon fontos eleme az intézkedéseinknek, hogy ne csak mindig támogatáspolitikai eszközökhöz nyúljunk, hanem próbáljuk meg az iparvállalatokat, illetve az energiaszolgáltatókat is minél inkább bevonni és mozgósítani. Azt gondolom, hogy az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer is, ami 2021-ben került bevezetésre, egy nagyon fontos eszköz annak érdekében, hogy minden forrást meg tudjunk mozgatni ezen célok teljesítése érdekében.

Arra a kérdésre, hogy miért nem törvényben, hanem majd kormányrendeletben fogjuk az eljárási szabályokat rögzíteni, azt gondolom, itt nagyon technikai eljárási szabályokról van szó; nincs semmi takargatnivalónk ezen a téren. Itt van egy olyan probléma is, hogy az uniós rendelet, illetve annak a végrehajtási rendelete is nagyon későn került elfogadásra, úgyhogy az igazi részletszabályok egy része, hogy ez hogyan is néz ki, még nincs is meg. Azok a részek, amelyeket át kell ültetni, azok pedig nagyon későn kerültek elfogadásra uniós szinten is, de ahogy a szabályok teljesen egyértelműek lesznek, mindenféleképpen szeretnénk majd az érintett importőrök és vállalatok számára egy részletes tájékoztatást adni.

És ahogy említettem, a „szennyező fizet” elvvel teljesen egyetértünk. És szeretném arra is felhívni a figyelmet, hogy a kormányzat az elmúlt időszakban is arra törekedett, hogy Magyarország ellátásbiztonságát tudjuk szavatolni, mindezt megfizethető áron, és mindezt úgy, hogy a fenntarthatósági, klímavédelmi célokat is teljesítjük. Ez nem egy egyszerű egyenlet, hogy itt minden elemet ki tudjunk elégíteni. Én azt gondolom, a jövőben is nagyon fontos, hogy ne alapvetően az állampolgárok, illetve a kiskifogyasztók viseljék ezeket a terheket, úgyhogy nem tervezünk továbbra sem adó típusú rendelkezéseket, mint azt amúgy már nagyon sok európai uniós ország egyébként bevezette, hanem mi ösztönző programokban gondolkodunk. Szeretnénk olyan programokat, támogatási programokat bevezetni, amelyek lehetővé teszik az állampolgárok számára, hogy ilyen típusú beruházásokat tegyenek, és nem szankciós oldalról tervezzük ezt a kérdést megfogni.

Végezetül szeretnék röviden reagálni az iparpolitikai megfontolásokra is. Én azt gondolom, hogy Európának érdeke az, hogy a stratégiai autonómiáját erősítse, és komoly pozíciókat foglaljon el azokban az iparágakban, amelyek hozzájárulnak majd ahhoz, hogy Európa tudja teljesíteni ezeket a klímavédelmi vállalásokat; ehhez viszont alapvetően ipari tevékenységre is szükség van.

Egy nagyon eklatáns példa erre az elektromobilitás kérdése. Ahhoz, hogy az elektromobilitásban előre tudjunk haladni - és én azt gondolom, ez egy mindannyiunk által osztott cél, ugyanis ez az egyik legnagyobb kibocsátó még mindig az Európai Unión belül -, ahhoz viszont az kell, hogy legyenek hozzá gépjárműveink, és ezeket a gépjárműveket alapvetően itt, Európán belül is le tudjuk gyártani; ehhez viszont ipar kell. Én azt gondolom, ha ilyen iparba fektetünk, akkor a jövőbe fektetünk, és nagyon fontos, hogy Magyarország ezekben az értékláncokban komoly pozíciókkal rendelkezzen.

Az, hogy a villamosenergia-fogyasztás várhatóan 50 százalékkal növekedni fog 2030-ig, ez csak részben tudható be az iparvállalatoknak. Természetesen van egy általános elektrifikációs trend is: elektromobilitás elterjedése, hőszivattyúk telepítése, elektromos fűtés telepítése, és ez olyan szempontból kedvező Magyarország számára, hogy villamos energiát sokkal nagyobb mennyiségben tudunk a határainkon belül termelni, és ez alapvetően fosszilisimportot tud kiváltani. Úgyhogy én azt gondolom, hogy energiaszuverenitási szempontból az elektrifikáció egy nagyon kedvező irány, amit támogatnunk kell a jövőben is.

Úgyhogy nagyon szépen köszönöm még egyszer a támogató hozzászólásokat, és kérem, hogy majd a szavazásánál is támogassák ezt a javaslatunkat. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsorai-ból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására holnap, azaz csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat, valamint az **egyes energetikai tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat, továbbá **a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény és az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig.

(11.40)

A kormány előterjesztése T/5884., T/5894., valamint T/5888. számokon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Most megadom a szót Steiner Attila államtitkár úrnak, az Energiaügyi Minisztérium államtitkárának,

a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr, ön é a szó.

STEINER ATTILA energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Az ukrajnai háború és Brüsszel elhibázott szankciói miatt kialakult helyzetben egész Európában felértékelődött az energiabiztonság kérdése, ráadásul egy olyan időszakban, amikor még Brüsszel azt is akarná, hogy töröljük el a rezsivédelmet.

A Bizottság azt írja a hazánknak szóló állásfoglalásban, hogy az energiatámogatási intézkedéseket fokozatosan meg kell szüntetni, vagyis pontosan azt a rezsitámogatást szeretnék, hogy eltöröljük, amelynek köszönhetően Európában ma Magyarországon a legalacsonyabb a lakossági gáz és villamos energia ára.

Ebben a feszült helyzetben a kormány továbbra is mindent megtesz annak érdekében, hogy szavatoljuk Magyarország energiabiztonságát. Folytatjuk a diverzifikációt és az importfüggőség csökkentését hazánk energiaszuverenitásának megteremtése érdekében, és egyre jelentősebb szerepet szánunk az idehaza megtermelhető megújuló energiák részére is. Az időjárásfüggő megújuló energiaforrások biztonságos növeléséhez és a rezsivédelem megőrzéséhez hazánknak pedig szüksége van a nukleáris energiára is, így a kormány elkötelezett a Paksi Atomerőmű üzemidő-hosszabbítása, illetve a Paks II. üzembe állítása mellett is.

Ez a mai javaslatunk egy nagyon átfogó javaslat, amely az atomenergiáról szóló törvényt, az energiahatékonyságról szóló törvényt, a villamos energiáról szóló törvényt, a gázszolgáltatásokról szóló szabályozást, a bányászati törvényt, illetve a távhőtörvényt is módosítja. Szeretném kiemelni, hogy mindezeknek az a célja, hogy ténylegesen Magyarország energiaszuverenitását még hatékonyabb módon tudjuk támogatni.

Az atomenergiáról szóló törvény módosításának az a célja, hogy megteremtjük azokat a törvényi szintű rendelkezéseket, amelyek az Országos Atomenergia Hivatal rendeletének felülvizsgálatához és elfogadásához szükségesek. Nagyon fontos leszögezni, hogy a törvénymódosítás változatlanul magas szinten garantálja a nukleáris biztonságot, és elősegíti a hatósági felügyelet hatékonyságának növelését. A hatósági felügyelet során szisztematikusan érvényesíti a javaslat a fokozatos megközelítés elvét, optimalizálja a rendszerelemszintű engedélyezést és megerősíti a létesítményi szintű engedélyezést. A tervezett szabályozás abszolút igazodik a nemzetközi követelményrendszerhez, illetve figyelembe veszi az európai nukleáris hatóságok gyakorlatát is, a mindennapi tapasztalatait.

Az energiahatékonyságról szóló törvény jelenlegi módosítása a Magyarország számára előírt energiamegtakarítási célok teljesítése érdekében szükséges. A módosítások egyrészt a kormány által indított szakpolitikák energiamegtakarítási eredményeinek nyom követéséhez szükségesek, másrészt pedig ezen

szakpolitikák végrehajtását megkönnyítő intézkedésekre tesznek javaslatot, illetve specifikusan az energiamegtakarítási kötelezettségi rendszer eredményeinek az elérését támogatják.

A villamos energiáról szóló törvény kisebb terjedelmű módosításai azt a célt szolgálják, hogy a villamosenergia-piac gyakorlati működése során szerzett hatósági és iparági tapasztalatok alapján korrigáljuk, kiegészítsük és pontosítsuk a hatályos rendelkezéseket. Erre azért is van szükség, mert nagyon megváltozott a hazai villamosenergia-rendszernek a karakterisztikája, ugyanis a Mavir legfrissebb adatai alapján a teljes hazai naperőművi kapacitás októberben már meghaladta az 5400 megawattot. Összehasonlításképpen: Magyarország legnagyobb erőműve, a Paksi Atomerőmű kapacitása 2 ezer megawatt. Az 50 kilowatt alatti rendszerekből, az úgynevezett lakossági méretű rendszerekből is 2030-ra vártunk 200 ezres darabszámot, és már most 236 ezer ilyen létesítmény üzemel a háztartásoknál. A legutóbbi népszámlálási adatok is azt mutatják, hogy a 2010 után épült legalább száz négyzetméteres ingatlanoknak már körülbelül a negyedén van napelem. Az itteni javaslat a termelői egységek hálózati csatlakozását segíti, illetve illeszkedik a kormány megújuló terén kitűzött céljaihoz is.

Az elmúlt évtizedben jelentősen átalakult a gázfogyasztás struktúrája is. A fejlettebb kommunikációs és informatikai rendszerek hatékonyabb vészhelyzetkezelést tesznek lehetővé, és az energiabiztonság fenntartásának alapvető feltétele a rendszer-üzemeltető működőképességének a fenntartása. Ehhez szeretnénk mi is alkalmazkodni és az ehhez szükséges jogszabályi rendelkezéseket megteremtteni. A javaslat alapján a földgázszabályozás területe pedig kiegészül a megújuló energiaforrásokból előállított energiára is, így a megújuló gázokra, a megújuló hőenergia-közösségekre és a hidrogén gáz felhasználására, és emellett pedig a villamosenergia-termelés területén már alkalmazott úgynevezett származási garancia jogintézményét is bevezetnénk ezen a területen annak érdekében, hogy a dekarbonizációs céljainkat minél szélesebb körben tudjuk teljesíteni.

A bányászatról szóló törvény módosításának célja a bányászati tevékenység elősegítése, illetve a bányafelügyeleti tevékenység megerősítése a jogalkalmazás során felmerült jogalkotási igények kezelésével, illetve a módosítás emellett kedvezőbbé teszi a geotermikus energia hasznosítását mind a kutatás, mind a kitermelés egyértelműsítése vonatkozásában.

A vízgazdálkodásról szóló törvény módosításának az a célja, hogy megteremtjük azt a jogszabályi környezetet, hogy az eddig létesült, azonban jelenleg üzemben kívüli termásvízutak is bevonhatóvá váljanak a geotermikus energia kutatásába, illetve hasznosításába.

Végezetül pedig a távhőszolgáltatásról szóló törvény módosítása pedig elsősorban a hatósági joggyakorlás tapasztalatait építi be a joggyakorlatba. Az elmúlt években az engedély-visszavonások körében

szerzett tapasztalatok megkívánják a hatósági eljárás szigorúbb és egyértelműbb szabályozását, valamint a rosszhiszemű joggyakorlással szembeni megfelelő beavatkozási lehetőségek megteremtését.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! A kormány a háborús helyzetben is mindent megtesz a magyar családok védelme érdekében, és elutasítunk minden olyan javaslatot, amely veszélyezteti a több mint tíz éve biztosított magyar rezsvédelem eredményeit. A tervezett törvénymódosítások is jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy Magyarország energiafüggetlenségét erősíteni tudjuk, az energiahatékonyságot hazánkban növeljük, és a zöldenergia és azon belül pedig a nap- és szélenergia-termelés bővülését tudjuk ösztönözni. Úgyhogy mindezek tükrében kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Szeberényi Gyula képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

(11.50)

DR. SZEBERÉNYI GYULA TAMÁS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról szóló T/5884. számú törvényjavaslat bevezeti az új felügyeleti koncepciót, melynek célja a hatósági felügyelet hatékonyságának növelése a létesítési időszakban. Az új felügyeleti koncepció a nukleáris létesítmények fölött gyakorolt folyamatos hatósági felügyeletet nem csorbítja. A módosítás nem érinti a hatályban lévő nukleáris biztonsági követelményeket, azok nem változnak, ezen követelmények maradéktalan teljesülését az engedélyesnek továbbra is igazolnia kell.

A módosuló szabályozás változatlanul magas szinten garantálja a nukleáris biztonságot, elősegíti a hatósági felügyelet hatékonyságának növelését. A hatósági felügyelet során szisztematikusan érvényesíti a fokozatos megközelítés elvét, optimalizálja a rendszerem szintű engedélyezést és erősíti a létesítményi szintű engedélyezést. Ugyanakkor kiemelt hangsúlyt helyez az engedélyes irányítási rendszerének, belső folyamatainak, biztonsági kultúrájának, az engedélyesi felelősség érvényesülésének ellenőrzésére, valamint lehetővé teszi egy független, harmadik fél széles körű bevonását az ellenőrzések végrehajtásába, egy ellenőrző szervezet bevonását.

Tisztelt Ház! A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény és az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény módosításáról szóló T/5888. számú törvényjavaslat a Magyarország számára előírt energiahatékonysági feladatok teljesítése érdekében szükséges.

Egyrészt a tagállami indikatív végső energiamegtakarítási cél elérésére indított energiahatékonysági szakpolitikák megtakarításainak nyomon követését, másrészt az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer szereplői kockázatainak mérséklését szolgáló technikai módosításokat tartalmaz. Az energiahatékonysági szakpolitikák által elért energiamegtakarítások követésére eddig még nem hoztunk létre megfelelő egyenszilárdságú nyomon követési rendszert, monitoringot, ezért már a 2014-20-as időszakban kevesebb energiamegtakarítást tudott Magyarország az Európai Bizottság felé bejelenteni, mint ami a szakpolitikák hatására ténylegesen megvalósult.

A törvényjavaslatban szereplő módosítások részben arra irányulnak, hogy a kormány hatékonyan el tudja látni az energiahatékonysági feladatokat és a szakpolitikák eredményeit nyomon tudja követni a nemzeti energiamegtakarítási célkitűzés teljesítése érdekében. A törvényjavaslat az energiahatékonysági szakpolitikai feladatok ellátása céljából hozzáférési jogot biztosít az energiapolitikáért felelős miniszter részére a MEKH által működtetett energiahatékonysági vonatkozó adatokhoz. Az Európai Bizottság felé teljesítendő jelentéstétel tartalmát támogatni a kormány abban az esetben tudja, ha ismeri a jelentések alapjául szolgáló adatokat.

Tisztelt Országgyűlés! Az egyes energetikai tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/5894. számú törvényjavaslat célja, hogy a villamosenergia-piac gyakorlati működése során szerzett hatósági és vállalati piaci tapasztalatok alapján korrigálja, kiegészítse és pontosítsa a villamos energiáról szóló törvény rendelkezéseit. További célja, hogy az energiabiztonság fenntartásának alapvető feltételként a rendszerüzemeltetők működőképességét biztosítsa, ennek érdekében törvényi szinten előírásra kerül, hogy veszélyhelyzet esetén is biztosítva legyen a villamosenergia-ellátás az 50 megawatt és annál nagyobb teljesítményű erőművek esetében, valamint rögzítésre kerül az is, hogy a rendszer-üzemeltető feladata a földgázrendszer együttműködő képességének megőrzése érdekében szükséges intézkedések megtervezése.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az energia területén a kormány legfontosabb feladata az ellátásbiztonság és versenyképesség elvének mint hosszú távú célnak az érvényesítése az aktuális energiapolitikai koncepció és szakterületi stratégia mentén a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével. A kormány számára fontos az energiagazdálkodás magas szintű védelme, éppen ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan támogassák a benyújtott törvényjavaslatot. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Varju László képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr! Öné a szó.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Államtitkár Úr! Igazság szerint döbbenetesnek tartom azt, amit most csinálnak és ami történik. Hogy ennek kifejezést adjak minél nyomatékosabban, az ön által felsorolt törvénymódosítások közül lényegében egy dologra szeretnék koncentrálni, már csak azért is, mert ön lényegében nem is tett róla említést.

Beszélhetnék arról is, hogy a villamosenergia-rendszer használatbavételi lehetőségei a családok, vállalkozások szempontjából hogyan néznek ki, és hogy tízezrek állnak sorba azért, hogy az egyébként önök által megváltoztatott rendszerben tudjanak kapcsolódni egyáltalán, miközben minden feltételnek megfelelnek, ennek ellenére a szolgáltatók képtelenek megoldani ezt a feladatot. Vagy beszélhetnék arról, hogy ön a gázellátásról beszélt, ezt fontosnak tartotta, de közben látjuk, hogy emberek százezrei kapnak olyan számlákat, amelyekről halvány gőzük nincs, és nem tudják megítélni, hogy miért kerültek ebbe a csapdába, csapdahelyzetbe, amelyet önök előállítottak a szolgáltatók közreműködésével, akik egyébként ezt törvényi hivatkozással teszik. Harmadsorban az ön által elmondottakból következik, és a végén ezt hangsúlyozta is, már jó előre tisztázva a helyzetet, hogy önök döntöttek és ezt a törvénymódosítást akarják elfogadni.

Amit viszont ön kihagyott és nem beszélt róla, az Paks üzemeléséhez, de főként a Paks II. beruházáshoz kapcsolódó alapvető probléma. Hajmeresztő az a javaslat, amelyet most önök a parlament elé hoztak. Törvényben akarják megoldani azt, hogy lényegében az Országos Atomenergia Hivatal döntési kompetenciája helyett és bizonyos értelemben az ott várt dokumentumoktól függetlenül, azok vizsgálatára 15 napos határidő legyen. Amennyiben a benyújtott engedélyeket nem válaszolják meg 15 napon belül akár százezer oldalnyi engedélykérelemnél is, akkor önök azt a törvény erejével elfogadottnak tekintik és ennek következményeként a beruházás folytatódhat. Történik ez egy olyan helyzetben, amikor, mondhatnám, új kormány, de mindenképpen új felelős kellett Szijjártó Péter miniszter személyében, akinek feltűnt, hogy a gyermeke már nyolcévesnél is idősebb lett és ebből levonta azt a következtetést, hogy nyolc év eltelt azóta, hogy Paks II. megvalósításában jöttányit sem haladtak előre.

Ez volt a tavaly nyári bejelentése, miniszter úr személyesen tárta ezt a nyilvánosság elé. Majd ezt követően láthatóan alig jutottak előrébb, ezért a rosszul megkötött szerződést vagy a rossz féllal megkötött szerződést, sőt, mondhatnám, a rosszul teljesítő féllal megkötött szerződést most azzal próbálják meg átalakítani, hogy olyan helyzetet teremtenek, hogy lényegében az Országos Atomenergia Hivatalt lehetetlen helyzetbe hozzák. A felelősséget át akarják hárítani másra és azokat a második és harmadik biztonsági osztályba sorolt berendezésekre vonatkozó bejelentéseket lényegében egy tudomásulvételi eljárásba teszik be, ezáltal előállítják azt a helyzetet, hogy a mai napig

lényegében meg nem indult Paks II. beruházást megpróbálják ilyen módon átlendíteni.

(12.00)

Teszik ezt úgy, hogy pontosan tudják, hogy az Atomenergia Hivatal nem adott engedélyt az elmúlt években, hogy ezzel a kivitelezővel, az eddig megismert és benyújtott dokumentációk alapján ezt a munkát meg lehessen kezdeni. Maximum, ismereteink szerint, ha és amennyiben nem mindent titkosítottak volna, lényegében ott tartanak, hogy az építés területének a gödrét lehet kialakítani, de ezt is csak addig a szintig, amíg lényegében a vízszintet elérik.

Láthatóan, miniszter úr és az ön képeben az államtitkár úr most átvállalja azt a felelősséget, hogy lényegében ezen a helyzeten tovább akarnak lendülni, és mindenáron meg akarják ezt építeni. Azt gondolom, az, amit önök itt felhatalmazást akarnak adni, bizonyos értelemben, inkább úgy fogalmazom, rákényszeríteni az Országos Atomenergia Hivatalra, az azt gondolom, hogy abszolúte elfogadhatatlan, és ilyen módon ezt nem lehet megtenni, nemcsak senkivel, de ezzel az országgal sem.

Én azt hiszem, hogy itt lenne annak a pillanata, amikor érdemben kérdezzék meg az embereket arról, hogy tényleg akarják-e ezt. Mert ez nemcsak attól függ, hogy az árnyékkormány részéről az energiapolitikában, igen, egy atomenergia-mentes jövőt képzelünk el, egy fokozatos átmenetet, amelyben a megújuló energiákkal meg lehetne Magyarország energiaszükségletét termelni és jelentős részben, akár sokféle módon megoldani, hanem ennél most sokkal nagyobb kérdés forog kockán, hiszen biztonsági kérdés az, amit önök itt kinyitnak.

Ráadásul e mellé a biztonsági kérdés mellé oda-tehetjük azt, hogy egy olyan szerződést, amit nem ismerünk, mert titkosították, amelyben vélhetően - ismereteink alapján, illetve a szerződésben közreműködők nyilatkozataiból következően - mind ez ideig a Roszatomnak volt meg az a felelőssége, hogy ezt az előrehaladást biztosítsa, és a projekt megvalósításában a határidőket tudja teljesíteni, ehhez képest ezt a felelősséget a kormány most megszünteti, átvállalja, és lényegében egy ügynökként ezzel a benyújtott törvénnyel rákényszeríti a hatóságokat arra, hogy fogadják el azt a megoldást, amit a Roszatom erőltet rá Magyarországra. Egy olyan megoldást, amit egyébként, például mondhatjuk úgy, hogy Finnországban sem tudtak átvinni, az európai megoldásokat nem követi. Éppen ezért kérdezem államtitkár urat, hogy biztos-e abban; illetve nem is kérdezem, nem javaslok önnek személyesen azt, hogy ezt a felelősséget átvállalja. Ezt a törvénytervezetet azonnali hatállyal vissza kell vonni, nem lehet ilyen helyzetet teremteni egy ország számára. Biztonsági és jogi probléma is keletkezik egyben.

És akkor most nem beszélek arról, hogy mindez a mi megítélésünk szerint az európai nukleáris biztonságot szolgáló hatóságok - mondjuk úgy - kifogásait is

okkal veheti fel. Az az eljárás, amit önök csinálnak, Európában példátlan, rendkívül kockázatos mutatóványra szánták el magukat, hogy tulajdonképpen az eddig csigalassúsággal zajló kivitelezést valamilyen módon felgyorsítsák, de ennek a felgyorsításnak a folyamata, azt gondolom, hogy teljesen elfogadhatatlan ebben a formában.

Levonhatom ebből azt a következtetést is, hogy önök nem bíznak a magyar szakemberek hozzáértésében a tekintetben, hogy egyébként az elhúzó folyamatra vonatkozó szakmai megítélésük; amit most az ő nyakukba varrnak lényegében ezzel a törvénnyel, hogy ők az okai annak, hogy mind ez idáig ez nem tudott megvalósulni, és őket belekényszerítik, hogy - ahogy mondtam korábban - lényegében egy nemcselekvéssel már hozzájáruljanak ahhoz vagy inkább úgy mondom, közreműködjenek abban, hogy ez a kivitelezés folytatódjon, illetve igazából megkezdődjön a Roszatom részéről.

Én azt gondolom, hogy elképesztő az a magatartás, amit ebben csinálnak, és ezen nem segít az sem, hogy tulajdonképpen a múlt évi kormányalakításuk után vagy annak környékén az Országos Atomenergia Hivatal vezetője helyett új szereplő érkezett. Én bízom abban, hogy ők továbbra is fenn akarják tartani azt, hogy politikai megrendelések helyett az atomenergia területén nem kerülhetünk abba a csapdába, hogy felelőtlen körülményeket teremtve, lényegében a Paks II. megépítését ilyen módon kényszerítsék rá erre az országra. Nem tudjuk, hogy évek múltán milyen mértékű kockázatot vállalunk fel.

Már csak azért is - és akkor itt élek azzal a lehetőséggel, hogy elmondom, igen, mi azt gondoljuk, hogy a megújulóakra, a megújuló energiákra való átállással, teljesen más stratégiában való gondolkodással kell a megoldást megtalálni. De az eddigi tapasztalataink alapján, akár itt az előző törvény vitájánál is, akár a jelenlegi helyzetenél is az önök gyakorlatából az következik, hogy szólásokban lehet, hogy most már egy kicsit másként beszélnek, stratégiai papírokra vagy egyéb dokumentumokra mást írnak le, de gyakorlatilag ma ugyanúgy érvényben van a szélerőművek korlátozása, betiltása. Ellehetetlenítették a naperőműveknek, illetve a családok által való használatnak a továbbvitelét, érdemben nem segítettek ebben, és ez egy másik út lenne, és én azt gondolom, azt állítom, hogy önök szándékosan akadályozzák akár az ön által is említett geotermikus energia általános használatát annak ellenére, hogy városok sora igenis jól tudja hasznosítani, és azt kellene továbbfejleszteni, hiszen évtizednél régebb óta használjuk és működik. Ehelyett önök elköteleződtek az orosz kiszolgáltatottság mellett, és mindenáron Paks II. szerződését akarják megvalósítani itt ilyen elkötelezett módon.

De ennek az elkötelezettségnek, mint ahogy mondtam, óriási kockázata van, és mondhatnám azt, hogy ön és miniszter társai és mindazok, akik felelősek azért, hogy az Atomenergia Hivatalt ebbe a helyzetbe kényszerítik, önök plakátra, szórólappra való képekkel

kell hogy felelősséget vállaljanak azért, amit önök művelnek ezzel az előterjesztéssel.

Persze, ezt most tekintheti egy olyan politikai nyilatkozatnak vagy mondatnak is, ami túlmutat már azon, hogy a szakmai problémákra hívjam fel a figyelmet, de őszintén szólva nagyon nehéz ennél nagyobb indulat nélkül beszélni arról a felelőtlenségről, amit önök most, az ön személyében ezzel előállítanak.

Én abban bízom, hogy részben figyelemfelhívás, részben a szabályok áttekintése, vagy akár, mondhatnám, hogy az európai hatóságok figyelemfelhívása nyomán újragondolják ezt a történetet, mert mindaz, amire készülnek, az mérhetetlen nagy kockázattal jár, és számomra teljesen elfogadhatatlan, így ebben való tettetársként biztosan nem számíthatnak ránk.

(12.10)

Ezzel az egy témakörrel, ennek a kiemelésével szerettem volna hangsúlyt adni annak, hogy az, amire önök készülnek, elfogadhatatlan. A későbbiekben talán majd egyéb területekre is ki lehet térni, de ez ebben a formában mindenkinek a tiltakozását kell hogy kiváltsa, és elfogadhatatlan. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Mihálffy Béla képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője. Parancsoljon, jegyző úr, öné a szó.

MIHÁLFY BÉLA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt felszólalásomat elmondanám, reagálni szeretnék Varju László képviselő úr felszólalására, és szeretném őt emlékeztetni arra, hogy az önök idejében Puch László, Podolák György és többek között Józsa István a leglelkesebb és lehangosabb támogatói voltak Paks I. élettartama meghosszabbításának, illetve Paks II. megindításának. Vajon miért következett be ez a hatalmas pálfordulás? Nyilván, a kérdés költői, ezt a választópolgároknak bízom.

Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés előtt lévő, az Energiaügyi Minisztérium által benyújtott törvénymódosítási javaslatok célja, hogy a kormány hatékonyabban vagy az európai uniós szabályoknak megfelelően járhasson el az atomenergia és az energiapolitikai szolgáltatások területén.

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról szóló T/5884. számú törvényjavaslat bevezeti azt az új felügyeleti koncepciót, amelynek célja a hatósági felügyelet hatékonyságának növelése és létesítése a megfelelő időszakokban. Az új felügyeleti koncepció a nukleáris létesítmények fölött gyakorolt folyamatos hatósági felügyeletet természetesen nem csorbítja. Ez a módosítás nem érinti a hatályban lévő nukleáris biztonsági követelményeket, és azok természetesen nem változnak.

A T/5888. számú törvényjavaslat két törvény módosítását tartalmazza, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény és az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény módosítását. Ennek céljai részben arra irányulnak, hogy a kormány hatékonyan el tudja látni az energiahatékonysági feladatokat, és a szakpolitikák eredményeit nyomon tudja követni a nemzeti energiamegtakarítási célkitűzés teljesítése érdekében.

A törvényjavaslat az energiahatékonysági szakpolitikai feladatok ellátása céljából hozzáférési jogot biztosít az energiapolitikáért felelős miniszter számára a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által működtetett, energiahatékonyságra vonatkozó adatokhoz. Az Európai Bizottság felé teljesítendő jelentéstétel tartalmát támogatni a kormány csak abban az esetben tudja, ha ismeri a jelentések alapjául szolgáló adatokat.

Az egyes energetikai tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/5894. számú törvényjavaslat négy kapcsolódó törvény módosítását tartalmazza, melyek célja a magyar energiabiztonság fenntartása.

Tisztelt Országgyűlés! Magyarország Kormányának erőfeszítései segítettek, segítenek az energiabiztonság fenntartásában, ezért ennek fényében kérem, hogy az ismertetett módosító javaslatokat a KDNP-frakcióhoz hasonlóan az Országgyűlés is támogassa. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Kunhalmi Ágnes képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! Rendhagyó, hogy három terjedelmes, teljesen különböző indokok mentén előterjesztett törvényjavaslatot együttes általános vita során tárgyalunk. Ehhez képest egyébként elég röviden beszél az államtitkár úr is és a kormánypártok előterjesztői is.

De miről is van szó? Az atomenergiáról szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslat lényegében Paks II. engedélyezéséről szól, arról a Paks II.-ről, amelynek már működnie kellene, ha az eredeti terveiket tartani tudják. Ehhez képest még szinte sehol nem tart a projekt. Ez a javaslat arról szól, hogy különböző eljárási változtatásokkal megpróbálják Paks II. beruházás rossz előkészítés miatti késedelmét csökkenteni, miközben azt állítják, hogy a gyorsítás nem veszélyezteti a nukleáris biztonságot.

Az energiahatékonyságról szóló törvény módosítása beismerése annak, hogy a Fidesz-kormány korábban sem adott prioritást az energiahatékonyság növelésének - itt főleg a lakosságot érintően, a

lakossági ingatlanok tekintetében jegyzem ezt meg -, és ezen a jelenlegi törvényjavaslat sem változtat érdemben.

Az egyes energetikai tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról szóló salátatörvény pedig mindenről szól, csak arról nem, ami az embereket a legjobban érdekli, hogy mikor fejezi be a Fidesz az emberek sarcolását a 767 forintos gázzal, mikor fejezi be az állami MVM a tisztességtelen, megtévesztő kereskedelmi gyakorlatot, és hogyan fog működni normálisan az állami cég ügyfélszolgálat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nézzük sorban az egyes javaslatokat! Az atomenergiáról szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslat szerinti szabályozás összességében Paks II. beruházás engedélyezési szabályait érinti. Az a célja, hogy az engedélyezési szabályok tekintetében az eljárási határidők rövidüljenek, az engedélyeztetési eljárások könnyebben alakíthatók legyenek, és gyorsabban kiadhatók legyenek a szükséges engedélyek. Ezt a célt szolgálja különösen az új, önálló eljárásfajta, a bejelentés-tudomásulvételi eljárás és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárás. Ezen eljárások részletes szabályait, feltételeit, eljárási határidőit az Atomenergia Hivatal elnöke fogja megállapítani rendeletben. Vagyis olyasmire kellene rábólintanunk, aminek részleteit az Országgyűlés nem ismeri. A kormány lényegében azt akarja, hogy rendeletehöz írjunk törvényt, és nem fordítva.

Persze, önmagában, jogállami körülmények között nem jelentene feltétlenül problémát, hogy egyes eljárások észszerűsítésére sor kerüljön. Még egyszer mondom, képviselőtársaim, jogállami körülmények között. A mai Magyarországon azonban, ahol a közelmúltban lényegében parlamenti erővel pártpolitikai irányítás alá került az Atomenergia Hivatal is, joggal kételkedhetünk, hogy mennyiben kerülnek majd előtérbe a nukleáris biztonságot érintő engedélyezési döntések során a szakmai szempontok, a biztonsági szempontok, és mennyiben próbál megfelelni a hivatal a fideszes politikai elvárásoknak.

Összességében mi, MSZP-sek úgy gondoljuk, hogy népszavazást kellene tartani az új atomerőmű létesítéséről és építéséről. Tisztában vagyunk vele, hogy az atomerőműnek vannak előnyei, például nincs CO₂-kibocsátás, folyamatos lehet az áramtermelés. És persze vannak hátrányai is, például egyszeri nagy tőkeköltés, hulladékkezelés kockázatai. És vannak nem racionális mérlegelési szempontok is, ezt is tudjuk. Azt is tudjuk, hogy még az én életemben is és talán még a gyerekeink életében is az atom velünk lesz, de hogy merrefelé megy egy kormány és merre megy egy nemzet, az már bizonyos döntés kérdése. Ezért csak jó előkészítés, széles körű vita és megfelelő társadalmi támogatottság esetén szabad egy hosszú évtizedeket meghatározó döntést meghozni. Azt akarjuk, hogy széles körű társadalmi vita után a kormány írjon ki népszavazást az új atomerőmű létesítéséről. Egy ilyen lépésnek ellátásbiztonsági kockázata nincs, mert a jelenleg üzemelő

blokkok üzemideje 2032 és 2037 között jár le. Ráadásul a blokkok üzemidejének meghosszabbítását a technológia - külföldi példák alapján is - lehetővé teszi.

Az MSZP tehát az atomenergiáról szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot ebben a formában nem tudja támogatni.

Menjünk tovább, tisztelt képviselőtársaim! Ami az energiahatékonyságról szóló törvény módosítását illeti: ez a törvényjavaslat, mint az előbb már említettem, egyfajta beismerés. Még 2015-ben az energiahatékonysági irányelv átültetésével is elkésztett a kormány, majd részben a késés, részben a nem megfelelő implementáció miatt az Európai Bizottság kötelezettségzegési eljárást indított Magyarországgal szemben.

(12.20)

Ez a törvényjavaslat is inkább tűnik a jogharmonizációs kötelezettségek minél egyszerűbb úton történő kipipálásának, mint valódi eredményeket célként kitűző intézkedéscsomagnak.

A fenti körülmény is alátámasztja, hogy az Orbán-kormánynak nem fontos a hatékony energiafelhasználás Magyarországon. Bár a különböző stratégiai dokumentumok helyesen fogalmazzák meg a célokat, az energiahatékonyság növelése nem kerül a kormány megvalósított energiapolitikai intézkedéseinek középpontjába. A kormány is beismeri, hogy az energiahatékonysági szakpolitikák időarányos teljesítménye és célja jelentősen eltér, ami azt jelenti, hogy sehol nem tartunk a különböző stratégiákban is megjelölt célok elérésével.

De mitől is várnánk eredményt, hiszen a Fidesz-kormány 2010 óta egyetlen területen sem tartotta fontosnak a hatékony energiafelhasználás növelését. Az elmúlt tizenhárom évben több ezer milliárd forintot költöttünk adófizetői pénzből a MOL, az E.ON, a Főgáz, a Vodafone, és különböző - hogy is nevezem? - vasak megvásárlására. És mi hasznunk belőle? MOL-részvénye már nincs az államnak, a megvásárolt eszközök fölött az állam tulajdon nélkül is megfelelő kontrollt tud gyakorolni, a Vodafone pedig brutális veszteséget termel.

Nem erre kellett volna tehát költeni az elmúlt időszakban, hanem a hazai épületállomány szigetelésére és felújítására. Ezzel lehetett volna érdemi és jelentős energiamegtakarítást és hatékonyságjavulást elérni Magyarországon. Alapvető probléma, hogy a kormány továbbra is az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer fenntartásában hisz, amely alapvetően a megtakarítási kötelezettséggel érintett energia-kereskedőkre, nagyvállalatokra bízva a megvalósítás módját. Ez pedig nem azt vetíti előre, hogy a rossz hatékonyságú, leromlott hazai lakásállomány széles körű értéknövelő felújítása történne meg.

Sajnálatos, hogy a Fidesz-kormány által 2020 januárjában elfogadott új nemzeti energiastratégia sem tartalmazza a közel 1,4 millió úgynevezett Kádár-kocka és az 1,4 millió társasházi és lakásszövetkezeti

lakás mélyfelújításának célzott támogatását. A minisztérium által egyeztetésre bocsátott változat ugyanakkor ezt még tartalmazta, a változtatásnak a mai napig nincs valódi indoka.

Tény, hogy a magyar családok jelentős hányada szeretné energetikai szempontból korszerűsíteni a saját otthonát, csökkenteni a saját rezsiköltségeit, de nincs rá pénze, és számukra a kedvezményes hitelkonstrukciók sem jelentenek segítséget. Közismert tény, hogy egy Kádár-kocka - ugye, tudjuk, mi ez, 1960 és 1980 között épült családi házról beszélünk - kétszer annyi energiát is elfogyaszt négyzetméterenként, mint egy panellakás, és akár 50-60 százalékkal is csökkenthetné a rezsiköltségeket egy komplex lakásfelújítás. Az is közismert tény, hogy a hazai lakások kétharmada egyébként már elmúlt negyvenéves, jelentős részük elhanyagolt állapotban van, 60 százalékuhoz a megépítésük óta egyáltalán nem nyúltak hozzá.

Ezekben az ingatlanokban sokszor idős emberek élnek, akiknek a biztonságos megélhetését veszélyeztetik az egyre magasabb fűtési költségek, a nyugdíjuk - a kormány által az indokoltnál alacsonyabban tartott emelések miatt - ugyanakkor nem elegendő a nyílászárók cseréjére vagy a szigetelési munkálatok költségeinek kifizetésére. Részben ezzel is függ össze, hogy telente sajnos még mindig történnek kihűléses halálesetek fűtetlen otthoni környezetben Magyarországon.

Tény, hogy a lakosság is rendkívül jelentős energiafelhasználó, a fogyasztás pedig évről évre nő, a legtöbb energiát pedig a fűtés emészti fel. Minél kevesebb pénzből gazdálkodik egy háztartás, a kiadások annál nagyobb részét teszik ki az energiára fordított költségek. A legalsó jövedelmi ötödbe tartozó háztartások fele ráadásul szilárd vagy folyékony tüzelőanyaggal - fával, szénnel, olajjal vagy éppen briкетtel - fűt, a tűzifa ára az elmúlt években jelentősen emelkedett. Egy vizesedő, rosszul szigetelt ingatlant - mindannyian tudjuk - nehezebb kifűteni, mint egy korszerű lakást. Egyes számítások szerint egy fűtési szezon hat hónapja ezen családok számára akár 300-500 ezer forint kiadást is jelenthet. A szociális tűzifa-program keretében ugyanakkor mindössze néhány tízezer forintnyi támogatást kapnak a kisteleplésen élők.

Ez a helyzet sem gazdasági, sem szociális, sem környezetvédelmi, levegőtisztasági szempontból nem megfelelő, éppen ezért érthetetlen, hogy a kormány továbbra sem kíván átfogó megoldást kidolgozni. Elfogadhatatlan az MSZP számára az az álláspont is, amelyet Kaderják Péter energiaügyi államtitkár képviselt korábban egy vitamúsorban, ahol kérdésre válaszolva kifejtette, hogy azért került elhagyásra ez a célzott program például a Kádár-kockák tekintetében, mert vannak olyan vidéki lakóházak ma is, még ha Kádár-kockáknak is nevezzük - idézem -, amelynek a felújítása többbe kerülne, mint a lakóépület teljes értéke. Hát, magyarázza ezt meg a kormány azoknak, akik ilyen házakban élnek, akik ilyen házak örökösei

lesznek, hogy egyébként mire gondolt az államtitkár, amikor ezt mondta.

A Magyar Szocialista Párt valódi segítséget akar nyújtani ahhoz, hogy csökkenjen a családok fűtési költsége és a hazai épületállomány szén-dioxid-kibocsátása. Azt akarjuk, hogy induljon olyan átfogó nemzeti program, amely mindenki számára lehetővé teszi, hogy önerő és hitel nélkül növelhessék otthonaik energiahatékonyágát szigeteléssel, nyílászárók cseréjével, a fűtés modernizálásával; EU-s és a piaci forrásokból történjen ez meg többek között.

A koncepciónk az, hogy a felújítás költségének fedezete a felújítással elérhető energiaköltség-megtakarítás, melyen a tulajdonos és az összeget önerő és hitel nélkül rendelkezésre bocsátó állam a megtakarítás jelentkezésétől a szerződés szerinti arányban osztozik. Ha a megtakarítás elérte az állami befektetés összegét, a megtakarítás teljes mértékben a tulajdonosnál marad.

Ezért az MSZP szerint szükséges létrehozni az otthonfelújítási alapot Magyarországon. Az energiamegtakarítás érdemben hozzájárulna a lakosság energiaköltségeinek csökkentéséhez, a klímavédelmi célok teljesítését is segítené, és jelentős megrendelésállományt jelentene az építőipar számára. Azt akarjuk, hogy ne zárja el a kormány se a fiatalokat, se az időseket attól, hogy korszerű, energiahatékony, kis rezsijú lakásban élhessék le az életüket.

Összefoglalva, az energiahatékonyaságról szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslat továbbra sem tartalmaz olyan energiahatékonyaságot növelő támogatási programot az ország lakossága számára, amely komplexen szociális, energiaszegénységi, környezetvédelmi szempontokat is érvényesítve előírnozná a magyarországi otthonok korszerűsítését és felújítását. Az energiahatékonyaság növelése érdekében valódi kormányzati elkötelezettség kellene, nem csak látszatintézkedés. Az MSZP a módosítást így elégtelennek tartja.

Tisztelt Képviselőtársaim! A harmadik törvényjavaslat, amelyről szólni kell, az egyes energetikai tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat. Ez egy igazi salátatörvény, szerteágazó indokok mentén tartalmaz módosításokat. Én most csak néhány pontját emelném ki, nem ismételve az előttem szólókat.

A földgáz biztonsági készletezésével kapcsolatban érdemes lenne elgondolkodni azon, hogy a kötelező folyékonytüzelőanyag-készletezési kötelezettség a magyarországi erőművek és így a hazai villamosenergia-termelés versenyképességét is csökkenti, ezért megfontolandó lenne ennek elhagyása. A kiváló hálózati kapcsolatok, a növekvő tranzitforgalom, az LNG-hez való hozzáférés indokolatlanná teszi ezen költségek és költségek fenntartását és ennek fogyasztókra terhelését.

Továbbá szükséges emlékeztetni arra, hogy öt évvel ezelőtt a Fidesz lehetővé tette, hogy a biztonsági földgázkészletet nem kell feltétlenül Magyarország területén lévő biztonsági földgáztárolókban tárolni, lehet

azt külföldön is. Mindez jelentős változás a kormány korábbi politikájában, hiszen 2012-ben még azt is előírták, hogy a biztonsági földgáztárolónak kizárólagos állami tulajdonban kell állnia, de 2017-ben ezt a rendelkezést eltörölték, öt éve pedig az a rendelkezés is hatályon kívül került, amely szerint a biztonsági földgázkészletet Magyarország területén lévő tárolókban kell tárolni. Ez egyébként technikailag megoldható, de ellátásbiztonsági kockázatokat felvethet.

(12.30)

Érthetetlen és nem támogatható, hogy a villamos energiáról szóló törvény egyik módosítása hatályon kívül helyezi azokat a rendelkezéseket, amelyek alapján a megújuló energiaforrásból, hulladékból vagy kapcsolatosan termelt villamos energia termelője részére elsőbbséget kell biztosítani a hálózati engedélyesnek a hálózathoz történő hozzáférés során. Ezzel kapcsolatban módosító javaslatot fog benyújtani az MSZP.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ezen túl van még hiányérzetünk. Elvárható lenne ugyanis, hogy az átlagfogyasztás feletti lakossági energiaárak csökkenjenek, de egyelőre erre sincs ígéret a kormány részéről. Miközben a földgáz versenypiaci ára lassan közel egy éve a 120-150 forintos köbméterenkénti árszinten van, a Fidesz-kormány még mindig 767 forintot kér egy köbméter gázért az átlagfogyasztás feletti fogyasztásért; miközben a Paksi Atomerőműben megtermelt áram 12, azaz tizenkét forint/kilowattóra, addig átlagfogyasztás felett ez 70 forintba kerül.

Emlékeztetni szeretnék mindenkit, hogy Szijártó Péter két éve még azt mondta, hogy az MVM és a Gazprom közötti hosszú távú gázszerződéssel - idézem - sikerült megteremteni annak a lehetőségét, hogy a világpiacon ármozgásoktól függetlenül a magyar fogyasztók számára a gáz ára ne növekedjen - hát, ezek szerint növekedett. Orbán Viktor pedig hozzátette: valamivel alacsonyabb áron állapodtunk meg 15 évre, mint az előző hosszú távú szerződés ára volt - hát, nem.

Aztán tavaly, 2022. augusztus 1-jétől a földgáz árát átlagfogyasztás felett a 7,5-szeresére, az áram árát a duplájára emelték. Mindez azt eredményezte, hogy egy rosszul szigetelt Kádár-kockában élő fogyasztó számára akár a korábbi 3-4-szeresére is nőhetett az ár.

Hát, ekkora energiaár-emelést korábban Magyarországon senki nem hajtott végre, és akkor még nem beszéltünk az állami energiaszolgáltató, az MVM fantasztikus felkészültségéről, bámulatosan kreatív elszámolási, számlázási gyakorlatáról és ügyfélszolgálati részlegének hatékonyságáról. Bizonyára ezért kellett az MVM vezérét a havi ötmilliósi fizetésén felül további tízmilliósi prémiummal jutalmazni tavaly. Távol álljon tőlem a populizmus, de a saját fogadóóráimon egyéni képviselőként szinte minden alkalommal kapok olyan számlákat, amelyeken nem tudnak kiigazodni vagy nem értik, hogy miért kell nekik ilyen horribilis összeget fizetni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ugyancsak hiányzik a törvényjavaslatból az a szabály, amely alapján rendbe kellene tenni az MVM igazságtalan és méltánytalan számlázási gyakorlatát. Önök is pontosan tudják, hogy rengeteg ügyfél kapott indokolatlanul nagy összegekről kiállított számlákat.

Ennek keretében rögzíteni kellene két elvet. Az egyik, hogy fel se merülhessen az MVM-ben, hogy az átlagfogyasztás alatti fogyasztónak akár csak részlegesen vagy időlegesen is emelt összegű részszámlát állítsanak ki. Akinek az éves fogyasztása kevesebb, mint 1729 köbméter, az egyetlen molekula után sem fizethet 767 forintos köbméterenkénti árat. A másik, hogy a fogyasztó a kedvezményes árumennyiséget bármely 12 hónapos időszakon belül igénybe vehesse. Magyarul: ha októberben van éves elszámolás, akkor onnan, ha februárban, akkor onnan induljon új időszak a kedvezményes elszámolásban, ne pedig augusztustól, ahogyan ezt a Fidesz és az MVM önkényesen meghatározta; akkor volt egyébként a legmagasabb az ár a piacon.

Ugyancsak nem látszik szándék annak korrigálására, hogy az MVM befejezze a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatát, amelynek során valótlán és önkényesen meghatározott piaci ár feltüntetésével hónapról hónapra megtéveszt 3,3 millió földgázfogyasztót a rezsiboxban feltüntetett tartalommal. 1020 forintos versenypiaci ár alapján tüntet fel megtakarítást, miközben a gáz versenypiaci ára hónapok óta 120-150 forint körül van. Ezzel az MVM nemcsak becsapja a fogyasztót, de alkalmas a magatartása a verseny torzítására is, a fogyasztók döntéseinek téves befolyásolására is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Összefoglalva tehát: az MSZP a törvényjavaslat elfogadását jelenlegi formájában nem támogatja, mert 1. nincs előírva az, hogy a földgázbeszerzési árak csökkenése esetén a fogyasztói árat is csökkenteni kell; 2. a fogyasztási mennyiség szerinti sávós árazást sem tartalmazza a törvényjavaslat, ahogyan azt korábban az MSZP többször javasolta, ami nemcsak a szegény emberek otthonának minimális fűtését segítené elő, de a levegőminőség javítását is eredményezné; 3. nem tartalmazza az MVM tisztességtelen, végtelenül tisztességtelen gyakorlatának megszüntetésére vonatkozó szabályokat; 4. nem segíti a hazai áramtermelés versenyképességének növelését és a fenntartható zöldátállást.

Kérem, fontolják meg azt, ami az MSZP részéről javaslatként érkezett, mindannyian jobban járnánk. Elnök Úr! Államtitkár Úr! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka Berki Sándor képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BERKI SÁNDOR, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Nehéz mit mondani a kormány által betervezett energetikai

tárgyú törvénycsomagról azon túl, hogy egy olyan sálata, amelynek egyetlen közcélú, a közösség javát szolgáló eleme sincs.

Mit kezdjünk például azzal, hogy a kő, kavics, homok kitermelt mennyiségéről ezentúl majd a bányavállalkozó nyilatkozik a Rogán-hivatalnak? De a nyilatkozat üzleti titok lesz, egy olyan országban, ahol az érintett szektor legnagyobb vállalkozóját Orbán Győzőnek, a második legnagyobbat meg Mészáros Lőrincnek hívják. Miért nem írják bele rögtön a törvénybe, hogy ezentúl senkinek semmi köze hozzá, mennyi kibányászott anyagot vullanak be a szűk hűbéri körökben, és mennyi közterhet fizetnek utána, ha fizetnek egyáltalán? Mindenkinek sokkal egyszerűbb lenne.

Önök nyilván tudják, hogy miről van szó, azért nyújtották be a javaslatot, láthatóan mi is tudjuk. Akkor minek ez a színjáték, és mit keres egy energetikai törvényben? Éppen ez volt kéznél, amikor valaki kitálalta, hogyan szedhetnének ki még több pénzt az adófizetők zsebéből a családi bányabiznisszel. Apropos, ismerik a viccet, amiben egy 60 méteres luxusjacht mellett a parton egy ember azt mondja egy másiknak: de szépen ringatózik ott az a rendszerhasználati díj?

Onnan jutott eszembe, hogy itt van a következő tétel, a villanyvezetékekbe belenövő növényzet; például a ház előtt, az utcán lévő fák nyírásának költségét az áramszolgáltató ezentúl ráverheti a tulajdonosra. Itt mindannyian tisztában vagyunk vele, eddig ezt a szolgáltatók saját költségükre nyírták, de most, hogy már az ország felében Mészáros Lőrinc vagy az MVM a hálózati szolgáltató, muszáj valaki másra terhelni. Ennyit röviden a közérdeket szolgáló törvényalkotásról.

Aztán a harmadik: az energiaközösségekből a törvényjavaslat kizárja a civil szervezeteket, csak természetes személy, illetve kkv lehet tag a javaslat szerint, illetve egy másik helyen külön említi a szöveg az önkormányzatokat is, nyilván a nagyobb koherencia kedvéért. Nonprofit szervezetekről, egyesületekről, alapítványokról viszont szó sincs, miközben a legtöbb formálódó energiaközösségben ott van egy civil szervezet is. Nem azért, hogy pénzt keressenek vele, hanem hogy elvigyék a családokhoz és az önkormányzatokhoz azt a hiányzó szaktudást, ami a szándékosan túlbonyolított szabályozás miatt az energiaközösségek létrehozásához kell.

Mást nem tudtak kitalálni, hogy nehezségek az energiaközösség létrejöttét, mint hogy kitiltják őket. Uniós kötelezettség, pénzt is ad rá az EU, minden résztvevőnek jó lenne. Akkor mi a probléma? Talán az, hogy nem Tiborcz keres rajta. Netán ezt is monopolizálni akarják, mint a szénerőműveket?

Mindaz azonban csupán tréfás előjáték ahhoz a merénylethez képest, amit az atomtörvény módosításával készülnek elkövetni mindannyiunk ellen.

(12.40)

A Fidesz-kormány tovább faragná az Országos Atomenergia Hivatal jogkörét. Hogy miért, azt csak

tippelni lehet, de jóhiszemű magyarázat nincs rá. Bár a kormány mára számos hazai hatóság önállóságát semmissé tette, a nukleáris biztonságot szavatolni hivatott OAH számos kormányzati kísérlet ellenére máig megőrizte korábbi szakmai integritásának egy részét. Jelentős részben persze azért, mert az Euratom-szerződés és az uniós nukleáris biztonsági irányelv jelentős beleszólási jogosítványokat biztosít az Európai Bizottságnak, így a Fidesz nem rombolhatott annyit, amennyit szeretett volna. 2021-ben lemondott Fichtinger Gyula, az OAH szakmai vezetője, és a helyére egy volt helyettes államtitkárt, a biomérnöki és vegyészmérnöki végzettségű, de atomenergia-ipari tapasztalatok nélküli Kádár Andreát ültettek a főigazgatói székbe. A nukleáris hatóság már az új vezetővel az élén mozogta ki a tervezett paksi bővítés legfontosabb papírjának, a létesítési engedélynek a ki nem adását. A Roszatom elvben megkapta ugyan a felhatalmazást, a gyakorlatban azonban csak az előkészítést, a tereprendezést engedélyezte számára a hiányos és trehány kérelem miatt.

Amint azt itt a teremben mindenki tudja, a Roszatom nem képes az uniós normáknak megfelelő engedélyezési dokumentációt benyújtani, de nemcsak nálunk, hanem Finnországban sem. A finnek már haza is zavarták a nem teljesítő oroszokat. Nálunk az OAH-nak nincs ennyi bátorsága. De ha gyenge minőségű, biztonsági kockázatokat jelentő kérelmeket kap - márpedig jellemzően ilyeneket kap -, akkor nem játszik pecsétnyomó gépet, hanem nekiáll húzni az időt, hiánypótlást rendel el, új dokumentumokat kér be, meghosszabbítja a határidőt, s a többi.

Ennek a sajátos, de végső soron Magyarország és Európa nukleáris biztonságát szolgáló hatósági gyakorlatnak akar most a kormány véget vetni. Az atomtörvény engedélyezési eljárásról szóló fejezetét átírva létrehozának két új eljárási formát, a bejelentés-tudomásulvételi eljárást és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárást. Amit eddig érdemben vizsgált és jóváhagyott vagy elutasított a hatóság, azt mostantól csak tudomásul venni lesz joga, méghozzá példátlanul rövid, 15 napos határidővel. Az eddigi 120-150 napos határidők helyett - itt műszaki biztonsági fődarabok gyártásáról van szó - kellene majd az OAH-nak 15 napon belül döntenie arról, hogy esetükben elfogadható-e, ha a Roszatom el kíván térni az eredeti tervek-től vagy a szabványoktól, méghozzá hosszabbítási és hiánypótlási lehetőség nélkül, vagyis gyakorlatilag azonnal.

Mi lesz ennek a következménye? A magyar hatóságnak két lehetősége lesz. Ha ismét biztonsági kockázatot hordozó orosz engedélykérelmet kell jóváhagynia, vagy feladja a szakmai álláspontját és belemelegy az oroszosan hányaveti „jól van az úgy” megoldás elfogadásába akkor is, ha nem tartja megfelelőnek, vagy pedig kimondja az egyértelmű nemet, ebben az esetben viszont szembekerül a halva született beruházás felgyorsítását célzó kormányzati akarattal. Jelentősen gyengül tehát a hatósági kontroll a Roszatom oroszországi gyártási tevékenysége fölött, pont

akkor, amikor elvben megkezdik a Paksra szánt elemek gyártását. Értjük, hogy az Orbán-kormány szívesen felpörgetné a számára egyre nagyobb presztízsvesztést okozó, még mindig csupán az engedélyezési fázisnál járó paksi bővítést, de a biztonság feladása túlságosan nagy ár ezért.

Jávor Benedek, a Párbeszéd-Zöldek EP-listavezetője, volt EP-képviselő és a nukleáris kérdéskör talán legfelkészültebb magyarországi szakpolitikusa az elmúlt hetekben több fórumon is megkongatta a vészharangot, rámutatva, hogy a kormány a nukleáris biztonság lazítását sem tartja túl nagy árnak annak érdekében, hogy a Roszatom útját egyengesse. Mi a Párbeszéd-Zöldek részéről úgy látjuk, hogy ez a módosítás sérti az Euratom-szerződés és a nukleáris biztonsági irányelv rendelkezéseit, valamint a hatályos atomtörvény biztonsági garanciáit is. Mivel szerencsére a változtatásról a kormánynak notifikálni kellett az Európai Bizottságot, most megint az Európai Unióra hárul a feladat, hogy a magyar kormánnyal szemben megvédje a közérdeket, a magyar társadalom biztonságát. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka Toroczka László frakcióvezető úr. Parancsoljon, frakcióvezető úr, öné a szó.

TOROCZKA LÁSZLÓ, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk lévő törvényjavaslatok együttes általános vitájával kapcsolatban rögtön hadd jegyezzem meg, hogy talán vissza kellene nyúlni a 2010. évi CXIII. törvényhez, hogy ne legyen lehetőség ilyen bürokratikus salátatörvények megalkotására, mert rendszeresen látjuk, hogy az ad hoc kormányzást gyakorló kormány folyamatosan olyan salátatörvényt tesz az Országgyűlés elé, ami nemcsak alapvetően a bürokratikusága miatt nehezen értelmezhető, sokkal inkább az a probléma ezzel, hogy ebben mindig elrejt olyan aknákat, amiket ha külön, egyenként vizsgálnánk - akár törvénymódosításokat -, akkor nagyon könnyen észre lehetne venni, így viszont elrejtve egy elképesztő salátatörvényben sokkal nehezebb azt észrevenni. Ki fogok emelni egy-két olyan pontot ebből a nagy salátatörvényből is, ami elfogadhatatlan számunkra, és előrebocsátom, hogy többek között emiatt sem tudja elfogadni a Mi Hazánk Mozgalom frakciója ezt az együttes, az általános vita során elénk kerülő javaslatcsomagot.

De nemcsak emiatt nem tudjuk elfogadni, hanem elvi okokból sem, ugyanis azt gondoljuk, hogy ha az energiával kapcsolatos törvényeket akar módosítani a kormányzat vagy a kormánytöbbség, akkor néhány olyan nagyon fontos, sőt mindennél fontosabb tényt kellene az Országgyűlés elé hozni, hogy hogyan lehetséges az, hogy miközben a Mi Hazánk Mozgalom az első pillanattól kezdve támogatta a brüsszeli szankciós politikával szembeni kormányzati, legalábbis kommunikációs szinten kormányzati politikát, akkor

a kormány a mai napig nem tudja azt garantálni a magyaroknak, a magyar adófizető polgároknak, hogy ha például a földgáz beszerzési ára csökken, akkor a magyar emberek számára is kevesebb legyen, mondjuk, a gázzámla. Ezt nem látjuk, ennek a biztosítékát nem látjuk. A kormány folyamatosan trükközik. Teszem hozzá, bár ez nem témája a mai vitának, de ugyanez történik véleményünk szerint az üzemanyagárrakkal is.

De a gázárak esetében nemcsak az lehet a probléma, hogy a kormány folyamatosan energetikával foglalkozó vagy azzal kapcsolatos - főleg, ha atomenergiáról beszélünk - törvényeket képes titkosítani, amit önmagában is nemcsak korrupciós szempontból, hanem nemzetbiztonsági szempontból is problematikusnak tartunk, de az árakkal való trükközést is legalább ennyire problémásnak tartjuk, mert a legfontosabb az, hogy az emberek, ha már olcsóbban kapunk energiát vagy akár földgázt éppen Oroszországból, akkor a fogyasztók azt olcsóbban is kapják meg, és ne a kormány tudja a különbözetet lenyelni vagy zsebre vágni. De ugyanezt tudjuk mondani az atomenergiával kapcsolatban is, hiszen szintén az első pillanattól kezdve a Mi Hazánk Mozgalom elmondta, nem az a lényeg, hogy tetszik-e valakinek vagy nem tetszik az atomenergia vagy a paksi bővítés, az ténykérdés, hogy ha energiafüggetlenséget szeretnénk, akkor egyelőre az atomenergiát nem lehet még a portfólióból kihagyni. Mi is azt mondjuk, az első pillanattól kezdve azt képviseljük, hogy szükség van a paksi bővítésre, szükség van Paks II.-re; persze rögtön hozzáteszük, hogy emellett a zöldenergiára is. Mi egyfajta hibrid energiafüggetlenségben gondolkodunk, mert Magyarországnak ez a legjobb, így tud szuverén, független országgá válni.

Mindjárt rátérek majd arra, hogy a kormány milyen hibákat követett el és mi vezetett ahhoz, hogy ilyen salátatörvénybe ágyazva próbáljon ad hoc módon néhány kérdést gyorsan rendezni. De hadd tegyem megint hozzá, amit az előbb a földgázbeszerzéssel kapcsolatban említettem, hogy miközben tudjuk azt - a Mi Hazánk Mozgalom annak idején elsőként világított rá erre -, hogy például a Pakson előállított villamos energia ára 12 forint kilowattóránként, de ha az átlag feletti fogyasztást eléri egy magyar fogyasztó, akkor 70 forint feletti árat kell fizetnie. Ez megint a kormányzati részben kommunikációs, részben politikai trükközés eredménye. Egyszerűen átverik a magyar fogyasztókat, átverik a magyar embereket. S úgy nyilván nem tudjuk támogatni Paks II. vagy akár Paks III. megépítését sem, ha ezt a trükközést továbbra is fenntartja a kormány, és a keletkezett hasznot a kormány vagy valamilyen közbülső beiktatott szereplő - akár Mészáros Lőrinc vagy bárki - majd zsebre tudja vágni.

(12.50)

Így nyilván nem tudjuk ezt támogatni, csak akkor tudjuk támogatni, hogyha ez a magyar embereknek is könnyebbé és olcsóbb számlákat fog majd jelenteni.

Ami a paksi bővítést illeti, mi tehát nagyon régóta szorgalmazzuk Paks II.-t; az az önök hibája, hogy az elmúlt 13 esztendőben odajutottak, hogy Paks II. esetében még mindig az engedélyeztetési eljárásnál tartunk, holott már réges-régen üzemelnie kellene. Szintén biztonsági, sőt továbbmegyek, nemzetbiztonsági kockázat az üzemidő folyamatos hosszabbítgatása; nagyon jól tudjuk, hogy annak idején, még a Kádár-rendszerben, hát, nem úgy tervezték, hogy Paks I. majd 2023-ban is dübörögni fog.

És azért, ha már az előbb azt mondtam, hogy önök összegyűrtak megint ad hoc módon rengeteg olyan törvénymódosítást, törvényjavaslatot, amelyet egyenként kellett volna tárgyalni, akkor legalább itt most szerepeljen az, hogy én felsorolom, hogy mi az, amiről szerintünk külön kellett volna vitázni, és nem egyben, egy ilyen salátatörvényben kellene szerepelnie.

Az egyik ilyen, az atomenergiáról szóló 1996. évi törvény módosítása. A második a bányászatról szóló, tehát ha már az atomenergiáról ilyen hosszasan beszéltem, akkor a bányászatról szóló törvény - amely egyébként egy 1993-as törvény - módosítása kapcsán akkor még inkább szeretném jelezni, hogy az legalább annyira fontos, mint az atomenergiáról szóló törvény módosítása, erről is önállóan kellett volna beszélnünk. A harmadik a vízgazdálkodásról szóló 1995-ös törvény módosítása. A Mi Hazánk Mozgalom már a Virradat-programjában is nagyon sokat beszélt arról, hogy a vízgazdálkodásról szóló törvényhez hogyan kellene hozzányúlni és hogyan kellene egy átfogó, komplex vízgazdálkodási programmal előállnia a kormánynak. Ezt még mindig nem látjuk, hanem ad hoc módon, salátatörvényekbe foglalva szerepel itt is egy módosítás. Aztán a következő a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi törvény módosítása. Az ötödik a földgáz biztonsági készletezéséről szóló - ez egy 2006-os - törvény módosítása. A hatos a villamos energiáról szóló törvény módosítása. A hetedik a földgázellátásról szóló törvény módosítása. A nyolcadik a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 2013. évi törvény módosítása. A kilencedik a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi törvény módosítása. A tizedik a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló törvény módosítása. A tizenegyedik pedig az energiahatékonyságról szóló törvény módosítása.

Ezt főként a minket hallgató vagy esetleg néző magyar állampolgárok miatt olvastam fel, hogy lásák, miért mondom azt, hogy ez egy elképesztő salátatörvény, ami a kormány ad hoc működését mutatja.

De azért nem maradok adós önök felé, és ezért hadd emeljem ki azt a néhány pontot, amely miatt, ha tényleg túllépünk ezen a salátatörvény-változaton, akkor sem tudná elfogadni a Mi Hazánk Mozgalom frakciója az elénk terjesztett javaslatokat.

Például itt van a T/5884. számú, az atomenergiáról szóló törvény módosítása című, mondjuk úgy, hogy alfejezetben szereplő kitétel, amely kifejezetten aggasztó számunkra, és ugye, megint ezt az ad hoc

kormányzást erősíti. Itt, ugye, radioaktív hulladék tárolásáról van szó. Ugye, ez önmagában is, szerintem, hogyha valaki esetleg majd néz minket vagy hallgat minket, szerintem önmagában is elég ijesztő, tehát radioaktív hulladékot szerintem senki nem szeretne, mondjuk, a szomszédságában, mondjuk, a szomszéd telken elhelyeztetni, bármennyit fizetnek is neki. Ugye, ezt itt önök a következőképpen szabályoznák vagy módosítanák: a törvényjavaslat pár rövidebb és két hosszabb módosítást javasol, és az 1. és a 3. §-sal, a fogalom meghatározással, illetve az ellenőrző szervezettel, szolgálati igazolvánnyal foglalkozó előírásai-val most nem foglalkoznék, bár egyébként az is megérne egy misét; de amire az előbb utaltam, az a 4. §, tehát a következő paragrafus. E törvényjavaslattal és egyébként az 5. §-sal vezetnék ezt be, ez konkrétan úgy szól, idézek: a bejelentés-tudomásulvételi és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárásban az ügyféli jogállást kizárólag az engedélyesre korlátozza, tehát így - megint csak szó szerint - a nukleáris létesítménnyel, radioaktív hulladék-tárolóval kapcsolatos hatósági eljárásban ügyfélnek kizárólag az alábbi személyek minősülnek; a 11. § (1) bekezdés f) pontjában pedig az szerepel, hogy a bejelentés-tudomásulvételi és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárásban is az „engedélyes” szó szerepel.

Tehát e korlátozó kitétel jogossága, ugye, kérdéses lehet, annál is inkább, hogy az előbb elmondtam, hogy mennyire nem örülünk annak, hogyha mondjuk, radioaktív hulladék-tárolót helyeznek el a szomszédságunkban, de ugye, itt van más probléma is, például az, hogy az alaptörvénnyel is ütközik ez a bekezdés, ugyanis az alaptörvény 11. § (1) bekezdésének e) pontjával ütközik, amely - szó szerint idézem megint - így szól: „a radioaktív hulladék-tárolóra vonatkozó engedéllyel [...] az engedélyesen kívül a háttérterületen levő valamennyi ingatlan tulajdonosa és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték”. Tehát a radioaktív hulladék-tárolóra vonatkozó engedélyezési eljárás esetén az alaptörvény 11. § (1) bekezdés e) pontja szerint az érintett ingatlantulajdonosok - nagyon helyesen - ügyfélnek számítanak, míg egy bejelentés-, eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárásban nem. Ugye, ez elfogadhatatlan, még egyszer mondom, egyrészt mert az alaptörvénybe ütközik, másrészt pedig egy rendkívül veszélyes és ijesztő szándékot takar a radioaktív hulladék tárolásával kapcsolatban. Tehát már csak ezért sem tudnánk elfogadni így, egyben, ha csak egy pontot kiemelnék, ezt az egész salátatörvényt.

De azért ugorjunk egy picit - bár az idő szalad - a T/5894-es törvényjavaslatra, az egyes energetikai tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról szól ez a rész. Már az elején elmondhatjuk, hogy nem utólag, hanem a kormány által gerjesztett napelembloom, tehát az 5 ezer megawatt teljesítményt meghaladó napelem-kapacitás kiépülése előtt lett volna szükséges e szabályok nagy részének megalkotása. Tapasztaljuk, az elmúlt hónapokban számos ilyen kezdeményezése

volt a kormánynak, ugye, a napelemesekkel kapcsolatban egyet sikerült a Mi Hazánk Mozgalomnak megakadályozni, ami, ugye, az elszámolással, az éves, illetve a havi elszámolással kapcsolatos nagy trükkje lett volna a kormánynak - erre nagyon büszke a Mi Hazánk Mozgalom frakciója. Hadd tegyem hozzá, hogy 24 órán belül több mint 400-an csatlakoztak ahhoz a kezdeményezésünkhöz, amely egy pertársaságot hozott volna létre - örülök annak, hogy a kormány a nyomásunkra meggondolta magát, és így nem kellett a magyar államot egy pertársaságban perelni. De amit a napelemek terén is - és maradván a zöldenergia terén is - művelt a kormány, az már nem csak ad hoc kormányzás, hanem kifejezetten ennél is sokkal nagyobb problémát rejt, ugyanis kifejezetten káros az a kormányzati intézkedés, ami itt is szerepel a T/5894-es törvényjavaslatban elrejtve. Ugye, mi már annak idején a Mi Hazánk Mozgalom Virradat-programjában, már az országgyűlési választási kampány során elmondtuk, és ennek a szabályozását nagyon fontosnak tartottuk, hogy ez a fajta hibrid energiaellátás tartalmazza a napelemekre, illetve a napelemesekre vonatkozó megfelelő szabályozást. Ezzel még mindig adós a kormány, de itt most úgy látszik, hogy a saját mulasztását igyekszik egy picit pótolni, de ez is katasztrofálisra sikeredett. Ugyanis hogyha már a villamosenergia-tárolónál és -tárolásnál tartunk, akkor a törvényjavaslat 56. §-sal beiktatott 90/C. § (2) bekezdésében elrejtett gumiszabály, az, amiről az előbb beszéltem, jellemző, ugye, a kormányra. Ez, ugye, úgy szól - megint szó szerint idézek -: „A villamosenergia-tárolói engedélyt a Hivatal kérelem alapján határozott időre adja ki, és kérelemre a feltételek változatlan fennállása esetén az meghosszabbítható.”

Mit jelent - kérdezzük mi - a feltételek változatlan fennállása, amikor egyetlen salátatörvény egyetlen mondata is a feltételek változását jelenti vagy legalábbis jelentheti. Az ilyen homályos megfogalmazások csak a verseny tisztaságának megsértésére és a csókosok vagy kormányközeli cégek, nagyvállalkozók előnybe hozására lehetnek alkalmasak. Persze a hivatal - most ezt hadd tegyem, ugye, idézőjelbe, ez lehet bármelyik hivatal. Pontosan tudjuk, hogy hogyan működik a kormányzat, gyakorlatilag évtizedek óta, mondhatom, tehát ez kormányokon átnyúlott, a balliberális kormányokra is jellemző volt, hogy az úgynevezett hivatalokat az aktuális, éppen aktuális kormány arra használja, hogy előnybe hozza a kormányközeli cégeket, vállalkozókat a politikától távoli civil életben működő magyar akár kis- és közepes vállalkozásokkal szemben; ezt mi teljesen elfogadhatatlannak tartjuk. És itt is felfedezni vélünk legalábbis ilyen szándékokat, hiszen erre rengeteg hasonló példa van.

A törvényjavaslat 59. §-ától a 63. §-áig tart az a rész, ahol a vezetékJog és a biztonsági övezetre vonatkozó szabályokat módosító előírásai közül kiemelésre érdemes az 59. § (3) bekezdése, amely kiegészíti az eddigi szabályozást azzal, hogy a „vezetékjogi [...]” eljárást megelőző előkészítő eljárás során a nyomvonal-

kijelölési dokumentációt az érintett hatóságok, szakhatóságok, valamint a nyomvonallal és a biztonsági övezettel érintett közművek, kezelők, üzemeltetők, ingatlantulajdonosok és vagyongazdálkodók részére kell megküldeni”.

(13.00)

Ez a gyakorlatban akár ezres nagyságrendű, sok oldal terjedelmű térképi ábrázolás kiküldését jelenti az ingatlantulajdonosoknak, amely elektronikus úton egyszerű lenne, ám erre az ingatlantulajdonosok jelentős hányada nincs felkészülve - tehát előreláthatóan problémás. Alapvetően persze lehetne ez jó kezdeményezés, csak megint azt látjuk, hogy a bürokráciát növeli a kormány. Annak idején bürokráciacsökkentést ígértek még talán a 2010-es választások alkalmával a jelenlegi kormány képviselői, ehhez képest a bürokráciát folyamatosan növelik, és ebben a salátatörvényben is rengeteg ilyen és ehhez hasonló pont szerepel.

*(Az elnöki széket Dúró Dóra,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Azt gondolom, hogy elég volt ezt a néhány olyan szabályozást vagy módosítást kiemelni, ami miatt számunkra elfogadhatatlan tehát, még egyszer mondom, ez a salátatörvény. Nemcsak azért, mert 11 ilyen törvényjavaslatot vagy törvénymódosítást kellett volna elélni terjeszteniük; nemcsak azért elfogadhatatlan, hanem elfogadhatatlan azért is, mert nem védik önök a magyar fogyasztókat. A magyar fogyasztók még mindig olyan számlákkal találkoznak, amik egyébként sokszor átláthatatlanok, pont úgy, mint az a bürokrácia, amit most ezzel a salátatörvény-javaslatlallal vagy előterjesztéssel is szeretnének tovább növelni, és egy még inkább terjedelmes, egyfajta polippá vagy oktopusszá növelni.

Egyszerűen azt is látjuk, hogy például, amikor Paks II. bővítéséről beszélünk 13 éve, akkor még mindig csak egyfajta ilyen engedélyeztetési eljárásnál tartunk, ahelyett, hogy már működne Paks II. Tehát szerintem ezen a téren a minisztériumnak rengeteg dolgot rendbe kellene tenni, be kellene fejezni az ad hoc kormányzást, és tényleg a magyar fogyasztók érdekeit kellene szolgálni, és bürokráciacsökkentést, nem pedig bürokrácianövelést követel a Mi Hazánk Mozgalom. Köszönöm szépen. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Ismételten köszöntöm képviselőtársaimat. Tájékoztatom önöket, hogy a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most a további képviselői felszólalások következnek. Ennek keretében pedig Keresztes László Lóránt képviselő úr következik, az LMP frakciójából. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Meghallgatva az

eddiggi felszólalásokat azt tudom mondani az előttem szóló Toroczkai képviselő úr felszólalása után, hogy mi még borúsabban látjuk a helyzetet, bár alapvetően sok megállapításával egyetértettem.

Én azzal szeretném kezdeni, tisztelt államtitkár úr, hogy hivatalban van-e még Lantos miniszter úr, tehát ő még betölti-e a miniszteri tisztséget, az Energiaügyi Minisztériumot vezeti-e, és ellátja-e a miniszteri kötelezettségeket. Láttuk eddig is, hogy Lantos miniszter úr felel a környezetvédelem rendszeréért. Néhány héttel ezelőtt a kormány hozott egy olyan veszélyhelyzeti rendelkezést, amivel konkrétan leépítette Magyarországon a környezetvédelem rendszerét. Akkor miniszter urat egyszer hallottuk megszólalni, egy rövid közleményt adott ki, amiben valószínűleg állítást fogalmazott meg. Azt mondta, hogy majd korrigálni fogják azt a szabályozást, miszerint mentesülhetnek a szennyező cégek a környezetszennyezés, a környezetkárosítás következményei alól. Hát, azóta is hatályban van ez a rendelet.

Rengetegszer beszélünk itt az ivóvízellátás kérdéséről, ez is Lantos miniszter úrhoz tartozik. Egyetlenegyszer nem hallottam, hogy itt, a parlament plenáris ülésén miniszter úr eljött volna és felszólalt volna, főleg olyan helyzetben, amikor már olyan szinten a napi valóság része a víziközműrendszer, illetve az ivóvízellátás összeomlása, hogy Szigetvár nyugati részén már másfél éve nem iható a csapvíz.

Ehhez képest az energiaügyi miniszter nincs jelen a jelenlegi parlamenti vita során, holott olyan kérdésekről beszélünk, amik az energiabiztonság kérdéséről szólnak, olyan rendelkezéseket módosítanak, amelyek az energiaszuverenitásról szólnak. Olyan kérdések ügyében nincs itt miniszter úr, amik az energiahatékonyság kérdéséről szólnak, az atomenergia használatáról, a nukleáris biztonság kérdéséről. Hol van miniszter úr?

Tehát itt egy új atomerőmű építése van elvileg folyamatban; látjuk, hogy természetesen itt érdemi lépések, mondhatjuk, hogy még nem történtek, de mégiscsak egy ilyen kormányzati projekt fut most már sok éve. Ebben a kérdésben nem tartja fontosnak miniszter úr, hogy eljőjön az Országgyűlés plenáris ülésére, és adjon megfelelő információt, hogy egyáltalán elkezdhesünk egy vitát. De természetesen szó van itt a jelenleg működő atomerőművi blokkok újabb üzemidő-hosszabbításáról, és ez sem olyan fontos az energiaügyi miniszternek, hogy jelen legyen.

Csatlakozva az előttem szólókhoz, azt gondolom, hogy ezen nem lehet túllépni, hogy milyen módon tárgyaljuk ezeket a törvényjavaslatokat. Az önmagukban salátatörvényeknek van egy összevont vitája. Ez egészen elképesztő és elfogadhatatlan. Tehát ez a helyzet, amit, tisztelt államtitkár úr, önök kialakítottak, nem alkalmas arra, hogy mi érdemben ilyen, a nemzet jövőjét meghatározó kérdésekről érdemi vitát tudjunk folytatni.

Három különböző törvény összevont vitájában vagyunk éppen. Sorolhatjuk itt hosszasan, hogy milyen törvényeket módosítanak ezek az önmagukban is

salátatörvénynek nevezhető indítványok. De már említettük, hogy itt a nukleáris biztonság kérdése is szóba kerül ezekben a törvénymódosításokban. Tehát teljes mértékben elfogadhatatlan az, én a magam részéről azt tudom mondani, hogy nem tudunk túllépni azon, hogy ilyen eljárásra kényszerítettek minket.

Azt is mondhatjuk, bevezető kritikaként fogalmazom meg, tisztelt államtitkár úr, hogy ha csak az atomtörvény módosítását tekintjük, az alapvető információkat sem adták meg a törvény indoklásában, és most, az államtitkári expozéban sem hallhattuk, hogy pontosan mi szükség van ilyen alapvető, az eljárást jelentő változtatásokra. Ezért én arra szeretném kérni államtitkár urat - ha már kialakult ez a helyzet -, hogy ne egy zárszóval készüljön csak, hanem én nagyon sok kérdést fogok megfogalmazni, és kérem tisztelettel államtitkár urat, hogy a vita közben kérjen soron kívül szót, és próbáljon segíteni nekünk, hogy egyáltalán értelmezni tudjuk azt a szituációt, amit önök előállítottak. Ugyanis semmilyen módon és semmilyen téren nem indokolták meg az atomtörvény módosításával kapcsolatos szándékukat.

De nyilván az elmondottakra most, ebben a hozzászólásban is érdemben próbálok reagálni, és egy kicsit folytatni is szeretném azt a vitát, amit az előző napirendi pont keretében megkezdtünk. Eleve miről beszélünk? Itt beszélünk az energiaszuverenitásról - említette államtitkár úr -, beszélünk energiapolitikáról, beszélünk az atomenergiával kapcsolatos szabályozásokról, de egy szóval nem beszél a kormány arról, hogy miből kellene levezetni ezeket az intézkedéseket. Valamiféle jövőképről időnként beszél a kormány, de az a jövőkép teljes mértékben ellentétben áll azzal, amilyen szabályozási döntéseket meghoz, amilyen törvényjavaslatokat az Országgyűlés elé hoz, vagy éppen amilyen iparstratégia mentén dönt a kormány.

Igen, energiaválságot élünk meg. Rendkívül fontos, hogy Magyarország jelenlegi, erőteljesen kitett energiapolitikai helyzetében az energiaszuverenitásunkat próbáljuk erősíteni. Nagyon-nagyon fontos nemzetstratégiai kérdés, hogy a külső energiafüggőséget próbáljuk enyhíteni, és a lehető legnagyobb mértékben önellátásra tudjunk berendezkedni, és nyilván szintén rendkívül fontos kritérium, hogy ezt olyan módon tegyük meg, ami az éghajlatváltozással kapcsolatos tennivalóknak és kötelezettségeknek is megfelel. Alapvető nemzeti sorskérdés, hogy ilyen módon járjunk el.

Tehát önmagában rossz az a kiindulási pont, hogy a kormány dönt egy olyan iparstratégiáról, ami, mint már említettük az előző vitában is, brutális mértékben megnövelné egy energiaválság idején Magyarország villamosenergia-felhasználását. Látjuk Nagy Márton miniszter úrnak az iparstratégiáját, látjuk a több száz ezer külföldi munkavállalót, látjuk azt a brutális környezethasználatot, amivel az iparstratégia végrehajtása jár, és látjuk azt a hatalmas terhet, amit minden magyar adófizető polgárra rá akarnak terhelni azáltal, hogy ilyen brutális mértékben meg akarják növelni Magyarország energiaigényét: 55 százalékkal, akkor,

amikor már most is a villamos energia tekintetében elég jelentős mértékben behozatalra, importra szorultunk. Ez eleve egy felelőtlen magatartás, felelőtlen kormányzati politika, főleg annak fényében, hogy ezek az ipari szereplők, iparvállalkozások, ezek a gigantikus cégek jellemzően idegen profitérdeket szolgálnak ki, idegen tulajdonban vannak, és látható, hogy idehozzák a terhelést, idehozzák a szennyezést, de kiviszik a profitot, óriási, százmilliárdos nagyságrendű állami támogatást kapnak, elvárják, hogy mi biztosítsuk hozzá az ivóvizet a vízbázisaink kockáztatásával, és elvárják azt is, hogy energiatermelő kapacitásokat építsünk fel.

Ismétlem, ezt a felelőtlenséget azáltal is alá kell vagy lehet húzni, hogy egy ilyen helyzetben erre, mondjuk, egy Paks II. projektre alapoznak egy ilyen iparpolitikát, amikor a Paks II.-nek még mindig nincs meg érdemben az engedélye. Mert ugyan a létesítési engedélyt kiadták, ezt pontosan tudja államtitkár úr, de ez alapján semmiféle főberendezés kivitelezését nem lehet megkezdeni, kizárólag előkészítő munkákat lehet végezni, hiszen azt a bizonyos biztonsági jegyzőkönyvet még most sem hagyta jóvá az Országos Atomenergia Hivatal. A tény ez Paks II. kapcsán, minimum nyolcéves késésben van, és egészen elképesztő az a folyamat, amit az elmúlt években végig követhettünk.

Tisztelt Államtitkár Úr! Nekem ezzel kapcsolatban is lennének kérdéseim. Néhány évvel ezelőtt, ha jól emlékszem, 2019-ben, amikor már óriási késéseket szenvedett el a Paks II. projekt, én egy bizottsági ülésen kérdeztem Süli miniszter urat - aki akkor még felelős minisztere volt a paksi bővítésnek -, hogy mikor fogják benyújtani az orosz tervdokumentációt - 2019-ben tettem fel ezt a kérdést -, és mi a késlekedés oka.

(13.10)

És akkor úgy válaszolt a nyilvános bizottsági ülésen az akkori miniszter úr, hogy fogalma sincs, és az oroszok most tanulják a hazai műszaki környezetet.

Ez egy egészen elképesztő helyzetre mutatott rá, de én azt gondolom, hogy az azóta eltelt évek bemutatják azt, hogy mennyire pontos volt akkor a miniszter úr értékelése, tehát valóban, ahogy több képviselőtársam is elmondta, ad hoc kormányzás és abszolút a fontos tények tekintetében megalapozatlan kormányzás elszenvedői vagyunk, és ennek a kockázatait próbálják ráterhelni minden magyar választópolgárra. Tehát amikor Sziijjártó Péter arról beszél - nem olyan régen tette ezt a nyilatkozatot -, hogy Paks II., a Paks II. projekt a kivitelezés fázisába lépett, ez egyszerűen hazugság, ez nem igaz, hiszen nincs meg az engedélye ennek a tevékenységnek.

És amikor egy ilyen módosítás bejön az Országgyűlés elé, amikor hozzá akarnak nyúlni az engedélyezési eljárásokhoz, akkor rögtön felmerül a kérdés, hogy ez összefüggésben van-e ezzel. Összefüggésben van ezzel a sokéves csúszással, hogy be akarnak hozni egy ilyen könnyítést egy ilyen alternatív eljárást?

Nyilván fölmerül a kérdés, hogy összefüggésben van-e az üzemidő-hosszabbítás kérdésével. Ugye, nem olyan régen született döntés arról, hogy elindul az üzemidő-hosszabbítás előzetes műszaki feltételeinek vizsgálata annak ellenére, hogy az ön elődje, Kaderják Péter - sokszor tettem fel kérdéseket ezzel kapcsolatban - úgy nyilatkozott, hogy a személyes véleménye az, hogy nem elfogadható Paks I. esetében az újabb üzemidő-hosszabbítás.

És egyébként Kósa Lajos képviselő úr is még a Paks II.-ről folytatott viták során is azzal érvelt a Paks II. projekt mellett, hogy nem opció már a Paks I. esetében az újabb üzemidő-hosszabbítás. Annak fényében, hogyha csak a legutóbbi öt évet nézzük, a legutóbbi öt évben 36 olyan leállás, meghibásodás volt, amelyek, ugye, előre nem tervezhetőek.

És hát, látjuk azt, hogy a Duna vize - főleg a nyári időszakban, a hűtőkapacitások tekintetében, a Duna vízhozama - sem elégséges arra, hogy ezt a megfelelő hűtést biztosítani tudja, úgyhogy minimum is felelőtlenség volt meghozni azt a döntést, hogy ilyen irányba az újabb üzemidő-hosszabbítás mellett újabb hatalmas atomerőmű építését kívánják megkezdeni.

De lennének konkrét kérdéseim, tisztelt államtitkár úr, hogy egyáltalán egy picit részletesebben és megalapozottabban tudjunk vitázni. És itt szeretném emlékeztetni államtitkár urat és minden képviselőtársamat, hogy ezekben a kérdésekben nincs semmilyen más terep, ahol érdemi, föltáró vitákat lehetne folytatni. A bizottsági üléseket alig-alig veszik komolyan, írásban nem lehet kommunikálni a kormánnyal, mert kizárólag párpolitikai jellegű válaszokat kapunk vissza, az Országgyűlés plenáris ülése kell hogy helyet adjon az ilyen jellegű vitáknak, ezért próbálom én úgymond kérdésekkel provokálni államtitkár urat, az energiaügyekért felelős államtitkár urat, hogy egyáltalán megkezd-hessünk ebben a helyzetben egy érdemi vitát.

Nem olyan régen Aszódi professzor úr egy nagyon kemény állítást fogalmazott meg az oroszokkal kapcsolatban, ugyanis az ukrainai események esetében többször láttuk azt, hogy nukleáris létesítmények közelében is megjelentek katonai események; konkrétan rakétákat lőttek ki nukleáris hulladéktárolóra, ágyútüzeket zúdítottak nukleáris létesítményekre. Akkor úgy fogalmazott Aszódi professzor úr, hogy az oroszok kiírták magukat a nukleáris energetikai piac elfogadható szereplői közül. Ezt hogy látja jelenleg a kormány?

Utalok ismét arra - amit említettem, hogy idézetel élttem Süli miniszter úr tekintetében -, hogy akkor, évekkel ezelőtt úgy nyilatkozott Süli miniszter úr, aki, azt gondolom, mindenképpen szakembernek tekinthető, hogy az oroszok most tanulják a hazai műszaki környezetet. Ezt a kormány is így látja-e? Esetleg már kezdenek-e beletanulni az oroszok, vagy azt kell hogy feltételezzük a jelenlegi helyzetben, hogy az oroszok soha nem lesznek képesek a magyar és az uniós szabványok szerinti tervdokumentációt összeállítani?

Itt fölmerül szintén egy fontos kérdés, amit sokan pedzegetnek a közbeszédben, hogy a Paks I. újabb

üzemidő-hosszabbítása egyfajta beismerésként értékelhető-e a tekintetben, hogy Paks II. önök szerint sem fog megvalósulni. Egyáltalán, államtitkár úr szerint - illetve nyilván a kormány szerint - tud-e egy ilyen elvi helyzetben, ha megvalósulna egyáltalán a Paks II. és az üzemidő-hosszabbítás, tud-e párhuzamosan működni a Paks I. és a Paks II.? Lenne-e erre egyáltalán lehetőség, és annak milyen hálózatfejlesztési feltételei lennének. Erre is szeretném, ha tudna válaszolni államtitkár úr.

A nukleáris hulladékok kezelésének kérdése felmerült már a mai vita során, ugye, ez a törvényjavaslat is érinti. Mi az általános álláspontja a kormánynak a nagy aktivitású nukleáris hulladékok végleges elhelyezésének kérdéséről? Ugye, tudjuk azt - és ez az egyik fő érvük egyébként a nukleárisenergia-termelés kritikusaik -, hogy sehol a világban nem született még végleges és megnyugtató megoldás a nagy aktivitású atomhulladékok végleges elhelyezésére. Sehol nem nyitottak még meg ilyen, úgymond atomtemetőt.

Sok ország nyilván próbálkozik vele, hiszen nemzetközi kötelezettség, hogy ezt megvalósítsuk. Általánosságban mi az álláspontja most a kormánynak ezzel kapcsolatban, hogy lát-e bármiféle olyan forgatókönyvet, ami által ez a kérdés egyáltalán kezelhetővé válik nemzeti szinten, és a magyar projektről, tehát az Országgyűlés által elfogadott program alapján futtatott projektről, a nagy aktivitású radioaktív hulladék elhelyezésének projektjéről mi az álláspontja a kormánynak? Itt nagyon komoly ellentmondásokba sikerült már belefutniuk.

Hogy ezt alátámasszam: 2015-ben Orbán Viktor miniszterelnök úr Pécsen olyan nyilatkozatot tett személyesen, miszerint nagyon fontosnak tartja, hogy nukleáris létesítményt az érintett térség lakóinak hozzájárulása nélkül nem lehet megvalósítani. Tudjuk, hogy Pécsről, Pécs nyugati határáról néhány kilométerre folyik egy lehetséges atomtemető helyszínének kutatása, de azóta sem kérdezte meg senki a pécsieket azzal kapcsolatban, hogy szeretnének-e nagy aktivitású nukleáris hulladékok szomszédságában élni; hogy utaljak arra, amit Toroczkai képviselő úr mondott.

Ezzel kapcsolatban mik az aktualitások? Ugye, emlékszünk még arra, hogy Pécs korábbi fideszes polgármestere is próbálta értelmezni miniszterelnök úr 2015-ös kijelentését, és akkor ő úgy fogalmazott, hogy 2018-ra lezárul ennek az atomtemető-projektnek egy olyan fázisa, amely által már lesz annyi információnk, hogy döntést tudjunk hozni, és utána eldől, hogy mi lesz a forgatókönyv a későbbiekben.

Elhhez képest 2018-ban lezárult ez a fázis, de senki nem kérdezte meg a Pécsen és térségében élő embereket, és 2019-ben telephelykutatási engedélyt kapott ez az atomtemető-projekt, tehát továbbléptek, és azóta is öntik a milliárdokat ebbe a telephelykutatásba, és láthatóan semmilyen világos társadalmi ellenállás sem befolyásolja az önök szándékát.

Még egy fontos kérdésem lenne az energiaszuverenitással összefüggésben. Miniszterelnök úr az egyik Kormányinfón talán fél évvel ezelőtt tett egy olyan

nyilatkozatot - ugye, az energiaszuverenitás kérdéséről beszélünk -, hogy Magyarországnak vannak olyan uránkészletei, amiket fel tudunk ajánlani nukleáris fűtőanyagért cserébe. (Az elnök csenget.) Bocsánat, nem 30 perces az idő?

ELNÖK: Mivel gombot nyomott, képviselő úr, ezért 15 perce van. És tekintettel arra, hogy más képviselőtársa is van, aki szintén normál hozzászólásra jelentkezett, ezért most nem tudom hosszabban megadni a szót.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm, elnök asszony, akkor folytatom egy későbbiben.

ELNÖK: De mihelyt ismételten gombot nyom, akkor természetesen tudja folytatni.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen, elnök asszony.

ELNÖK: Köszönöm a megértését. További hozzászólásra jelentkezett Varju László képviselő úr, a DK frakciójából, most ő következik. Parancsoljon!

VARJU LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen. Hát, így az ellenzéki képviselők sora fejt ki véleményét arról, hogy a kormány ezzel a törvényjavaslattal milyen kockázatokba kergeti az országot, a hivatalt és az embereket, de mégis, én az önök felelősségét szeretném hangsúlyozni most elsősorban amiatt, mert ön, államtitkár úr személyesen felelősséget vállalt azért, hogy ezt a törvényt ide beterjessze.

És most nemcsak a miniszter úr távollétében kell nekünk ezt a vitát lefolytatni, amit nagyon sajnálatosnak tartok magam is, hanem például Mihálffy képviselőtársam is, aki itt korábban hozzászolt és közvetlenül rám utalva fogalmazott meg néhány gondolatot, erre szeretnék mindenképpen reagálni először.

Én azt gondolom, hogy Paks I. meghosszabbításának előkészítése erre az átmeneti időszakra egyébként helyes volt, még annak ellenére is, hogy költői kérdésként tette föl képviselő úr az általa megfogalmazottakat. De igen, ennek a meghosszabbítása helyes.

De hozzáteszem gyorsan, elsősorban amiatt kell önmagában erről beszélni - és önök beszélnek a Paks II. beruházásról is -, mert a kormány minden egyéb lépést elmulasztott és félretett a tekintetben, hogy az atomenergia helyett a megújuló energiákat helyezze előtérbe; és ennek a hibája az, ami egyébként mindezt okozza.

(13.20)

Természetesen... - nem természetesen, hiszen az a gondolkodás és az a gyakorlat, amit önök csinálnak, abból az következik, hogy a nagyvállalati, elsősorban az öönhöz, a kormányhoz, a Fideszhez közel álló energiaszolgáltatók és -termelők, lojális tulajdonosi

körrel rendelkező cégek számára igyekeznek olyan megfelelő körülményeket teremteni, amivel ők ebben az energiarendszerben szereplők, és őket akarják kedvezményezett helyzetbe hozni. Hiszen önmagában a fővállalkozók alatt lévő vállalkozások sora köthető oda, és nyilvánvalóan ennek ez az oka, amit önök ilyen értelemben itt erőltetnek. Én így ítélem meg ezt a helyzetet.

A Paks II. szerződés aláírása - elfogadhatatlan, ami történt. Suttymomban a miniszterelnök kiment, Orbán aláírta, aláírták ezt, és ilyen módon intézték el, ahelyett, hogy a magyar emberekkel előzetesen vitát lefolytatva igenis a jövőjüket több évtizedre vonatkozóan meghatározó döntésről érdemben lehetett volna beszélni.

Hogy miért kell és van mód arra, hogy beszéljünk erről? Tisztelt Képviselőtársam! Ha nem tűnt volna fel, olyan technikai fejlődés zajlik és zajlott le az elmúlt időszakban, ami igenis érdemben lehetővé teszi azt, hogy alternatív lehetőségeket keressünk a megújuló energiák tekintetében, és éppen ezért módunk és lehetőségünk van arra, hogy másban is gondolkodjunk.

Ma a napelemekkel előállított energia már több, mint amit egyébként Paks termel, tehát ebben az értelemben nyugodtan lehetne ezzel számolni. Sőt, azt is meg lehetne tenni, hogy nem kizárólag nagyvállalati érdekeket - az előbb említett okok miatt - helyeznek előtérbe, hanem közösségi megoldásokban, települési megoldásokban, a közösségi energiarendszerek felépítésében gondolkodva akár a család válik energiatermelővé amellest, hogy fogyasztója is ennek, és ugyanígy, akinek például nincs erre helye, ott a közösség összefogva ezt meg tudja tenni mind a kisvállalkozások, mind az önkormányzat, mind pedig a háztartások vonatkozásában.

Nos, így összességében nyugodtan mondhatjuk azt, hogy ez a törvény, amit most ide beterjesztettek, az előbb kizárólag ennek az atomenergia-részére hivatkozva mondtam el hozzászólásomat, mert szeretném újra és újra felhívni a figyelmet erre vonatkozóan, hogy micsoda felelőtlenséget követnek el. De ez nem enyhíti azt, hogy valóban itt olyan fontos törvények módosításáról beszélünk, amihez szükség volna a miniszter jelenlétére, és annak egyértelművé tételére, hogy itt nagyon fontos kérdésekről beszélünk.

Stratégiai dokumentumok gyártásában láthatóan szívesen írnak, íratnak ilyen elképzeléseket, de megvalósításban a Paks II. - bizonyos értelemben mondhatnám, hogy szerencsére - ott tart, ahol tart, és józan ésszel ennek nem a folytatásáról, hanem... - megint csak hivatkozom arra, hogy önök a cégeiknek akarnak kedvezményezni, de ez a megoldás kizárja azt, hogy a megújuló energiákra fordítsuk ezeket a költségeket, ezeket a lehetőségeinket ott használjuk ki. Ez az, ami igazából önöket ezen a pályán tartja, azt hiszem, és ez ugyanúgy érdekdaldról elfogadhatatlan. Ha ehhez teszem hozzá, hogy emiatt akarják gyorsítani és kockázatosá tenni ezt a folyamatot, sőt mondhatom úgy, hogy lezárni a folyamatot, mindegy, hogy milyen állapotban van, akkor mindenképpen Magyarország, Európa nukleáris biztonságáról beszélve ez politikai

megfontolás tárgyává ilyen érdekek előtérbe helyezésével elfogadhatatlan, és elképesztően felelőtlen az, amit ebből a szempontból csinálnak. (Dr. Kovács Zoltán közbeszól.)

Éppen ezért... - képviselőtársam, ha szót kér, akkor ugyanúgy elmondhatja a véleményét, mint ahogy én magam is megteszem, mert a törvénytervezet, mint ahogy korábban utaltam rá, sérti az Euratom-szerződés és a nukleáris biztonsági irányelv rendelkezéseit és a hatályos atomtörvény biztonsági garanciáit is. Korábban már volt egyébként, amikor az Európai Bizottság fölhívta az önök figyelmét erre, és bizony akkor módosítani is szükséges volt. Nem ártana, ha egyébként ilyen szempontból újra ezt önök elővennék, és újraértelmeznék a helyzetet.

Éppen ezért azt hiszem, hogy amiatt, amit tesznek, ami hosszú távú károkozás, illetve helyzetteremtés, szükséges volna erről valóságos társadalmi vitát folytatni, mert például, ahogy mondtam, a Paks I. üzemidejének meghosszabbítását, aminek egyébként az előkészítését még támogattuk is, csak úgy szabad megvalósítani, ha szakmailag megfelelően bizonyítják, hogy itt biztonsági kockázatok nem merülnek fel. De most amit tesznek, éppen ez teremt olyan helyzetet, ami elfogadhatatlan. Ezért újra és újra hangsúlyozom, hogy ez a törvénytervezet, amit idehoztak, elfogadhatatlan, és nemcsak a kérdésekre adandó válaszok sorát várjuk, hanem arra a helyzetre is, hogy ezt gondolják újra, és más módon fogjunk ehhez hozzá. Köszönöm szépen, elnök asszony.

ELNÖK: Keresztes László Lóránt képviselő úr folytathatja a gondolatmenetét. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen, elnök asszony, akkor valóban folytatom a felszólalást. Nos, tehát ott tartottam az imént, hogy Orbán Viktor miniszterelnök úr az egyik Kormányinfón tett egy olyan kijelentést, hogy rendelkezik hazánk olyan uránvagyonnal, amit fel lehetne ajánlani nukleáris fűtőelemekért cserébe. Én azóta próbálok nyomozni, hogy mi az állítás, mi a szándék e mögött a miniszterelnöki kijelentés mögött. Én a minap Szijjártó Péter miniszter úr meghallgatásán nála is rákérdeztem, ő a Paks II.-ért felelős miniszter, de ő azt mondta, hogy erre a kérdésre nem tud választ adni.

Én azt gondolom, hogy most itt az ideje, hogy a felelős minisztérium államtitkára fölfedje előttünk, hogy mi a szándéka a kormánynak a magyarországi uránvagyonnal. Pontosan tudjuk, hogy Kővágószőlős és Pécs térségében volt korábban uránbányászati tevékenység, és azt is tudjuk, hogy ennek milyen brutális környezetpusztító hatása volt. Azt is tudjuk, hogy olyan mértékű volt a környezetpusztítás, hogy azóta is elképesztő erőforrások igénybevitelével kell a vízbázisokat védeni és a rekultivációs feladatokat végrehajtani, már több tíz milliárd forintot költöttünk erre, és hogy ez a feladat vagy ez a fajta rekultivációs és a vízbázisvédelmi feladat soha véget nem fog érni. Tehát ebből is látható, és aki egyébként ott a térségben az

egykori uránbányászat hatásait látja, az soha nem beszélne úgy az atomenergia használatáról, hogy az atomenergia zöldenergia lenne.

Szeretnék egy világos állásfoglalást az Energiaügyi Minisztérium államtitkárától, hogy mi a kormány álláspontja az ismételten felmerülő, újabb uránbányászati tervekkel kapcsolatban. Tudjuk, hogy van ilyen befektetői szándék. Ezt támogatja-e a kormány, és ha nem támogatja, akkor miért nem adnak erre egy világos választ? És pontosan mire gondolt miniszterelnök úr, amikor ilyen kijelentéseket tett?

Átkanyarodnék az Országos Atomenergia Hivatalra. Amikor ez a bizonyos szervezeti átalakítás és Kádár főigazgató asszony kinevezése történt, akkor mi magunk is éles kritikával illettük ezt a lépést. Ugyanakkor azt kell hogy mondjam, hogy mindenképpen pozitívnak tekinthető az, hogy az Országos Atomenergia Hivatal láthatóan védi a nukleáris biztonsági szempontokat, és nyilván jó okkal, ezt nyilván mi nem ismerhetjük meg, de jó okkal nem adta még ki a mai napig azt az engedélyt vagy olyan formában az engedélyt, ami által itt bármiféle érdemi építési munkát lehetne a Paks II. esetében végezni.

De azért arra kíváncsi lennék, tisztelt államtitkár úr, hogy erről a bizonyos módosításról mi az Országos Atomenergia Hivatal álláspontja. Mi úgy látjuk, hogy ilyen jellegű módosítást betervezni, és ez a legfontosabb kritikánk vele, ellentétes a nemzeti érdekekkel. Azon túl, hogy ellentétes a nemzeti érdekekkel, mi is úgy látjuk, hogy a nemzetközi kötelezettséggel, a nemzetközi jogszabályi környezettel is ellentétes. És azt is úgy érzékeljük, ahogy elhangzott már képviselőtársamtól, hogy az Alaptörvénnyel is ellentétes.

(13.30)

De a legfontosabb az, hogy nem egyezik a magyar érdekekkel. Kifejezetten kíváncsi lennék, hogy az Országos Atomenergia Hivatalnak mi a véleménye, mi az álláspontja erről a javaslatról.

Ugye, tudjuk egyébként Paks II. esetében, hogy a felmerült nagyon-nagyon komoly szakmai-szakpolitikai elemi kérdésekre a mai napig nincs megnyugtató válasz; ilyen, már részben említettem, a hűtés kérdése. Itt felmerült-e egyébként a kormány részéről a Paks II.-vel kapcsolatban, hogy esetleg hűtőtornyokra is szükség lenne?

További kérdésem, ami megint csak egy konkrét egzakt vizsgálati eredménnyel van összefüggésben, és erre sincs egyébként a mai napig megnyugtató válasz: a Paks II. Zrt. megrendelt egy nagyon részletes geológiai-geofizikai kutatást, ami feltárta, hogy ezen a bizonyos területen, ezen a bizonyos beruházási területen, pontosabban ez alatt, egy aktív törésvonal húzódik. És az a helyzet alakult ki, hogy egy olyan területen, egy olyan beruházási területen kíván a kormány atomerőművet építeni, ahol a hatályos orosz törvények alapján nem is lehetne megkezdeni egy ilyen tevékenységet. Ugyanakkor azt is látjuk, hogy egyfajta

ilyen vázlatos kivonat alapján történt meg a telephely-engedély kiadása, de azóta sincs megnyugtató válasz arra, hogy ha a geológiai kutatások kimutatták, hogy itt egy működő törésvonal van, és itt az elmúlt - a törvényben meghatározott - időszakban voltak olyan földmozgások, amik a felszíni elmozdulás okozására is alkalmasak voltak. Akkor hogy tekintheti továbbra is alkalmasnak ezt a telephelyet a kormány arra, hogy ide épüljön a Paks II., ide épüljön egy új atomerőmű?

A törvénycsomagnak - vagy nem is tudom, hogy nevezem a három salátatörvényből összeállított és egy összevont vitában tárgyalt indítványok rendszerét - ugyanakkor van olyan eleme, amit pozitívnak is tekinthetünk, és ez a Központi Nukleáris Alappal van kapcsolatban. Még nem ismerte el a kormány, hogy a Paks II. projekt nem végrehajtható, de ebben a javaslatban az szerepel, hogy meg kell kezdenie a cégnek a Központi Nukleáris Alapba a befizetéseket. Ezt mondhatjuk egy ilyen helyzetben is, amikor még egy virtuális projektről beszélünk, hogy ez akkor is rendkívül fontos és üdvözlendő lépés, hiszen látható, hogy itt a befizetések egyelőre még a közelében sincsenek annak, hogy a majdani leszerelési munkáknak a költségeit, illetve a nagy aktivitású nukleáris hulladékok elhelyezésének a költségeit és egy mély geológiai tárolóhoz kapcsolódó rendkívül magas költségeket fedezzék.

A következő kérdésem erre vonatkozik tehát, államtitkár úr: hogy állnak jelen pillanatban a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap kifizetései, befizetései? És milyen összeggel számolnak akkor, amikor a nagy aktivitású nukleáris hulladékok végleges elhelyezéséről, illetve a jelenlegi atomerőmű majdani leszerelésének a költségeiről beszélünk? Tehát ez milyen módon van arányban?

*(A jegyzői székben Mihálffy Bélát
Földi László váltja fel.)*

És tervez-e a kormány egyfajta más szemléletmódot megvalósítani annak érdekében, hogy ez a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap valóban reálisan tartalmazhasson olyan összegeket, amik ezeknek a rendkívül fontos és nyilván kötelező feladatoknak az ellátására finanszírozási háttérrel tudnak biztosítani? Nem akarom nagyon kifeszíteni ennek a vitának a kereteit, de utalnék arra, hogy milyen alternatívák lehetnek Magyarország előtt az energiabiztonság, az energiaszuverenitás megteremtése érdekében. És nekünk meggyőződésünk, hogy itt eleve egy helyes iparpolitika és helyes gazdaságpolitika szükséges ahhoz, hogy egyáltalán érdemben tudjunk az energiapolitikában irányokat mutatni vagy erről vitázni. És itt bizony felmerül az, amiről már beszéltem - ezt nem kívánom megismételni -, hogy irreális az az elképzelés, hogy idegen befektetők miatt ilyen mértékben akarják megnövelni az energiatermelő-kapacitásukat, ennek minden hátulütőjével és óriási költségeivel együtt. De azt tegyük hozzá, hogy nem látjuk azokat az átfogó, akár épületenergetikai rekonstrukciós programokat sem, amelyek érdemben csökkentenék Magyarország

energiafelhasználását e téren. Tudjuk azt, hogy rengeteg lakás esetében óriási megtakarítást jelentene, ha ilyen épületgépészeti, épületenergetikai, -korszerűsítési programokat lehetne végrehajtani. Erre mi már rengeteg javaslatot benyújtottunk, konkrétan számszerűsítve, hogy hány tízezer munkahelyet lehetne teremteni, milyen mértékben lehetne megnövelni egyébként a bevételeket, és milyen mértékű támogatást adna egyébként a zöldiparágak tekintetében egy ilyen épületenergetikai átfogó beruházási program. Mi ezt nem látjuk a kormány részéről, és ez felmerül, hogy ezek miért nem valósulnak meg, és a jelenlegi helyzetben miért az újabb, örületes mértékű energiatermelő kapacitások borzasztóan költséges és kockázatos kiépítésében látja az alternatívát a kormány. Mi úgy gondoljuk, hogy ha lenne egy megfelelő gazdaságpolitika, egy megfelelő iparpolitika, akkor középtávon már bizony lehetőség nyílna arra, hogy sokkal jelentősebb mértékben megnöveljük a megújuló energia arányát, és bizony hosszabb távon lenne reális lehetősége annak, hogy Magyarország a megújuló energiákra alapozva tudjon egy valódi zöld és fenntartható energiapolitikai jövőt és egy jelenleginél lényegesen erőteljesebb energiaszuverenitási helyzetet elérni. Ezzel ellentétben az a program, amit most végrehajtanak, tehát Paks II. sok ezer milliárdos projektjének az erőltetése. És itt felmerül a kérdés, amire az iménti vita során nem kaptam választ, hogy ebben a helyzetben miért nem tud végre lépni a kormány a szélenergia engedélyezésével kapcsolatban. Az előző vitánál államtitkár úr arról beszélt, hogy Magyarországnak talán csak egy szűkebb területén lenne értelmezhető a szélenergia használata. Nos, én azt gondolom, hogy itt a szakemberekre kellene hagyatkoznunk, és itt a mértékadó, elfogadható kutatási eredmények alapján az ország területének döntő többségén - a jelenlegi technológia mellett - gazdaságilag is alkalmas lenne a szélenergia használata, és erről beszélt egyébként Palkovics miniszter úr is már a múlt év során. Itt azt látjuk, hogy a kormány gyakorlatilag egy helyben topog, mindig valamiféle furcsa belső vitára utal, de nem tesz lépéseket, és még csak nem is tesz le egy világos alternatívát, hogy milyen módon, hogyan juthatunk el és mikor juthatunk el végre oda, hogy a szélenergia megkapja a megfelelő helyet a magyar energiámixben; és adjunk lehetőséget a piaci szereplőknek arra, hogy ezek a termelőkapacitások megépülhessenek. Nyilván minden energiatermelési lehetőség esetében vannak egyébként kockázatok, vannak negatívumok, ezzel teljes mértékben egyetértünk, de a szakma már ezekre is megadta a választ, és a zöld szakmai szervezetek és az ilyen szereplők részéről egyértelmű a megítélés, és egyértelműen pozitív a szélenergia használatának a megítélése, ezért nagyon súlyos kritikával illetjük a kormányt, hogy gyakorlatilag lassan másfél éve - attól számítva, hogy Palkovics akkori miniszter úr tett egy világos vállalást vagy egy világos nyilatkozatot - még mindig nem jutott el a kormány odáig, hogy ezeket az adminisztratív korlátozásokat feloldja. Az idő szűke miatt már csak nagyon röviden beszélnék ebben az

összevont vitában tárgyalandó egyéb törvényekről. Itt van az egyes energetikai tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat, ami nyolc törvényt módosít, kisebb-nagyobb terjedelmű módosítások vannak benne: a bányászati törvény, a villamosenergia-törvény, a földgáztörvény módosításai szerepelnek ebben. Ezzel kapcsolatban is nagyon súlyos kritikákat tudunk megfogalmazni. A legfontosabb ezzel kapcsolatban, hogy az ásványvagyongazdálkodás alapelvei között megjelenik az a mondat, ami ellentétes a fenntarthatóság elveivel, miszerint a bányavállalkozónak törekednie kell a teljes ásványvagyongazdálkodás kitermelésére. Én azt gondolom, hogy ez nem felel meg azoknak a fenntarthatósággal kapcsolatos nyilatkozatoknak, amiket egyébként hangoztatott államtitkár úr is. Szintén negatívnak tartjuk, hogy a koncessziós területek kijelölése során az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatból adatszolgáltatási és véleményezési körben kizárják a jegyzőt és a közút kezelőjét - ez újabb hatáskörcsökkentést jelent a települési önkormányzatok számára. És az is aggasztó számunkra, hogy a külfejtéses művelésű bányatelek megállapításának vagy horizontális bővítésének már nem feltétele, hogy a bányászati tevékenység befejezését követő, a bányászattal igénybe vett területekre vonatkozó újrahasznosítási cél a településrendezési tervben foglaltaknak megfelelően. Ezzel kapcsolatban ezek a konkrét kritikáink. Szerettem volna még Toroczkai képviselő úrnak válaszolni a vízgazdálkodással kapcsolatban, de úgy látom, nincs bent a teremben. Csak nagyon-nagyon rövidre kerekítem, hátha a későbbiekben talán megnézi ezt a felszólalást. A vízgazdálkodással kapcsolatos törvényt is módosítja ez az egyik salátatörvény, és nagyon helyesen mondta Toroczkai képviselő úr is, hogy egyik legmeghatározóbb nemzetstratégiai kihíváshoz kapcsolódik a vízgazdálkodás kérdése, így a vízgazdálkodási törvény. Mi is nagyon-nagyon régóta sürgetjük azt, és erre már utaltam a mai egyik vitában, hogy a jelenlegi, a vizek minél gyorsabb levezetését szolgáló és így az ország kiszáraitását eredményező vízgazdálkodás helyett a vizek megtartását jelentő vízgazdálkodásra és az ennek megfelelő tájgazdálkodásra kellene áttérni. Nagyon-nagyon régóta hívják már fel a szakembereket a figyelmet erre, hogy milyen módon lehetne ezt megvalósítani. Egyébként hozzászemelem, hogy Ángyán professzor úr egykori vidékprogramjában is szerepelt ez a fajta vízgazdálkodási szemlélet, a fokgazdálkodás, az ártéri gazdálkodás. Ennek az lenne a lényege, hogy a vizet, az időszakosan megjelenő többletvizeket nem tározókban, nem betonobjektumokban kellene megfogni, hanem a tájban kellene biztosítani a vizek helyét.

(13.40)

Ilyen módon lehetne a vízháztartását, a víz körforrását helyreállítani a tájnak. Tudjuk azt, hogy az elmúlt 50 évben helyenként akár 3-5 méterrel is csökkent a talajvízszint, és ezért vagyunk ilyen szinten kiszolgáltatottak az éghajlatváltozás hatásainak. Ezért is van az,

hogy a homokhátság hivatalosan is félsivatag. Tehát itt alapvetően nemzetstratégiai kérdés, hogy ebben legyen valamiféle változás, ugyanakkor egyelőre nem látjuk, hogy a kormány erre rászánná magát.

Itt egy kritikám van egyébként a Mi Hazánk programjával kapcsolatban. A Virradat programot én elolvasztam. Sajnos ugyanazt a technokrata megoldást látjuk benne, mint ami a kormány által képviselt program. Víz tározókról beszél a Mi Hazánk programja, öntözésről beszél, miközben tudjuk, hogy félsivatagi körülmények között értelmezhetetlen az öntözés, újabb csatornaépítésekről és duzzasztásról beszél a program. Nekem az elmúlt időszakban két mi hazánk politikussal is volt módom vitatkozni, és nagyon pozitívnak értékelem azt, hogy ez a szemléletváltás már megjelent a Mi Hazánkban is.

Nagyon fontosnak tartom, amikor itt erről beszélünk, hogy egyértelműen tegyük világossá, hogy a táji víz visszatartás az, ami az egyedüli megoldást jelentheti ebben a kritikus helyzetben, és ez az egyik legfontosabb feladatunk össznemzeti szinten, hogy ezt meg tudjuk valósítani, és a vizek minél gyorsabb levezetése helyett a vizet a tájban tartjuk meg, és ilyen szemlélettel alakítsuk át ezt a fajta szemléletet, a vízgazdálkodást és a tájgazdálkodást.

Nagyon fontos feladatnak érzem egyébként bizottsági elnökként, hogy mindazokat a szakembereket, akik ebben a kérdésben számszerűsíthetően igazolható megoldásokat kínálnak, el tudjuk juttatni a döntéshozók közelébe. Ennek érdekében már több rendkívüli bizottsági ülés is volt.

Azt nagyon nagy sajnálattal figyelem, hogy egyelőre ennek a nyomai a megoldásban még nem jelennek meg, és sajnos attól kell tartanunk, hogy a közeledő tél után is a többletvizeket ismét csak ki fogják engedni az országból, és ezzel is folytatják Magyarország kiszáraitását. Én annak örülök, hogy formálódik egyfajta nemzeti konszenzus, hogy ez a megfelelő irány. Én azért fogok dolgozni, hogy ez meg tudjon valósulni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Mivel jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom. Steiner Attila államtitkár úrnak van lehetősége, hogy válaszol a vitában elhangzottakra. Parancsoljon, államtitkár úr, ön é a szó 30 perces időkeretben.

STEINER ATTILA energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök asszony. Igyekszem a felmerült kérdésekre lehetőleg tömören és közérthetően reagálni. Hadd kezdjem az atomenergia kérdéskörével, ugyanis a legtöbb hozzászólás ehhez kapcsolódik. Itt hallottunk atomenergiát támogató, illetve az atomenergiát ellenző hozzászólásokat is. Azt gondolom, nagyon fontos leszögezni, hogy Magyarországon, illetve azokban az országokban, ahol alapvetően azok az erőforrások, amelyekből energiát lehet termelni, szűkös mennyiségben állnak rendelkezésre.

Azt gondolom, hogy az atomenergia nem egy megke-
rülhető opció. Az atomenergiára szükség van, és az
atomenergia-szektor bizonyította az elmúlt években,
hogy igenis megfelelő biztonsági színvonalon, meg-
bízhatóan tud működni.

Ennek fényében azt gondolom, hogy tekintettel az
elektrifikációs trendekre, ami globálisan, illetve egész
Európában is látható, nagyon nagy érték az, hogy van-
nak megbízhatóan működő atomerőműveink, és
igenis, ha abban az atomerőműben még további üzem-
idő benne van, akkor kötelességünk, hogy megvizsgál-
juk, illetve javaslatot tegyünk arra, hogy ezeknek az
erőműveknek az üzemidejét meghosszabbítsuk.

Alapvetően ez történik az egész világban, és Ma-
gyarországon is ezért kezdeményeztük azt, hogy a
Paksi Atomerőmű üzemidő-hosszabbításával foglal-
kozzunk. Azzal teljesen egyetértek, hogy nagyon al-
posan meg kell vizsgálni a kérdést, és meg kell nézni,
hogy műszakilag mi lehetséges, gazdaságilag mi le-
hetséges, és ennek fényében kell majd egy döntést
hozni az üzemidő-hosszabbítás kapcsán, de az előze-
tes adatok azt mutatják, hogy igenis az üzemidő-hos-
szabbítás lehetséges lesz a Paksi Atomerőmű eseté-
ben is.

Ez nem jelenti azt, hogy további atomerőművekre
nincsen szükség. Úgyhogy én azt gondolom, hogy ez
nem egy, a Paks II.-t felváltó kezdeményezés, amivel a
kormány jött, hanem én azt gondolom, hogy mind a
kettőre szükség van, ugyanis olyan mértékű elektrifiká-
ciónak vagyunk a tanúi, amihez villamos energiára
mindenféleképpen szükségünk lesz, úgyhogy nemhogy
egy Paks II., hanem már majdhogynem további atom-
erőművek, esetleg SMR-technológia vagy egyéb tech-
nológiák alkalmazását is meg kell fontolnunk.

Úgyhogy én azt gondolom, hogy Paks II. tekinte-
tében nagyon fontos tény, hogy Paks II. rendelkezik
minden uniós jóváhagyással. Rendelkezik a technoló-
giát jóváhagyó jóváhagyással, rendelkezik a beszállító
kapcsán jóváhagyással, az Európai Bizottság is egyet-
értését fejezte ki a fűtőelemekkel kapcsolatos rendel-
kezések kapcsán. Ezekkel az engedélyekkel Paks II.
rendelkezik. Nagyon fontos tény, hogy Magyarországnak
az a célja, hogy ha a Paks II. erőmű elkészül, ak-
kor az száz százalékban magyar tulajdonban legyen,
és száz százalékban magyarok üzemeltessék ezt az
erőművet.

Ezért nem jó párhuzam a finn atomerőművel ösz-
szemosni a Paks II. projektet, ugyanis ott egy teljesen
más konstrukcióról beszélünk, ott maga a Roszatom
is tulajdonos lett volna, és üzemeltető lett volna. Mi
soha nem akartunk ilyet, és kezdetektől fogva teljesen
egyértelműek voltunk, hogy ez egy annyira fontos lé-
tesítmény Magyarországon, hogy kizárólagosan ma-
gyar tulajdonban lehet csak, és csak magyarok üze-
meltethetik ezt az erőművet, úgyhogy a kettő nem he-
lyettesítő projekt meglátásom szerint. És igen, a háló-
zatfejlesztési tervek tartalmazzák a Paks II. erőmű
hálózati csatlakozását, és amikor erre szükség van,
akkor értelemszerűen az engedélyezési, illetve a kivi-
telezési munkák el is tudnak kezdődni.

Érdeklődéssel hallgattam Varju képviselő úr sza-
vait, hogy a megújuló energia területén nem nagyon
történik semmi az országban, közben meg mégis azt
mondjuk, hogy igazából a megújuló energiával már
most is ellátjuk sok pillanatban Magyarország teljes
villamosenergia-ellátását. Úgyhogy itt egy elég erős
diszkrpanciát véltem felfedezni Varju képviselő úr
szavaiban.

Azt gondolom, hogy itt a tények magukért beszél-
nek. Az, hogy több mint 5 ezer megawattnyi napele-
mes kapacitás van már most a magyar villamosener-
gia-hálózaton, ha megnézzük például a mai napot,
most is 73-74 százalékban karbonmentesen állítjuk
elő a villamos energiát Magyarországon, aminek egy
része atomenergia, egy nagyon jelentős része viszont
megújuló energiaforrásból táplálkozik. A napelemek
terjedése területén igazából Európában a top 5-ben
vagyunk benne, úgyhogy nem is értem, hogy milyen
adatokat vizsgált meg a képviselő úr, amikor ezt az ál-
lítását tette.

Ezt nemcsak mi mondjuk, hanem az előző vitá-
ban is említettem, hogy legutóbb a World Economic
Forum, amely elfogultsággal nem vádolható az irá-
nyunkban, a legújabb globális listáján is egy nagyon
előkelő 18. helyet adott Magyarországnak az energia-
átmenet megvalósítása kapcsán. Itt olyan országokat
utasítottunk magunk mögé, mint Luxemburg vagy
Belgium, úgyhogy én azt gondolom, hogy ez egy na-
gyon nagy eredmény, és erre nagyon büszkéknek is
kell lennünk.

*(A jegyzői székben Bakos Bernadettet
Berki Sándor váltja fel.)*

Nagyon sok észrevétel érkezett a nukleáris biz-
tonsággal kapcsolatos rendelkezésekről. Ezzel ka-
pcsolatosan szeretném több dologra is felhívni a figye-
lmet, illetve részletesen elmondani, hogy miről is szól
ez a javaslat. Én úgy látom, hogy itt nagyon komoly
félreértések vannak a javaslat céljával és annak tartal-
mával kapcsolatban.

Teljesen egyetértünk abban, hogy a nukleáris
biztonság egy kiemelt fontosságú dolog, és nem sze-
retnénk kompromisszumot kötni a nukleáris bizton-
ság területén. Ezt mi sem tartanánk egy felelős maga-
tartásnak. Azonban ez a mostani javaslat a nukleáris
biztonságot nem csorbítja. Ez teljesen egyértelmű a
javaslatból. Nem sértjük az Euratom-szerződés sem-
milyen rendelkezését. Nem eredményezi a javaslat
azt, hogy a hatósági felügyelet mértéke, annak bármi-
lyen színvonala vagy hatékonysága csökkenjen.

Amiről szól ez a javaslat, az egy észszerűsítési ja-
vaslat, és duplikációk kivétele, hogy vegyük ki a dup-
likációkat a rendszerből, de ez nem jelenti azt, hogy
csökkenne az egyes berendezések engedélyezési köre,
magyarul: nem fog csökkenni az, amit engedélyeztet-
nünk kell, hanem egyszerűen csak azt egyszerűsítjük
a rendszerben, hogy ne kelljen egy-egy berendezést
négy-öttször is engedélyezni. Ezeket a duplikációkat
szeretnénk ebből a rendszerből kivenni.

Úgyhogy az egymást átfedő, az egymással meg-
egyező tartalmú engedélyezések esetén javasunk itt
egy egyszerűsítést. Ez nem azt jelenti, hogy kevesebb
dolgot kell engedélyeztetni, vagy lehet olyan berende-
zés, amit egyáltalán nem is engedélyeztetünk ezen ja-
vaslat hatására. Mindent kell továbbra is engedélyez-
tetni. Viszont voltak a korábbi eljárásban olyan dup-
likációk, amelyekről úgy látjuk, hogy nem szükségek-
sek, mert nagyon sok további kontrollpont van, ami-
kor a hatóság mélyrehatóan megvizsgálja annak a be-
rendezésnek az alkalmasságát.

(13.50)

Keresztes képviselő úr kérdezte, hogy mit gondol
erről az Országos Atomenergia Hivatal. Azt gondol-
lom, a hivatal az elmúlt időszakban is bizonyította,
hogy felelős módon tudja a nukleáris biztonsági szem-
pontokat képviselni Magyarországon. Az Országos
Atomenergia Hivatal ezt a javaslatot teljes mértékben
támogatja pontosan emiatt, mert duplikációkat szed
ki a rendszerből, ami nem csorbítja a hatóság azon
jogköreit, amikor az egész létesítményt, illetve ezeket
a berendezéseket érdemben kell megítélni.

Úgyhogy itt a nukleáris biztonság színvonalának
semmiféle csökkentéséről nincs szó, arról van szó,
hogy egyszerűsítsünk, észszerűsítsünk, ahol lehet,
nem ész nélkül. Van három kategória a nukleáris biz-
tonság szempontjából, és azoknál, amelyek kritikus
besorolásúak a nukleáris biztonság tekintetében,
egyáltalán nem is nyúlunk semmihez ebben a javas-
latban, hanem azoknál az elemeknél, ahol nincs meg
ez a kritikus fontosság, a II. és a III. kategóriák ese-
tében módosítunk. Továbbra is rajta van ezeken a
szeme a hivatalnak, azonban az eljárás végén ugyan-
úgy teljeskörűen engedélyeztetni kell ugyanazokat a
berendezéseket. Úgyhogy nem csorbul a nukleáris
biztonság, ezért szeretném cáfolni ezeket a hozzászó-
lásokat.

Nagyon fontos, hogy ezt a javaslatot már benyúj-
tottuk az Európai Unióban. Úgyhogy természetesen
az Európai Bizottság, ahogy minden atomtörvény-
módosítást, ezt is teljes mértékig meg fogja vizsgálni.
Itt is kapcsolatban vagyunk az Európai Bizottsággal
annak érdekében, hogy teljes körű információt tud-
junk nyújtani. Mi sem szeretnénk olyan javaslatot ide
behozni, amely csökkenti a nukleáris biztonságot. Ez
a javaslat nem csökkenti a nukleáris biztonság színvo-
nalát Magyarországon.

A nagy aktivitású hulladékok kapcsán szeretném
felhívni képviselő úr figyelmét arra, hogy vannak na-
gyon ígéretes projektek Európában. Úgyhogy az nem
igaz, hogy nincs ennek a kérdésnek a kezelésére tech-
nológia. Azt gondolom, hogy vannak nagyon érdekes
innovációs projektek is, amelyek pontosan arra szol-
gálnak, hogy miként lehet csökkenteni, illetve ártal-
matlanítani a kiégett fűtőelemeket. Igenis itt legyünk
bizalommal a technológiafejlődés iránt. Azt gondol-
lom, nagyon fontos, hogy ezekben a projekteken
Magyarország is részt tudjon vállalni.

A nukleáris hulladékok kapcsán azt gondolom,
Toroczkai képviselő úr a felvetésében két dolgot ösz-
szemosott. Ez pedig a létesítési tevékenységek enge-
délyezése, illetve a tevékenység vitelével kapcsolatos
engedélyek kérdésköre. Ugyanis amikor egy ilyen
nukleáris hulladék-lerakó létesül, természetesen a la-
kosságot is be kell vonnunk ennek a megismerésébe.
Ebben semmilyen változás nem történik a mostani
jogszabálytervezetben. Amiről beszélünk, az, amikor
már egy meglévő nukleáris létesítmény a tevékenysé-
gét folytatja, és itt is az új eljárási elemekre szeretnénk
az amúgy már meglévő szabályokat kiterjeszteni. Te-
hát semmilyen új innovációról nincs szó a nukleáris
fűtőelemek tárolása kapcsán, hanem egyszerűen a ki-
alakult új eljárásokra szeretnénk alkalmazni a már
meglévő gyakorlatot az ügyfelek jogállása kapcsán. Ez
nem összekeverendő azzal a résszel, hogy hogyan le-
het létesíteni egy nukleáris hulladékokat tároló léte-
sítményt. Ott továbbra is minden, az alkotmányban
biztosított jogköre megvan az ott élőknek.

Felmerült még az uránbányászat kérdésköre,
amelynek kapcsán szeretném tájékoztatni képviselő
urat, hogy nincs bányatelek létesítve Pécs mellett. Eb-
ből azt gondolom, ez is mutatja, hogy egyelőre rövid
távon ez a kérdés nem aktuális, ugyanis nincs bányate-
lek, ahol bányászatot lehetne végezni.

Felmerült még több kérdés a zöldenergia, zöld-
ipar kapcsán. Ahogy azt már a korábbi vitában is ki-
fejtettem, azt gondolom, nagyon fontos, és természe-
tesen nagyon szeretnénk, hogy Magyarországon is az
ipar, illetve az egész energiatermelés egy fenntartható
pályán álljon. Azt gondolom, nagyon jó úton is hala-
dunk, ugyanis már 37 százalékkal csökkentettük az
üvegházhatású gázok kibocsátását Magyarországon,
de nagyon sok tennivalónk is van ezen a területen.
Ahhoz, hogy ezt az energiaátmenetet meg tudjuk va-
lósítani, azt gondolom, ennek megfelelő ipari beren-
dezésekre, technológiákra van szükség, ami azt je-
lenti, hogy egy zöldiparra is szükség van. Különben
nem fogjuk tudni megvalósítani ezeket a célokat. Ah-
hoz, hogy a zöldátmenet megvalósuljon, nagyon sok
beruházást kell tennünk, és ehhez igenis kellenek
ipari termékek, amelyeket be tudunk építeni és hasz-
nálni tudunk.

Ezért pontosan örvendetesnek gondolom azt,
hogy Magyarország ebben az új, jelenleg kialakuló
globális értékláncban komoly szerepet próbál magá-
nak kiharcolni, és komoly pozíciókat próbál magának
kiépíteni. Azt gondolom, ez biztosítja hosszú távon
Magyarország jólétét, és ez egy kedvező folyamat,
amelyben nekünk is benne kell lenni, különös tekin-
tetel arra, hogy az elmúlt évek történései, az energia-
válság, Covid-válság is rávilágítottak arra, hogy meny-
nyire törekenyek ezek a globális ellátási láncok. Na-
gyon kevés az a terület, ahol Európa a saját lábán is
meg tud állni. Úgyhogy abszolút üdvözlendőnek tar-
tom ezt az irányvonalat.

További felszólalások érintettek még több kér-
déskört. Érdeklődéssel hallgattam Kunhalmi képvil-
elő asszony felszólalását az energiaárak emelkedése

kapcsán, különös tekintettel arra, hogy amikor az MSZP volt kormányon, akkor az áram ára kétszerezésére emelkedett, a gáz ára pedig háromszorosára. Ha ezzel kontrasztba helyezzük az Orbán-kormányt, akkor 2013 óta a rezsicsökkentés védi a végfogyasztókat, és egyáltalán nem emelkedtek a végfelhasználói árak. Azzal jönni, hogy magasak a végfelhasználók, a lakosság számára a magyar energiaárak, ez nincs összhangban a valósággal.

Nézzünk meg egy teljesen független kimutatást, az Eurostatot, az Eurostatnak is a legutolsó kimutatását! A legutolsó adatközlése teljesen egyértelművé teszi, hogy Magyarországon volt a legolcsóbb a lakossági fogyasztóknak a földgáz ára. Ha megnézzük a többi tagállamot, egyrészt folyamatos energiaár-emelkedést látunk, illetve vannak olyan országok, ahol hétszer többet kell a gázért fizetni, és négyszer többet kell az áramért fizetni Európában. Azt gondolom, hogy ez egy nagyon-nagyon fontos fegyvertény számunkra, hogy a rezsicsökkentést fenn tudtuk tartani a nehéz körülmények ellenére is. Ezt a kormányzat a továbbiakban is fenn szeretné tartani. Ilyen szempontból nem tartom komolynak ezeket a kritikákat, hogy hogyan emelkednek és milyen nagy kitettséget jelentenek ezek az árak a hazai lakosság számára.

Amúgy az Európai Bizottság nemrég publikált egy tanulmányt az energiaunió helyzetéről. Ebben azt a megállapítást tette, hogy az Európai Unióban átlagosan a polgárok több mint 9 százalékanak okoz nehézséget az energia megfizetése. Ehhez az átlagszámhoz képest Magyarországon ez az érték 50 százalékkal kisebb, feleakkora, körülbelül 4 százalékos ez az arány. Több olyan ország is van, ahol 10-15 százaléket is elér ez az arányszám. Azt gondolom, ez egy nagyon-nagyon komoly eredménye a kormányzatnak.

Szó volt energiaközösségekről is, amelyek kapcsán természetesen még nagyon sok teendőnk van, és szeretnénk támogatni az energiaközösségek kialakulását. Nemrég, a hetekben kerültek bejegyzésre az első hivatalos energiaközösségek is, az energiahivatal regisztrálta ezeket az energiaközösségeket. Mi is nagy lehetőségeket látunk ezen a területen, de nagyon átfogó, nagyon bonyolult kérdésről van szó, és még Nyugat-Európa is alapvetően gyerekcipőben jár ezen a területen, de mindenképpen foglalkozunk ezzel a kérdéssel a jövőben.

Az MVM-mel kapcsolatos észrevételek kapcsán annyit szeretnék kiemelni, hogy természetesen az MVM dolgozik azon, hogy az ügyfelek számára kielégítő információkat tudjon nyújtani minden esetben.

(14.00)

Itt azért azt kell látni, hogy az energia-veszélyhelyzet alatt a korábbi egy-két ezres havi megkeresések több tíz ezres nagyságrendre rúgtak, sőt volt olyan időszak, amikor százezres nagyságrendű volt ez a megkeresés, és természetesen ehhez az MVM részéről

is pluszintézkedéseket kellett bevezetni. Nagymértékben kibővítette az MVM az ügyfélszolgálati kapacitását annak érdekében, hogy ki tudja szolgálni a fogyasztókat, és jelentem, hogy az ügyhátralékok is sikerült nagyon szépen ledolgozni, ami egy több száz ezres ügymennyiséget jelentett. Úgyhogy én azt gondolom, hogy természetesen itt még vannak további teendők, de ez egy kiemelt fontosságú prioritás az MVM számára is, hogy értelemszerűen a lakossági ügyfeleket, az egyetemes szolgáltatásban lévő ügyfeleket teljes mértékben ki tudja szolgálni.

Úgyhogy én továbbra is, visszatérve talán a leginkább vitatott kérdésre, az atomenergetikai törvénnyel kapcsolatos módosításokra, még egyszer szeretném itt a vita végén is leszögezni, hogy nem csökkentjük a nukleáris biztonságot, és úgy látjuk, hogy az Országos Atomenergia Hivatal támogatásával ez a rendszer ki tudja szűrni azokat a duplikációkat, amik még zavart is kelthettek a rendszerben. Minden olyan berendezés, ami eddig engedélyköteles volt, továbbra is az marad, csak egyszerűen a duplikációkban, hogy többször engedélyeztessünk egy berendezést, ebben van egy szimplifikáció, egy észszerűsítés. De ez nem jelenti azt, hogy csorbul a nukleáris biztonság ezekben a kérdésekben. Köszönöm szépen, elnök asszony. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény, valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/5890. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Raisz Anikó asszonynak, az Energiaügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének 30 perces időkeretben. Parancsoljon!

DR. RAISZ ANIKÓ energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Országgyűlés! A jövő építése közös feladatunk, ezért a kormány olyan gazdaságpolitikai intézkedéseken dolgozik, amelyek elősegítik a körforgásos gazdaság kialakítását, a gazdasági tevékenységek és a környezet védelmének összekapcsolását.

Ennek érdekében 2023. július 1-jétől új korszak vette kezdetét a hulladékgazdálkodásban. Az új koncessziós modell a rezsicsökkentés eredményeinek fenntartása és az uniós célértékek határidőre történő teljesítése mellett egységesen magas színvonalon hivatott biztosítani a szolgáltatást valamennyi magyarországi településen.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenység végzése során az átállás kapcsán a korábbi közszolgáltatáshoz kapcsolódóan fennakadás nem

volt, 2023. december 31-éig a szolgáltatás változatlan műszaki tartalommal történik. A kormány az átalakulás során a folyamatokat figyelemmel kíséri, és ahol indokolt, a szükséges módosításokra a javaslatot megteszi.

Ahogy azt a korábbiakban is rögzítettük: a hulladékgyártó ágazat új, július 1-jétől bevezetett koncessziós modelljének az a fő célja, hogy biztosítsa a hulladékgyártó területén az ellátás folyamatosságát, a körforgásos gazdaságra való átállás gördülékenységének garantálását, valamint az Európai Unió által előírt hulladékgyártó célok elérését és az ezek konkrét megvalósítását szolgáló szabályok érvényre juttatását. Mindezt úgy kell megtennünk, hogy a hulladékgyártó szabályozásáról szóló uniós irányelvekben előírt célértékek maradéktalan teljesítése közben a több mint tíz éve minden nehézség ellenére fenntartott rezsi-csökkenés eredményeit meg tudjuk őrizni.

Az önök előtt lévő törvényjavaslat a hulladékgyártó koncessziós rendszerének kezdeti tapasztalatai alapján született pontosító jellegű javaslatokat tartalmazza, amelyek a korábban elfogadott csomagnak egy kis terjedelmű módosítását jelentik.

A törvényjavaslat első része, a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény módosítása a NAV által jelzett ellenőrzési jogkörükkel kapcsolatos probléma feloldását szolgálja a vonatkozó átmeneti rendelkezés szövegezésének minimális módosításával.

A betervezett javaslat második része a hulladékról szóló 2012. évi törvény tervezett módosítása, amelynek főbb tartalmi elemei a következők. Az építési-bontási hulladék fogalmának pontosítása az Európai Unió hulladék-keretirányelvével teljes összhangban történik meg annak érdekében, hogy az átalakítások, felújítások hulladéka is a fogalom hatálya alá tartozzon, és ezáltal a fogalommeghatározás jobban igazodjon az építési jog fogalmaival. Egyértelműsítjük az önkormányzatok közfeladat-ellátásban történő részvételét. A koncessziós körbe tartozó hulladék átadására vonatkozó szabályok módosítása, a racionális szempontokat figyelembe véve, az eddigi kezelő létesítménybe történő saját beszállítás gyakorlásának további folytatását teszi lehetővé. A hulladék a törvény erejénél fogva kerül a koncessziós társaság tulajdonába, így azzal jellemzően nem kereskedik, hanem értékesíti azt. Külföldi eredetű, de a hazai jogszabályok alapján koncessziós körbe tartozó hulladék esetében fordulhat elő, hogy az azzal való tevékenység kereskedelemnek minősül. Erre tekintettel módosul a hulladékgyártó közszolgáltatási és a hulladékgyártó intézményi résztevékenység fogalmak meghatározása. A koncessziós társaságot érintő eljárási szabályok kismértékben módosulnak, egyértelműsítésre kerül, hogy a gördülő fejlesztési rendszerterv felülvizsgált változatát az adott évben január 15. napjáig lehet benyújtani, továbbá az eljárási határidő 45 napról 60 napra történő hosszabbítására is szükség van, mivel a műszaki képviselő feladatát már nem a minisztérium látja el,

hanem külső szervezet. Emellett a gördülő fejlesztési rendszerterv elutasításának eseteit is bővíteni szükséges.

A pénzügyi biztosíték. A céltartalék képzésére kötelezettek köréről, a pénzügyi biztosíték, a céltartalék formájáról és mértékéről, felhasználásának feltételeiről, elszámolásának és nyilvántartásának szabályairól, valamint a környezetvédelmi biztosítás részletes szabályairól szóló 271/2023. kormányrendelet kihirdetésével részleteiben is szabályozottá vált a hulladékgyártó területén a pénzügyi garanciák rendszere. Ennek akadálytalan működtetéséhez szükséges a Ht. több ponton történő módosítása, amelynek révén a pénzügyi garancia képzésére kötelezettek aránytalan terhei mérséklésre kerülnek, továbbá a részletszabályok minél alaposabb kidolgozása érdekében szükséges a törvényi felhatalmazó rendelkezés kiegészítése is.

A kiemelt hulladékjogi szabályszegők nyilvántartásában kizárólag a gyártó szervezetek adatai lesznek nyilvánosan hozzáférhetőek a jövőben. A méltányossági jogkörben az illegálisan elhagyott hulladék felszámolásának költségei tekintetében eljáró hulladékgyártó hatóságok jogalkalmazásának megkönnyítése is szükséges.

A törvényjavaslat lehetővé teszi a Nemzeti Hulladékgyártó Koordináló és Vagyonkezelő Zrt., az NHKV további feladat kijelölését. Az állami és önkormányzati tulajdonú területeken elhagyott hulladék felszámolása során a módosítás a belső koherenciát teremti meg a hulladék átadására vonatkozó rendelkezésekkel.

A törvényjavaslat biztosítja azt is, hogy a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal a hulladékhasznosítóktól adatokat kérjen be a megalapozott kompenzációsámítás érdekében. A módosítás tartalmaz egy úgynevezett iskolai papírgyűjtésért fizetendő ösztönző szükségességét hangsúlyozó rendelkezést is. Valamint végezetül elmondhatjuk, hogy a javaslat a Ht. és a közbeszerzési előírások kapcsolatát is törvényi szinten rendezzi.

Tisztelt Országgyűlés! Mint említettem, a kormány célja, hogy minél jobban elősegítsük a körforgásos gazdaság kialakítását, a gyártó tevékenységek és a környezet védelmének az összekapcsolását. Meggyőződésem, hogy ez a törvényjavaslat ebből a szempontból is előremutató változtatásokat tartalmaz. Kérem, hogy az elmondottak szellemében támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Ferencz Orsolya képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. FERENCZ ORSOLYA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Ház! Az elmúlt évtizedek gazdasági, műszaki fejlődése és az urbanizáció hatására

rendkívüli mértékben nőtt meg a keletkező hulladékok mennyisége. Ahogy gyorsul az életünk, úgy növekszik a hulladék mértéke is. Az előzetes prognózisok szerint, ha így folytatjuk a jelenlegi életvitelünket és a tájhasználatot, akkor 2050-re a globális hulladék évente akár 3,4 milliárd tonna fölé is növekedhet. Úgyhogy nem túlzás azt állítani, ami az ezredfordulón már tulajdonképpen a tudományos körök által egy bevett fogalomként vált, hogy egy antropocén korba ért az emberiség, amikor az emberi tevékenység hatása oly mértékűvé válik, hogy földtörténeti korszaként beszélünk majd arról, amit jelenleg a Földdel teszünk így együtt, a Földön élő emberiség.

(14.10)

Hazánkban a települési hulladék újrahasznosításának az aránya 2004-ben 11,8 százalék volt, 2019-ben ez 35,8 százalékra javult. Ez a V4-országok közül a legjobb eredménynek tekinthető, de még így is jelentősen elmarad az Unió 47,4 százalékos átlagértékétől. Tehát a feladat előttünk még továbbra is jelentős.

Egy 2019-es európai parlamenti felmérés eredménye megmutatta, hogy az európai állampolgárok véleménye szerint a keletkezett hulladékok mennyiségének a problémaköre a három legégetőbb környezetvédelmi probléma közé tartozik, és a helyzet leghatékonyabb kezelésének a fogyasztási szokások és a termelési módok megváltoztatását tartják. Tehát az egész civilizációnk hozzáállásával is van dolgunk, az emberiségnek mint fogalomnak, mint egységnek, és ezenfelül pedig a termékeink előállításában, a csomagolástechnikában sürgető változtatásokra van szükség.

Európai uniós tagként különböző területeken meghatározott célértékeknek kell megfelelnünk. Többek között ilyen a hulladékgazdálkodás is. Ez azt jelenti, hogy a jelenleg 60 százalék körüli értéket mutató, a közszolgáltatók által begyűjtött települési szilárd hulladékok arányát 2035-re 10 százalékos átlagra kell lecsökkentenünk.

Ahhoz, hogy megfeleljünk az elvárásoknak, új megközelítésre volt szükség a hulladékgazdálkodás terén. Az új irány: Magyarország minél gyorsabb átállása a körforgásos gazdaságra. Az új jogszabály a hulladékot nyersanyagként kezeli - ez nagyon fontos új szempont és új megközelítés kell legyen -, ezzel a gyártókat arra ösztönzi, hogy már a gyártásnál visszaszorítsák a hulladékok keletkezését, illetve ahol lehetséges, ott minél nagyobb arányban használják azt alapanyagként. Ezzel a rendszerrel kíméljük a még ki nem termelt nyersanyagkészleteinket is, amely szükséges lépés, hiszen 2000 óta a kitermelési arányok felgyorsultak, és évente átlagosan 3,2 százalékkal nőttek.

Mindez számokban kifejezve azt jelenti, hogy fejenként nagyjából 16 tonnányi nyersanyagot használnak fel évente az Unióban, amelyből 10 tonna kerül az anyagkészletekbe, 6 tonna azonban hulladékként hagyja el a gazdaságot. Világszerte, személyekre lebontva, a naponta keletkező hulladék átlagosan 0,74 kiló.

Július 1-jétől elindult az új hulladékgazdálkodási rendszer, és az európai uniós előírásoknak megfelelően létrejött az új, kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer is. A koncesszió által takarékosabb, hatékonyabb, eredményesebb rendszert alakítottunk ki, mint az előző hulladékgazdálkodási struktúra volt. A cél az, hogy hazánk minél inkább élen járhasson a nyersanyagok hazai feldolgozásában, és élvezze annak minden előnyét. Így Magyarország szempontjából a nemzeti szuverenitást biztosító gazdasági önrendelkezés megőrzése miatt is fontos a körforgásos gazdaságra való áttérés.

Az illegálisan lerakott hulladékok nagyszabású felszámolását a klíma- és természetvédelmi akcióterv keretében hirdette meg a kormány három évvel ezelőtt, és már eddig is jelentős eredményeket sikerült elérnünk. A kormány számára kiemelt cél az ország megtisztítása a több évtizede illegálisan elhelyezett vagy elhagyott hulladékoktól, illetve olyan lehetőségek biztosítása, amelyek meg is állítják azok újratermelődését.

A koncessziós rendszert úgy alakította ki a kormány, hogy mindenkinek megérje rendezett keretek között megválni a szeméttől. Tehát motiváljuk arra a lakosságot, hogy a törvényeket betartva, legális módon tudja kezelni a hulladékot. A küzdelem egyik eleme a jog, így annak eszközeit felhasználva az illegálisan elhelyezett hulladék mennyiségének a növekedésével arányosan növekszik az azért fizetendő bírság mértéke.

A kormány támogatásával jött létre a Hulladék-Radar elnevezésű applikáció, amely nem csupán az illegális hulladéklerakások elleni harchoz járul hozzá, hanem azt is megmutatja, hogy a lakosság aktív ebben a kérdésben. A körforgásos gazdaságra való áttéréshez elengedhetetlen az emberek együttműködése. Így a kormány továbbra is folytatja a szemléletformáló kampányokat és a tájékoztató kampányokat is.

Hazánkban minden lehetőség adott az egyéni hozzáállás kialakítására és javítására, hiszen rendelkezésre áll a korszerű európai uniós elvárásokhoz igazodó szabályozás, az integrált, egységes hulladékkezelés, a tapasztalt hulladékgazdálkodási szakembergárda, a fejlett kutatás-fejlesztési háttér, a korszerű infrastruktúra és a széles körű gyűjtési, kezelési lehetőség a legtöbb hulladékfajta esetében. A magyar lakosság környezetvédelemhez való pozitív hozzáállására jól tudunk alapozni, mert az a tapasztalatunk, hogy a magyarok igenis szeretnek vigyázni a környezetükre. Ezt mutatja a Századvég kutatása is, amely szerint a lakosság 97 százalékának igenis fontos a környezet védelme.

Az előttünk fekvő javaslat megismerése után egyértelműen kirajzolódik, hogy mind a két törvény megalkotása esetében azok tökéletesítése és a szükséges módosítások tisztázása a cél.

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi törvény módosítása a NAV által jelzett, ellenőrzési jogkörükkel kapcsolatos problémák feloldására nyújt lehetőséget, amellyel a kormány konkretizálja az adóhatóság feladatára vonatkozó rendelkezést.

Immáron negyedik hónapja működik a koncessziós rendszer. Az elmúlt időszak tapasztalatai indukálták a hulladékról szóló 2012. évi törvény módosítását. A korrigálás több pontját is érintette a törvénynek, amelyek közül szükséges volt többek között az építési és bontási hulladék fogalmának pontosítása úgy, hogy az teljesen összhangban legyen az Európai Unió hulladék-keretirányelvével.

Kiemelt pontja a javaslatnak, hogy tisztázza az önkormányzatok közfeladat-ellátásban történő részvételét. De ugyanígy fontos kiemelni, hogy a módosítással szabályozottabbá válik a pénzügyi garanciák rendszere is, amely segítségével pedig mérsékelhetők az arra kötelezetteknek az aránytalan terhei.

Az általam említett példából is látszik, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslattal egy átláthatóbb, gyakorlatba illeszkedő törvényt alkothatunk. Így kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák az Energiaügyi Minisztérium beadványát. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Berki Sándor képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BERKI SÁNDOR, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Képviselőtársak! Amikor a kormány nekiáll módosítani a hulladékgazdálkodás szabályozását, az csak két dolgot jelenthet - szerintem az elmúlt 14 évben már észrevettük és megszokhattuk ezeket a szándékaikat. Az első: megpróbálják korrigálni, amit ők maguk rontottak el, és ezzel általában újabb és még súlyosabb problémát okoznak, vagy - és ez a második -: lopnak.

A mostani törvény módosítás a két alapeset sajátos kombinációja. Pontosan lehet tudni, hogy ha a javaslatot a parlament elfogadja, akkor nagyobb lesz a baj, mint eddig, és persze azt is, hogy kinek a magánzsebébe kerül az eddiginél is több adófizetői forint.

Röviden a háttér: a magyar hulladékgazdálkodásnak két fő problémája van, az egyik a NER, a másik a MOHU. Magyarországon 2010-ig, vagyis az önök hatalomra kerüléséig a hulladék-visszagűjtési és az -újrahasznosítási mutatók trendszerűen, folyamatosan javultak. Piaci alapon 2010 óta viszont romlanak.

A gondok egy része pedig most keletkezett, miután a MOHU nevű monopolcéget rászabadították az eleve kivézett ágazatra. Ahogyan az Élelmiszergyártók Szövetségének illetékese mondta nemrég: Európa legdrágábban működő és legkevésbé hatékony rendszere jött létre. Közben pedig a magyar tulajdonú kkv-k sokaságát lehetetlenítették el, egy részüket kiszorították a piacról, a többivel pedig irracionálisan alacsony áron szerződtek, visszaélve a monopóliummal.

A 2010-es kormányalakítást követően a kormány első intézkedéseinek egyike volt, hogy a hulladékgazdálkodási rendszert alapjaiban átalakította. Tette ezt az érintettekkel, a területen dolgozó gazdasági szereplőkkel való érdemi konzultáció nélkül, szembe menve a szakértők és az ellenzék, valamint a zöld

szakmai szervezetek által megfogalmazott kritikai észrevételekkel. Már akkor felhívtuk a figyelmet, hogy az újonnan létrehozott államosított rendszer működésképtelen, és az elemi elvárásokat sem fogja tudni teljesíteni, nemhogy megfelelni az uniós körforgásos gazdaság szabályozásából fakadó kötelezettségeknek.

A rendszer valóban nem működött. A települési hulladékgazdálkodás sok helyen az összeomlás szélére került. Az ország összes hulladékos közszolgáltatója veszteségesé vált. Többször a katasztrófavédelmet kellett bevonni a feladatok ellátásába, mert a Fidesz csodás új szisztémája már a kukák elszállítására is képtelen volt.

Az uniós hasznosítási előírások természetesen szintén nem teljesültek. Az Európai Bizottság viszonylag friss, idén nyári jelentése szerint Magyarország nagyon messze van attól, hogy akár a települési, akár a csomagolási hulladékok területén elérje a 2025-ös célértékeket, sőt egyre távolodik azoktól.

(14.20)

Nem beszélve az olyan jelenleg teljesen irreális célkitűzésekről, mint például a biológiailag lebomló hulladékok házhoz menő szelektív gyűjtésére vonatkozó EU-s kötelezettség idén decemberig történő teljesítése.

Miután a fideszes többség nagy nehezen, sok kísérletezés és különféle működésképtelen állami kukacégek gründolása után végre belátta, hogy képtelen kezelni a saját maga által létrehozott válsághelyzetet, a közszolgáltatás kiszervezése mellett döntött. Ahhoz azonban, hogy bárkinek kedve legyen átvenni a teljesen szétesett hulladékgyűjtési rendszert, valahogyan vonzóvá kellett tenni az átvevő számára a feladatot. Ennek érdekében az Orbán-kormány olyan jogilag problematikus koncessziós feltételeket alakított ki, amelyekben a koncesszor MOHU számára rendkívül előnyös helyzetet teremtett: hatalmas áremeléseket tett lehetővé, és a piaci szereplőkkel szemben több szempontból is bebetonozta a MOHU előnyös helyzetét, illetve nyereségét, legyen szó a meglévő kapacitások és infrastruktúra igénybevételéről, a hulladékok megszerzéséről vagy az árképzésről.

A tulajdonos MOL úgy nyerte el 35 évre a hulladékkoncessziót, hogy engedély, illetve a legtöbb területen szakmai referencia sem volt előírva számára. A koncessziós szerződés alapján a MOL hulladékkezeléssel kapcsolatos engedélyeit 2022. december 31-éig kellett volna az állam felé bemutatni, ellenkező esetben a szerződés érvényét veszti. A kormány a problémát júniusban egy TAB-módosítóval átnyomott lex MOHU-val rendezte, a jogszerű állapot helyreállítása helyett felmentést adva a törvényes kötelezettség alól.

Amilyen a kezdet volt, éppen olyan a folytatás. A július 1-jével indult koncesszió eddigi számai minden várakozást alulmúlnak. Megvalósult az elképzelhetetlen, még a korábbinál is rosszabb lett a hulladékgazdaság szinte minden eleme, tovább csökkent a

visszagyűjtött és az újrahasznosított hulladékok mennyisége, illetve aránya is. A 2022-es hulladékhasznosítási eredményekhez képest júliusban 82, augusztusban 42 százalékkal kevesebb hulladékot hasznosítottak Magyarországon. Két hónap alatt 108 ezer tonnányi hulladék tűnt el a rendszerből. Soha senkinek nem fogják tudni megmagyarázni, hogy ez Magyarország, a magyar emberek és a magyar környezet érdekét szolgálja; különösen úgy, hogy a koncesszió nemcsak jóval kevésbé hatékony, mint az eddigi működés, de egyúttal sokkal drágább is. A MOHU rendszere nagyságrendileg 200 milliárd forint többletet ró a vállalkozásokra és a magánszemélyekre.

Nyilván önök is látják, hogy baj van. A működés-képtelen rendszerből mindenki menekülne, ezért a törvényjavaslat kötelezi az önkormányzatokat a MOHU-val történő együttműködésre. Zajlik a terhek szétterítése, a jelentős hulladéktermelőknek és hulladékimportőröknek környezeti felelősségbiztosítást (*sic!*) kell kötniük, ami önmagában még helyes is lehetne, csak éppen az a gond, hogy a legfőbb felelősre, a MOHU-ra nem terjed ki ez a kötelezettség. A törvényszöveg egyik paragrafusára erősen arra utal, hogy az építési és bontási hulladék feldolgozását is központosítani fogják. Hát, ezt majd meglátjuk akkor.

Azt a katasztrófát, amit a hulladékkezelésben létrehozta, nem lehet ilyen jogalkotási fércművekkel helyrehozni. Először is be kell látni, hogy a hulladékgazdálkodás sosem látott mély válságba került. Másodsorban pedig meg kell találni ennek a válságnak az okát és felelőseit. A Párbeszéd a parlament elé terjesztett egy határozati javaslatot egy vizsgálóbizottság felállítására. Ha valóban megoldani akarják a problémát és nem súlyosbítani, akkor azt javaslom, hogy a selejtes törvénytervezet helyett ezt a határozati javaslatot fogadják el. Köszönöm.

ELNÖK: A következő felszólalónk Földi László képviselő úr, a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka. Megadom a szót. Parancsoljon!

FÖLDI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! A környezetvédelmi termékdíjról és a hulladékokról szóló törvények most tárgyalandó módosításai egy olyan szemléletváltás tartóssá szilárdulásáról szolgálnak bizonyítékot, amely elengedhetetlenül szükséges a megváltozott környezeti és piaci viszonyok között működő gazdaság fenntartásához és annak minél nagyobb mértékben körforgásossá tételéhez.

Mint ismeretes, az 1995-ben bevezetett környezetvédelmi termékdíj legfontosabb célja, hogy pénzügyi forrásokat teremtsen a termékek előállítására, forgalmazására és felhasználására során okozott környezeti veszélyeztetések, illetve károk megelőzéséhez és csökkentéséhez. A kormány az elmúlt években ennek a díjtételnek a szabályait is a változó valósághoz igazította. Most is ez történik, ugyanakkor hangsúlyozom, hogy „a szennyező fizet” elv továbbra is érvényesül.

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi törvény módosítása az adóhatóság feladatára vonatkozó rendelkezés pontosítását, az ellenőrzési jogkörrel kapcsolatos, a NAV által jelzett probléma feloldását szolgálja a vonatkozó átmeneti rendelkezés szövegének minimális módosításával. Ezek a változtatások tehát a működőképesség elősegítését, a jogkövetés lehetőségének biztosítását garantálják.

A hulladékról szóló 2012. évi CL. törvény módosítását a hulladékgazdálkodási koncessziós rendszerre történő áttérés első gyakorlati tapasztalatai indokolják. A módosítások a működőképesség elősegítését, a jogkövetés lehetőségének biztosítását szolgálják.

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény módosítása pedig a NAV által jelzett ellenőrzési jogkörökkel kapcsolatos probléma feloldását szolgálja a vonatkozó átmeneti rendelkezés szövegének minimális módosításával.

Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy a hulladékkezelést érintő módosítások közül még egyszer kiemeljek néhány fontos változtatást. A tulajdonos sem tagadhatja meg a kezelésre átadott hulladék átvételét. A jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetében nyilvánossá tehető a kiemelt hulladékjogi szabályszerűség elkövető adatai. Az adatok nyilvános hozzáférhetőségének célja a generális prevenció.

Fontos megemlítenem, hogy az építési, bontási hulladék fogalmának pontosítása az Európai Unió hulladék-keretirányelvével teljes összhangban történik meg annak érdekében, hogy az átalakítások, felújítások hulladéka is a fogalom hatálya alá tartozzon, és ezáltal a fogalommeghatározás jobban igazodjon az építési jog fogalmaihoz. A pénzügyi garancia kötelezettek aránytalan terhei mérséklésre kerülnek.

A törvényjavaslat lehetővé teszi az NHKV, a Nemzeti Hulladékgazdálkodási, Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. további feladat kijelölését. Meg kell említenem volt pedagógusként a papírgyűjtés ösztönző szükségességét is, hiszen az iskolákban csakugyan rengeteg papír gyűlik össze minden évben. Ezt egyébként kiterjeszteném adott esetben akár a fémhulladékgyűjtésre is.

Mindezekre tekintettel arra kérem a tisztelt Országgyűlés minden tagját, hogy szavazatával támogassa a termékdíjról és a hulladékokról szóló törvény módosítását. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Most Keresztes László Lóránt képviselő úr, az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Asszony! Egyetértek az előttem szóló képviselőtársammal abban, hogy már gyermekkorban el kell kezdeni azt a személetformálást, ami ahhoz az

alapvető változáshoz hozzásegíthet minket, ami a hulladékgazdálkodás jobbítását eredményezheti. Valóban sorskérdés, hogy a körforgásos gazdaság megvalósítását minél inkább és minél előbb meg tudjuk valósítani, ugyanis nyilvánvalóan egészen elképesztő kihívásokat jelent az a hatalmas nagy hulladékmennyiség, amit a jelenlegi gazdaságfilozófia mentén ráborítottunk, rászabadítottunk a természetre.

Elhangzott a kormánypárti vezérszónoktól az a vállalás, amit néhány éve fogalmazott meg a kormány, hogy harcot indítanak az illegális hulladéklerakók ellen, és hogy ebben jelentősebb eredményeket tudtak elérni. Ezzel vitába kell szállnom. Amit én tapasztaltam az elmúlt időszakban, az a szűkebb hazám területén megvalósuló ilyen hulladéklerakók elszaporodását jelenti. Tehát azt tudom mondani, hogy rosszabb lett a rendszer az elmúlt időszakban.

(14.30)

Sőt, azt tudom mondani, hogy vannak olyan rendszerszintű problémák, amelyek, mondhatjuk, hogy lehetetlenné teszik, hogy ezt a küzdelmet eredményesen folytassuk.

Csak egyetlenegy példát szeretnék idehozni, nem kifeszítve a vita kereteit: mi azt látjuk, hogy sajnos nem tudott fellépni a kormány még az ellen sem, hogy rendszerszinten hozzák be, jellemzően egyébként Olaszországból a műanyag hulladékot Magyarországra ilyen-olyan mondvacsinált engedélyekkel, a feldolgozás szándékával. Ugyanakkor jól láthatóan, a jogszabályokat megkerülve, azokkal visszaélve óriási mennyiségű és méretű illegális hulladéklerakókat alakítottak ki csak az elmúlt években. A legdurvább ilyen eset Tolna megyében, Tamásiban történt, ahol sok ezer tonnányi műanyag hulladékot halmoztak úgy fel, hogy a kormányhivatal engedélyt adott erre a tevékenységre, holott ez a fajta tevékenység, pontosabban az a telephely jól láthatóan ennek a tervezett tevékenységnek egyáltalán nem felelt meg. És annak ellenére, hogy mi is felhívtuk, és ott a helyi civilek is a kormányhivatal és a hatóságok figyelmét, hogy micsoda súlyos veszélyforrást jelent, ugye, legfőképpen a tűzbiztonság szempontjából az a telephely, utána még körülbelül egy hónapon keresztül hordták kamionszámba a hulladékot.

Ebben az ügyben személyesen kétszer kellett hogy feljelentést tegyek, hogy a hatóságok egyszer elkezdjenek vele foglalkozni, és nagyon hosszú időnek kellett elteltie, míg ezt a helyzetet felszámolták. Tehát képzeljük el, itt - Tolna megyében vagyunk, ugye -, Tamási kisvárosban néhány száz méterre a lakóházaktól egy hatalmas műanyag-hulladék-hegyet alakítottak ki. Hát, nemrég láthattuk a szomszédos, hozzánk közeli Eszék esetében, hogy micsoda katasztrófát tud okozni, amikor egy ilyen hulladéklerakó meggyullad, ott egészen elképesztő volt annak a következménye. És sajnos ez a helyzet több esetben is kialakult Magyarországon az elmúlt időszakban azt követően, hogy egyébként a kormány megtette ezt a vállalást.

Ugye, nem messze Pécs mellett, Mánfa település határában is elhelyeztek egy önkormányzati tulajdonú területen Olaszországból származó műanyag szemetet, és Egyházasharaszti településen is egy ilyen hulladéklerakóról hallhatunk újra és újra a hírekben. Ebben az ügyben is feljelentést tettem.

Egy döbbenetes eset volt múlt év tavaszán, hogy nemcsak hogy felhalmoztak illegálisan egy ilyen műanyag-hulladék-lerakatot, de még meg is gyulladt az Pécs keleti részén egészen döbbenetes hatásokat generálva, hosszú kilométerekreől lehetett látni ennek a hatásait, és rendkívül komoly veszélyhelyzet alakult ki. Én ebben az ügyben egyébként szintén csak feljelentést tettem, és az némileg megnyugtató volt, hogy nem olyan régen tájékoztatott a hatóság, hogy fegyházbüntetést kértek arra, aki elkövette ezt a cselekményt - hozzáteszem, hogy visszatérő volt már ezen cselekedetek esetében. De egyértelmű, hogy akkor lehet érdemben küzdeni az ilyen hulladéklerakók, illegális hulladéklerakók ellen, hogyha rendszerszinten ezt a tevékenységet, amit nyilvánvalóan gazdasági haszonszerzés érdekében folytatnak, meg lehetne állítani, továbbá ha a hatóságoknak olyan jogszabályokkal és más eszközökkel eszközöket adunk a kezébe, hogy ki tudják szűrni az ilyen szándékot, az ilyen tevékenységet, és fel tudjanak lépni. Ezeket a lépéseket még várjuk a kormánytól.

És akkor rákanyarodva a jelenlegi rendszerre: nagyon sokat vitatkoztunk már a hulladékgazdálkodás rendszeréről, problémáiról és a jelenlegi helyzetéről - most nem kívánok ebbe az irányba elkanyarodni, annak idején az LMP világossá tette, hogy ezt a koncessziós rendszert nem támogatja -, ugyanakkor a jelen javaslatban vannak, láthatóan vannak olyan elemek, amelyek a jobbítás szándékával születtek meg, és ennek a rendszernek a korrekcióját jelentik. Úgyhogy mondhatjuk, hogy a módosítási szándékok többsége pozitív, és jó hatással lesz majd erre a rendszerre.

Ugyanakkor vannak súlyos kritikáink is, főleg azt szeretném kiemelni, hogy a hulladéklerakót működtető állami cégeknek nem kell környezetvédelmi céltartalmat képezniük az esetleges környezetkárosítás és a rekultiváció költségeinek fedezésére, ugye, ezt mi problémásnak látjuk; ahogy hasonlóképpen azt is, hogy az államnak már nem kell célleírányzatot biztosítani a központi költségvetésben az elhagyott hulladék felszámolásával, továbbá a jogszabályban állami feladatként meghatározott, a körforgásos gazdaságra történő átállással és a hulladékgazdálkodási vizsgálatokkal kapcsolatos költségek fedezésére. Ezeket problémásnak ítéljük.

Még egy gondolatot engedjenek meg! Sokat vitatkoztunk már a különböző napirendi pontok kapcsán az iparstratégiáról, amit most megvalósít a kormány, ugye, amely alapvetően akkumulátorgyárak elképesztő mennyiségű és mértékű behívásáról, támogatásáról szól, miközben tudjuk, hogy már most is óriási kihívást jelent az akkumulátorhulladékoknak a kezelése, elhelyezése, az ehhez kapcsolódó kötelezettség, az ebben rejlő veszélyeknek a rendszere. Ugye, látjuk

azt, hogy még nem végzett a kormány úgymond a szándékai szerint azzal az iparstratégiával vagy azoknak a beruházásoknak a megvalósításával, amelyeket elterveztek, de már most óriási problémát jelentenek ezek az illegális hulladéklerakók. Én is ott jártam Ikladon, ahol egy telephelyen jogsértő módon tároltak veszélyes hulladékot - nyilván ebben az ügyben is megtettük a jogi lépéseket. De itt ismét csak egy nagyon súlyos rendszerproblémáról van szó.

Látva a kormány ambícióit az akkumulátorgyártással kapcsolatban, ennek a veszélyeit is érzékelve, és azt, hogy mennyire kaotikus úgymond ezzel kapcsolatban a kormányzati kommunikáció, én indítványoztam hétfőn Sziijártó miniszter úr miniszteri meghallgatásán, hogy legyen végre lehetőség arra, hogy egy tematikus bizottsági ülés keretében beszéljünk erről a kérdéstről, erről a kihívásrendszeréről, az érintettek körének a bevonásával tárjuk fel, hogy valójában mégis milyen kihívással szembesülünk, és milyen módon lehetne a már most látható problémákat kezelni. Az nagyon pozitív volt, hogy Sziijártó miniszter úr támogatólag nyilatkozott, és javasolta, illetve el is mondta, hogy a minisztériuma részt vesz ebben, és elkezdjük az egyeztetéseket annak érdekében, hogy az ágazat érintettjeit meghívjuk, meghívjuk nyilván az ipari szereplőket, a különböző hatósági szereplőket, a zöld civil szervezeteket és mindazon szakmai irányok képviselőit, akik ebben fontos információkat tudnak adni vagy biztosítani számunkra.

Úgyhogy megpróbálunk ilyen módon is egy lépést tenni annak érdekében, hogy a kihívások rendszerét feltárjuk, és ilyen módon tudjunk reményeim szerint közösen megfogalmazni olyan intézkedéseket, amelyek e súlyos kihívásokra a megfelelő válaszokat előre tudják vetíteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most a további képviselői felszólalásokra van lehetőség, ennek keretében pedig Varju László képviselő úr jelentkezett, a DK frakciójából. Parancsoljon, megadom a szót.

VARJU LÁSZLÓ (DK): Elnök asszony, köszönöm szépen a szót. Előjáróban szeretném elmondani, hogy bár azt gondolom, hogy az államtitkár asszonyt nem fogja meghatni, hogyha több képviselő szól ugyanabban a témában, de, ugye, az az általános helyzet, ami kialakult például akár az inotai lerakónál, ott, ahol veszélyeshulladék-lerakásban gondolkodtak, vagy a képviselőtársam által említett Tamásiban történt eset, az valóban olyan helyzetet teremt, amikor érdemes és szükséges is újragondolni sok mindent. Bár hozzáteszem, hogy az, hogy négy hónap után máris be kell avatkoznia, az lehet hogy még nem az az időpont, amikor kell, mert egyelőre még túl sok az a negatív tapasztalat, amiről beszélnünk kell.

Ennek a módosításnak a céljáról a hulladékgazdálkodási koncessziós rendszerre történő áttérés első gyakorlati tapasztalataiból fakadóan kell beszélnünk. Nos, a vonatkozó törvény világosan lefekteti, hogy a

koncessziós rendszer értelmében az önkormányzatoknak nincs hulladékkezelési közszolgáltatási feladata, emellett rendszeres szabályokat állapít meg a települési önkormányzatok tulajdonában álló, települési hulladékot kezelő létesítmények üzemeltetésével kapcsolatban. Ezek közül szeretném kiemelni, hogy a hulladékkezelő tulajdonosa nem tagadhatja meg a kezelésre átadott hulladék átvételét, továbbá az átvételi és eszközhasználati díj szabályai végrehajtási jogszabállyal és eljárási rendelkezésekkel biztosítják a közfeladat ellátásának ellentételezését.

A módosítás arra is kitér, hogy a koncessziós szerződésben nem részletezett, nem szabályozott, konkretizálást igénylő kérdésekben külön megállapodások szükségesek a felek között.

A törvény 71. §-a a módosítással kiegészül egy c) ponttal, melynek értelmében potenciálisan, előre nem láthatóan környezeti károkat okozó tevékenység esetén környezetvédelmi biztosítás kötetendő azzal a gazdálkodó szervezettel, amely az EK-rendelet értelmében Magyarország területére hulladékot behoz, kivisz vagy átszállít. De az újdonság, hogy a kizárólagos állami tulajdonú gazdasági társulások mentesülnek a környezetvédelmi céltartalék képzése alól, az esetleges kármentesítésért a tulajdonosi joggyakorló vállalat felelősséget. Szemben az indoklással ebben az esetben feltételezhető, hogy bizonyos állami vállalatok által befizetendő, a környezetkárosítást fedező kiadások átvállalása immár állami kiadást jelentene, gyakorlatilag eltűntethetné a közvetlen felelősséget.

A módosítás újraértelmezi az állam feladatait, külön hangsúlyt kap a felelősség, a piacfelügyelet, a szakpolitikai fejlesztés kérdése, valamint a települési hulladék-kezelés közfeladatként való ellátása.

(14.40)

A módosítás értelmében a kormány rendeletben határozhatja meg, hogy kik, milyen mértékben és formában kötelesek környezetvédelmi biztosítást kötni.

Érintőlegesen módosították az iskolai papírgyűjtés szabályait, azonban továbbra is jogbizonytalanság áll fenn a papírhulladék átvételét illetően. Bár a módosításban nincs megjelölve, és ügyesen el van rejtve, ennek számos pontja arra irányul, hogy feloldjon, kikerüljön bizonyos környezetvédelmi szempontokat. Az 1013-as európai parlamenti és tanácsi rendeletre való hivatkozás átültetése összefüggésbe hozható az esetleges olyan jövőbeni elképzelésekkel, amelynek során Magyarországra irányulhat hulladékbehozatal, és ennek már a példáit is látjuk. Aggályos, hogy az állam mentesítené a vállalatait bizonyos környezetvédelmi előírások alól, hogy a környezetvédelmi céltartalékok képzését eltörölné, ezzel is elrejtve, megspórolva az ezen vállalatok által okozott környezetszennyezést, azok mentesítésének mértékét.

Mindezek alapján, összefoglalóan már most szeretném mondani, hogy ezt a törvénytervezetet mi ebben a formában nem támogatjuk.

2014-ben a kormány meghirdette a rezsicsökkentést. Azt ígérték, hogy a lakosságnak kevesebb közüzemi díjat kell majd fizetni, és erre hivatkozva elüldözték a külföldi közműszolgáltatókat, az energiaipart állami vállalatok kezébe adták. 2016-ban már csendben elkezdtek a hulladékgazdálkodás rendszerének átszervezését, ebben az ágazatban is bevezették a közszolgáltató cég fogalmát. Azóta csak olyan cég végezhet hasonló tevékenységet, amely megkapja ezt a minősítést, azonban bárki is kapta meg a hulladék-szállítási munkát az országban, belépett fölé egy új szervezet.

2016-ban alapították meg az állami tulajdonú Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt.-t. Ennek a cégnek feladata lett, hogy kiszámlázza és beszedje a lakossági díjakat, kifizesse a munkát elvégző önkormányzati vállalatokat. Gyorsan kiderült azonban, hogy az állami rendszer, az önkormányzat által létrehozott állami rendszer nem működőképes. Hetekkel, hónapokkal később küldték ki a lakosságnak a hulladék-szállítási díj befizetésére szolgáló csekkjeiket, aztán több hónapos díjat követeltek egyszerre, a munkát ténylegesen elvégző, döntő többségben önkormányzati szolgáltatóknak pedig csak a beszedett összeg egy részét utalták át, ezt is sokszor többhavi késéssel.

Eközben az NHKV a kezdetektől anyagi gondokkal is küzdött. Az állam önti a közpénzből származó tízmilliárdokat a cégbe, igaz, időnként leváltják a cég teljes vezetőségét. 2016 óta összesen legalább 146 milliárd forintot tettek bele a rendszerbe a lakossági befizetéseken túl.

Azt követően pedig koncessziós eljárással a MOL Nyrt. nyerte el a magyar állam által kiírt hulladékgazdálkodási koncessziós pályázatot, s így 2023. július 1-jétől 35 évig az olajtársaság feladata lesz az évi közel 5 millió tonna magyarországi települési hulladék begyűjtése és kezelése. Ez majdnem 4,5 millió háztartás és 2 millió gazdálkodó szervezet kiszolgálását jelenti. A koncesszióval a cég növesztett magának még egy, akár évi 150-200 milliárd forintos lábat, a cél érdekében pedig februárban megalapították az ezzel kapcsolatos saját társaságot.

A koncesszió tárgya a közszolgáltatási rendszerben működtetett lakossági vegyes hulladék gyűjtése, az intézményi hulladékgyűjtés, gyakorlatilag minden települési szilárd hulladék begyűjtése és kezelése. Gyakorlatilag minden az ipari hulladékon kívül, vagyis például az autógyárak alumíniumhulladéka nem része ennek a koncessziónak. A koncesszió részeként viszont a MOL megvásárolja az állami kukaholdingnak becézett céget is, amely a számlázással foglalkozik, így megszabadulnak önkormányzatok egy problémától. De végül is mindez hatalmas átrendeződést jelent, melynek végeredményeként a MOL teljesen egyedül döntheti el, hogy milyen alvállalkozókkal akar majd dolgozni a következő 35 évben.

Hasonló történt - ismerjük - az autópályák vonatkozásában a 35 éves kiszervezésnél is csak akkor már a pályázatnál lehetett tudni, hogy Mészáros Lőrinc és

Szűj László tőkealapjai kiket vonnak még be az üzletekbe, a hulladék esetében pedig még teljesen bizonytalan, hogy kikre lesz szüksége a MOL-nak alvállalkozóként, vagy esetleg melyik cégeket vásárolja fel a következő időszakban.

A Hulladékgazdálkodók Országos Szövetségének korábbi közlése szerint 750 hulladékkereskedő és 1290 országos hulladékgyűjtési engedélyes van, ezért nehezen képzelhető el, hogy egy koncesszor - egy koncesszor! - hatékonyan helyettesíteni képes egy országosan működő, sokszereplős piacot. Például a lakossági hulladék-szállításra jelenleg csak 26 állami és önkormányzati társaság rendelkezik a MOL által felvásárolni szándékozott NHKV engedélyével. Kérdés persze, hogy a befagyasztott szemétdíjak mellett mindez miként lesz hatékonyabb, és mitől javulna a szolgáltatás minősége.

Szakemberek szerint az alábbi aggályok merültek fel itt a közelmúltban is a 35 éves koncesszióval kapcsolatban: az a cég, amelyik megnyerte, lényegében 35 évig egyeduralkodó lesz ezen a piacon; jelen esetben a MOL-ra esett ez a választásuk. Ő dönti el, kivel szerződik az alvállalkozói munkára, kivel építi az utakat, kivel tartja karban, kivel működteti gyakorlatilag ezt a rendszert. A hosszú időtartam miatt a kockázatok - például az építőanyagok drágulása, a forint-árfolyamok változása - mindezt befolyásolhatják, bár hangsúlyozzák, hogy a kormány saját hatáskörben tartja gyakorlatilag a díjmeghatározást.

Éppen ezért azt gondolom, hogy mindaz, amit itt ilyen módon előkészítettek, rendkívüli kockázatokkal jár, és éppen ezért az eddig megszerzett tapasztalatokból kiindulva, miszerint máris nagyon sok illegális hulladéklerakó keletkezett a korábbiak mellett, az előterjesztésben szereplő kezdeményezéseket keveseknek tartjuk, és súlyos kockázatokat jelent a jövőre vonatkozóan is. Éppen ezért ezt a törvénytervezet-módosítást ebben a formában nem támogatjuk. Köszönöm szépen. *(Varga Zoltán tapsol.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalásra jelentkezett Varga Zoltán képviselő úr, a DK frakciójából. Megadom a szót.

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm, elnök asszony. Az az igazság, hogy jó darabig monitoron keresztül követtem a mai vitát, akár most is, és figyeltem a kormány előadóját, illetve a kormánypárti képviselők arcát, és azon gondolkodtam, hogy azért milyen fegyelmezett emberek önkormányzatok, mennyire fegyelmezett politikusok, hogy senki sem nevetett bele különben a saját szövegébe. Nagyon ügyesen bábozták el, ami a feladatuk, nagyon szépen, artikuláltan mondták el azt a szöveget, amit a kezükbe nyomtak, holott önkormányzatok jól tisztában vannak vele, hogy ez miről szól. Gyakorlatilag arról szól, hogy az Orbán-klán építi a házainkat, az Orbán-klán adja a gázt, az Orbán-klántól veszünk fel hiteleket, és most már az Orbán-klán az, aki a szeméttel is foglalkozik. Tudják, erre elsüthetném azt az ócska poént, hát, ez szeméttel ügy - de valóban az.

Tehát az, ami itt most folyik, olyan mértékig vér-lázító, felháborító és gátlástalan dolog, hogy egyszerűen nem tudom elképzelni, hogy tudnak tükörbe nézni. Tehát az, hogy szisztematikusan tönkreteszik azokat a közműellátó-rendszereket, amelyek a mindennapjainkat hivatottak segíteni, hogy szisztematikusan legyalulják az önkormányzatot, kiszerveznek alóluk mindent, majd utána államosítanak, az természetesen nem működik, és utána röhögve odaadják valamelyik haveri cégnek, hogy tessék, ő majd jól fogja tudni ezt kezelni. Tehát jelenleg itt tartanak.

Önök nem mások, mint bábok különben egy nagy machinátor kezében, és ezt a szerepet tökéletesen játsszák még egy darabig. De aztán ennek a szerepnek vége lesz, és el kell számolni akár azzal is, hogy mit tettek itt, Magyarországon a hulladékgyűjtéssel. Köszönöm szépen. *(Cseresnyés Péter: Hét éve mondjátok ezt.)*

ELNÖK: Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Jelzésre:)* Ferencz Orsolya képviselő asszony kért normál időkeretben szót. Parancsoljon, öné a szó.

(14.50)

DR. FERENCZ ORSOLYA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Szeretném jelezni, hogy igazából gondolkodtam, hogy most személyes megtámadtásként vagy normál időkeretben - köszönöm, elnök asszony, a lehetőséget, hogy szót adott -, de azt gondolom, hogy egy egyszerű válaszként nem szeretném a személyeskedést még a hozzászóláskérésben sem folytatni.

Én végtelenül sajnálom azt, egyébként szeretném megköszönni Keresztes László Lórántnak azt a szakmaiságot, ami a hozzászólásában jelen volt, és ezzel szemben szeretném jelezni, hogy az önök hozzászólásában, pont az előttem elhangzott hozzászólásban pedig ennek nyoma sem volt. Abból a durva politikai, akár a személyeskedésig, sértegetésig menő méltatlan hozzászólásból, ahogy ön itt e jobb sorsra érdemes és szebb hozzászólásokat is látott falak között megtette az előző hozzászólását, azt kell hogy mondjam, az mutatkozik meg, hogy önöknek fogalma nincs arról - szerintem lehet, hogy sem a törvényjavaslatot, sem a módosító javaslatokat nem olvasta el -, mert semmilyen relevanciája nem volt annak, amit ön itt mondott, ahhoz képest, amiről itt beszélgetünk.

Nagyon-nagyon sok mindenről lehet beszélni. Lehet beszélni arról, amit Keresztes László Lóránt elmondott, hogy óriási problémával néz szembe az egész emberiség egyébként, amely probléma egyébként növekedni fog, és folyamatosan után kell majd követni a legkülönfélébb nemzeti és nemzetközi szabályozásoknak ezt a problémát. Ez azt jelenti, hogy ez a problémakör nem fog egy módosítással véget érni, hanem újra és újra aktualizálni kell az adott helyzethez, és a kormány pontosan ezt próbálja ellátni. Sok mindent lehetett volna, még bírálni is, nyugodtan, tegye meg, de szakmailag!

Az, hogy ön, mondjuk, személyesen most engem, mert én vagyok most a vezérszónoka ennek a területnek, elkezd ilyen méltatlanul gyalázni, politikai pamfleteket vagdos itt a fejünkhöz, ahelyett, hogy érdemben tudott volna hozzászólni ehhez a kérdéshez, ez az ön szegénységi bizonyítványa és az egész frakciójáé. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Varga Zoltán képviselő úr jelentkezett, a DK frakciójából, két percre. Parancsoljon!

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen. Ígérem, nem fogom kihasználni a két percet, de azért, képviselő asszony drága, önöknek itt mindenhez joga van, ez szemmel látható. Önök úgy gondolják, hogy joguk van például lopni, joguk van félvezetni a magyar társadalmat, joguk van behazudni az emberek szemébe, akár a rezsihazugsággal is. Egyvalamihez viszont nincsen joga, ezt ne felejtse el: itt, ebben a Házban megsértődni. *(Dr. Ferencz Orsolya: Nem sértődtem meg!)* Tehát ez nagyjából olyan, mint hogyha egy tolvaj, aki bejön a házba, dűt-borít, felborít mindent, utána feljelent engem, hogy megvágta az üveg, a betört üveg az ő kezét.

Tehát, kérem szépen, azért mégiscsak, hogy ha szerepet játszik, akkor ne essen ki a szerepéből! A maga szerepe az, hogy amit a kezébe adnak, azt a szöveget felolvassa, elmondja, és utána leüljön. De hogy megsértődjön azért, mert valaki jogosan a szemére veti azt, hogy mi történik itt akár a hulladékgyűjtés területén vagy akár a következő, előttünk lévő törvényjavaslat esetében, vagy sorolhatnám a példákat számszámra, hiszen tudjuk nagyon jól, hogy mi történik ebben az országban, látjuk, hogy mi a következménye!

Nem én mondom, nem én mondom; Debrecenben a piacok a kofák mondják már ezt. Már nekik is elégük van belőle, az Európai Uniónak elege van belőle, egy egész világnak elege van belőle. Ott tartunk, hogy a visegrádi négyekből „visegrádi egyek” lett. Hát, ezek után, könyörgöm, azért ne kérje már ki magának, hogy nevének nevezik azt, ami ami! Köszönöm szépen. *(Varju László tapsol.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Ketten is jelentkeztek normál időkeretben felszólalásra. De mielőtt folytatnánk a vitát, tisztelettel kérem mindegyik képviselőtársamat, hogy a törvényjavaslat tárgyában legyenek kedvesek elmondani a véleményüket, és amennyire tudnak, tartózkodjanak a személyeskedéstől. Fazekas Sándor képviselő úr következik, a Fidesz frakciójából, parancsoljon!

DR. FAZEKAS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Gyanítom, hogy amit elmondott az előbbieken, az Varga képviselő úrra is érvényes, aki itt a saját képzelgéseit, túlhajtott fantáziájának a termékeit vetíti ki mint valóságot, és ismereti itt velünk. Ezt már hallottuk jó néhányszor. A szavazók ezt nem igazolták vissza, én úgy emlékszem, tisztelt képviselő úr, ott a debreceni körzetben, ahol

ön elindult. Tehát talán érdemes lenne a realitás felé közelíteni.

Én a realitásnak csak egy elemét szeretném most kihangsúlyozni az ön hozzászólásából, mert szerintem, hogyha valaki nem tudja azt, hogy a KRESZ-lámpánál a piros, a sárga meg a zöld mit jelent, akkor utána jobb, hogyha nem mélyed bele a közlekedési kérdésekbe. Azért akartam ezt a példát most felhozni, mert a képviselő úr azt az okfejtést vázolta itt föl, ha jól értettem, hogy az állam államosítja az önkormányzati területhez tartozó különböző feladatokat.

Tisztelt Képviselő Úr! Az ön frakciójában már korábban is volt arra példa, hogy valakinek föl kellett hívnom a figyelmét arra, hogy az önkormányzat is az államnak a része. Igen, bármilyen hihetetlen, meg kell nézni a sarkalatos törvényeket, sőt az állami költségvetést is. Tehát az egy teljesen abszurd dolog, hogy az önkormányzattól az állam államosítana valamit; akkor saját magától államosítaná - levezethetetlen ez a képlet. Látom, önnek nem tetszik, de a gondolkozáshoz több lelkesedést kívánok! Ugyanis az önkormányzatok az állami feladatellátás részeként az állam területi szervei, és ennek megfelelően kapják a feladatokat, az ahhoz szükséges pénzeszközöket.

Tehát hogyha az állam úgy dönt, hogy egy adott feladatot az önkormányzati szférától máshová telepít, akkor ez nem államosítás, fogalmilag kizárt, hogy államosítás legyen. Ön tudja azt, gondolom, mi az, hogy fogalom, meg azt is, hogy törvény. Ajánlom, egy kicsit mélyedjen el ebben a kérdésben! Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Kétperces felszólalásra jelentkezett Varga Zoltán képviselő úr, a DK-ból. Parancsoljon!

VARGA ZOLTÁN (DK): Lassan már én is mosolygok. Tisztelt Ház! Fazekas Képviselő Úr! Értem az erőlködést, ami önből árad, de szeretném felhívni a figyelmét, hogy létezik egy úgynevezett önkormányzati vagyon, és az önkormányzati vagyon, annak ellenére, hogy az önkormányzat nyilván az állam, sőt, nota bene az államapparátus része, az önkormányzati vagyon az valójában mégsem tisztán úgy állami vagyon, ahogy ön itt ezt most feltételezi.

Tehát az, amiről itt most beszélünk, nagyon nehezen tudna arról meggyőzni, hogy ami itt most nagyon sok esetben történik az állam és az önkormányzatok viszonyában, az, hogy az állam hogy gyalulja le az önkormányzatiságot, hogy hogy veszi el az állam az önkormányzatoktól a különböző hatásköröket, hogy hogy vesz el az állam vagyonokat az önkormányzatoktól, azt nagyon nehéz amúgy eltagadni.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Lehet itt persze cinikusan megjegyzéseket tenni a gondolkodásról és minden egyéb másról, persze én is megtehetném, hogy most itt beszélek a tisztességről és a tisztességtelenségről, de nem ez a cél. Nem ez a cél.

Azt látom, hogy önöknek ez a cél, és ilyenkor egy picit mindig homokszem kerül a gépezetbe, hogy van valaki, aki feláll, és megpróbálja önöket szembesíteni azzal a valósággal, amit önök taszítanak maguktól, mert valójában önök sem szeretik, hogyha a nevükön nevezik magukat.

De azért, képviselő úr, ha már okoskodik, akkor azt okosan tegye, ne pedig így, ahogy most próbálkozik, mert ez így nem fog menni! Köszönöm szépen. *(Varju László tapsol.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretettel köszöntöm önöket. Folytatjuk munkánkat. Ismételt felszólalásra Ferencz Orsolya képviselő asszonynak adok szót, a Fidesz-képviselőcsoportból, parancsoljon!

DR. FERENCZ ORSOLYA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Az előbb a pulpitust elhagyó elnök asszonynak a gondolatához: valóban, én magam is azt gondolom, hogy nagyon fontos ez a kérdés ahhoz, hogy ne engedhessük meg, hogy a vitát elvigyék ilyen politikai irányba, mint ahogy Varga képviselőtársunk teszi. De azért az mégiscsak megrázó, hogy annak a Gyurcsány Ferencnek a pártjából beszél itt mindenféle tisztességről meg lopásról, meg mit tudom én, összevissza érvelget, ahol azért akár sikkasztásért elítélt személyeket is láttunk feltűnni a politikai szintéren az önök oldalán. Tehát azért én azt gondolom, hogy ez kicsit túlment egy határon.

De meg szeretném nyugtatni, egy kicsit sem sértődtem meg, egyáltalán nem személyes az, amit arról gondolok, amit ön itt művel, hanem egész egyszerűen a magyar nemzet számára és Magyarország számára érzem méltatlannak, és a téma számára is méltatlannak érzem azt, amit ön itt hozzászólás címén művel.

Nem is kívánok a továbbiakban semmilyen egyéb sértegetésére reagálni, mert egész egyszerűen szeretnék visszatérni magához a témához. Maga ez a probléma fontosabb annál, hogy olyan embereknek a politikai fröcsögését hallgassuk hozzászólásként, akiknek nem sikerült a fejükről eltávolítani az alusisakat, és ezért nem látják a valóságot. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

(15.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Mindenkinek azt mondom - én is követem a vitát, tökéletesen képbem vagyok mindarról, ami az elmúlt időszakban folyt, kivéve azt a három percet vagy másfél percet, amit a folyosón töltöttem, míg a szobából ideértem -, hogy a továbbiakban, ha valaki személyeskedik, vagy nem a témához illően beszél, el fogom venni a szót. Köszönöm szépen.

Ismételt felszólalásra Fazekas Sándor képviselő úr jelentkezett. Parancsoljon!

DR. FAZEKAS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Szerintem azért ez a téma van olyan fontos, hogy ha már itt

a részletekbe menő jogszabállyal foglalkozunk, menjünk vissza az elejére, mert én úgy látom, hogy itt alapfogalmakkal továbbra sincs tisztában az egyik képviselőtársunk. Hozzátartozik, nem akarok itt már a részletekbe különösebben belemerülni. Megtisztelő az, hogy okoskodásnak tartja azt, amit azokról a sarkalatos törvényekről mondok, amelyekre ő is föltette az esküt annak idején, amelyekre ő is esküdt, amikor országgyűlési képviselő lett.

Tehát az azért nem lenne szerencsés, ha úgy kerülne be itt az Országgyűlés jegyzőkönyvébe, vagy az önkormányzati rendszer, az önkormányzati vagyon kérdésében az a tévhit rögzülne, amit a Varga képviselő úr mondott. Ugyanis miután az a felismerés megérlelődött benne, hogy az önkormányzat is az államnak a része (Varga Zoltán Varju Lászlóval konzultál.), és ha esetleg idefigyelne, akkor szerintem az nem lenne haszontalan, de a magántanácskozmány természetesen nem akadályoz meg abban, hogy elmondjam.

Tehát, tisztelt képviselő úr, talán a legközelebb nem fog ebbe a hibába esni, ha elmondom azt a jogszabályokkal alátámasztott előzményt, hogy az önkormányzatok, amikor 1990-ben létrejöttek, akkor nemcsak feladatokat, nemcsak költségvetési támogatást kaptak, hanem bizonyos szintű vagyonellátásban is részesültek. Tehát megkapták, mondjuk, ebben az esetben a hulladékgazdálkodási terület vagyonát is. A vagyonátadó bizottságok megyei szinten adták át a szükséges mennyiségű vagyont, illetve azt, ami rendelkezésre áll, épületeket, gépeket s a többi. Ennek az a logikája, hogy az állam, amennyiben megváltoztatja a feladatot, átteszi máshová, térítésmentesen vissza tudja venni azt a vagyont, amit az adott önkormányzathoz telepített, tehát az állam központi szerve a területi szervektől éppúgy vissza tudja venni, mint ahogy oda is adta. Tehát ez egy normatív aktus, egy konkrét döntés, ami nem jelenti azt, hogy államosítás lenne, tisztelt képviselő úr.

Önnek egyszerűen nincs igaza, amikor azt mondja, hogy itt az önkormányzati vagyon sérült, mert az állam ezt térítésmentesen adhatja, és vissza is veheti. Ez érvényes a pályázatokból létrejött vagyonra is egyébként, mert a pályázati vagyonnál az állami költségvetésben szerepel az önerő is, és az is, amit az önkormányzat erre a célra ráfordít. Köszönöm. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem tisztelt képviselőtársaimat, kíván-e még valaki a vitában felszólalni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Raisz Anikó államtitkár asszonyt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, öné a szó.

DR. RAISZ ANIKÓ energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Én is ragaszkodom ahhoz, amit elnök úr, illetőleg megelőzőleg elnök asszony megjegyzett. Igyekszem a törvényjavaslatra, illetőleg annak a szakmai kereteire koncentrálni,

de nem állhatom meg, hogy még két-három mondatot az egyéb megjegyzések kapcsán ne tegyek.

Az egyik az, hogy a valóság most ez a törvényjavaslat, és erről kell beszélnünk. Ez az a valóság, amiről ma itt szó kell hogy essen. Illetve hadd hívjam fel Varga képviselő úr figyelmét a vitának azon részére, ami előttem zajlott, amit Steiner államtitkár úr vitt a részünkről, és ott egész konkrét és független megállapításokat közölt a rezsicsökkentés kapcsán, úgyhogy ennek kapcsán hadd utaljak erre a megjegyzésre a független európai szervezetek által megállapított rezsikapcsán.

Varju képviselő úrnak a felszólalása tekintetében annyi előzetes megjegyzést, hogy nem tartjuk jónak, hogy a beavatkozással a végsőkig várjunk. Mi úgy gondoljuk, hogy amikor lehetőség van, és úgy látjuk, hogy a rendszerhez valamilyen úton-módon hozzá kell nyúlni, akkor csak udvariassági szempontból nem fogjuk a törvénymódosítással a következő vagy az azt követő szakaszt megvárni, ha be kell avatkozni. Azért vagyunk most itt, mert a törvényjavaslatban foglaltak tekintetében úgy gondoltuk, hogy most lépünk.

Illetve hadd hívjam fel a figyelmét az Alaptörvénynek azon rendelkezésére, amely a 21. §-ban éppen a 2010 előtti eseményekre adandó válaszként a hulladékbehozatal kapcsán igen szigorú alaptörvényi rendelkezéseket fektetett le. Illetve célszerű emlékeztetni, de ezt mindenképpen megtettem volna, egyéb képviselői felszólalások kapcsán is, és volt erről részben egyébként szó a képviselő urak felszólalásában is: évente 20 millió tonna hulladékot termel Magyarország. Ennek a 20 millió tonnának körülbelül egynegyedét érinti a koncesszió, és az is az egész hulladékgazdálkodási folyamatnak egy részét érinti. Úgyhogy hadd nyugtassam meg képviselő urat - bár ez nem ennek a törvényjavaslatnak a tárgya -, hogy a hulladékgazdálkodás szereplői valóban sokrétűek és továbbra is sokrétűek maradnak, hiszen a koncesszió belüli részen alvállalkozóként, azon kívül pedig teljesen piaci alapon továbbra is részt vesznek, és szükség is van rájuk, és nagyon szépen köszönjük, hogy ebben a rendszerben dolgoznak és részt vesznek.

Még egy apró pontosítás: az NHKV-t nem vásárolja meg a MOHU, ezt egy előző ciklusbeli módosítással lehetővé tettük.

Még két apró módosítást hadd tegyek. Én is köszönöm szépen Keresztes László Lóránt képviselő úr konstruktív és szakmai hozzászólását, amelyben két apró korrekció. A céltartalék tekintetében a mögöttes felelősség megvan. Később is szóba került az állami társaságok kapcsán, szintén az állam felelősségét mint tulajdonosi joggyakorlóként nyilván felveti. A célélírányzat egy bekezdéssel később benne van. Eddig duplán volt benne, kivesszük az egyik helyről. Célélírányzat továbbra is van, tehát nem vontunk meg forrást a hulladékgazdálkodástól.

Többször szóba került már a mai napon, egy rövid mondattal hadd utaljak rá: ha eldöntötte azt az Európai Unió, hogy a fejlődési irányunk márpedig az, hogy elmegyünk a zöldenergia irányába, és Magyarország és

Magyarország Kormánya ezzel egyetértve látja, hogy mi az az út és mód, ahogy tudunk haladni ezen az útvonalon, ráadásul úgy, hogy Magyarország gazdaságát tényleg kibékítsük, a gazdasági és a fenntarthatósági kérdéseket, vagyis az ökonómiai és az ökológiai célokat megpróbáljuk összhangba és egyensúlyba hozni, akkor ahhoz az kell, hogy természetesen a hatóságaink nagy segítségével, akik mind az engedélyezés, mind a működés során vizsgálják nemcsak az akkumulátorgyárak, hanem minden más ilyen potenciálisan érdekes tevékenység működését, ezzel együtt nagyon helyes iránynak tartjuk azt, hogy megpróbálunk az európai előírásokkal egyébként teljesen összhangban azon az úton haladni, hogy a fenntartható jövőt a gyermekeink számára úgy biztosítsuk, hogy mindeközben gazdaságilag is fejlődünk, megtartjuk a munkahelyeket, és megtartjuk azt az egyébként csodálatos környezetet, amelyben élünk, és amiben köszönjük, ha segítenek.

Köszönöm szépen Ferencz Orsolya képviselő aszszonynak azt az igen széles körű kitekintést, amit megtett a hozzászólása elején. Valóban ilyen globális problémáról van szó. Nem Magyarország az egyetlen, aki ugyanezekkel a kihívásokkal küzd. Nemcsak az Európai Unió, hanem alapvetően globálisan is ugyanezekkel a kihívásokkal küzdünk. Az Európai Uniónak igen ambiciózus céljai vannak ezzel kapcsolatban, Magyarország mint az Unió tagja pedig igyekszik ezeket minél hamarabb teljesíteni.

Ebben válaszolnék Berki képviselő úrnak a fellelítésére. Hadd cáfoljam meg azt, hogy semmit nem teljesítünk. Ez így tényszerűleg nem igaz, hogy semmilyen uniós előírást nem teljesítünk. Valamint arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy 2010 óta, illetőleg az elmúlt években a települési hulladék újrafeldolgozásáról már volt szó, de nagyon sok területen jelentős haladást értünk el. Többek között itt egy szerény duplázást sikerült megvalósítani az elmúlt években, de tény, hogy az uniós előírások miatt még egy duplázásra volt szükség. Itt megint visszatérünk azért, hogy miért döntött Magyarország amellet, hogy egy mérethatékonyabb és Magyarország méretének és egyéb gazdasági viszonyainak megfelelően egy másfajta modell bevezetését indokolja.

Még egyszer hangsúlyozom: az évente Magyarországon keletkező 20 millió tonna hulladékból ez nem érint többet, mint az egynegyede, és annak az egész értékláncnak sem az elejétől a végéig szerepel a koncesszor, hanem csak egy bizonyos területén. Tehát ez egy igen összetett problémakör, amelyen, ezt már említették, a továbbiakban is dolgoznunk kell, úgy-hogy fogunk még az Országgyűlés elé járulni, ha olyan lépéseket látunk, amelyeket törvényi szinten kell megépítenünk.

Nagyon fontosnak tartjuk ezt a körforgásos gazdaságra történő átállást.

(15.10)

Ez egy olyan cél, amit a magyar kormány az említett klíma- és természetvédelmi akciótervben is azért

tűzött ki maga elé, mert ez a jövő. Ez az az út, ahogy meg tudjuk őrizni azt, hogy gyermekeink számára legyen egy élhető ország, nem is akármilyen élhető ország, hanem jólét és jóllét együtt. Ez a kettő nem mindig jár együtt. Mi szeretnénk ezt a kettőt együtt megvalósítani: tiszta, élhető környezetben szeretnénk egy olyan gazdasági fejlődést teremteni, amit folytatni tudnak az utánunk következő generációk.

A hulladékgazdálkodás fontos terület. Azért kérem én is, hogy a törvényjavaslatra koncentráljunk, amely valóban technikai jellegű - ahogy Fazekas képviselő úr is mondta, pontosító észrevételeket, javaslatokat tartalmaz -, mert a gyakorlatban az elmúlt hónapokban azért egy új rendszer bevezetésénél engedjék meg, hogy megtaláljuk azt, hogy hol kell még pontosítani. Tisztelettel kérem, hogy egy új rendszer bevezetését ne egyhavi adatból próbáljuk meg megítélni, hanem egy picit hosszabb időt adjunk az átállásra. Az augusztusi adatok azért már mást mutatnak, mint a júliusiak.

Ezzel kapcsolatban tehát a legfőbb feladat az, hogy megpróbáljuk Magyarországot ebben a körforgásos gazdaságra történő átállásban segíteni olyan kormányzati intézkedésekkel, illetőleg az Országgyűlés olyan törvények megalkotásával, ahol ez lehetséges, amely ezt megkönnyíti, amely mindannyiunk számára mind lakosságként, mind gazdasági szereplőként megkönnyíti, hogy ebben az egyébként igen éles versenyhelyzetben, amely ki fog alakulni Európában, részt tudjunk venni.

És köszönöm, hogy említették az illegális hulladékok kérdését is, amely valóban óriási kihívás. Ha már említettem többször is azt a bizonyos évi 20 millió tonnát, azért azt tegyük hozzá, hogy a „Tiszta Magyarországért” program, illetőleg a már említett HulladékRadar alkalmazás segítségével, amelyben mi egyenként veszünk részt, mi mint egyszerű magyar polgárok tudjuk segíteni a hatóságok munkáját, azt, hogy eltűnjenek ezek a bizonyos illegális lerakatok az erdőinkből, a patakpartokról, ennek a segítségével, mondom, évi 20 milliót termelünk, és már több mint félmillió tonnát összeszedtünk ezek segítségével együttesen.

Igen, kihívás az, hogy újratermelődik. Ezen dolgozunk, hogy ezzel kapcsolatban még több eredményt el tudjunk érni, de az eddigi eredmények is egyrészt az összefogás, ami civil szempontból jelentkezik, óriási, és ez óriási segítség. Arra biztatok mindenkit, hogy a jövőben is segítse az állam munkáját ebben, hiszen ahogy ezt már említette előttem képviselő aszszony is, ez egy közös munka.

Tehát a körforgásos gazdaságra való átállás nem fog működni csak úgy, hogy egy szereplő, mondjuk, a kormány, vagy két szereplő, két gazdasági szervezet szeretné ezt. Ezt mindannyiunknak értenünk és akarunk kell, és köszönjük szépen mindazt az együttműködést, amelyet ezen keretek között tapasztalunk.

Nagyon fontosnak tartjuk valóban a szemléletformálást is, és éppen ezért vagyunk büszkéek arra, hogy ma már Magyarországon minden negyedik kisgyermek olyan óvodába jár, amit úgy hívunk, hogy

zöldóvoda, és ahol gyakorlatilag rendszeresen, szinte napi szinten találkoznak azokkal a gyakorlatokkal, amelyek az ő életükbe beleépülve nekik már könnyebbé és problémamentessé teszi azt az átállást vagy azt a típusú viselkedést, amellyel ők már tudják segíteni ezt az új típusú hulladékgazdálkodást. Ahol is - és ez is elhangzott már előttem - a hulladék nem hulladék, a hulladék nyersanyag. Legalábbis azzá válhat, és azon kell dolgoznunk, hogy minél több hulladékot próbáljunk meg ebben a körforgásban bent tartani, és megpróbáljuk elérni azt, hogy pontosan azért, hogy itt, Magyarországon, magyar földön, magyar embereként a lehető leghatékonyabban tudjuk kihasználni azokat az erőforrásokat, azokat a csodálatos erőforrásokat, amelyek rendelkezésünkre állnak. Minél kevésbé szoruljunk arra, hogy külföldről mit kell behozni; minél jobban tudjunk vigyázni arra, ami a miénk; és a jelenlegi törvényjavaslat semmi mást nem tesz, mint a gyakorlati tapasztalatok alapján olyan pontosításokat tartalmaz, amelyek egész egyszerűen ezt az átállást segítik.

Még egyszer, kérem tisztelettel, hogy a képviselő hölgyek és urak majd a későbbiekben támogassák ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Megvárjuk, egy percre, míg V. Németh Zsolt államtitkár úr elfoglalja a helyét. *(V. Németh Zsolt belép a terembe és elfoglalja államtitkári helyét.)* Köszönöm szépen.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Soron következik a **víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/5886. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Elsőként megadom a szót V. Németh Zsolt képviselő úrnak, az Energiaügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr! Öné a szó.

V. NÉMETH ZSOLT energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! A víz a földi élet egyik alapvető meghatározója. Víz nélkül nincs élet, az ember számára nélkülözhetetlen. A világ nagy részén sajnos nem természetes a vízellátás biztonsága, valamint a jó minőségű ivóvíz rendelkezésre állása. Magyarországon a víziközmű-szolgáltatást jelenleg 37 engedélyes szolgáltató végzi.

A 2000-es évek óta végrehajtott fejlesztések eredményeképpen 2022-re országos szinten a lakások 83,5 százaléka rendelkezik közműves szennyvízelvezetés-szolgáltatással, mindez az ivóvíz esetében már évek vagy szinte évtizedek óta teljesnek mondható; 85,6 százalékot jelent ez.

A kormány célja a közműszolgáltatások színvonalának emelése, az ágazat köztulajdonú vállalatai

működőképességének biztosítása, a nemzeti vízkincs védelme és hatékony hasznosítása. Felismerve ennek fontosságát, önálló államtitkárságot kapott a terület az Energiaügyi Minisztériumban.

Az államtitkárságnak a víziközmű-szolgáltatások szabályozása és felügyelete mellett kiemelt feladata az ágazat jelentős szereplőivel való együttműködés. A kormány elkötelezett a víziközmű-hálózatok állapotának javítása mellett, és azon dolgozik, hogy az ehhez szükséges forrás biztosított legyen. A szaktárca előtt a víziközmű-ágazat műszaki állapota és az ahhoz kapcsolódó fejlesztési igények ismertek, köszönhetően annak is, hogy a hazai víziközmű-szolgáltatók gondos körültekintéssel végzik a kiemelt jelentőségű víziközművagyon üzemeltetését. Kormányzati beavatkozást igénylő problémák megoldására szakmai szempontok alapján hozunk döntéseket. Ebbe a döntéssorozatba tartozott az Országgyűlés által 2023. május 3-án elfogadott, a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosítása is.

A most a tisztelt Házhoz benyújtott törvénymódosítás a hatósági tapasztalatok, a víziközmű-szolgáltatók javaslatai, valamint az ágazati ismereteink alapján, az ágazat hosszú távú biztonságos és hatékony működésének biztosítása érdekében szükséges módosításokat tartalmazza.

A törvénymódosítás főbb elemei a következők. A módosítás kiterjed arra, hogy a víziközmű-szolgáltatás zavartalan működése, illetve a lakosság biztonságos ellátása érdekében korlátozható legyen azon műszaki - hangsúlyozom: műszaki - adatok megismerése, amelyek kiadása nemzetbiztonsági kockázatot hordozhat.

A különdíj ellenében végezhető szolgáltatások tekintetében a gyakorlati tapasztalatok alapján szükséges a szabályozandó terület szűkítése, ezáltal a víziközmű-szolgáltatók piaci viszonyokhoz jobban igazodó, rugalmasabb szabályozási lehetőségének biztosítása, amely fölött a közvetett hatósági kontroll továbbra is fennmarad az üzletszabályzatok jóváhagyására irányuló hatósági eljárások során.

Az integrációs folyamatban több esetben is problémát okoz az, hogy a tulajdonos önkormányzatok egyhangú döntése szükséges a víziközművagyon állam részére történő átruházásához. Így akár egyetlen önkormányzat döntése révén is meghiúsulhat az integrációban való részvétel, amely nyilvánvalóan hátrányosan érinti azokat az önkormányzatokat, amelyek élni kívánának az állam által felkínált lehetőséggel. A fentiekre tekintettel a törvénymódosítás úgy rendelkezik, hogy a közös ellátásért felelősséggel érintett víziközműrendszerek - hangsúlyozom megint: víziközműrendszerekről van szó - esetében az állam részére történő átruházáshoz elegendő legyen az ellátásért felelős önkormányzatok egyszerű többségi döntése.

(15.20)

A 2012. július 15. napját megelőzően megkötött üzemeltetési szerződések egységes szerkezetbe foglalt

módosítását 2024. december 31. napjáig végre kell hajtani.

A tervezet egyértelművé teszi továbbá, hogy az állami tulajdonú költségvetési szerv kezelésében lévő bérlakások és szállók üzemeltetését végző gazdálkodó szervezeteknek ne kelljen víziközmű-fejlesztési hozzájárulást fizetnie, tekintettel arra, hogy az egyes szolgáltatók abban az esetben is megállapítják a fizetési kötelezettséget, amikor az adott ingatlan állami tulajdonban van. Sor kerül továbbá olyan módosításokra, adott esetben deregulációra is, amelyek az elmúlt időszakban szükségszerűvé váltak.

A kormány célja, hogy a magyar családok számára hosszú távon biztosított legyen a minőségi vízszolgáltatás, ezért a rezsvédelem megőrzése mellett fenntartja és erősíti az ellátás biztonságát. Mindannyiunk érdeke a víziközmű-szolgáltatás biztonságos és zavartalan működése, valamint folytonosságának fenntartása. Ennek érdekében a kormány folyamatosan vizsgálja a fennálló finanszírozási lehetőségeket.

Az Energiaügyi Minisztérium kiemelt feladata a víziközmű-ágazat működésének biztosítása. A fejezeti és központi kezelésű előirányzatok feladatterve alapján 150 milliárd forint támogatás áll rendelkezésére a tárcának a víziközmű-szolgáltatásban részt vevő szervezetek számára 2023-ban.

A kormány jelentős víziközmű-felújítási programot tervez. A tízéves programban a megoldandó feladatokkal arányos, jelentős forrást fogunk biztosítani a legkritikusabb hálózati elemek cseréjére.

Tisztelt Országgyűlés! Kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a hozzászólásaikkal, szakmai javaslataikkal és szavazatukkal támogassák a víziközműtörvény módosításáról szóló jelen javaslat elfogadását, egyben megköszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Nacsa Lőrinc tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Szeberényi Gyula képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. SZEBERÉNYI GYULA TAMÁS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény szabályozta a víziközmű-szolgáltatás alapelveinek, ellátási feltételeinek és -tekintettel az ivóvízellátás és a szennyvízelvezetés és -tisztítás kiemelt jelentőségére - a víziközmű-szolgáltatókkal szembeni szakmai, gazdasági és jogi követelmények meghatározását. A több mint egy évtizedes tapasztalatok indokolják a törvény módosítását, a víziközmű-szolgáltatás zavartalan működése, illetve a lakosság biztonságos ellátása érdekében.

A kormányt felhatalmazó rendelkezések közül törli a víziközmű-szolgáltatás díja szerkezetére vonatkozó felhatalmazást, mivel a díjak tartalmát, illetve az abban elismerhető költségek körét, valamint a díjak lehetséges fajtáit a törvény már tartalmazza. A díj

szerkezetére vonatkozó kormányrendeleti szintű szabályozás fenntartása normatakarékossági okokból tovább már nem indokolt.

Ugyancsak törölni szükséges az átadási ár szabályozása tekintetében adott kormányzati felhatalmazást, mivel a törvény átadási árra vonatkozó rendelkezései módosítása nyomán a víziközműves kapcsolódó szolgáltatás feltételeit, köztük annak díját, az érintett víziközmű-szolgáltatók a szerződéses szabadság keretei között maguk jogosultak meghatározni.

A külön díj ellenében végezhető szolgáltatások tekintetében a gyakorlati tapasztalatok alapján szükséges a szabályozandó terület szűkítése, ezáltal a víziközmű-szolgáltatók piaci viszonyokhoz jobban igazodó, rugalmasabb szabályozási lehetőségének biztosítása, amely fölött a közvetett hatósági kontroll továbbra is fennmarad az üzletszabályzatok jóváhagyására irányuló hatósági eljárás során.

A módosítás értelmében a működési engedélyek kiadhatók lennének a vagyonértékelések hiányában akkor is, ha az engedély módosítására az ellátásért felelős személyében beállt változás miatt kerül sor, és a korábbi ellátásért felelős a vagyonértékelés elkészítéséről nem gondoskodott. Erre az esetre a hivatalnak törvényi lehetőséget szükséges biztosítani arra, hogy a vagyonértékelések hiányában feltétel tűzésével, határidő tűzésével adhasson ki működési engedélyt. A határidő kitolását indokolja az a tény, hogy az integrációval érintett víziközműrendszerek esetén a vagyonértékelések hiánya nem az újonnan a települési önkormányzatok helyébe lépő magyar államnak róható fel, hanem a korábbi ellátásért felelős mulasztásából ered, továbbá a vagyonértékelések elkészítése, figyelemmel a kötelezően lefolytatandó közbeszerzési eljárásokra is, rendkívül időigényes folyamat.

Tisztelt Országgyűlés! A hatályos szabályozás szerint a 2012. július 15. napját megelőzően keletkezett üzemeltetési szerződések szövegezése a törvényben foglaltaktól eltérhet. Bár annak törvénnyel ellentétes rendelkezései nem alkalmazhatók, mégis indokolt a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő szerződés rendelkezésre állása, különösen a szerződés típusának egyértelmű feltüntetése mellett. Ezért indokolt a módosítási javaslat, mely szerint a 2012. július 15-ét megelőzően megkötött üzemeltetési szerződések egységes szerkezetbe foglalt módosítását 2024. december 31. napjáig el kell végezni.

A tervezet egyértelművé teszi továbbá, hogy az állami tulajdonú költségvetési szerv kezelésében lévő bérlakások és szállók üzemeltetését végző gazdálkodó szervezetnek ne kelljen víziközmű-fejlesztési hozzájárulást fizetnie, tekintettel arra, hogy egyes szolgáltatók abban az esetben is megállapítják a fizetési kötelezettséget, amikor az adott ingatlan állami tulajdonban van.

Indokoltta vált továbbá a veszélyhelyzet során kiadott rendeletek áttekintése, ugyanis a veszélyhelyzet elmúlása esetén is fennáll a törvény módosításának integrációval összefüggő indoka, ezért szükséges a vonatkozó veszélyhelyzeti rendeletekben meghatározott

szabályok törvényi szintre emelése, ezzel egy időben pedig a jelzett veszélyhelyzeti rendeletek hatályon kívül helyezése.

Törvényi szinten indokolt, hogy korlátozható legyen azon műszaki és gazdasági adatok megismerése, melyek kiadása nemzetbiztonsági kockázatot hordozhat.

Tisztelt Ház! A kormány elkötelezett a jó minőségű ivóvíz-szolgáltatás fejlesztése és korszerűsítése iránt. Közös célunk, hogy minden magyar ember tiszta és egészséges ivóvízhez jusson. A víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény hatálybalépésével megkezdődött az ágazat integrációja, amely a rendszer működését átláthatóbbá, költséghatékonyabbá tette, és szabályozottá vált a szolgáltatói árképzés is.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat is ezen elvek mentén, ezen célok szem előtt tartásával készült, éppen ezért a Fidesz-frakció támogatja a javaslatot, és kéri képviselőtársainkat, hogy szintén támogassák. Köszönöm a figyelmüket. *(Nacsa Lőrinc tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Varga Zoltán képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr!

VARGA ZOLTÁN, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Az a helyzet, hogy a barátom édesapja nagyjából 84-85 éves, és ő hosszasan gyözködött engem az elmúlt hetekben, hónapokban, hogy hát, fiam, értsd meg, hogy ez a kormány a javadat akarja. Én egy darabig ellenálltam Pista bácsinak, de Pista bácsinak igaza van: a kormány a javunkat akarja, és most látható módon el is veszi. Hát, itt tartunk valójában.

Biztos ismerős önöknek Francis Ford Coppola A Keresztapa című filmje. Én imádom az ilyen jellegű mozikat, de hát szemmel láthatóan önök is, amivel nem lenne baj, csak ott a gond, hogy amit a filmben láttak, azt most megpróbálják a gyakorlatba átültetni. Azt, hogy jó keresztapa módjára, amire rámutat a keresztapa, azt a verőlegények megpróbálják megszerezni. *(Nacsa Lőrinc: Sukoró!)* Természetesen itt ez szofisztikáltabb módon működik, szofisztikáltabb módon működik önöknél, nem verőlegények vannak, hanem elegáns minisztériumi dolgozók szép öltönyben, akik megjelentek az önkormányzatoknál, és szép szóval megpróbálták őket meggyőzni arról, hogy adják már oda amúgy a teljes közművagyonot ingyen, és örüljenek annak különben, hogy ezt megtehetik.

A Keresztapa című filmben, aki ezt nem tette meg, annak rövidesen hiányoztak a fogai. Hát, itt ilyenről szó nincs, tehát a fogak elvesztésétől nem kell félni, de azért örüljenek az önkormányzatok, hogy túléltek ezt a dolgot.

Ez eddig nagyon jó, csak ott a probléma, hogy egy kis homokszem került a gépezetbe, tudniillik jó pár önkormányzat volt, amely egyszerűen megmakacsolta magát, és azt mondta, hogy márpediglen én nem adom oda ezt a vagyonot.

(15.30)

És ami teljesen megdöbbentő lehetett önöknek, hogy nagyon sok olyan önkormányzat is volt ezek között, amelyek érdekes módon kormánypárti vezetéssel rendelkeztek *(Nacsa Lőrinc: Több ilyen van!)*, többek között Debrecen önkormányzata is, aki azt mondta, hogy: nem, nem adom oda, mert én ezt tudom kezelni. És itt kezdődött a probléma! Azért tegyék a szívükre a kezüket: maguk pedáns emberek, nagyon ügyesen előkészítették ezt az egészet; és türelmesek is, türelmesen vártak, hogy az előkészített munka meghozza a gyümölcsét.

Hosszú évek türelmes munkájával, újabb és újabb kormányrendeletek, törvények grúndolásával sikerült teljesen tönkretenni az ágazatot és ezzel az önkormányzatok vagy az önkormányzati társulások kezelésében lévő cégeket is, és nyilvánvaló módon magát a közművagyonot is. Hogy sikerült ez? Hát, úgy, hogy a hazug és talmi rezsicsökkentés, aminek amúgy a sokszorosát, hozzá kell hogy tegyem, beszédtek a magyar emberektől, tehát ez már önmagában hazugság volt.

És sok mindenki, a szegény emberek, akik maguk miatt lettek szegények, persze, örültek minden fillérnek, ami a zsebükben maradt, sikerült azonban teljesen tönkretenni és kivéreztetni ezt az ágazatot. És tudjuk nagyon jól, én debreceniként is megélem, hogy azok a régi szakemberek, akik értették a munkájukat, akik tudták minden csövezeték gyengeségét, egyszerűen feladták. Azok, akik ismerték a közműhálózatot, annak minden hibáját és erényét, egyszer csak fogták magukat, és elhagyták a cégeket, elmaradtak a karbantartások, elmaradtak a tervezett felújítások. És nyilvánvaló módon ezek az önkormányzati cégek pénz nélkül egyszerűen a csőd közelébe kerültek, nem történtek meg a felújítások, a tervezett karbantartások, ahogy az előbb is mondtam, és maga a hálózat ment tönkre.

Olyan lett a víziközmű-hálózat akár a nagyvárosokban, akár a kisebb településeken is, mint a szita. Azok a cégek, amelyek hivatottak voltak ezt üzemeltetni, a pénztelenség miatt teljesen természetesen gyakorlatilag a csőd közelében billegnek, és a veszteség sok esetben már a tulajdonos önkormányzatok számára is finanszírozhatatlanná vált.

De önök türelmesek voltak, türelmesen vártak; az idejük rengeteg, hiszen négy év. Egyrészt volt mire, mert azt tudjuk nagyon jól, hogy az önkormányzati közműhálózat egy irtatlan nagy vagyon; sok ezer milliárd forintról beszélünk. És ahogy államtitkár úr is mondta, ezzel egyet kell hogy értsünk, sőt talán ez a legfontosabb: a víz a legnagyobb érték most már a világon, a víz az éltető elemünk; ha víz van, akkor élet van.

Másrészt pedig teljesen egyértelműen tisztában voltak azzal, hogy a türelem előbb-utóbb meg fogja hozni a gyümölcsét, és ingyen az ölükbe hullik majd, amit annyira óhajtott a Cosa Nostra, amit annyira óhajtott a Keresztapa!

És a vége az lesz a sztorinak, gondolták önök, hogy a nap végén a települési önkormányzatok vezetői még

hálásak is lesznek önöknek, hogy megszabadították a településeket egy olyan ballaszttól, amelyet ők már képtelenek tovább kezelni. Tudják, mert az Orbán-kormány a javunkat akarja; kis türelem után ezt el is veszi.

És itt tartunk, merthogy mégiscsak maradtak olyan önkormányzatok ebben a rendszerben, amelyek ezt egyszerűen nem adták oda, megmakacsolták magukat. De ha már megbeszéltük, hogy ez hogy is történt az elmúlt években, azért beszéljünk arról, hogy vajon ez miért történik. Miért kell önöknek ennyire ez a víziközművagyron, amit, hozzá kell hogy tegyem, valóban a csőd szélén álló cégektől és önkormányzatoktól vesznek át, és valóban, maga a közműhálózat hihetetlenül romos állapotban van; az egy másik kérdés, hogy nyilvánvaló módon önök miatt.

Hát, akkor beszéljük már meg, hogy miért is történik ez, hogy önök ezt miért erőltetik ennyire: talán azért, hogy önök megvédjék az egyik legnagyobb értékünket, a vizet, és vele persze a pokoli drága közművagyont? Ez lenne a cél? Á, dehogya! Hát, önök tudják nagyon jól, hogy nem ez. Az, amit önök csinálnak, az valójában nem egy védőernyő, sokkal inkább már az önök által jól ismert, mára begyakorolt hatalomtechnikai eszköz. Tudják, amit az előbb is mondtam: a kormány a javunkat akarja - el fogja venni.

Ez, amit csinálnak, egy szimpla kis eszköz az önök kezében arra, hogy az ország eddigi kormányzati szabad rablásának legyen egy olyan köztes, de szükséges állomása, amikor ezt a közművagyont betereleik oda, a kormány alá. És amikor ez a vagyon megvan, akár erőszakkal, akár szép szóval, akár bármilyen kormányzati vagy politikai fondorlattal, akkor majd elkezdődik ennek a magánosítása, ahogy az előző előterjesztésben is láttuk, ahogy ez megtörtént a hulladékgazdálkodás esetében. Hát, valójában ez a végső cél! Önök ezzel nagyon jól tisztában vannak. És itt persze aztán az önök és a nézők fantáziájára bízom azt, hogy ennek a magánosításnak valójában majd ki lesz a nyertese, de lenne azért egy erős fogadásom, hogy a Cosa Nostrának, a legelső családnak ehhez a sztorihoz köze lesz, hogy majd kint lesz valahol az, hogy: Mészáros és Mészáros Kft. És ez szinte lényegtelen is a végeredmény tekintetében, hiszen itt az ezermilliárdos közvagyron - persze, majd türelmes várakozás után - ezekbe a magánzsebekbe fog vándorolni.

Az előző hozzászólásomban is mondtam, akkor is fel voltak háborodva, nyilván most is fel lesznek, hogy az, amit önök csinálnak, nyilvánvaló módon nem egy egyedi dolog, ez már egy unos-untalan ismert gyakorlat. Ez megtörtént a bankrendszerrel, megtörtént a hulladékgazdálkodás tekintetében, ezt látjuk az összes energetikában, gyakorlatilag onnan vesszük márt a gázt, a vizet, a villanyt és minden egyéb mást is. Hát, ez van, itt tartunk most!

A kormány, önök, az életet jelentő vizet, a vizünket is akarja, természetesen vezetékstül-közműhálózatostul, mert ez így szuper, és ha nem megy szép szóval, hát, szorít egyet a srófon megint. És láttuk, hogy eddig nem ment szép szóval, nem értettek a szóból az önkormányzatok. Még a debreceni önkormányzat

sem értett a szép szóból, még a polgármester is, az amúgy szervilis, nagyon hajbókoló pártkatonája is azt mondta: nem, azt nem adjuk oda, inkább megpróbáljuk, amennyire csak lehet, az utolsó percig tartani ezt a vagyont, mert ez fontos a városnak.

Hát, látjuk, hogy ez eddig volt. Önök most úgy gondolták egy darabig, hogy jó, akkor legyen így, de most szorítottak egyet a srófon, most változtatnak egy picit a gépezeten, hogy aki eddig ezt nem tette meg, akkor tegye meg majd ezek után. És, persze, ez az a köztes állomás, amit szeretnének elérni a következő, a végső cél előtt. És hát, nyilvánvaló módon látjuk, hogy ennek a maffiagyakorlatnak a köztes állomása milyen kaotikus helyzetet eredményezett különben a közművagyonnál és az önkormányzati cégeknél.

Nézzük akkor, hogy is volt ez! Volt 2011-ben egy hatályos, 2011. évi törvény, melyet idén májusban módosított az Országgyűlés annak érdekében, hogy a kormány megszerezze az önkormányzatoktól a közművagyont. Emellett október 31-én jelent meg a Magyar Közlönyben a víziközmű-szolgáltató társaságok működésének biztosításával kapcsolatban a veszélyhelyzet időszakában alkalmazandó egyes szabályokról szóló kormányrendelet, mely a törvény egyes rendelkezéseinek veszélyhelyzetre tekintettel történő eltérő alkalmazását rendeli a közművagyron megszerzésének gyorsítása és egyszerűsítése érdekében. Milyen jól hangzik, ugye?!

Mivel azonban az önkormányzatok többsége, ahogy az előbb is mondtam, vonakodott attól, hogy ingyen - ami azért mégiscsak nonszensz amúgy - az államnak adja a közműveit, ezért itt van most az újabb módosítás, az újabb sróf ezen a gépen, amely a kormányrendeletben foglaltakat most gyakorlatilag átveteti egy törvényjavaslatba. Tudják, ez az, amiről az előbb beszéltem: ez a tipikus keresztapái módszer, a szelíd erőszak; ez még a szelíd erőszak. Ebben ki mondják, hogy a közös ellátásért felelősséggel érintett víziközműrendszerek esetében az állam részére történő átruházáshoz elegendő az ellátásért felelős önkormányzatok egyszerű többségi döntése.

Ezen módosítás lehetőséget biztosít az állam részére történő átruházásra azoknak az önkormányzatoknak, amelyek élni kívánnak majd a lehetőséggel. Azon önkormányzatok viszont, amelyek nem kívánnak részt venni az integrációs programban, elvileg megtarthatják a tulajdonrészüket. És, ugye, ez a vegyes rendszer, amit itt láttunk, ez az, ami fáj önöknek.

Nyilván, ha már államosítanak - bár önök, látom, nem szeretik ezt a szót, de valójában ez történik -, akkor, azért valljuk be, elegánsabb lenne az egyszerű többség helyett a minősített többséget megkövetelni, hiszen egy borzasztó nagy horderejű és a lakosságot is érintő döntésről van szó.

(15.40)

Na de hát az önök kormánya esetében hol beszélhetünk eleganciáról?! Hát, elegáns volt itt bármilyen eddig meghozott döntés? Hát, sehol! Ez egy pállott,

fokhagymaszagú, bokacsattogtatós, urambátyám világ, ez a világ, amit önök építettek ide a mi nyakunkra, és hiába a sok magánjacht, a repülőgép és a Gucci, ez a rendszer olyan-amilyen, ez nem lesz jobb és szebb.

És hát, látjuk, hogy rendelkezik a módosítás arról is, hogy a működési engedélyek kiadhatók lennének a vagyonértékelések hiányában akkor is, ha engedély módosítására az ellátásért felelős személyében beállt változás miatt kerül sor, és a korábbi ellátásért felelős vagyonértékelés elkészítéséről nem gondoskodott.

Tehát valójában az, amit itt látunk, egyrészt erről szól, de van még egy nagyon fontos, az egész országot érintő része is ennek a történetnek, és ez nem más, ami itt többször is elhangzott akár a Fidesz vezérszónoka szájából is, akár a kormány előterjesztésében is, hogy egyszerűen úgy döntenek, hogy lesznek olyan adatok, amelyeket nem kívánnak megosztani a közvéleménnyel, és nyilvánvaló módon ez összefügg azzal az örülettel, amit ma úgy hívunk, hogy akkugyárépítés.

Nyilvánvaló módon én debreceniként látom azt, hogy itt miről van szó. Látom azt, hogy egyszerűen a jelenleg előttünk fekvő papírhalmaznak az is a jelentősége, hogy valójában rátegyék a kezüket arra a közművagyonra, a legértékesebb kincsünkre, a vízre, amit aztán majd az akkugyáraknak fognak odaadni méretlenül és számolatlanul, és sikerül azt elérniük ezzel a törvényjavaslattal, hogy ezentúl még csak ne is kelljen arról beszámolni, hogy a legértékesebb kincsünk, a víz hogy tűnik el ezekben a jövőnket mérgező, tönkretévő, a környékünket sivataggá tevő kínai akkumulátorgyárakban.

És hát, félok az, hogy ennek a sztorinak az lesz a vége, hogy például Debrecen és környéke teljesen elszigetelődik. Hogy egy picit ezt alátámaszom, 2001. júliusi hozzászólásból idéznék - ismerős lesz önöknek a név -, dr. Fónagy János akkori közlekedési és vízügyi miniszter mondta: „Debrecen az ivóvízellátás tekintetében valóban sajátos helyzetben van, hiszen ilyen irányú igényét két forrásból, a felszín alatti kutakból és a felszíni vízbázisból elégítjük ki. A felszín alatti vízkészletek felhasználása korlátozott, mivel a túlzott vízkiemelés tartós réteg- és talajvízszint-süllyedést okoz, éppen ezért Debrecen esetében ez hatalmas probléma.” Itt tartunk.

Amit önök csinálnak, ez nem más, mint Magyarország lakosai ellen elkövetett bűncselekmény. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Földi László képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője. Parancsoljon, jegyző úr, öné a szó.

FÖLDI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Érdekes felszólalást hallottunk Varga képviselőtársamtól, annál is inkább, mert én voltam polgármester, abban az időben egy 40 ezres város polgármestere, amikor ők voltak kormányon.

Tudom nagyon jól azt, hogy mit küzdöttünk, szenvedtünk önkormányzati víziközmű-üzemeltetőként, és láttam, a kistérségben lévő kistelepülések mit szenvedtek össze, úgyhogy meggyőződés, hogy az az út, amelyen elindultunk ebben a témában, biztos, hogy jó lesz.

A magyar vízkincs megőrzése és a lakosság, az ipar, illetve a mezőgazdaság vízszükségletének folyamatos biztosítása kiemelt fontosságú feladata a magyar kormánynak, úgy is mondhatnám, nemzetstratégiai kérdés. A víziközmű-szolgáltatásokról szóló 2011. évi törvény most tárgyalandó módosítása ennek szellemében született.

Az utóbbi évtizedekben egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a Föld nélkülözhetetlen erőforrásai közül a víz az, amely a legnagyobb veszélyben van, ezért nagyon fontos, hogy itt, Magyarországon megbecsüljük és okosan használjuk fel a rendelkezésünkre álló vízkészletet, amelynek mind mennyisége, mind minősége is világszinten kiemelkedő nálunk. Ezt a magasabb nézőpontot figyelembe véve felelősen kell megvitatnunk, majd elfogadnunk a víziközművekről szóló jogszabály aktuálissá vált változtatásait. Egyszerűsíteniünk kell azt a rendszert, amely garantálja, hogy a vízszolgáltatás minden településen folyamatos, megbízható és fenntartható legyen.

A kormány ezért - felismerve és vállalva a felelősségét - olyan módosításokat javasol, amelyek még könnyebben teszik lehetővé az állami szerepvállalást a nehéz helyzetbe került víziközművek működtetésében, újabb nagy tehertől szabadítva meg az érintett önkormányzatokat. Nem ez az első eset, amikor a kormány a helyhatóságok segítségére siet. Elég csak a „Magyar falu” programra, a „Modern városok” programra vagy a hatalmas önkormányzati adósságok állami átvállalására gondolni.

A víziközmű-szolgáltatás zavartalan, biztonságos és hatékony működése érdekében a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosítása szükségszerűvé vált. A felhalmozott jogalkalmazási tapasztalatok is ezt indokolták. A hatósági tapasztalatok mellett a víziközmű-szolgáltatók megkeresései, valamint az ágazati ismeretek alapján mind a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény, mind pedig a víziközmű-szolgáltatásokról szóló törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 53/2013. (III. 27.) kormányrendelet tekintetében módosítási igények merültek fel.

Ennek részeként - nyilván nem fogom felsorolni az összes változtatást, egy-kettőt közülük - a víziközmű-szolgáltatás zavartalan működése, illetve a lakosság biztonságos ellátása érdekében korlátozható legyen azon műszaki és gazdasági adatok megismerése, amelyek kiadása nemzetbiztonsági kockázatot hordozhat magában. A külön díj ellenében végezhető szolgáltatások tekintetében a gyakorlati tapasztalatok alapján szükséges a szabályozandó terület szűkítése, ezáltal a piaci viszonyokhoz jobban igazodó víziközmű-szolgáltatók rugalmasabb szabályozási lehetőségének biztosítása.

A tervezet egyértelművé teszi továbbá, hogy az állami tulajdonú költségvetési szerv kezelésében lévő bérlakások és szállók üzemeltetését végző gazdálkodó szervezetnek ne kelljen víziközmű-fejlesztési hozzájárulást fizetnie, tekintettel arra, hogy egyes szolgáltatók abban az esetben is megállapítják a fizetési kötelezettséget, amikor az adott ingatlan állami tulajdonban van.

Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy felhívjam a figyelmüket arra, hogy a tárgyalt módosítások szakmai jellegűek. Ez a téma felül áll a közéleti mindennapok kampányszerű gondolkodásának szintjén. A vízgazdálkodás, a víziközművek folyamatos, fenntartható működése nemzetbiztonsági érdek. A víz értékeesebb az aranynál és az olajnál. A víz minden élet alapja, az egyén, a társadalom, a gazdaság nélkülözhetetlen és globális szinten bizony egyre inkább fogyatkozó erőforrása.

Arra kérem a törvényhozás minden tagját, hogy az ebből kivilágító felelősséget józanul mérlegelve a KDNP képviselőcsoportjának tagjaihoz hasonlóan támogassa a víziközművekről szóló törvény módosítását, elfogadva a gondoskodó állam települések felé nyújtott segítő kezét. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Kunhalmi Ágnes képviselő asszony. Parancsoljon képviselő asszony, öné a szó.

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Ha 2021 Magyarországon a kormánytagok nyilatkozatait teljesen komolyan vennénk, akkor az e törvényjavaslatot benyújtó Lantos Csaba energiaügyi minisztert azonnali hatállyal fel kellene menteni pozíciójából. Hétfőn ugyanis a NER vezetőivel szemben eddig kevéssé alkalmazott szigorú követelményt fogalmazott meg Csák János kulturális miniszter, nevezetesen azt, hogy „Alkalmatlan vezető, aki nem tudja betartani a törvényeket.”, majd ezzel az indoklással azonnali hatállyal ki is rúgta L. Simon Lászlót, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatóját.

Ha végigolvassuk a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény szövegét, és összevetjük a mai valósággal, akkor Lantos Csaba energiaügyi miniszter máris csomagolhatna, ha a Csák János által megfogalmazott követelményt Orbán Viktor miniszterekre is alkalmaznák.

(15.50)

A víziközmű-szolgáltatásért felelős miniszter ugyanis immár egy évtizede nem hajtja végre a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény egyik legfontosabb rendelkezését, ezzel pedig a törvény lényegét veszi semmibe.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény lényege ugyanis egy olyan szabályozási keret megteremtése, amelyben hosszú távon fenntartható módon

biztosítja az ivóvízellátást és a szennyvíztisztítási szolgáltatást. Ennek egyik legfontosabb pillére a törvény által részletesen szabályozott árrendszer, amelynek egyszerre kell biztosítania a tiszta, egészséges ivóvízhez való hozzáférést minden magyar polgár számára, ugyanakkor a vízkészletekkel való felelős gazdálkodásra ösztönöz. Azon persze lehetne vitatkozni, hogy a törvény részletszabályai mennyire helyesek vagy sem, de a szabályozási koncepció és az abból származó követelmények egyértelműek.

Még egy, a kormánytól elvileg független szakmai szabályozó szervezetet, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalt is létrehozták e követelmények napi politikától független érvényesítésének elősegítése érdekében. Ez a szervezet felelős a törvény követelményének megfelelő díjjavaslatok kidolgozásáért. Az Országgyűlésnek benyújtott beszámolókat szerint a hivatal e kötelezettségének minden évben eleget is tesz. Aki viszont immár egy évtizede nem tartja be a törvényt, az a víziközmű-szolgáltatásért felelős miniszter. Az egymást váltó miniszterek törvényt sértő módon nem dolgozták ki a törvényben előírt közműdíjak szerkezetét meghatározó rendeletet. Emiatt a víziközmű-szolgáltatók 2013 óta változatlan áron adják a vizet a nagyfogyasztóknak és minden fogyasztónak.

A folyamatos pénzromlás miatt a befagyasztott árak nem biztosítják az ivóvíz-szolgáltatás fenntartásához szükséges beruházások fedezetét. Az elmúlt években drámaian megemelkedett energiaárak miatt pedig a beszedett díjak nemhogy a szükséges felújítási és pótlási feladatokra nem elégségesek, de már a szolgáltatás napi szintű működésének finanszírozására is alig elegendők. Itt pedig ne érveljenek azzal, hogy mindez a rezsicsökkentés ára! Ez ugyanis nem igaz. A jelenlegi törvényi keretek között is lehetőség van, sőt kifejezetten szükséges lenne olyan árképzés alkalmazására, amely a jelenleginél jobban megkülönbözteti a lakossági és az ipari, valamint egyéb, nem lakossági fogyasztókat. Ekként pedig a lakossági rezsicsökkentés is fenntartható, sőt a közös vízkészleteinkhez olcsón hozzáférő és pazarló nagyfogyasztók által fizetendő magasabb díjak révén hosszú távon finanszírozhatóvá is válna.

Itt jegyezném meg, hogy a rezsicsökkentést igazán pedig akkor tenné fenntarthatóvá a kormány, ha a víziközműveknek is megfelelő kompenzációt biztosítana. Ma ugyanis a Tiborc István és Mészáros Lőrinc luxus-wellness szállodái vagy éppen a milliárdos profitokat termelő gyógyszergyárak és más vegyipari cégek, sőt a vízzabáló akkumulátorgyárak ugyanúgy a tíz évvel ezelőtti befagyasztott árakon kapják a vizet, mint a minimálbérért dolgozó polgártársaink vagy éppen a kisnyugdíjasok. Ma a gazdaságban megteremtelt, sajnos keveseket gazdagító extraprofitok egy részét a vízkészletekkel való pazarló gazdálkodással teremtik meg. Ez a helyzet! Elrettentő példája ennek a Debrecenben épülő akkumulátorgyár, amelynek ipari vízellátását Debrecen város ivóvízhálózatáról tervezik biztosítani, ha nem változik semmi, akkor ezt is a '13-as díjakon.

A közműszolgáltatók egy évtizedes lemaradásban vannak a közműhálózat fenntartásához szükséges felújítási és pótlási feladatokkal, azaz nem cserélték ki a csöveket, nem újították fel a gépházakat. Ennek következményeivel pedig immár napi szinten szembesülnek a magyar lakosok, a magyar emberek. Rendszeresen visszatérő ellátási zavarok vannak: Budapest agglomerációjában sorozatban törő vezetékek a nyári forróságban, ihatatlan víz folyik a csapból több Békés megyei városban, a Baranya megyei Szigetváron pedig már tüntetésen követelte a helyi lakosság a vízellátás minőségnek helyreállítását.

E példák jól mutatják, hogy mekkora rombolást vittek végbe azzal, hogy a gazdasági szereplőknek is alacsony áron biztosítottak hozzáférést az ivóvízellátáshoz és azzal, hogy az illetékes miniszter nem hajlandó eleget tenni a rendeletalkotási kötelezettségének. Mindeközben az önkormányzati tulajdonban álló közműcégek erőn felül próbálják fenntartani a közszolgáltatást, de a törvényellenes állapotok fenntartása miatt mára már a fizetőképességük is veszélybe került.

Felvetődik a kérdés: a kormány tudatosan hagyja-e lepusztulni a víziközmű-ágazatot. Az elmúlt hónapok eseményei és az előttünk álló törvényjavaslat inkább azt sugallja, hogy az önző hatalmi és gazdasági érdekek állhatnak a folyamatok mögött, és a még önkormányzati tulajdonban álló víziközműrendszerek tudatos lepusztítása zajlik. Ez a törvényjavaslat, csak úgy, mint az elmúlt két évben benyújtott víziközmű-törvénymódosító minden javaslat, arról szól, hogy kiszarolják az önkormányzatoktól a víziközművagyon önkéntes és ingyenes átadását. Mindezt teljesen nyíltan, a kormány nem működteti a törvényben előírt árrendszert, miközben az önkormányzatok kötelezett-segei változatlanok. Az anyagilag lehetetlen kiutat kínálnak, ahogy ezt képviselőtársam egyetlen kiutat kínálnak, ahogy ezt képviselőtársam előttem elmondta: önként járuljanak hozzá víziközműrendszereik és -szolgáltató társaságaik államosításához.

Ezen a ponton tegyük fel magunknak a kérdést, hogy mi végre ez a nagy államosítási vágy! Gondolja itt ebben az országban komolyan bárki is, hogy ettől lesz jobb egy közszolgáltatás? Hiszen mindenki látja, hova jutott az önkormányzatoktól átvett egészségügy és oktatás. De a víziközmű-ágazatból is elrettentő példákkal szolgál. Az agglomerációban állami tulajdonú víziközmű-szolgáltatók ellátási területein vannak a legsúlyosabb visszatérő korlátozások. Békés megyében is az államosítást követően romlott látványosan a szolgáltatás színvonala. Ha e törvényjavaslat indítékára magyarázatot akarunk kapni, akkor azt érdemes végiggondolni, mi történt például a hulladékgyűjtéssel vagy a hulladékgazdálkodással, amit hasonlóképpen kivéreztek, majd államosítottak, ma pedig koncesszió révén egy tőzsdén jegyzett részvénytársaság, a MOL Rt. monopóliuma, ami profitorientált módon végzi a tevékenységét.

Emellett indíték az is, hogy a kormány folyamatosan üresíti ki az önkormányzatokat, elvonva legfontosabb feladataikat és az ehhez kapcsolódó pénzforsásokat. Az állami feladatok profitorientált társaságok

számára történő kiszervezésének közelmúltbeli legelrettentőbb példája az autópálya-hálózat üzemeltetésének átadása Mészáros Lőrínchez köthető cégnek. Félő, hogy a víziközmű-ágazat törvényjavaslatban is erőltetett államosítása pusztán csak előkészítése a Magyarország ivóvízvagyonához való hozzáférés privatizációjának. Ez pedig nem magasabb színvonalú szolgáltatást, hanem a vízkészletekkel való felelőtlen bánásmódot, a lakossági vízellátást veszélyezteti. Eredeti tőkefelhalmozást látunk, egy újburzsoázianak a kialakítását, amiből önök úgy érzik, hogy kimaradtak, amikor a Fidesz megalakult, és most ezt pótolni kell mindenáron.

Sosem értettem egyet azokkal, akik azt mondták, hogy önök olyanok, mint a... *(A kezével int.)* Nem is mondom. A lényeg az, hogy azért államosítanak, hogy aztán újra privatizáljanak. Elnök úr, tisztelt Ház, köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Dudás Róbert képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DUDÁS RÓBERT, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Számos hozzászólás hangzott már el, volt, amely méltatta és volt, amely bírálta az előttünk fekvő javaslatot. Én azzal szeretném kezdeni, hogy kezdetben kíváncsian hallgattam Földi László képviselőtársam hozzászólását, már csak azért is, mivel úgy kezdte, hogy ő volt polgármester egy városban, és bízam benne, hogy az elméleti dolgok mellett gyakorlati megvilágításba is tudja ezt valaki helyezni, és el tudja mondani, hogy az önkormányzatoknak egyébként milyen feladatokat, problémákat és a mindennapokban milyen foglalatosságot okoztak a víziközmű-szolgáltatásokkal való munkák.

(16.00)

Nem hiszem el viszont - sajnos ő már nincs itt a teremben -, hogy ha... Persze, mutogathatunk a 2010 előtti kormányra, meg 1970-be és 1950-be is visszamehetünk, de ha az elmúlt tíz évet nézzük, azt nyugodtan nézhetjük, mert ugyanez a kormány volt 10-13 évvel ezelőtt is, mint a jelenlegi, és ha volt valaki polgármester - jelzem, én is voltam polgármester -, az nem tudja azt mondani az elmúlt tíz évben a víziközmű-szolgáltatások körüli dolgokra, hogy az jó volt mind a szolgáltatások, mind az önkormányzatok irányában. Mint ahogy azt sem mondhatja, ha a szívére teszi a kezét az ország bármely településének, kisfalujának, nagyvárosának polgármestere, senki nem mondhatja azt, hogy ha einstandolják az önkormányzati vagyont, nem megveszik; bár ebben a helyzetben én azt sem tartanám helyénvalónak, hiszen egy olyan szolgáltatásról - ahogy államtitkár úr is kezdte valahogy az expozéjában -, egy kivételes nemzeti kincsünkről, az élet alapvető eleméről, lételeméről, a vízről van szó, tehát még

a megvásárlást sem tartanám megfelelőnek, de az, hogy ingyen veszi el az állam az önkormányzatoktól sok más dolog mellett is a víziközművagyon, annak minden ingatlanával, ingóságával, mindenével...

Persze, nyugodtan lehet mondani a kormánypártok részéről, hogy nem vették el. Persze hogy nem, csak küldtek egy visszautasíthatatlan ajánlatot tavaly ősszel az önkormányzatok irányába, hogy az állam természetesen nagyon szívesen átvénné, és akkor a jövőben is fogja tudni biztosítani a lakosság számára, ellenkező esetben problémák léphetnek fel a szolgáltatás tekintetében, és sok önkormányzat nem önként és dalolva, hanem más megoldást, jobb megoldást nem látva adta át mindezt az állam fenntartásába. Természetesen főleg a nagyvárosok tekintetében más volt a helyzet, hiszen számukra még gazdaságos vagy legalábbis gazdaságosabb volt a működtetés. Az alacsony lélekszámú, de nagy területtel rendelkező, zömében kistélepülések esetében más volt a helyzet, ők átadták, kénytelenek voltak átadni ezt.

A jelen törvényjavaslatban is azt látjuk egyébként, hogy a kormánypárt tavaly ősszel talán többre számított, hogy több önkormányzat fogja ezt átadni. Nyilvánvalóan tervei vannak a víziközmű-szolgáltatással, és amennyiben csak és kizárólag pozitív, az ország számára fontos, és a magyar emberek - inkább így mondom, mert talán ez a legfontosabb - számára fontos gondolatok fogantak meg a kormány fejében, akkor azt kérdezném nagy tisztelettel, hogy ez miért nem történt meg, mondjuk, 10 vagy 13 évvel ezelőtt. Az elmúlt tíz évben szándékosan miért lettek mind a szolgáltatások kivéreztetve és a szolgáltatásokon keresztül az önkormányzatok rendkívül nehéz helyzetbe hozva, eladósítva ezzel azt a rendszert, amit most az állam úgy vesz át, hogy az önkormányzatok legtöbb esetben kénytelenek átadni.

Nem először szólok fel ebben a kérdésben, mint ahogy a szakértők sem először emelték már föl nemcsak a Ház falai között, hanem számos fórumon, számos területen a hangjukat annak érdekében, hogy a víziközmű-szolgáltatási rendszert rendbe kell tenni. Pár évvel ezelőtti, talán két-három évvel ezelőtti becslés - nem az enyém, hanem a szakértők becslése: 3000 milliárd forintról beszélt már a víziközmű-szolgáltatások felújítása kapcsán. Amikor én ezt először meghallottam, azon túl, hogy egy bődületes számról beszélünk, és látva azt, hogy a kormány egyébként nem tesz semmit ennek érdekében, ebben az irányban nem tesz semmilyen olyan lépést, hogy orvosolja ezt a helyzetet, önkormányzatokkal egyeztetve beadtam egy javaslatot, amit a Gazdasági Bizottság tárgyalt. Ez nem teljeskörűen orvosolta volna ezt. És bár leszavazták, akkor azt mondták, hogy a javaslat önmagában jó, viszont csak egy szegmensét orvosolná, ők viszont teljes egészében szeretnék ezt megoldani. Még némi megnyugvás is volt bennem, nem gondoltam volna azt, hogy viszont ennek egy teljes államosítás lesz a vége.

Az a javaslat azt tartalmazta, hogy tekintse át azt a rendeletét a kormány, amely arról rendelkezik, hogy

mind a víz-, mind a szennyvízhálózat kapcsán az önkormányzatok a nekik juttatott összegből milyen arányban fordíthatnak a szolgáltatásokra, hiszen nagyobb arányban fordíthatnak a szennyvízhálózatra, mint a vízhálózatra, pedig a szennyvízhálózat egy jóval fiatalabb rendszer, mint a vízrendszer. Ötven-, hatvan- vagy hetvenéves rendszerekről beszélünk, amiknek a felújítása már, nyugodtan mondhatni, évtizedekkel ezelőtt is aktuális lett volna. Elutasították, és még egyszer mondom, azzal az indokkal, hogy ez pusztán csak egy szegmensét orvosolta volna, önkönszont az egészséget szeretnék. Nem hiszem, hogy az lenne a megoldás, államtitkár úr, hogy tavaly ősszel einstandolták az önkormányzati vagyon egy jelentős részét, majd aki ennek ellenállt, akkor most különböző jogszabályok mögé bújtatott dologgal próbálják a lehető legtöbb víziközmű-szolgáltatást állami kézbe venni.

Nem szeretném elvinni, de óhatatlan, és azt gondolom, meg kell hogy említse mindenki, és biztos vagyok benne, hogy kormánypárti képviselői fejekben is megfogalmazódik ez, bár nyilvánvalóan ők ezt nem fogják előtűnk elmondani, hogy amikor megjelentek Magyarországon először a tervezetek, majd már a gyakorlatban is az akkumulátorgyárak, akkor első körben és első aspektusban a gyárak telepítése kapcsán a probléma és a félelem az emberek részéről a lehetséges környezetszennyezés mellett a vízvagyon védelme volt, és az, hogy például a tavalyi aszályos időszakban, amikor is a gazdák nagyon komolyan látták kárát, a gazdákon keresztül pedig minden magyar ember látta kárát ezeknek a környezeti hatásoknak, hogy ha tavaly ilyen aszály volt, ha idetelepülnek ezek a gyárak, és még nagyon-nagyon komoly vízigénnyel rendelkezvén rácsatlakoznak a rendszerre és elszívják, akár elhasználják az ivóvizet, a talajvízre hatással lesznek, akkor mi lesz itt a jövőben.

Ennek kapcsán kértem szintén a Gazdasági Bizottságot, hogy alkossunk olyan védelmet a vízkincsünk érdekében és védelmében, hogy az se magyar, se külföldi üzleti körök számára eladható ne legyen. Teljesen mindegy, itt most nem szeretnék neveket említeni, sem belföldit, sem külföldit, egyik se legyen. A vízvagyon legyen a nemzeti kincsünk, kapjon egy olyan védelmet, hogy az utána ne legyen privatizálható, se kifelé, se befelé. Erre azt a választ kaptam, hogy a jelenlegi kormány működése a garancia arra, hogy ez meg is marad állami kézben. Megmondom őszintén, hogy itt ijedtem meg, mert azért már láttunk az elmúlt években, több mint egy évtizedben olyan dolgokat, amikről nem gondolta volna az ember, senki nem gondolta volna, hogy magánosítani fogják.

Megint nem szeretnék személyeket emlegetni, mert talán adjuk meg a tiszteletet minden törvényjavaslatnak, a vízről való értekezés kapcsán pedig végképp, hogy személyeskedésekbe torkolljunk. De nem lehet elmenni mellette, nem lehet megkerülni azt a témát, azt a területet, hogy láttunk már olyat mind az energiaszolgáltatási és sok más területen - a termőföldről már nem is akarok beszélni -, hogy hogyan

kerültek olyan kezekbe. Pedig azt mondták, hogy először majd megnézzük a tenyerét annak az embernek, akinek a földvásárlást esetleg engedélyezzük, és ha az egy igazi kérges paraszti tenyér, na az az igazi földműves. Én ezt ténylegesen így is gondolom. Ez volt az elmélet, de a gyakorlat viszont teljesen mást mutat.

Zárásként, összefoglalóként: nagyon sokat tudnék, lehetne és talán kellene is erről a területről beszélni. A legnagyobb tisztelettel s már nagyon sokad-jára, és valószínűleg még sokszor el fogom mondani, hogy minden, ami az ország számára, a nemzetgazdaság számára, de ami talán még ennél is fontosabb, a magyar emberek számára fontos dolog és fontos terület - a víz kiemelten ilyen -, az kapjon alkotmányos védelmet, az kapjon olyan védelmet, hogy az se belföldi, se külföldi magánkézbe adható ne legyen. És engedjék meg tisztelettel azt, hogy ha felmerül egy ellenzéki képviselőben, de az ellenzéki képviselőn kívül egyébként a magyar emberek sokaságában, millióiban felmerül az a kérdés, hogy ugyan majd ennek ki lesz a gazdája és már esetleg mondják a neveket, ezek nem véletlenek, ez az elmúlt 12-13 év tapasztalata. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka Berki Sándor képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője. Parancsoljon, jegyző úr!

(16.10)

BERKI SÁNDOR, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Tavasz eleje óta visszatérően érkeznek a hírek, hogy hamarosan a vízszolgáltatásban és szennyvíztisztításban is vége a rezsicsökkentésnek. Önök a főváros vezetését szokták ilyesmivel vádolni, de az a helyzet, hogy az ivóvíznek hatósági ára van, csak a kormány nyúlhat hozzá, és a fideszes párt-sajtó írta meg, hogy az árakhoz hozzá kell nyúlni. A modell eszerint ugyanaz lesz, mint az energiában: húznak egy elvi határt, és az afeletti fogyasztás, illetve használat már piaci áron számlálódik, azt pedig, hogy mi a piaci ár, a kormány mondja meg, mindenféle piaci árazástól függetlenül. Most omlik rá a magyar adófizetőkre és az egész országra a kormány elhibázott rezsipolitikája. Becslések szerint legalább 3000 milliárd forintba kerül, amikor majd ki kell fizetni a vízhálózat tíz éven át elmaradt felújításának árát.

A rezsicsökkentés miatt a szolgáltatók többsége veszteséges, a vezetékös infrastruktúra rossz állapotban van, ezt a helyzetet a kormány megpróbálja kihasználni az önkormányzati közművagyron lenyúlására. Támogatást nem ad a modernizációra, de nagylelkűen hajlandó átvenni a veszteségre kényszerített közműcégeket.

A rezsicsökkentett díjak az ország legtöbb területén nem fedezik a szolgáltatás tényleges költségeit és az amortizációt. A vízhálózat az egész országban lepusztult állapotban van. A hálózati veszteség átlagosan 20-

25 százalék, de olyan település is van, ahol 80 százalék - ennyi folyik el a vízből a vezetékös lyukain keresztül.

Egy tavaszi törvénymódosítással az energiahivatal új ellenőrzési jogosítványokat kapott a vízszolgáltatók felett, könnyebb visszavonni a szolgáltatási engedélyt - ez egy új zsarolási eszköz a kormány kezében. A szolgáltatók a szorosabb ellenőrzésért felügyeleti díjat fizetnek az ellátott lakosság arányában. Ez egy Salgótarján méretű nagyvárosban akár 10 millió, Budapesten akár 300 millió forint is lehet évente, vagyis a mesterségesen veszteségesé telt vízszolgáltatókra kivetnek egy újabb sarcot. A teljes magyar vízszolgáltató ágazat éves bevétele alig 260 milliárd forint, ebből kellene az elmaradt ezermilliárdos felújítások költségét fedezni. Ez nyilvánvaló képtelenség.

A Párbeszéd-Zöldek szerint nem a lakosság vízdíját kellene megemelni, amire a kormány a fideszes sajtó szerint készül, az viszont teljességgel indokolatlan, hogy Mészáros Lőrinc és Tiborcz István luxus-szállodái, Orbán Győző bányái vagy az Orbán Viktor által idehozott kínai akkugyárak is ugyanezt a rezsicsökkentett árat fizessék a vízért. És szükség van egy normatív, a politikai diszkriminációt kizáró támogatásra, amelyet az önkormányzatok vehetnének igénybe a kormány által szándékosan lerohasztott vezetékös hálózat felújításához. Régi követelése a Párbeszédnek az is, hogy az állam kötelező alapszolgáltatásként mindenhol juttassa el a vezetékös vizet, ahol életvitelszerűen emberek élnek, tehát a külterületekre, zártkerti övezetekbe, a szegregátumokba is.

Tiszta helyzetet kell teremteni a vízszolgáltatásban, ehhez azonban első lépésként ismerni kellene a valós költségeket. Az Orbán-kormány azonban jobban szeret a zavarosban halászni, ezért most beterveztettek egy törvényjavaslatot, amely 30 évre titkosítaná a vezetékös hálózatra és annak költségeire vonatkozó adatokat. A törvényszöveg indoklásában még a tűzoltóvízzel kapcsolatos nemzetbiztonsági érdekekre is hivatkoznak. Ugye, önök is érzik, hogy ez mennyire... - hát, mennyire?! Különösen úgy, hogy az indoklásban már egész más indok szerepel: a vízi-közmű-szolgáltatás zavartalan működése, illetve a lakosság biztonságos ellátása érdekében. Mintha már önök sem tudnák követni, hogy éppen hol tartanak.

Egy biztos: a lepusztított vízszolgáltatás egyetlen problémájára sem megoldás ez a titkosítási javaslat. Különösen átlátszó, hogy akkor tüntetnék el az adatokat, amikor azok kiadására bírósági döntés kötelezte a kormányt. Közadatokkal csak az titkolózik, akinek fél-nivalója van a köztől. Ha tiszta a lelkiismeretük, akkor ennek a törvényjavaslatnak az elfogadására nincs semmi szükség. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka Szabadi István képviselő úr, aki fel-szólalását itt, az emelvényen fogja elmondani. Megvárom, míg felérkezik a képviselő úr. Parancsoljon, ön é a szó.

SZABADI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő törvénymódosító javaslat célja egyszerűen az, hogy az állam által már elkezdett víziközműszolgáltatások, -hálózatok önkormányzatoktól való átvétele során az integrációs folyamatok alatt fellépett anomáliákat kezelje, egyszerűsítve: a víziközmű-társaságok államosításának felgyorsítása a lényege. Ha csak erről lenne szó, akkor a technikai jellegű módosításokról nem is lenne valójában mit mondani, beszélni, hiszen csak - idézőjelben - technikai jellegű módosítások, de egyes polgármesterek például úgy fogalmaztak, hogy az integrációs megállapodás egy elkerülhetetlen és szükséges rossz, lényegében arról szól, hogy iszunk vizet vagy nem, lesz-e vizünk vagy sem.

Az eddig elmondottakon felül azért van egy olyan érdekes része ennek a technikai - idézőjelben technikai - módosításnak, hogy az előttünk fekvő törvénymódosítás tulajdonképpen nemzetbiztonsági érdekekre hivatkozva - ahogy az előttem szóló is említette - 30 évre titkosítaná a vízhálózatra, létesítményre és berendezésre vonatkozó, a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal által az Energiaügyi Minisztérium részére készített adatokat. Nos, ez a titkosítási szándék, legyünk jóhiszeműek, biztos valami jó oka van, de azért mindig aggodalommal tölt el bennünket, főleg akkor, hogyha titkosításokról van szó.

Napjainkra ismertté és elfogadottá vált, hogy a víz stratégiai fontosságú, korlátozottan rendelkezésre álló, sérülékeny és jelentős társadalmi és gazdasági érdekekkel bíró erőforrás. A 2022. évben hazánknak rég nem látott mértékű aszályal kellett szembenéznie, melynek következtében több településen, például a Pest vármegyei Solymáron napokig víz nélkül maradtak az ott élő családok. Álláspontunk szerint a világviszonylatban is jelentős élelmiszer-inflációnál a tavalyi aszály csak fokozta a helyzetet, és komoly nemzetstratégiai problémát hozott a felszínre. Kiderült ugyanis, hogy a kormány nem rendelkezik hosszú távú vízgazdálkodási stratégiával, a víziközmű-hálózatok elavultak, nincs elegendő völgyzáró gát, árvízi víztározó, öntözőcsatorna és locsolórendszer, s a többi. A hazai ivóvízellátó rendszerek 56 százaléka túlnyomóan kockázatos, további 30 százalékuk pedig kockázatos minőségű. 2021-ben a kormány által elfogadott nemzeti víziközmű-közszolgáltatási stratégiából is kiderült, hogy a közel 100 ezer kilométernyi vízvezeték-hálózat 45 százaléka túl van a műszakilag hasznos élettartamán.

A törvényjavaslat szerint jelenleg egy olyan integrációs folyamat zajlik, melynek során több esetben is problémát okoz, hogy a tulajdonos önkormányzatok egyhangú döntése szükséges az állam részére történő átruházáshoz, így akár egy önkormányzat döntése miatt is meghiúsulhat az integrációban való részvétel, és ez hátrányosan érintheti azokat az önkormányzatokat, amelyek élni kívánnak az állam által kínált lehetőséggel. A törvényjavaslat azzal a megoldással él,

hogy a közös ellátásért felelősséggel tartozó víziközműrendszerek esetében az állam részére történő átruházáskor legyen elegendő az ellátásért felelős önkormányzatok egyszerű többségi döntése, így lehetősége nyílna az állam részére történő átruházásra azoknak az önkormányzatoknak, amelyek élni kívánnak a lehetőséggel; azon önkormányzatok viszont, amelyek nem kívánnak részt venni az integrációs programban, megtarthatnák a tulajdonrészüket.

Az ország jelenlegi helyzetében több problémát is látunk ezzel. Azért valljuk meg - ismerte a Fidesz hatalmi arroganciáját -, a módosítás újabb utat nyitna az önkormányzatiság gyengítésének, fokozatosan elveszi a polgárok jogát attól, hogy a döntéseiket helyi szinten hozzák meg, figyelembe véve a helyi adottságokat is. Jó példa erre a debreceni akkumulátorgyár létesítése során kialakult vita az ottani vízbázis-terhelésről, ugyanis ipari célú a módosítás lényege, mert a víziközmű-szolgáltatók a szakmai problémákról hallgatnak, például arról, hogy az ország jelentős területén rendkívül előregedett az ivóvízhálózat, melynek következtében nagyon magas az üzemi veszteség.

(16.20)

Véleményünk szerint a törvényjavaslat olyan utat nyit meg, amely csökkenti az önkormányzati vagyont. Az elvétel helyett megelőzőként inkább forrásokat kellett volna eddig biztosítani az államnak a folyamatos karbantartásra és a felhasználói szám bővítésére, hiszen Magyarországon még mindig mintegy 200 ezer ember vízellátása ismeretlen. Vannak ellátatlan területek is, elsősorban a külterületi, tanyasi lakóközteretek, üdülőövezetek vagy a zártkertes területek. Feladat tehát lehetne bőven, ezért az önkormányzatok további sanyargatása helyett a víziközmű-szolgáltatások bővítése és korszerűsítése érdekében kellene azonnali és lokális lépéseket meghoznia a kormánynak. Itt azért megemlíteném, hogy nemcsak az elmúlt 13 év, hanem az elmúlt 33 év felelős azért a kialakult helyzetért, ami van a víziközművagyon körül. Helyette tulajdonképpen az állam egy vízfejet hoz létre, Nemzeti Vízművek Zrt. mint egységes szolgáltató néven.

Szeretném felhívni a tisztelt képviselőtársak figyelmét arra is, hogy a 2017. évi adatok alapján a hazai ivóvízvezeték-hálózat hossza 92 446 km. A gerinchálózat közel harmada azbesztcement, amelyet az 1960-70 közötti nagyszabású fejlesztési időszakban fektettek le. Ezek tervezett élettartama 30-40 év volt, melyek mára már erősen előregedtek. A következő egyharmadot a KM-PVC-csövek teszik ki, melyek jellemzően az 1970-1990 közötti évek időszakában kerültek lefektetésre. Várhatóan élettartamuk 40 év, vagyis itt is elérkezett a rekonstrukció ideje. Félő, hogy az ivóvíz-törzshálózat 60 százalékánál egybe fog esni a rekonstrukció szükséglete, amely 40 ezer km cső cseréjét vetíti előre a következő 20 év alatt.

Jelenleg - és itt felhívom tisztelt képviselőtársaim figyelmét, mert ez egy nagyon jelentős adat - 350 kilométer cső cseréje történik meg évente, holott a szakemberek szerint 2 ezer kilométer/évre lenne szükség.

A vízgazdálkodási ágazatban a közszolgáltatás megszervezésénél még a legerősebben központosított államokban is a területi szempontok érvényesülnek, mivel az infrastruktúra telepítése és a közszolgáltatások ellátása az egész településhálózatot érinti.

A víziközmű-szolgáltatási szektor éves nettó árbevétele 255 milliárd forint. 2012-ig az iparági aggregált árbevétel nőtt, 2013-tól viszont szűkült a rezsiszökkenés hatására, amely összesen mintegy 20 milliárd forint bevételkiesést jelentett az ágazatnak. A szektor ráfordításai között a kitermelt víz költsége csupán néhány százalékot tesz ki, az ivóvíz-szolgáltatás önköltségének legjelentősebb részét a tisztítással és az elosztással összefüggő költségek jelentik.

A víziközműszektor - vezetőes iparág lévén - magas fix költségek mellett működik. A ráfordítások legalább 80 százaléka nem függ a szolgáltatott mennyiségtől. A kisebb vízfogyasztás így csak minimális mértékben csökkenti a szolgáltatók költségét, hiszen a rendszert fenntartani, működtetni, karbantartani kell, függetlenül attól, hogy milyen mennyiség folyik át rajta.

A közműves ivóvízellátás, szennyvízelvezetés, -tisztítás díját az energiaügyi miniszter a hivatalos javaslata alapján rendeletben állapítja meg. Na, most itt jön a lényeg: elvileg 2014 óta minden évben készült egy ilyen javaslat, de az energiaügyekért felelős miniszter azt elmulasztotta kihirdetni. Ezért kérdezem tisztelt államtitkár urat, hogy visszamenőleg esetleg ezeket az adatokat mikor kívánják nyilvánosságra hozni. Az évente elkészített számításokból ugyanis kiderülne, hogy mennyi a vízszolgáltatás indokolt költsége az egyes víziközműcégekre és szolgáltatási területekre lebontva, továbbá az is, hogy mennyi veszteség lenyelésére kényszerítette a kormány a szolgáltatókat a vízdíj 2013-as befagyasztásával.

Nyilván ezek az adatok kényes adatok, mert egy kártérítési per alapjait is képezhetik, amit a közműtársaságok a kormány, illetve illetékes minisztériuma ellen indíthatnának, a végső számla pedig sok tíz milliárd forint lehet, amit az államnak kellene fizetnie. Talán ezért is vélelmezhető a titkosítás.

Nézzük tovább, tisztelt képviselőtársaim! Nemzetstratégiai kérdés, hogy hazánkban mindenkinek zavartalanul rendelkezésre álljon a tiszta ivóvíz. A Mi Hazánk Mozgalom nemcsak kritikát fogalmaz meg, hanem megoldásokat is javasol. Megoldásként javasoljuk például helyi tározók létesítését, csapadékvíz adott területen tartása károkozás nélkül, vízvezető rendszerek újragondolását, újratervezését, melynek során fontos szempontnak kell lennie, hogy szerves egészként kell kezelni a teljes rendszert, továbbá a tervezés, illetve az alapos állapotfelmérés során nagy figyelemmel kell lenni arra is, hogy a száraz évek alatt a lakosság beépítette azokat a területeket is, melyeket természetes vagy természetközeli vízjárás esetén nem lehetne beépíteni.

Csak jelezni szeretném, hogy az országos vízrendezési munkák még anno 1820-ban indultak meg, például a Duna-völgy rendezése közel száz évvel ezután kezdődött el, a jogerős engedélyokiratot pedig Pest vármegye alispánja 1912. október 17-én adta ki. Az azóta eltelt, már több mint száz év elegendő volt ahhoz, hogy Duna-Tisza köze tájegység elvérezzen, kiszáradjon. Tulajdonképpen kimondhatjuk azt, hogy a homokhátság vízkészlete így járt, kiürült. Ezért mindenekelőtt komoly és precíz tervek és geodéziai munkálatok szükségesek.

Összességében, ez a törvénymódosító javaslat, látva a vízellátási rendszer súlyos baját, helyzetét, csak egy technikai gyorsítása a kormány által kitervelt megoldási kísérletnek, amitől még sajnos ki kell mondanunk: nem lesz jobb a vízellátásrendszer, de az előfordulhat, hogy drágább lesz.

A már általam említett adatok titkosítása miatt ezt a törvénymódosító javaslatot, ami elvileg technikai könnyítésekről szól, rendkívül aggályosnak tartja a Mi Hazánk Mozgalom. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Keresztes László Lóránt képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! A víz maga az élet, ezt sok politikus gyakran elmondja, de nagyon kevesen gondolják komolyan, és nagyon kevesen cselekszenek így.

Ugye, most a magyar emberek ivóvízellátásáról beszélünk, a vízbázisok védelméről, a vízkincsünk megóvásáról. Ez a legfontosabb feladat, és egyébként egyben a legsúlyosabb kihívás, a legsúlyosabb rendszerprobléma ma Magyarországon. Ki kell mondanunk, hogy veszélyben van ma Magyarországon az ivóvízellátás biztonsága, ki kell mondanunk azt, hogy válságban van a víziközműveknek a rendszere, és azt is, hogy a vízbázisaink jelentős része veszélyeztetett. Én azt gondolom, hogy amikor ilyen súlyos állításokat teszünk, és ilyen súlyos problémáról beszélünk, akkor kötelessége mindannyiunknak, hogy a valóságról beszéljünk, és amennyire lehetséges, száműzzük a pártpolitikai hovatarozást.

Engedjék meg, hogy a felszólalásomat azzal kezdjem, tekintetbe véve, hogy milyen stratégiai jelentőségű ágazatról, ágazatokról beszélünk, hogy tisztelettel megköszönjem a munkáját mindenkinek, aki a víziközmű-ágazaton belül dolgozik, és mindenkinek, aki a vízügyi rendszeren belül dolgozik, minden munkavállalónak, minden szakembernek. Én azt gondolom, hogy mindannyian tudjuk, hogy az ő áldozatos munkájuknak köszönhetően jut el az egészséges ivóvíz sok-sok emberhez, és az ő munkájuknak köszönhető, hogy egyáltalán még meg tudjuk védeni részben, részlegesen a vízbázisokat.

Különösen fontos kimondani ezt olyan helyzetben, amikor tudjuk, hogy megalázóan alacsony bérekért dolgoznak az ágazat munkavállalói és akkor is, amikor olyan döntések születnek, mint például Debrecenben, hogy kirúgták a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóságnak a vezetőjét csak azért, mert a munkáját végezte, és azért, mert leírt egy szakhatósági állásfoglalást, amiben felhívta a kockázatokra a figyelmet a Debrecenbe tervezett hatalmas ipari beruházás ügyében.

Nos, tehát én a valóságról szeretnék beszélni, nem lesz túl szívderítő az, amit fogok mondani, de én azt gondolom, hogy fontos, hogy ezt a kérdést a helyén kezeljük. Szeretnék reagálni a KDNP-frakció vezérszónokára, bár nincs itt képviselő úr... - bocsánat, itt van képviselő úr.

ELNÖK: Képviselő Úr! Itt van, csak legyen szíves a jobb oldalra nézni.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Kiváló, nagyon-nagyon örülök, hogy akkor személyesen is tudok neki válaszolni. Úgy fogalmazott vezérszónokként képviselő úr, hogy a kormány felismerte a felelősségét, és cselekszik, és úgy fogalmazott, hogy biztosan jó az az út, ahol elindultak. Most engedje meg, képviselő úr, hogy egy nem olyan régen elhangzott kijelentést hadd idézzek! Néhány héttel ezelőtt miniszterelnök úr ebben a teremben arról beszélt, hogy Magyarországnak feleslege van vízből, és hogy Magyarországon semmiféle vízhiány nincs.

(16.30)

És üzent azoknak is, akik aggódnak amiatt, hogy a magyar vízkincset idegen befektetőknek, ipari szereplőknek szolgáltatják ki. Konkrétan úgy fogalmazott miniszterelnök úr, hogy a Duna 5 másodperc alatt szállít annyi vizet, mint amennyi egy akkumulátorgyár éves vízigénye. Na, amikor ezt miniszterelnök úr megfogalmazta, akkor éppen 1200 köbméter/szekundum volt a Duna vízhozama. Ugye, 5 másodperc alatt az 6 ezer köbméter, ugyanakkor például a gödi gyár vízigénye 10 millió köbméter. Én azt gondolom, ez, hogy miniszterelnök úr négy nagyságrendet tévedett, megmutatja azt, hogy nincs kellő szakmaisággal alátámasztva a kormány politikája és a kormány hozzáállása ehhez a rendkívül fontos, a nemzetünk jövőjét meghatározó kérdéshez.

A nagyobb baj egyébként az, hogy miniszterelnök úr nem vette figyelembe azt, hogy ezek az akkumulátorgyárak tiszta vizet igényelnek.

És talán még nagyobb baj az, hogy amikor én felhívtam itt több alkalommal azonnali kérdések formájában miniszterelnök úr figyelmét, hogy az összeomlás szélén van a víziközműrendszer, és még mindig több pénzt költ a kormány ipari szereplők ivóvízellátására, mint a magyar emberek ivóvízellátását biztosító rendszer karbantartására, akkor úgy válaszolt, hogy valakinek majd, ipari szereplőknek meg

kell teremteni azokat a forrásokat, amiből rendbe lehet rakni ezt a víziközmű-hálózatot. Na, ez az ijesztő, ez a fajta hozzáállás az ijesztő. És azért tudom azt mondani, hogy kevésbé megnyugtató az, hogy képviselő úr azt mondja, hogy szerinte jó irányba halad a kormány. Szerintem nem jó irányba halad.

És akkor nézzük valóban a valóságot, ami jellemző egyébként erre az ágazatra! Tehát az, hogy az összeomlás szélén van és válságos a víziközműrendszer, azt nem én fogalmaztam meg, hanem például a Megyei Jogú Városok Szövetsége által megrendelt szakértő anyag 2017-ben használta ezt a szót, konkrétan, hogy válságos állapotban van a víziközművek rendszere.

És hogy ez a válság, ez az összeomlás nem egy jövőben bekövetkező tragikus eseménysorozat, hanem a napjaink része, azt mutatja az a rengeteg példa, amivel nap mint nap, hétről hétre találkozhatunk az országnak szinte bármely pontján. Én azt gondolom, hogy bárhol is lakunk az országban, mindenhol látjuk, hogy milyen drasztikus mértékben és milyen erőteljesen növekszik a csőtörések és a különböző meghibásodások száma. Ugye, hallhattuk, botrányt váltott ki az elmúlt hetekben, hogy Berettyóújfalu esetében az elmúlt egy évben többször jelent meg bűzös, sárgás ivóvíz a csapból, sőt volt olyan, hogy lárvák voltak az ivóvízben. Békés megye több városában is jelezték azt, hogy azt követően, hogy átadták az államnak a víziközmű-szolgáltatást, és ott új kutat fúrtak, és teljesen új alapokra helyezték a vízellátást, ott is rengeteg probléma merült fel az ivóvízminőséggel. De a legsúlyosabb probléma manapság ezzel a rendszerrel kapcsolatban Szigetváron van. Szigetváron, Baranya megyében, a város nyugati részén másfél éve ihatatlan a csapvíz. Tehát másfél éve egy állami szolgáltató területén egy állami beruházás után olyan műszaki probléma adódott, hogy azóta nem alkalmas ivásra a csapvíz. Ez több ezer embert érint, azóta ezeknek az embereknek lajtos kocsiból kell venni a vizet. Nacsa képviselő úr, ez egy valós, reális probléma, és azt gondolom, hogy mindenkinek joga van tudni, hogy mi a helyzet ma Magyarországon az ivóvízellátás rendszerét érintően. Idős embereknek kell akár több száz métert gyalogolni, vizet felcipelni az emeletre azért, mert a vezetékes víz másfél éve nem iható a város nyugati részén.

Nagyon sokáig azt tapasztaltam egyébként, hogy a kormány nem is vette komolyan ezt a problémát. Én több alkalommal voltam ott a helyszínen, felhívtam erre a figyelmet. Ugye, nyáron megfogalmazódott egy ígéret, hogy ősze megoldódik a probléma. A mai napig sem oldódott meg a probléma. Éppen egyébként öt órákor kezdődik Szigetváron egy lakossági fórum, ahol erről beszélnek az érintettek. És bizony múlt héten egy tüntetésre is sor került, így próbálják az emberek erre a súlyos problémára felhívni a figyelmet. Tehát ez ma a valóság a víziközműrendszer tekintetében.

De nézzük, országosan mi a helyzet! Én itt pontosítanám képviselőtársaimat: nem csak ez a kormány tehet erről a helyzetről. Ugye, Varga képviselőtársamat pontosítom. Ez a jelenlegi kormánynak és az

azt megelőző kormányoknak a felelőssége. Tehát azt valóban mondjuk ki, hogy a rendszerváltást követő valamennyi kormány elkövette azt a súlyos hibát, hogy nem vette komolyan ezt az óriási kihívást, nem fordított megfelelő mennyiségű forrást erre a rendszerre, és egyáltalán nem is kezelte helyén ezt a rendkívül súlyos szakpolitikai kihívást. Tehát az tény, hogy 2010-ben nagyon nehéz volt az örökség, de azt követően ez a kormány - 13 évvel ezelőtt - nem szembesült ezzel a problémával, nem megoldani akarta ezt a problémát, hanem az intézkedéseivel rontott a helyzeten. Azóta duplájára nőtt a meghibásodások száma.

Valóban, 20 százalék alatt van a „megfelelő” minősítésű vízrendszerek aránya. 25 százalék a hálózati veszteség. Tehát a megtermelt ivóvíz 25 százaléka elfolyik felhasználás nélkül a rossz csővezetékek miatt.

Az a bizonyos 3000 milliárd forint, amit említettek képviselőtársaim, nem azt az összeget mutatja, hogy mennyibe kerülne rendbe rakni a hálózatot, ez azt az összeget mutatja, ami a 15 éves távlatban hiányzik a tervezhető forrásokon túl. De hozzáteszem, hogy ez is már egy évvel ezelőtti kalkuláció. Tehát figyelembe véve az inflációt és minden egyéb változást, én azt gondolom, megállapíthatjuk, hogy ennek az összegnek minimum a duplája az, ami 15 éves távlatban hiányzik ahhoz, hogy meg lehessen őrizni Magyarországon az egészséges ivóvízellátást és a vízbázisok védelmét. A helyzet tehát ez, tisztelt képviselőtársaim.

És egyáltalán nem arról van most szó, hogy ne lenne forrás ennek a problémának a megoldására. Itt arról van szó, hogy értékválasztás, hogy a kormány nem erre költi el a közpénzt, nem erre költi el a forrásokat. És ha csak az ágazatot nézzük, tehát hogy mennyi pénzt költenek például az ipari szereplők ivóvízellátására, én mondok egy-két példát: az iváncsai akkumulátorgyár esetében 30 milliárd forintot fordítanak ivóvízvezeték-építésre, a gödi gyár teljesítménybővítése mentén szintén körülbelül 30 milliárdot, Debrecenben ennek a többszörösét ipari vízigények kielégítésére.

Nem olyan régen válaszolt nekem Koncz Zsófia miniszterhelyettes asszony, hogy az idei évben augusztusig az önkormányzati többségi tulajdonú vízszolgáltató cégek karbantartási munkáinak a támogatására az egész országban mindössze 10 milliárd forintot költöttek. Tehát a helyzet az, hogy a kormány a magyar emberek adóforintjait inkább költi idegen ipari szereplők vízellátására, mint a magyar emberek ivóvízellátását biztosító rendszer karbantartására. Van pénz a költségvetésben.

Mi lenne a felelős magatartás a kormány részéről? Megint csak a szakemberek, a szakmai szervezetek becsléseire alapozom, hogy mennyi forrásra van szükség, hogy egyáltalán ezt az összeomlást megállítsuk. Ehhez, mivel ebben az évben sem történtek érdemi lépések, a jövő évben legalább 400 milliárd forintot be kellene tervezni a karbantartási és pótlási

munkákra, függetlenül attól, hogy állami vagy önkormányzati tulajdonú cégekről beszélünk.

Véget kellene vetni annak a fajta elképzelésnek, hogy elvonná a kormány az önkormányzati tulajdonú cégeket, illetve az önkormányzati víziközművagyonot. Én itt utalok Debrecen polgármesterére. Ebben igaza volt polgármester úrnak, világosan elmondta, hogy ez egy olyan fontos stratégiai ágazat, amit az önkormányzat nem adhat ki a kezéből. Ez egy olyan szolgáltatás, amelyhez kell a helyi felelősségvállalás, kell a helyi tudás, hogy a rendelkezésre álló forrásokat a lehető leghatékonyabban használják fel. Nagyon rossz irány, tisztelt államtitkár úr, nyilván nem ön hozta meg ezt a döntést, csak ön képviseli itt most a kormány álláspontját, hogy el akarják venni a rendelkezést, a beavatkozás lehetőségét és az eszközöket, a közművagyonot az önkormányzatoktól. És nyilvánvaló zsarolás, hiszen azoknak az önkormányzatoknak adják át, amelyek nem tudják megtermelni a hiányzó forrásokat. Ez egy gazdasági kényszer, az állam feladata lenne, a kormány feladata lenne, hogy ezeket a forrásokat biztosítsa mind az állami, mind az önkormányzati cégek esetében.

Teljesíteni kell azokat az ígéreteket, amiket megismételt egyébként miniszterelnök úr is, hogy az önkormányzati tulajdonban maradt cégek esetében is nyilván együttműködnek, csak nem tudják teljes egészében átvállalni. Ez logikus, de egyelőre nem látni, hogy hol vannak ezek a támogatások.

Az egy pozitív lépés, hogy a közműadót, igaz, csak 2025-ben, de legalább kivezetik az ágazatból. Nyilván, az egy kis lépés, de összességében fontos.

És nagyon-nagyon fontos, valóban, hogy meg kell őrizni nemzeti kézben ezt a fontos infrastruktúrát, a víziközművagyonot. És hogy ezzel kapcsolatban van aggódnivalónk, azt egy kormánypárti polgármester is megerősítette, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének a vezetője, Tab polgármestere, aki szintén megfogalmazta azt, hogy reméli, hogy nem merül fel utána valamiféle kiszervezés, miután ez az államosítási folyamat lezajlott.

És egyértelmű, nagyon sok város világosan megüzente a kormánynak, hogy nem adja át a városi közművagyonot. Így döntött Pécs, Budapest, a már említett Debrecen, Érd, Nagykanizsa, Szeged, és még hosszan sorolhatjuk. Tisztelt Államtitkár Úr! Az ezekben a városokban élő emberek számára biztosítani kell az egészséges ivóvízellátást, és biztosítani kell a vízkincsünk, a vízbázisok védelmét. A kormány egyszerűen nem teheti meg, hogy ezeket a forrásokat nem adja át ezeknek a feladatoknak az ellátására. Jelenleg a helyzet az, hogy akármit is mondanak különböző ködbe veszejtett stratégiákról, ha megnézzük a költségvetés számait, nincs benne ez a forrás, sehol nincs ez a 400 milliárd forint, ami időarányosan kellene a feladatok ellátására. Van 50 milliárd forint, de azt senki nem tudta megmondani még nekem, hogy pontosan milyen célra. Tehát jelenleg a helyzet az, hogy a kormány nem állt neki annak a feladatnak, hogy elvégezze ezt a munkát.

(16.40)

A jelen törvénymódosítás, kérem, magyarázza el, államtitkár úr, hogy pontosan mit jelent. Az államosítás, ez a kierőszakolt államosítás egy rossz irány, rossz döntés, ettől nem jobb, hanem rosszabb lesz a helyzet, és most ez a törvénymódosítás részben arról szól, hogy egy egyszerű többséggel is ki lehessen szervezni a víziközművagyonot. Ez milyen módon viszi előre a víziközmű-hálózat fejlesztését?

S valóban, a titkosítás. Én ezt nem is értem egyébként, államtitkár úr, hogy mit jelent ez a titkosítás, hogyan, milyen módon tudja ezt megvalósítani a kormány. Tehát konkrétan a víziközmű-hálózat műszaki adataival kapcsolatos jelentéseket titkosítják? Mi ebben a nemzetbiztonsági kockázat? Én azt látom egyébként, hogy a nemzetbiztonsági kockázat az, hogy tönkreteszik, hagyják tönkremenni Magyarországon a víziközmű-hálózatot, az a nemzetbiztonsági kockázat, ha hagyják elszennyezni az amúgy is sérülékeny vízbázisainkat. Ha a vízbázisaink sérülnek, az soha nem lesz helyreállítható; ez egy óriási kihívás. Debrecen esetében ezt már látjuk, ott az egyik vízbázis konkrétan egy ilyen ipari szennyezés miatt már nem használható.

Tehát, tisztelt államtitkár úr, az nemzetbiztonsági kockázat, ha nem tesznek lépéseket, az nemzetbiztonsági kockázat, ha minden fontosabb. Én nem akarom sorolni itt a Vodafone-tól kezdve azokat a százmilliárdos, vagy akár, ha a repülőtérré gondolok, ezermilliárdos költséget, ami fontosabb a kormánynak, mint a magyar emberek vízkincsének a megóvása, a magyar emberek egészséges ivóvízellátásának a biztosítása.

Én azt gondolom, tisztelt államtitkár úr, mondjuk ki, hogy igazsa volt egyébként már 2017-ben a Megyei Jogú Városok Szövetségének - egy többségében fideszes polgármesterek által megrendelt anyagról van szó -, hogy válságos a helyzet. Itt nem az évről évre, a jövőben, majdan megvalósítandó stratégiákat kell látni most már az érintetteknek és általában a magyar társadalomnak, hanem a cselekvést, és a cselekvés legfontosabb elemei - ugye, erről beszéltünk -, hogy egyáltalán forrást biztosítsanak, a megfelelő szakmaiságot biztosítsák, és kezdjék meg végre a víziközmű-ágazat rendbetételét, a karbantartási és pótlási munkákat, a vízkincsünk megóvását.

Mivel az időm lejárt, a következő felszólalásomban még a vízgazdálkodás kérdéseiről is beszélek majd. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Csak a jegyzőkönyv számára pontosításként: az a bizonyos elhangzott 1200 köbméter/szekundumos dunai vízhozam egy alacsony vízállás mellett vízhozam. Tájékoztatásul szeretném jelezni a képviselő úrnak, hogy 16 órakor 2142 köbméter/szekundum volt Budapestenél a vízhozam, ami 7,7 millió köbméter/órának felel meg. Csak a mértékegységek össze nem tévesztése érdekében tartottam szükségesnek ezt a javítást elvégezni. Köszönöm szépen.

Ezzel, tisztelt képviselőtársaim, a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most van lehetőség kétperces felszólalásokra. Nacsa Lőrinc képviselő úr kért szót két percre. Parancsoljon, képviselő úr!

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Elnök úr egy percet megspórolt a kettőből a Duna vízhozamának kijavítása érdekében. Képviselő úr duplányit tévedett, tehát szerintem ez egy súlyos tévedés.

Varga képviselő úrra akartam reagálni természetesen, bár Varga képviselő úrral vitatkozni olyan, mint egy galambbal sakkozni, hiszen rászáll a pályára, és feldönti a bábukat, tehát sakkozni nehezebb vele. De mégiscsak, képviselő úr, Gyurcsány Ferenc idejében készült egy titkos előterjesztés a Vagyonkezelő részéről, és titkos egyeztetések voltak. Aztán nyilvánosságra került, hogy Dunától keletre, Dunától nyugatra az egész víziközműrendszert külföldi kézbe akarták privatizálni, francia és német érdekeltségekbe önközi oda akarták adni.

Most itt arról szól a vita az önközi értelmezésében - bár szerintem nem ez szerepel az előterjesztésben -, hogy állami vagy önkormányzati. Ami mind az állami nagy rendszer kezében, magyar tulajdonban marad, állami vagy önkormányzati kézben, az mind magyar. Önök külföldre akarták kiszervezni! Képviselő úr, akkor hol volt ön debreceni képviselőként, föl téve a kezét, hogy tiltakozzon ez ellen?! Titkos előterjesztést és paktumot készítettek, hogy az egész víziközmű-hálózatot külföldre szervezzék ki a külföldi barátainkhoz, tisztelt képviselő úr! Mi a véleménye erről? Mert akkor, abban az időben nem lehetett olvasni véleményt, mert ön szerint ez a helyes. Hát, azért nem támogatja a képviselő úr ezt az előterjesztést, mert ön továbbra is külföldre szeretné ezeket kiszervezni, ahogy ezt tették 2008-2009-ben.

Képviselő Urak! Önök mind támogatják Karácsony Gergelyt, aki most akarja elképesztő módon megemelni a vízdíjat Budapesten. Miért nem mennek oda hozzá, és mondják, hogy ez nem helyes? Miért nem mondják Karácsony Gergelynek, hogy nem így kéne sarcolni a budapestieket, meg nem így kéne zsarolni a budapestieket? Gyurcsány Ferenc ötlete alapján Karácsony Gergely végrehajtja a vízdíjemelést Budapesten. Szerintem ez botrányos, tisztelt képviselőtársaim.

Keresztes képviselő úr pedig az európai tapasztalataira szokott hivatkozni. Hát, önök egy pártcsaládban ülnek azokkal a Zöldekkel, akik Németországban környezetvédelmi bajnokként üdvözölték az akkumulátorgyárakat, amelyek ráadásul 70-80 százalékban szürkevizet használnak, tisztelt képviselő úr! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ugyancsak kétperces felszólalásra kért szót Keresztes László Lóránt képviselő úr. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Elnök úr bekapcsolódott

részben a vitába, illetve Nacsa képviselő úr is mondott egy jelenlegi vízhozamot. Én szeretném pontosítani. Amikor a miniszterelnök úr ezt a kijelentést tette, aznap 1200 köbméter/szekundum (*Nacsa Lőrinc: Az országos éves átlag.*), 1200 köbméter/szekundum volt akkor a Duna vízhozama, és azt mondta miniszterelnök úr, hogy 5 másodperc alatt szállít a Duna annyi vizet, amennyi egy akkumulátorgyár éves vízigénye. Én szerettem volna pontosan idézni miniszterelnök urat, mert én azt gondolom, van jelentősége, hogy az ország első számú döntéshozója egy ilyen kijelentést az ország nyilvánossága előtt megtesz. Ezért én az akkori, aznap dunai vízhozammal számoltam, s ezért utaltam rá, hogy az a 6 ezer köbméter nagyon nincs arányban a 10 millió köbméterrel, amennyi a gödi akkumulátorgyár éves vízigénye. Ezt a jegyzőkönyv kedvéért szerettem volna pontosítani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretném jelezni, hogy én nem kapcsolódtam be a vitába, én egy pontosítást tettem, hogy mit jelent az 1200 köbméter/szekundum, és mit jelent egy 2142 köbméter/szekundum köbméter/óra átszámítva.

Cseresnyés Péter képviselő úr kért két percre szót. Parancsoljon!

CSERESNYÉS PÉTER (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Nem avatkoztam volna, nem kapcsolódtam volna be a vitába, ha Nagykanizsa város neve nem hangzott volna el, vagy éppen az a felvetés, hogy jó gazda-e az állam vagy nem jó gazda az állam az önkormányzatokkal szemben.

Én egy kanizsai példát szeretnék hozni, ahol szerintem nem jó gazda az önkormányzat jelenlegi vezetése. Elmondom, hogy miért. Az elmúlt években egyfajta nagyon takarékos gazdálkodással egészen 2019-2020-ig a vízművet lehetett működtetni, sőt még bizonyos felújításokat is végre lehetett hajtani, annak érdekében, hogy az a bizonyos egészséges ivóvízzel való ellátás mind a városban, mind a körülbelül száz településen biztosított legyen ebben a térségben, ahol a Délzalai Vízmű az ott élő emberek számára mind a csatornát, mind pedig az ivóvízellátást biztosítja.

Igen ám, de történt egy váltás, és most azt látom, hogy átpolitizálódott egy kicsit a vízmű vezetése, nem az a fontos, hogy a vízmű jól működjön, nem az a fontos, hogy az emberek ivóvízellátása, egészséges ivóvízzel való ellátása biztosított legyen, vagy nem ez a legfontosabb, hanem egy politikai csatározásba mennek bele. És ebben az esetben, ebből az aspektusból szerintem már nincs értelme annak a vitának, hogy ki a jó gazda.

A jó gazda az, aki odafigyel annak a vízműnek a működésére, a vízbázis megfelelő kezelésére és az ivóvízzel való ellátásra, aki felelősen tud gondolkodni. Abban az esetben, ha egy nagy áttekintéssel rendelkező kormányzati irányítás van, ebben az esetben én - ismerve a kanizsai helyzetet, a mostani, a jelenlegi helyzetet - biztosítottabbnak látom az ivóvízellátást a kormányzat és az állam kezében, mint ha az önkormányzat látná el.

Egy példát hadd mondjak! Öt másodperc az egész. (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*) Kapott a város 588 millió forintot fejlesztésre a kormányzattól, ebből durván 140 millió forintot a vízmű érdekében akartak felhasználni. A vízmű vezetése és a vízműben bent levő helyi politikusok jelen pillanatban nem tudták megcsinálni azt, hogy ezt a pénzt arra használják föl, amire kapták, és vissza kell utalni a kormányzatnak 140 millió forintot. Na, ezért nem szabad föltétlenül az önkormányzatokat védeni és az önkormányzati vezetésre bízni a vízművek irányítását. Köszönöm szépen, és elnézést az időkeret túllépéséért.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ismételt felszólalásra Varga Zoltán képviselő úrnak adok szót, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Uraim! Uraim! Hát, maguk a Duna vízhozamáról vitatkoznak itt?! Hát, vigyék a Duna mellé különben a debreceni akkumulátorgyárat, ha ez annyira fontos! Őszintén, tényleg megőrült itt mindenki?! Tényleg itt tartunk? Itt tartunk, hogy az a lényeg, hogy a Dunának mennyi a vízhozama, és egy teljesen elsivatagosodó városba telepíti Orbán Viktor a kedvenc gyárát?! Debrecenben nincsen víz, nemhogy Duna-víz, hanem semmilyen víz nincsen! Ennyi erővel vitatkozhatnánk arról is, hogy a Mississippinek mennyi a vízhozama.

(16.50)

Nyilván ez a vita különben a ragyogó miniszterelnököktől származik, aki az akkumulátorgyárak telepítésének szükségességét azzal magyarázta, hogy a Dunának mennyi a vízhozama. Hát, gratulálok különben! - a maguk miniszterelnökének meg külön. Tehát innen lehet látni, hogy azért ott valami probléma mégiscsak akad. Hát, miről beszélünk?! Debrecenben nincsen víz - és akkor most hadd folytassam, ahol abahagytam!

Dr. Fónagy János, 2001: „A jó minőségű, felszín alatti vizeink hosszú távú megőrzése érdekében elsőként indítottuk el Debrecen város ivóvízbázisainak állapotfelmérését.” Eddig tiszta? Megvan mindenkinek, ugye? (*Cseresnyés Péter: Privatizáció!*) Tehát ez az önök kormánya volt, a felelős szakminiszter volt. „A részletes vizsgálat megállapította, hogy a működő rétegvízműben a kitermelést növelni nem lehet, sőt, inkább mérsékelni kell.” És maguk erre fel odatelepítik az egyik legnagyobb vízigényű iparágat, a világ egyik legnagyobb gyárát, és utána azon próbál itt ön, Nacsa képviselő úr, élcélődni, hogy akkor a Dunának mennyi is a vízhozama. Most őszintén, ez a debrecenieket mennyiben hatja meg 200 kilométerről? (*Cseresnyés Péter: Privatizáltatok!*) Semennyire! Semennyire!

Beszélt a szürkevízről. Elárulok önnek egy titkot, de ön ezzel nagyon jól tisztában van: nem létezik szürkevíz Debrecenben. Nem létezik szürkevíz Debrecenben!

Nem létezik! (*Nacsa Lőrinc: Ne vicceljünk!*) Nem viccelek! Ez a véres valóság, nem létezik szűrkevíz. Nem is tudják kiépíteni, mert a szűrkevíz kiépítése százmilliárdos nagyságrendet igényel, annak a hálózatnak a kiépítése. Nem lehet kiépíteni. Az, amiről önök beszélnek, az echte, nettó hazugság, az egész, ami az akkumulátorgyárak és a vízbázis körül van.

És hát, Nacsa képviselő úr, lebuktatott! Bár hozzá kell hogy tegyem, hogy a „ha”-val kezdődő mondatoknak ugyan sok értelme nincs. Én nem akarnám ezt a veréb és a sakkozás dolgot felhozni, mert ez szerintem távol áll az ön eszmeiségétől, de azért mégis, el kell hogy áruljam, hogy borzasztó nagyívú terveink voltak nekünk 2010 előtt, többek között ürgebőrbe varrt kipcak harcosok agyrágóbogarakat akartak telepíteni, úgy látom, hogy van, ahol ez sikerült is, meg is maradt.

Keresztes Képviselő Úr! Én mindig méltányolom a hozzászólását, de szerintem nem szabad felülteni arra a dilivonatra, amit a Fidesz hajt. A 13 évvel ezelőtti 8 év topikja nem használható ebben a sztoriban. A kormánypártoknak 13 éve volt arra, hogy rendbe tegyék ezt az országot. Ehhez képest mi történt? Akarattal lerohasztották amúgy nemcsak a víziközművet, hanem az összes olyan nagy közműrendszert, amit aztán nyilvánvaló módon magánkézbe akarnak adni. Ez a víziközműnél teljesen egyértelműen látszik. Teljesen egyértelmű, ami itt történik.

Debrecenben azok a nagy víznyomócsövek olyanok, mint a szita. A vízmű igazgatója azon imádkozik, hogy ne legyen nagy eső, és ne törjenek el ezek a csövek, mert ez bármikor bekövetkezhet, és nincs annyi pénz a rendszerben, hogy ezt meg tudják javítani, és ez nem az önkormányzatnak a hibája.

Nekem nagyon tetszett, többen idézték már itt Földi László képviselő úr mondatait, én is felírtam magamnak egyet, nekem ez ragadta meg a fantáziámat, és most szó szerint idézem: „A gondoskodó állam a települések felé nyújtotta segítő kezét.” Azért ez olyan szép mondat, nem? Tehát a gondoskodó állam, ahogy a rosszul működő, a víziközművagyon rosszul működtető, tévelygő települések felé nyújtotta a segítő kezét. (*Cseresnyés Péter: Szép mondat, mert igaz!*) Mondjuk, beleragadt minden vagyon, ami ott volt, és el is vette.

Na, ez a maffiamódszer, amiről az előbb beszéltem, tehát ez a tipikus maffiamódszer. Ahelyett, hogy az állam teljesítené a rá hárított feladatot, mégpedig len azt, hogy az önkormányzatokat segíti abban, hogy az önkormányzati vagyont egyáltalán tudják valamilyen módon menedzselni, hogy a nagy közműellátó rendszereket lehessen működtetni - nem. Ahelyett mit tesz? Azt teszi, hogy kinyújtja a segítő kezét, ad egy hatalmas nagy tockost az önkormányzatoknak, és elveszi, amit el tud.

Most már sok minden nincsen az önkormányzatoknál, már nincs ott az oktatás, nincs ott az egészségügy, nincsen már semmi, lassan egy önkormányzati vezetőre annyi van rábízva, hogy a padokat hova lehet kihelyezni. Most elveszi a víziközművagyon is, ahelyett, hogy segítené.

De Debrecen példáját látva ugyanez történt például a repülőtérral is. Elvette a repülőteret, ahelyett, hogy segítette volna az önkormányzatot ahhoz, hogy pénzhez jusson, és jobban tudja működtetni. És mindent úgy tesz, hogy utána ehhez még az önkormányzati vezetőknek, az önök emberének, az önök pártkatonájának még mosolyogni is kell hozzá, meg kell köszönni, meg kell csókolni a kinyújtott kezét, amely nem ad, hanem elvesz. Ez a maguk rendszere, önök ezt kalapálták össze, ezt védik. Ez az, amit próbálnak megmagyarázni, megmagyarázni a lehetetlent, hogy ez miért is jó.

Árulják már el, miért is jó az különben, hogy elveszik az önkormányzatoktól a víziközművagyon? Miért jó? (*Cseresnyés Péter: Ki veszi el?*) Miért nem adják oda az önkormányzatoknak a pénzt, hogyha van rá pénz? (*Cseresnyés Péter: Erre válaszolj: ki veszi el?*) Azért, mert nyilván ezzel a közművagyonnal önöknek terve van, és a terv nem más, mint az, hogy majd a Tiborcznak, a Mészárosnak vagy bárkinek az Orbánklánból, akire éppen rámutat majd a keresztapa, oda fogják adni ezt a vagyont. Teljesen egyértelmű.

Látom, hogy zavarban vannak, hát hogyan lenne zavarban! Ez nem egy szakmai kérdés. Nyilván lehetne az is, és egy normálisan működő államban ez egy szakmai kérdés lenne. Egy normálisan működő kormány, normálisan vezette államában ez egy szakmai kérdés, egy szigorúan szakmai kérdés lenne. De az, amiről itt beszélünk, amiről mindig beszélünk különben, hogy az állam kinyújtott segítő keze mit ér el, az nem szakmai kérdés, uraim, az egy politikai döntés, az politikai kérdés. Azt látjuk, hogy amit az állam elér, azt mindent bekebelez, és amit bekebelezett, amit államosít, azt pedig mindent tönkre is tesz.

A következő lépés nyilvánvaló módon logikusan az, hogy odaadja a haveroknak, és gyakorlatilag kialakult egy párhuzamos állam, egy párhuzamos kormányzás Magyarországon. Kialakult egy párhuzamos világ, ahol a dózsölés, ahol a magánrepülőgépek, ahol a 62 méteres jachtok világa van, ahol kaviárt lehet csak enni, ahol a Gucci számít, és nem számít az, hogy mi van az önkormányzatokkal. Ebben az egészben ez a legszörnyűbb, hogy itt tartunk.

Miközben önök megpróbálnak - nyilván aztán sértődötten - a szakmaiság mögé bújni, hogy ugyan már, mit beszélnek az ellenzéki képviselők, hát, ez szigorúan szakmai kérdés, önök nagyon jól tisztában vannak azzal, hogy távol áll ez a szakmától, és, hozzá kell hogy tegyem, távol áll az önkormányzatiságtól is, hiszen ez az önkormányzatiságnak a feladata lenne.

A másik kérdés: nem értek egyet azzal, amikor arról beszélünk, hogy ez nemzeti kézben kell hogy legyen. Mennyiben nemzeti a Mészáros? Mennyiben? Azért, mert magyar? (*Cseresnyés Péter: Igen!*) Tévedés! Aki lop (*Az elnök csenget.*), az nem lehet nemzeti. Aki lop, aki Magyarország közösségét meglopja, az nem nemzeti, hanem hazaáruló. Nem, az oligarchák nem nemzetiek.

Nem attól nemzeti valaki, hogy az van beírva az állampolgárságának, hogy magyar, hanem attól, hogy

magyarként viselkedik, attól, hogy nem lopja meg a saját nemzetét, attól, hogy nem teszi zsebre fél Magyarországot. Ezek az emberek nem a nemzet részei, ezek hazaárulók.

ELNÖK: Képviselő úr, a kifejezéseit, kérem, válogassa meg!

VARGA ZOLTÁN (DK): Melyik kifejezésem nem volt különben helyes, elnök úr? *(Cseresnyés Péter: Mindegyik!)* De mégis, egyet mondjon már, elnök úr, drága!

ELNÖK: Ne hazaárulózzon!

VARGA ZOLTÁN (DK): Ez egy vélemény. Én úgy tudtam, a parlamentben a vélemény szabad, a hazaáruló pedig egy magyar szó.

ELNÖK: Ameddig az elnök nem ítéli meg úgy, képviselő úr...

VARGA ZOLTÁN (DK): Többször elhangzott a hazaáruló, különben a miniszterelnök... *(Az elnök ki-kapcsolja a szónok mikrofonját.)*

ELNÖK: ...hogy nem illeszkedik az anyaghoz, és valakire nézve bántó és megalázó *(Közbeszólások a kormánypártok soraiból: Így van!)*, és én most ezt úgy ítélem meg. Köszönöm. *(Varga Zoltán: Értetem. Tudomásul veszem. - Taps a kormánypártok soraiból.)*

Ismételt felszólalásra Keresztes László Lóránt képviselő úr jelentkezett. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Varga Képviselő Úr! Sok dologban egyetértünk, sok dologban nem értünk egyet, nyilván nem véletlenül nem egy pártban politizálunk.

Én azt gondolom egyébként, nyilván nem vagyok feljogosítva, hogy tanácsot adjak önnek, de a jelenlegi kormányzat rengeteg súlyos intézkedésének a bírálását szerintem akkor lehet hitelesen elvégezni, hogyha a korábbi kormányok által elkövetett hibákat sem tagadjuk el.

Tehát 2010-ben az akkori balliberális kormány rengeteg olyan döntést hozott, amelyek ellentétesek voltak a nemzeti érdekekkel, rengeteg hibát elkövettek, akár egyébként a víziközmű-hálózat tekintetében is, a víziközműrendszer tekintetében, amelyek óriási károkat okoztak. Azt gondolom, hogy nem volt véletlen az, hogy 2010-ben kétharmados felhatalmazást tudott kapni a Fidesz.

(17.00)

Tehát én azt gondolom, hogy kell és fontos kritizálni a jelenlegi kormányt, de soha nem lehet eltárgadni a 2010 előtti kormányzat hibáit.

A víziközmű-hálózat, a víziközmű-infrastruktúra nemzeti kézben tartása. Azt gondolom, hogy ezt kiszervezni súlyos bűn, súlyos bűn a nemzet ellen. Ez a legfontosabb alapvető infrastruktúra, ezáltal tudjuk biztosítani az ivóvízellátást a magyar emberek számára, ezáltal tudjuk megvédeni a vízkincsünket. A nemzet jövője múlik azon, hogy meg tudjuk-e őrizni a természeti kincseinket, meg tudjuk-e óvni, meg tudjuk-e őrizni a vízkincsünket.

Tehát idegen, külföldi nagyvállalatoknak kiszervezni a víziközműveket ugyanolyan hibának tartom, mint egyébként hazai oligarcháknak. Mert a nemzet zsebébe összekeverni a saját zsebbel súlyos bűn, az a nemzeti érdekek elárulása. Ez legyen világos. Azt gondolom - és mi ebben mindig következetesek voltunk, a pártunk is -, a legfontosabb infrastruktúrát, a víziközműrendszert nemzeti kézben kell tartani, de jellemzően egyébként a hozott példákkal is alátámasztva, ahol önkormányzati tulajdonban van, ott önkormányzati fenntartásban, hiszen a helyi felhatalmazással, a helyi tudással sokkal hatékonyabban meg lehet óvni ezt az infrastruktúrát és lehet üzemeltetni.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Igaz van Cseresnyés képviselő úrnak, én is nagyon sok önkormányzatnál látok, egyébként pártpolitikai színezettől függetlenül rossz döntéseket. Egyértelmű, önkormányzati szinten és kormányzati szinten is lehet rossz döntéseket hozni, ez mindenkinek, egy testületnek, egy kormánynak a saját felelőssége, de alapvetően ez nem határozhatja meg azt, hogy el kell-e vagy el lehet-e venni az önkormányzatoktól ilyen gazdasági kényszer folytán a víziközműveket. Tehát nyilván egy polgármester, egy képviselő-testületi többség felelőssége, hogy helyes döntéseket hozzon.

Ami Debrecen illeti, Varga képviselő úr felröptetett nekem, hogy a Duna vízhozamáról beszéltem. Ezt az idézetet azért hoztam ide, hogy azt mutassam meg, hogy mondjuk, mennyire egzakta alapokon nyugszik a kormányzati fősodró döntéshozatal, úgy mond. Ezért idéztem miniszterelnök úrnak a Duna vízhozama és az akkumulátorgyárak közötti hasonlatának rendkívül erőteljes megalapozatlanságát.

De itt utaltam már rá, amit Palkovics miniszter úr is világossá tett, hogy ezek az akkumulátorgyárak tiszta vizet igényelnek. Nacsa képviselő úrnak is mondom, hogy Debrecenben is valóban elhangzott az, hogy ugye, beszélnek a politikai kommunikáció szintjén szűrkevízről, de ez be sem lett tervezve. Egyébként ebben igaz van Varga képviselő úrnak, nincs képtetve az az infrastruktúra, ami által szűrkevízzel lehetne kielégíteni a debreceni akkumulátorgyáraknak a vízigényét. Tehát valójában azért is utaltam rá, hogy párhuzamba hozni a Duna aktuális vízhozamát az akkumulátorgyárak vízigényével azért megalapozatlan, mert itt a vezetékes ivóvízből, tiszta vizet igényelnek ezek a gyárak. S ezért vannak egyébként ilyen anomáliák,

mint ahogy például a komáromi ipari vízigények növekménye miatt a tatai karsztról szállítják a rendkívül jó minőségű vizet. Ezért van rengeteg probléma ezzel kapcsolatban, és ezért is mondom, hogy mennyire súlyos kihívás az, ahogy amikor már most sok esetben kihívás az ivóvízellátás biztosítása, akkor rászabadítunk ilyen elképesztő mennyiségű vizet igénylő ipari monstrumokat egyébként Magyarország vízkincsére, ezért is tartjuk ezt súlyos hibának.

S akkor nagyon röviden beszélnék csak a vízgazdálkodás kérdéséről, ezt néhány képviselőtársam említette. A víz maga az élet - ezzel kezdtem a felszólalásomat -, miközben láthatjuk, hogy milyen súlyos kihívások rendszere érinti a víz ügyét, a víziközművek ügyét. A víziközművek kérdését most alaposan kitérgettük. De látható, hogy milyen súlyos veszélyben vannak a felszíni vizek és a felszín alatti vizek, milyen súlyos szennyezések történnek. Adott esetben egyébként, hogy milyen súlyos szennyezések történnek a határon túl. Nemrég láthattuk a Sajó folyót érintő borzalmas szennyezést, hogy annak milyen hatásai voltak. Tehát veszélyben vannak a közös természeti kincseink, és nyilván ilyenkor nem lehet elfelejteni, hogy a Kárpát-medence nemcsak egy történelmi régió, hanem egy természetes régió, és egy természetes egység, ezért úgy mond, egymásra vagyunk utalva a tekintetben, hogy megvédjük a közös természeti kincseinket, és ebben is sokkal aktívabb részvételt kellene tanúsítania a magyar kormánynak.

De ugye, nagyon-nagyon komoly kihívás, és ez messze a legsúlyosabb kihívás jelenleg is, hogy a most érvényben lévő és alkalmazott vízgazdálkodási elképzelések és rendszerek szerint az ország lecsapolása, az ország kiszáritása folyik. Itt említette képviselőtársam, hogy a homokhátság már valóban, hivatalosan is félsivatag. Ez bizony azért van, mert a jelenlegi koncepció szerint minél előbb levezeti a vízgyűjtő vízeket, és ezért van az, amit egyébként nagyon helyesen idézett miniszterelnök úr is, hogy több víz folyik ki az országból, mint amennyi beérkezik. Minden évben három Balaton vízmennyiségének megfelelő vizet veszítünk el, és ez egy örületes, súlyos hiba.

Ugyanakkor abban téved miniszterelnök úr, ugye, arra utalt, hogy ezt a többletvizet, amit ő feleslegként fogalmazott meg, ezt bárhova igény esetén el tudjuk vezetni a csatornahálózaton keresztül. Ez nem így van. Nem lehet mindig elvezetni ezeket a vizeket. Az időszakos többletvizek esetén, jellemzően a tél utáni, tavaszi időszakban lehet ezeket a többletvizeket megtartani. Ezért mondjuk azt, hogy szakítva a jelenlegi koncepcióval, egy vízmegtartó vízgazdálkodásra lenne szükség.

Ugyanakkor itt van nagyon súlyos vitánk egyébként például a Mi Hazánkkal. Most a képviselő úr megerősítette azt, amit a Virradat-programban is írtak, de ezeket a többletvizeket nem beton műtárgyakba, nem csatornába kell vezetni, nem ilyen módon kell tárolni, hanem a tájba kell visszavezetni, a tájba kell bejuttatni. Az egykori vízjárta terekbe, az egykori árterekbe kell eljuttatni ezeket a vizeket; és

nem lehet a folyókból vízlépcsőzéssel, ilyen mesterséges műtárgyak által tavak rendszerét felépíteni, hiszen azzal több kárt okozunk.

Amikor ilyen vitákra kerül a sor, akkor rendszert az öntözésről beszél a kormány, ugyanakkor most az öntözött területek aránya körülbelül 1-2 százalék. A jelenlegi kormányzati tervek szerint ezt 6 százalékra akarják fölvinni. Tehát eleve egyértelmű, hogy nincs is kimondva, hogy bármiféle szándékuk lenne ezzel a súlyos nemzetstratégiai kérdéssel, hogy ennek a megoldására vállalkoznának az öntözéssel, de az is világos, hogy ilyen félsivatagi körülmények között az öntözés nem is lehet megoldás. A táj vízkörforgását kell biztosítani, a tájba kell visszajuttatni a vizet és a tájban kell megtartani a vizet. Erre megvannak a lehetőségek, megvannak a szakmai koncepciók, valóban pontos geodéziai mérések alapján, láthattunk olyan elemzéseket, ami által meg lehet állítani, meg lehet fordítani ezt a folyamatot, ami gyakorlatilag valóban az ország kiszáritásával egyenértékű.

Az a tragédia számomra, hogy bő egy évvel ezelőtt, októberben volt egy olyan bizottsági ülés, ahol a Vízállásbizottság kezdeményezésére a képviselők jelen voltak, amikor egy rendkívüli bizottsági ülést kezdeményeztem. Ott volt agrárminiszter úr is, államtitkár úr is - a természetvédelemért felelős államtitkár úr, csak a pontosítás kedvéért, nem V. Németh Zsolt államtitkár úr -, és láthatták azt is, hogy pontosan a számok nyelvén bemutatva milyen tragédiát fog okozni, ha nem nyúlunk bele ebbe az ország lecsapolását jelentő vízgazdálkodásba, és nem találjuk meg a tájban a helyet ezeknek a többletvizeknek.

Azt is láthatták, hogy ha ezt sikerül megvalósítani, konkrét, aktuális, pontos geoinformatikai alapokon bemutatott példák szerint, még meg lehetne állítani ezt a folyamatot, és rengeteget tudnánk tenni ennek érdekében. De úgy, ahogy tavaly volt a nagy történelmi aszály, ezt követően a Tiszán egyébként az árvizes időszakban, a téli árvizek idején közel 1000 köbméter/szekundum víz ment el a Tiszán keresztül, miközben a nyári átlagvízhozam 100 köbméter/szekundum körül van. Tehát a történelmi aszály után is ennyi vizet elvesztettünk. Tehát nem történtek meg azok a lépések, hogy megtartsuk a vizeket. Ilyen módon mondhatjuk azt, hogy részben igaza volt miniszterelnök úrnak, mert valóban több víz megy ki, mint amennyi beérkezik, de pontosan a felelősséget - és akkor húzzuk alá kétszer, hogy minden lehetősége megvan a kormánynak, ott van a kormány asztalán a szakmai koncepció, ami alapján meg lehetne állítani hazánk kiszáritását. Ez egy rendkívül fontos feladat, ugyanúgy, ahogy rendkívül fontos feladat a magyar emberek ivóvízellátását biztosító rendszer rendbetétele.

Arra kérem a kormányt, hogy az évek óta tapasztalt stratégiaalkotás, tervezés helyett a konkrét cselekvést kezdjék meg, mert ennek az ágazatnak nincs egy-két éve. Tehát azért az látható, hogy ha elmaradnak a karbantartások, akkor olyan rendszerek is tönkremennek, amelyek még menthetőek lennének. Látjuk azt - éppen a szigetvári példát hoztam, ahol percekkel

ezelőtt kezdődött el egy lakossági fórum -, hogy ha elhanyagolják ezeket a rendszereket, akkor milyen átfogó problémákat tud ez okozni, és milyen súlyos műszaki kihívásokkal szembesülnek a szakemberek. Azt gondolom, hogy azt, hogy a víz maga az élet, nem mondogatni kell nagyon sokszor, hanem lefordítani cselekvésre, és alapvetően most a cselekvésre a magyar kormányknak van lehetősége. A magunk részéről ehhez azt a támogatást, amit mi tudunk, meg fogjuk adni. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Keresztes László képviselő úr. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat.

További felszólalásra senki nem jelentkezett. Az általános vitát lezárom. Látom, készülődik államtitkár úr. Megadom a szót az előterjesztőnek, V. Németh Zsolt energiaügyi minisztériumi államtitkárnak, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Ön a szó, államtitkár úr.

(17.10)

V. NÉMETH ZSOLT energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ha valaki ezt a vitát végighallgatta, akkor úgy látja, hogy ebben az ágazatban valamiféle elképesztő, apokaliptikus viszonyok vannak, itt a végítélet, holott erről szó sincs.

Erről szó sincsen, sőt megkockáztatom, hogy az ágazatnak ez elmúlt évtizedek aranykorszakot jelentettek. Majd beszélek arról is, hogy mi a gond, de ne hallgassuk azt el, hogy ha visszanezünk majd néhány évtized múltán az elmúlt időszakra, akkor olyan számokat látunk, hogy ez volt az az időszak, amikor Magyarország vízellátása a 100 százalékhhoz közelített a bekapcsolt lakóházak tekintetében; Romániában ez 53-91 százalék, Horvátországban ez 86. A csatornázottság 83,5 százalék, ugyanez Romániában 37 százalék, Horvátországban pedig 32, hogy csak két környező országot említsek.

Az elmúlt években az ivóvízhálózat 4969 kilométerrel bővült - 2015-től 2021-ig -, a vezetékes szennyvízhálózat viszont 2010-től több mint 11 ezer kilométerrel. Megdupláztuk a szennyvíztelepek számát, több mint 800 szennyvíztelep van az országban. Európai uniós csatlakozásunkkor 365 település volt még derogációval illetett a vízminőség tekintetében, ma 11. Ezek az eredmények.

Valljuk be, hogy eközben valóban igaz, hogy maga az ivóvízhálózat előregedett. De szó nincs arról, hogy itt a vég, be kell avatkozni egyértelműen. Halkan mondom, hogy én, aki állami vezetőként szeretném elérni, hogy minél több forrás legyen, az ezzel foglalkozó civil szervezetek sem mutattak ki egyik évről a másikra növekvő nagyobb meghibásodásszámot például a legutóbbi jelentésükben.

De elég súlyos számok vannak enélkül is, tehát a 25 százalékos vízvesztés - némely szolgáltató területén az 50 százalék - azonnali beavatkozást igényel, tehát nem mondom azt, hogy ez bagatellizálható, de

rögzítsük, hogy azért nincs itt a vég. És azért nincsen, mert egy kiváló szakembergárda dolgozik ezen a területen nap mint nap, megfeszített munkával.

A hozzászólók szinte kivétel nélkül az integrációra tértek ki, és valóban, ennek a jogszabálynak ez az egyik legfontosabb kapcsolódási eleme, hogy a folyamatban levő integrációt a gyakorlati szükségleteknek megfelelően segítse. Mi végre az integráció? Szóljunk erről is!

Nem ördögtől való, hogy egy szolgáltató ágazat keresi az optimális üzemméretet. Nézzük meg azokat a vezetékes szolgáltatókat, akikkel mi kapcsolatban vagyunk. Egyedül maga a víziközmű-szolgáltató van elaprózódva, és ez is egyfajta modell. Meggyőződésem, hogy úttörő jellegű az, amit Magyarország csinál, modellértékű is, tehát az a folyamat, amely akár 2010-ben vagy '11-ben kezdődött, már akkor is kivívta, mondjuk, az európai szakma figyelmét, de vegyük észre azt is, hogy nem értékeltük ezt a folyamatot.

Az akkori 400 szolgáltató 40-re csökkent - most már 37 van egyébként napjainkban -, de ez tulajdonképpen még csak egy gazdasági integráció, gazdasági egységek egymás mellé rakott működését jelentette, és nem tekintettük át, hogy műszaki értelemben vajon nem kellene-e itt valami beavatkozást tenni.

Mire gondolok? Arra például, hogy a szakemberek felhívják arra a figyelmet, hogy nagyon sok esetben, mondjuk, vízvásztón keresztül viszik át a vezeték, pazarolva magát az energiát azért, mert a két különböző szolgáltatónál ez így adódott. De tudnék én személyes példákat mondani arra, hogy miért nem az ideális szennyvízkezelési agglomerációk alakultak ki. Azért, mert mondjuk, az önkormányzatok nem engedték be valamely környező települést abba a rendszerbe, olyan feltételeket támasztottak. Tehát amikor beszélünk arról, hogy milyen az önrendelkezés, és annak mennyire van haszna, akkor azért térjünk ki erre is.

Rátérve a hozzászólásokra, Varga Zoltán képviselő úr Debrecenről beszélt, meg arról, hogy még ott is ellenálltak. Egyébként azért érdekes ez a vita, mert miközben mindenki elmondja, hogy azért vannak, akik ellenállnak, és akkor... - de a kormány így kényszerít, meg úgy kényszerít. Nos, vannak olyan kormánypárti vezetésű városok, akik nem csatlakoztak az integrációhoz, de vannak olyan ellenzékiek, akik meg igen.

Tehát például Baja, Dunaújváros úgy döntött, hogy csatlakozik az integrációhoz. Miskolccal előrehaladott tárgyalások vannak. Időközben jött meg - egyébként támogatásokat is adunk azoknak, Debrecennek közel 2 milliárd forintot, akik nem csatlakoznak -, most jött éppen a vita közben egy levél, amiben köszönik Lantos miniszter úrnak Pécsről a több száz milliós forintos támogatást, és beszámolnak arról, hogy milyen kiváló európai uniós programokat valósít meg ott a magyar kormányzat az önkormányzattal közösen.

A munkatársaim és én magam is olyan testtartást vettünk fel ebben a folyamatban, ahol nyoma nincsen semmiféle keresztapának. Itt, a vitában említettem meg néhány hónapja, hogy mi nem vagyunk

téesszervezők. Tehát nem küldünk sem verőlegényeket, sem cigányzenekart, hogy valaki lépjen be. Jól felfogott érdekekből teszik ezt meg az önkormányzatok.

Mert mi végre mindez? Az, hogy méretgazdaságos nagyságú szolgáltatások alakuljanak ki; nőjön az ellátásbiztonság. Egységes felhasználói eljárásokat, például ügyfélkapuk kialakítását tegyük meg, és stabilabb vízbázisokat; stabilabb vízbázisokat, tehát a szomszédos szolgáltatók egymás vízbázisait használhassák azért, hogy az önköltségek optimálisak legyenek. Tehát rengeteg lehetséges előny van ebben, vagy például megemlítem a munkavállalói bérek kiegyenlítését.

Van olyan szolgáltató, ahol 30 százalékkal emelte meg az állam, az új állami szolgáltató az integrálódó cég bérét, mert a jó gazda önkormányzat ezt nem tette meg annak idején. Vagy nem tudta, vagy nem akarta; van, ahol egyébként tudta, és akarta - tehát ezt rögzítsük.

És hogy miért most kerül erre sor? Öröm olyan kollégákkal dolgozni, akik a nemrégiben bekövetkezett energiaár-robbanást nem csupán valami elképesztő sorscsapásnak, hanem olyan helyzetnek tudják, ami kihívást jelent. Mert most kell kidolgozni, ebben a helyzetben olyan megoldásokat, amelyek valamennyiünk és az ágazat javára szolgálnak. Példát hadd mondjak csak erre! Az agyunkba égett az, hogy az éjszakai áram olcsó, az éjszakai áram olcsó - mindenki tudja. Persze, ez így volt tíz évvel ezelőtt, ma meg nem. Mégis éjszaka szokták föltölteni, mondjuk, az összes víztározót.

Ha nagy rendszereket tudunk kialakítani, és sajnos ebben még gyerekcipőben jár ez az ágazat, tehát nemcsak arról van szó, hogy lyukas a cső, meg ilyen gondok vannak, hanem nincsenek olyan vezérlések, amelyek optimalizálhatják ezt a rendszert. Például: éjszaka miért olyan nyomáson működnek, mint nappal, amikor éjszaka alig van fogyasztás?

És ezeket azért említem meg, mert magában az igazolt költségben 40 százalék, közel 40 százalék a villamos energia. Ha így tudunk elérni megtakarításokat, akár a szivattyúk cseréjével, és igen, a lyukas csövek cseréjével is, akkor érhetünk el eredményeket. Tehát az integrációnál maga a víziközműrendszer, az infrastruktúra megszerzése nem cél, az eszköz.

És ha egyszer mindenki megállapodik abban, hogy rossz állapotú, akkor miért akarja azt valaki megtartani? Ha rossz, akkor...- amúgy az egész korlátozottan forgalomképes vagy, tehát nem arról beszélünk itt, hogy kapok egy vagyont, aztán adom-veszem, és abból haszon van.

A képviselő úr említette, hogy korlátozzuk az adatok megismerését. Ez a mostani jogszabályban a társadalmi vitát követően, hozzáteszem, a mostani jogszabályban korlátozódik az oltóvízzel kapcsolatos adatokra. Hadd ne részletezzük azt, hogy azért mennyi biztonsági kockázatot jelent az, hogyha egy ivóvízhálózat, amelynek minden eleme be van kötve minden lakásba, annak az adatai széles körben ismertté válnak; vagy a tűzvíz esetén, ahol oltási feladatok vannak.

(17.20)

Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az arra feljogosított szervezet, katasztrófavédelem, tűzoltóság ne bírna ezekkel az adatokkal.

Debrecenben a rendelkezésre álló kapacitás egyébként 65 ezer köbméter, és a napi igény meg 40 ezer, tehát ezeken lehet vitatkozni. Hadd említsem meg az összes többi felszólalóhoz is igazítva, hogy amikor az állam ad forrást ipari parkok fejlesztésére, akár akkumulátorgyárak kapcsán, szinte kivétel nélkül, vagy azt mondom, hogy kivétel nélkül ott fejleszti magát a lakossági ivóvízhálózatot is. Nincs olyan, hogy csak külön az ipart; azzal együtt vagy a tervezéssel, vagy a műszaki megvalósítással is ez a hálózat is fejlődik.

Kunhalmi Ágnes képviselő asszony Lantos Csaba miniszter úr lemondását is kérte itt, merthogy a törvényt nem tartja be. De, betartja a törvényt. Itt van egy olyan törvény, ami a rezsivédelemről szól. Tehát amikor miniszter úr nem hirdeti ki a MEKH által javasolt díjat, akkor egy törvénynek tesz eleget.

Amúgy egyébként ez egy nagyon érdekes elem, vissza-visszatérő elem, hogy mi történik, és az adatokkal ki akarja kényszeríteni egy ellenzéki párt, hogy emeljük meg a díjat. *(Nacs Lőrinc: Így van!)* Tehát az a lényege, hogy emeljük meg a díjat. Tehát rögzítjük, hogy a lakossági díjat nem fogjuk megemelni, és nem tudjuk, hogy egyébiránt meddig tudjuk ezt a terhet magunkon tartani. Karácsony Gergely a levelével például most megfenyegetve a környező településeket is mindenképpen itt valamiféle állami beavatkozásra akar bennünket kényszeríteni.

A víziközművek kompenzációt kapnának, jó lenne ez - hát, jelentem, hogy kapnak. Ebben az évben 150 milliárdot, és nemcsak az államiak kapnak, hanem az önkormányzatiak is kapnak, a Délalaitól a Vassivizen át egészen, mondjuk, az előbb említett Tettye Forrásig, a pécsiig, tehát kapnak.

Évtizedes lemaradás van a hálózatban - nem évtizedes, fél évszázados. Tehát itt fontos kiemelni, hogy nem tíz évről van szó, hanem több évtizedről. Azt is említettem, hogy ez a jó néhány évtized viszont sikerrel teli, és most valami befejeződik. Tehát befejeztük a 2 ezer lakosegyenérték fölötti települések csatornázását, egyrészt feladat majd az az alatti, de bizony a következő nagy feladatnak a meglévő hálózat rekonstrukciójának kell lenni.

Békés megyében az államosítást követően romlott a szolgáltatás - hogyan? Nem is tudom, képviselő asszony ezt hogyan érti. Úgy, hogy az állam átvállalja a felelősséget, többnyire egyébként, főszabályként szinte átjön a vezető, a dolgozók munkáskabátját kicseréljük, más lesz felírva, állami cég lesz, tehát valami néhány betűvel, fölemeljük a béreket, és elfelejtenek dolgozni. *(Dr. Keresztes László Lóránt közbeszól.)* Dehogy! Dehogy!

Egyébként többnyire a vízminőséggel kapcsolatos problémák mindig valami nagy állami beruházás kapcsán vannak. Ezért óvatosságra intek mindenkit.

Nagyon kevés az olyan szolgáltatói hiba, amikor magában a szolgáltatásban van, hanem egy vízminőség-javító programban a rendszerben történik valami beavatkozás, Szigetváron is egyébként ez történt és másutt is, ahol a legjobb, legkiválóbb szakemberek megfeszített munkával keresnek megoldást egy technológiára. Én nagy tisztelettel fordulok irántuk, de el szokták azt mondani, hogy a fizikai, kémiai beavatkozásnál még csak látjuk az eredményt, a biológiai-nál nem árt hívónek lenni, mert a biológiát nem mindig tudjuk uralni, tehát ezt valljuk be. Tehát amikor egyetemi tanárok, professzorok arról vitatkoznak, hogy hogy kell megoldani például egy szigetvári problémát, akkor ez is benne van a dologban, és ez nem jelenti azt, hogy közben, mondjuk, ne tartanánk szárazon a puskaport. Tehát nem csak arról van szó, hogy bízzál Istenben, hanem mellette ott van a szakmai tudás is és a pénz is, de erre majd talán néhány mondatban kitérek.

Államosítanak, hogy aztán privatizálnák? Hát, én azért emlékszem erre az M6-os koncesszióra, tehát az MSZP-nek nem kellene beszélni arról, hogy ki mit államosított, mit csinált, meg mi lett annak a sorsa.

Dudás Róbert, a Jobbik képviselője, einstandról beszélt - nem. Az történik jelenleg, hogy először is külföldi magántulajdonból magyar köztulajdonba vett át az Orbán-kormányzat számos művet, vagy annak az idején például a főváros, és megvásárolják-e, tehát köztulajdonba kerül. Szó nincs arról, mint az előző kormányok idején, hogy külföldieknek eladnánk.

Egyébként, ha megnézzük magát ezt a vagyont, akkor ez nagyon-nagyon heterogén képet mutat. Van ebben olyan, amit két kézzel hoztak létre a szüleink úgy, hogy ők maguk ásták ki még az ivóvízvezetékét így kijelölve 16 méterenként. De hát, képviselőtársaim emlékeznek erre az utóbbi néhány évre, amikor száz százalékban európai és magyar kormányzati forrásból megvalósult műveket adtunk át ingyenesen az önkormányzatnak, száz százalékban. Tehát most erről a vagyonról beszélünk.

Kapjon alkotmányos védelmet a vízvagyon - kérése számunkra parancs, évekkel ezelőtt megoldottuk, az Alaptörvény rögzíti magának a vízkészletnek a védelmét.

Berki Sándor, Párbeszéd: a rezsicsökkenés miatt 3000 milliárd kell - nem a rezsicsökkentés miatt, rezsicsökkentés egy évtizede van, a csövek meg több évtizede bizony romlanak.

Ha már szólunk a megoldásokról, akkor hadd említsem meg azt is az ellenzéknek, hogy vajon eljártak-e az Európai Unióban, hogy orvosoljuk ezt a problémát, mert mi kísérletet tettünk erre. Van az Európai Uniónak a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköze, az RRF nevű alap, amelynél a kétezer-egyházhatszáz milliárdból 900 milliárdot szerettünk volna a magyar víziközmű-infrastruktúrára fordítani. Ezt egy tollvonással húzták ki a programból. Utána 240 milliárdot szerettünk volna a szivattyúk cseréjére; ugyanilyen tollvonással tették meg ugyanezt. Tehát ennyit az Európai Unió segítőkészségéről.

Szabadi István, Mi Hazánk: képviselő úrnak mondom, hogy az új törvényben már nincs benne, tehát a MEKH-re vonatkozó adatok nincsenek már benne, tehát a beterjesztett normaszövegben nincs ilyen.

A csapadékvíz visszatartása - sajnos nem tartozik ez a kormányzati munkamegosztás alapján a mi feladatkörünkbe, de még egyet is érthetek vele, hogy a csapadékvíz jó lenne megtartani.

Keresztes Lóránt képviselő úrnak is mondom: nagyon egyetértetek, hogy az ágazat minden dolgozójának köszönetet kell mondanunk, és azzal is egyetértetek még most is, hogy nem megfelelőek a bérek, nem a nemzetgazdasági ágazattól, hanem a társágazatoktól is eltérnek. Ezért az egyik legfontosabb eleme az integrációnak, hogy szintre hozzuk a béreket. Tehát sokak szerint egyébként legalább olyan súlyú maga a bérhelyzet, az emberi erőforrás állapota, mint a csövek. Tehát ezt komolyan kezeljük, mind a képzéseket, mind az egész ágazat megbecsültségét.

Az akkumulátorgyárak vízigénye mindenhol fölvetődik. Én azt mondom, hogy megfelelőképpen működnek Magyarországon a vízügyhöz kapcsolódó különféle ágazatok, és én nem látok jelenleg olyan gondot, olyan veszélyeztetést, ami indokolná ennek a véghelyzetnek a felvázolását. Tehát úgy látjuk, hogy a vízbázisok okos használatával valamennyi helyen kielégíthetők az igények.

(17.30)

Ugyanakkor maga a tárca is segíti, támogatja, ösztönzi azt - remélem, mindenféle eszközzel ösztönzi -, hogy használják az úgynevezett szürkevizet. Most rakjuk azt félre, hogy a szürkevíz alatt más értenek Nyugat-Európában, tehát a mosóvizet, és azt elkülönítik a toalettvíztől. Mi nevezzük, mondjuk, tisztított szennyvíznek; erre vonatkozóan nemcsak elképzelések vannak, hanem jelenleg már tervezési munkák is, hogy használjanak szürkevizet. És szerintem is az állami ösztönzőrendszernek mind a díjrendszerrel, mind akár az infrastrukturális fejlesztésekkel ezt segítenie kell, egyetértünk ebben.

Mindent egybevéve én örültem, hogy a vita jó néhány elemében olyan intellektuális szintre emelkedett, ami ide, ebbe a házba való, és valamennyi képviselőtől az ágazat iránti elköteleződést láttam a különböző hőfokú hozzászólásokban.

Én azt kérem, hogy támogassák ezt a javaslatot, és módosító indítványokkal javítsák, hogyha ezt szükségesnek vélik. Mi valamennyit meg fogjuk fontolni, és a sajátjainkat is hozzá fogjuk még tenni. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen az előterjesztőnek, V. Németh Zsolt-nak, az Energiaügyi Minisztérium államtitkárának. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségünk.

Tisztelt Országgyűlés! Most soron következik a **Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2022. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Költségvetési Bizottság által benyújtott előterjesztés T/4090. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Törő Gábor képviselő úrnak, a Költségvetési Bizottság előadójának, a napirendi pont előterjesztőjének, 30 perces időkeretben.

TÖRŐ GÁBOR, a Költségvetési Bizottság előadója, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság a törvényi előírásoknak megfelelően május 31-éig benyújtotta a 2022. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló javaslatot. A Költségvetési Bizottság a május 22-ei ülésén megtárgyalta és benyújtotta az Országgyűlés részére. A bizottsági ülésen a hatóság zárszámadását 11 igen szavazattal, 3 nem ellenében, tartózkodás nélkül fogadtuk el.

A zárszámadásitörvény-javaslat összesen négy külön költségvetés végrehajtásáról számol be: egyrészt tartalmazza a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, a Médiatanács, a Médiatanács kezelésében lévő előirányzatok, valamint az MTVA zárszámadását is.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság kiadásait két forrásból fedezik, egyrészt a saját bevételekből, másrészt költségvetési hozzájárulásokból. Ilyen saját bevételek például a frekvenciadíjak, az azonosítók lekötéséért és használatáért, továbbá a hatósági eljárásért fizetett díjak és a felügyeleti díjak.

Az Országgyűlés 47,8 milliárd forinttal hagyta jóvá a hatóság 2022. évi törvény szerinti költségvetési kiadási és bevételi előirányzatait. Ehhez képest, azt láthatjuk, hogy jelentős túlteljesítés jelentkezett mindkét oldalon. A bevétel 58,5 milliárd forint összegben teljesült, a kiadás pedig 54 milliárd forint összegben teljesült. Ennek a legfőbb oka az eredeti tervezéskor még nem ismerhető adattörölő alkalmazással kapcsolatos költségek, illetve a bevételek és a kiadások voltak. A második a Médiatanács működési költségvetése: itt jelentősen eltér az eredeti tervtől a valódi teljesülés. Ennek az az oka, hogy a vészhelyzetre tekintettel a médiaszolgáltatási díjak befizetése felfüggesztésre került. A Médiatanács kezelésében lévő kiadási és bevételi előirányzatok 1,9 milliárd forinttra voltak tervezve, de az előbb említett díjfizetés felfüggesztése miatt ezek jelentősen alulteljesültek, 55 millió forintban.

Az MTVA költségvetése 130,1 milliárd forint volt az eredeti tervezet szerint. Ezekhez hozzájárult menet közben egy költségvetésen kívüli bevételi forrás egy hitelfelvétel formájában, így az összes bevétel 134,6 milliárd volt, és a költségvetési kiadások is ennek megfelelően nőttek meg.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Úgy vélem, hogy az előkészített zárszámadásitörvény-javaslat és a kapcsolódó indoklás kellő részletességgel

tárja az Országgyűlés elé a 2022-es költségvetés teljesítését. Egyúttal szeretném megjegyezni, hogy mind a négy zárszámadást független könyvvizsgáló auditálta, és jelentésükben megállapították, hogy a 2022. évi gazdálkodásról, a vagyoni helyzetről valós és megbízható képet nyújtanak az előterjesztett zárszámadások.

A fentiekre tekintettel kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Törő Gábor képviselő új. Tisztelt Országgyűlés! A kormány képviselője jelezte, hogy nem kíván álláspontot ismertetni a vita során.

Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Simon Róbert képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

SIMON RÓBERT BALÁZS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A Fidesz képviselőcsoportja támogatja a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2022. évi zárszámadásitörvényjavaslatát. Támogatjuk mindazokat a gondolatokat, mindazokat a számokat, főösszegeket, alköltségvetési fejezeteket, amelyeket az imént Törő Gábor képviselőtársam ismertetett a Házzal.

Elfogadjuk mind a négy költségvetést, mind a négy költségvetési beszámolót és zárszámadást, amelyeket az egységes költségvetési javaslat tartalmaz, vagyis az NMHH, a Médiatanács, a Médiatanács kezelésében lévő előirányzatok, valamint a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap, vagyis az MTVA zárszámadását.

Tisztelt Képviselőtársaim! Képviselőcsoportunk az alapján támogatja a benyújtott zárszámadást, amit az imént képviselőtársam is hangsúlyozott, hogy a benyújtott zárszámadásitörvény-javaslatot független könyvvizsgáló megvizsgálta, auditálta, és olyan megállapításokat tett, ami arra a következtetésre jutott, hogy a gazdálkodásról, a vagyoni helyzetről valós és megbízható képet mutatnak az előterjesztett zárszámadások.

A Kulturális Bizottság alelnökéként szeretném egyben tájékoztatni képviselőtársaimat, hogy az általános vita lezárása után a jövő heti keddi kulturális bizottsági ülésen fogjuk a törvényjavaslat részletes vitáját lefolytatni. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Simon Róbert képviselő úr. Most megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Képviselőtársaim! Én csak röviden

szólnék, a számokat nem ismertetném, ezek elhangzottak már előttem - Törő képviselőtársam és Simon képviselőtársam is beszélt ezekről -, de világosan láthatjuk a számokból, hogy mind az NMHH, mind pedig a Médiatanács hatékonyan és felelősségteljesen gazdálkodott a tavalyi évben; nem halmozott fel hiányt; a bevételek összege pedig mindkét esetben magasabb volt, mint a kiadásoké.

Számos olyan projektet, amiről a tavalyi évben is számos alkalommal beszéltünk, „Hír-Közmű” projekt, „Netre fel!” projekt, a Bűvösölgy Médiaértésközpont létesítése és fenntartása, ezeket a projekteket az NMHH továbbvitte. A fiatalok internetre való tudatossági nevelésének, az internetes gyermekvédelemnek, számos médiatudatosságnak, a hírtésnek olyan projektjei, zászlóshajói ezek, amelyeket, azt gondolom, hogy jó szívvel tud minden parlamenti képviselő támogatni.

(17.40)

Teljesen világos tehát az álláspont, és a számok is világosan mutatják azt, hogy hogyan gazdálkodtak; hiszen most erről van szó, egy zárszámadási törvény azt jelenti, hogy a gazdálkodásról kell beszélni, hogy hogyan is gazdálkodtak azok a szervezetek, amelyek az Országgyűlés elé nyújtják be a költségvetésüket. Jól gazdálkodtak, nem halmoztak fel hiányt. Különösen jó ez akkor és különösen dicsérendő ez akkor, amikor a 2022. évben az orosz-ukrán háború, az energiaválság és a magas infláció miatt minden állami és nem állami szerv is küzdött például a rezsiköltségekkel, a megnövekedett kiadásokkal.

Éppen ezért a KDNP képviselőcsoportja is támogatni fogja a zárszámadást. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Nacsa Lőrinc képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szabadi István képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának, aki a pulpitusról fog majd beszélni. Öné a szó, képviselő úr.

SZABADI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2022. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról szóló T/4090. számú törvényjavaslat alapján a médiahatóság 2022-ben a korábbi évek tartalékával együtt összesen 102,4 milliárd forint bevételből gazdálkodott, amiből csaknem 54 milliárd forint kiadása merült fel, illetve 48,4 milliárd forint tartaléka és kötelezettségvállalással terhelt maradványa keletkezett. Például egyéb működési célú kiadásai között volt felesleges 10 milliárd forintja, amit a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap műsorszórásai költségeinek finanszírozására adott át. Bevételeinek legnagyobb hányada, 30,9 milliárd forint frekvenciadíjából származott. A Médiatanács 2022. évi bevételeinek összege 346 millió

forint volt, ebből 214 millió forint volt a kiadása és 129 millió forint maradványa keletkezett. Ezek a számtani, számviteli adatok.

Értem én, hogy ilyenkor, ebben a zárszámadási törvény-javaslatban illik csak a gazdálkodásról beszélni, megértettem, de azért mindenképpen hozzátenném azt, hogy az NMHH-nak, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnak nyilván más feladatai is vannak emellett. E bődületes sok pénz - mert azért úgy gondolom, hogy 102,4 milliárd forint rengeteg pénz - mellett szeretnék egy kicsit rávilágítani arra, hogy valójában mire is költi ezt a médiahatóság a működése során. De nézzük egy kicsit részletesebben!

A Mi Hazánk Mozgalom a médiát a legerősebb hatalmi ágának tartja, különös tekintettel a közösségi médiára, ami gyakorlatilag mára az élet szinte valamennyi területén megkerülhetlenné vált. Ezért is tartjuk kiemelten fontosnak, hogy a médiahatóság és a Médiatanács az éves költségvetéséből megfelelően ellássa feladatát, többek között a kiegyensúlyozottság követelményének médiafelügyeletével. A kommunikációs alapjognak tekinthető szabad véleménynyilvánításhoz való jog az állam számára kötelezettséget ír elő, hogy a társadalom tagjai a közérdeklődésre számot tartó eseményekről megfelelő tájékoztatást kaphassanak. A sajtótörvény azonban jelenleg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét csak a lineáris médiaszolgáltatásokra nézve írja elő, a gyakorlatban ráadásul még ez sem érvényesül. Tehát a médiahatóságnak itt is örült sok feladata lenne.

Magyarországon a legnagyobb médiabeli kirekesztettséget a választások előtt és azóta is a Mi Hazánk Mozgalom kell hogy elszenvedje. A médiahatóság honlapján megtalálható kimutatások szerint a Mi Hazánk Mozgalmat hallgatják el legjobban a hírműsorok. A választások előtti hónapokban, években a politikusok között a hírműsorokban mindössze 0,2 százalék megjelenés jutott a pártunknak, ezért korábban kifogásokat is nyújtottunk be, de a Médiatanács elutasította - az a Médiatanács, amely egyébként 346 millió forintból gazdálkodik - panaszunkat a közmédiára, a TV2 és az RTL Klub ügyében is. A helyzet pedig azóta sem változott, bár a 2023. augusztusi adatok alapján a Mi Hazánk politikusainak szereplése a hírműsorokban 2,6-ra ugrott a 0,2-ről. A TV2 Tények című műsorában és az RTL Híradóban egyáltalán nem szerepeltünk; ez sem zavarta a Médiatanácsot, illetve a hatóságot. Ezzel szemben az érdemi támogatottsággal nem bíró Párbeszéd például a Tényekben 1,4 százalék, az RTL Híradóban 8,6 százalék szerepléshez jutott, és ez az aránytalanság sem zavarta a Médiatanácsot és a médiahatóságot.

Különösen beszédes az is, hogy a 2022-es országgyűlési választások óta idén áprilisig a közmédiára 6764 alkalommal hívtak ellenzéki politikusokat szerepelni, ebből a Mi Hazánk Mozgalom összesen 26 meghívást kapott - tehát a 6764-ből összesen 26 meghívást kapott -, és a pártunk természetesen minden alkalommal el is fogadta és el is ment, a többi ellenzéki párt

pedig 6603 esetben még meg sem jelent. Ez sem zavarta a Médiatanácsot és a médiahatóságot.

Az adatok egyértelműen kimutatják, hogy Magyarországon nincs kiegyensúlyozottság a lineáris médiaszolgáltatásokra nézve, a közösségi médiában pedig példátlan cenzúra folyik. A Facebookon az ember még a saját megnyilatkozásaiban sem mondhatja el, amit szeretne. A pártok közül szintén egyedüliként a Mi Hazánk Mozgalom oldalát tiltották le, a politikusok közül szintén egyedüliként Toroczkai László Facebook-oldalát törölték le már a 2019-es EP-kampányban. Azóta nemhogy ő nem jelenhet meg saját oldallal, de mi sem írhatjuk le az ő nevét, de nemcsak a Mi Hazánkét, hanem a Magyarországon törvényesen működő, bejegyzett civil szervezet, a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom nevét sem lehet a Facebookon megemlíteni. *(Nacsá Lőrinc: Ez most nem Facebook-vita!)*

A Mi Hazánk Mozgalom szót emel a jogsértések ellen, amely egyre több magyar embert sújt a közösségi oldalakon. Úgy tűnik, a kormány is kiegyezett a Facebookkal, ahelyett, hogy például kötelezné, legyen egyértelmű magyarországi képviselője, illetve jogorvoslati fóruma az önkényes jogtiprásokkal szemben. A médiahatóság miért nem lép ez ügyben? Nagyon sok pénzből gazdálkodik a Médiatanács is és a médiahatóság is, és a fülük botját sem mozdítják ennek a javítása érdekében. Álláspontunk szerint olyan szabályozásra volna szükség, amely a közösségimédia-tulajdonosokat arra kötelezi, hogy Magyarországon is hozzanak létre telephelyet, láthatók és elérhetők legyenek a felhasználók számára, a magyar jog szerint is számonkérhetők legyenek, a magyar állampolgárok adatait pedig csak magyarországi szervereken tárolják. Miért nem teszi a médiahatóság és a Médiatanács? Ehhez első lépésként szükségesnek tartjuk, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét a lineáris médiaszolgáltatások mellett a lekérhető mediaszolgáltatásokra is kiterjesszék.

A Mi Hazánk Mozgalom tavaly a választást megelőző elhallgatása miatt 4 millió példányszámú újság kiadásáról döntött, de pártunk hiába szerződött a kampánytámogatásból országos terjesztésre, az alvállalkozók kifaroltak, mert a fideszes Mediaworks leányvállalata, a MediaLOG megfenyegette őket. A MediaLOG azért került monopolhelyzetbe, mert a kormány megszüntette a Magyar Posta szolgáltatását a politikai kiadványok terén. A MediaLOG pedig megtagadta a Mi Hazánk kiadványainak terjesztését. A napnál is világosabb, hogy a regnáló kormány erőfölényét kihasználva durván beavatkozott a tájékoztatás kiegyensúlyozottságába. A médiahatóság és a Médiatanács itt sem mozdította a füle botját sem.

A fizetett politikai hirdetéseknel olyan elképesztő jogtiprást tapasztaltunk, hogy még pénzért sem lehetett hirdetésekhez hozzájutni. A Mi Hazánk Mozgalom fizetett politikai hirdetéseinek megjelentetését megtagadta a Magyar Nemzet, a Metropol, a Bors és még a 19 megyei lap nevében eljáró Mediaworks is.

A közterületi médiafelületek esetében a fideszes Publiment óriásplakátcég a választási eljárásról szóló törvény esélyegyenlőségi alapelvét megsértve a több mint 10 ezer felületéből mindössze 26 óriásplakát- és 74 citylight-felületet volt hajlandó csak biztosítani a Mi Hazánk, hirdetőoszlopból pedig egyet sem. A Mi Hazánk Mozgalom a Nemzeti Választási Bizottsághoz fordult kifogással, de az NVB szerint nem volt bizonyított az aránytalanság.

Összességében tehát Magyarországon nincs kiegyensúlyozott tájékoztatás, és ehhez a 102,4 milliárd forint bevételből gazdálkodó NMHH a füle botját sem mozdítja. S még egyszer mondom, a 346 millió forintból gazdálkodó Médiatanács szintén elviselte ezt az aránytalanságot, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság pedig, ahogy mondtam, tulajdonképpen aszisztál ezekhez a helyzetekhez.

A Mi Hazánk Mozgalom a NMHH 2022. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról szóló zárszámadás-törvény-javaslatot nem tudja támogatni, mert meggyőződésünk, hogy a médiahatóság és a Médiatanács ez ügyben nem tette meg a kötelezettségét. Köszönöm szépen. *(Nacsá Lőrinc és Simon Róbert Balázs: Vastaps!)*

(17.50)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabadi István képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Nézem a képernyőt, kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett. Megkérdezem, hogy további képviselői felszólalásra jelentkezik-e valaki. *(Senki nem jelentkezik.)* Nem látok a képernyőn nevet, további felszólalásra nem jelentkezett senki, ezért az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, a Költségvetési Bizottság előadóját, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Törő Gábor: Igen.)* Parancsoljon, képviselő úr!

TÖRŐ GÁBOR, a Költségvetési Bizottság előadója: Csak röviden, elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Az igazság szerint a betérjesztés a 2022. évi zárszámadásról szólt. Meghallgattam Szabadi képviselő úr hozzászólását, ő említette a Facebookot, említette a hirdetéseket, említette a plakátokat. Azt tudom mondani, hogy a kormányzatnak semmilyen ráhatása nincs, főleg a Facebookra, mert, csak jelzem, az én oldalamat a napokban függesztette fel a Facebook. Úgyhogy másra nem tudok hagyatkozni, mint arra, hogy még egyszer kérem az Országgyűléstől, hogy a zárszámadást fogadja el.

Minden törvényes, mert négy könyvvizsgáló cég auditálta. Javaslom, hogy az Országgyűlés támogassa a betérjesztést. Köszönöm. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Törő Gábor képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségünk.

Most pedig soron következik a **Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2024. évi egységes költségvetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Költségvetési Bizottság által benyújtott előterjesztés T/5745. sorszámú a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Törő Gábor képviselő úrnak, a Költségvetési Bizottság előadójának, a napirendi pont előterjesztőjének. Öné a szó, képviselő úr.

TÖRŐ GÁBOR, a Költségvetési Bizottság előadója, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnak a kiadásait a saját bevételeiből és a központi költségvetés hozzájárulásából kell fedeznie. A törvényi előírás szerint a hatóság egységes költségvetése egyaránt tartalmazza a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, az NMHH Médiatanácsa és a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap költségvetését.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöke a törvényben előírt határidőre megküldte a költségvetést, amit a Költségvetési Bizottság az október 24-ei ülésén megtárgyalt, és 11 igen szavazattal, 4 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül benyújtotta azt az Országgyűlésnek.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság költségvetésének kiadási főösszege 2024-ben várhatóan 57,75 milliárd forint lesz. Ezen belül a legnagyobb tétel a személyi juttatások és az ezeket terhelő járulékok, illetve adók. A javaslatban egy 775 fős létszámkeret került meghatározásra, ami 25 fős bővülést jelent az idei évhez képest.

A második nagy csoport a Médiatanács 2024. évi költségvetése. A Médiatanács működési költségeinek fedezetére fordítható tervezett összeg 554 millió forint. Ez az öttagú Médiatanács személyi juttatásait és járulékait, valamint a szakmai működésüket segítő szakértői kereteket tartalmazza.

A harmadik csoport a Médiatanács kezelésében lévő előirányzatok. Ezeknek az előirányzatoknak a bevételi és kiadási főösszege egyaránt 820 millió forint.

Utójára pedig az MTVA 2024. évi költségvetéséről ejtenék néhány szót. A 2024. évi költségvetési tervben a bevétel összesen 142 milliárd forint, ebből a kereskedelmi bevételek 7 milliárd forintot tesznek ki. A legjelentősebb bevétel a központi költségvetésből biztosított közszolgálati hozzájárulás összege, amely jövőre 135 milliárd forint lesz.

Elnök Úr! Tisztelt Ház! Meglátásom szerint a benyújtott költségvetés kellően megalapozott és az indoklás megfelelően részletes, ezért elfogadásra javaslom képviselőtársaimnak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Törő Gábor képviselő úr, az előterjesztést. A kormány képviselője jelezte, hogy nem kíván álláspontot ismertetni a vita során.

Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Simon Róbert képviselő

úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

SIMON RÓBERT BALÁZS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz képviselőcsoportja támogatja az NMHH 2024. évi költségvetés-tervezetét, és azt alkalmasnak tartja az általános és a részletes vitára. Ahogy az előző vitában is elmondtam, hogyha konkrét kérdés merül fel, azt mindenképpen tegyék fel a Kulturális Bizottság következő, jövő hét kedden sorra kerülő ülésén, mert ott lesz a médiahatóság elnöke, illetve a munkatársai is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Megállapítottuk, hogy az NMHH elnöke a törvényben rögzített szeptember 15-ei határidőig elkészítette és az Országgyűlés részére megküldte a 2024. évi egységes költségvetési törvény-javaslatot. Ahogy már az előző vitában is elmondtam, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság önálló szabályozó szervként működik, működését saját bevételeiből és költségvetési hozzájárulásból kell fedeznie. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény értelmében a hatóság egységes költségvetése egyaránt tartalmazza az NMHH, a Médiatanács, a Médiatanács kezelésében lévő előirányzatok, valamint a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap - röviden: MTVA – költségvetését.

Az NMHH alaptervekenységi bevételeit a frekvenciahasználatért, az azonosítók lekötéséért és használatáért fizetett díjak, a felügyeleti díj, eljárás díjak, valamint a beszédett bírságok képezik. Ezen közhatalmi bevételek várhatóan 35,1 milliárd forint összegben realizálódnak. A működési célú állami támogatások terv szerinti összege 13,9 milliárd forint, jelentősebb bevételi tételként jelentkezik még a működési bevételek előirányzata, amely 8,8 milliárd forinttal került megtervezésre. Ezen előirányzat 99,7 százalékát az adóköteles bevételek után befolyt áfa teszi ki. A bevételi főösszeg így a 2024. esztendőben várhatóan 57,8 milliárd forint lesz.

A Médiatanács költségvetésére áttérve: a közvetlen működési költségek fedezetére 338 millió forint használható fel, ez magában foglalja az öttagú Médiatanács személyi juttatásait, járulékait, a szakmai működésüket segítő szakértői kereteket, az eszközbeszerzések, valamint a társhatósági működésre tervezett támogatási összegek fedezetét. A Médiatanács kezelésében lévő előirányzatok bevételi és kiadási főösszege egyaránt 820 millió forint.

Az MTVA költségvetésére pénzforgalmi szemléletben a bevételi és a kiadási oldalon összesen 142 milliárd forintot tartalmaz a tervezet.

Mindezek alapján - ahogy a felszólalásom elején is említettem - a Fidesz képviselőcsoportja támogatja a benyújtott törvényjavaslatot. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Simon Róbert képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most megadom a szót

Szabadi István képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának, aki a pulpitusról mondja el véleményét, felszólalását.

SZABADI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! Az NMHH 2024. évi egységes költségvetéséről szóló törvényjavaslat esetében sem mehetünk el a számok mellett természetesen a szakmaiság mellett sem. Még egyszer mondom: teljesen értem, hogy most a költségvetésről kell beszélnünk, de ha valakinek és valamilyen szervezethez központi költségvetési támogatást nyújtunk, akkor azért amellé társul a szakmaiság is, illetve az, amiért adjuk ezt.

(18.00)

Ezért nem mehetünk el amellett - az előző felszólalásomat folytatván -, hogy nem kevés közpénzért cserébe a médiafelügyelet megfelelően kell hogy működjön, különösen a közlegő választásokra tekintettel, hiszen tudjuk, hogy 2024-ben mi fog következni. Ezt azért sem látjuk biztosítottnak, mert a Médiatanácsnak csak fideszes tagjai vannak, szemben a 2010 előtti időszakkal, amikor az ORTT-ben minden parlamenti frakciónak lehetett helye.

Tehát mielőtt még csak úgy arról beszélünk, hogy mekkora pénzből, mekkora központi támogatáskiegészítéssel kell segítenünk, támogatnunk egy hatóság működését és a Médiatanács működését, azért a mellett a működési aránytalanság mellett sem mehetünk el, hogy tulajdonképpen a testületben csak fideszes delegáltak vannak.

A Mi Hazánk Mozgalom álláspontja szerint a nyomtatott és az elektronikus médiában egyaránt a NER-hatalomgyár tájékoztatási monopóliuma érvényesül, ami a választási kampányok idején és azon kívül is uralja a közvéleményt. Erre költünk el számos milliárdot és milliót.

Már többször kitértünk arra, hogy a Fidesznek a választási politikai eredményeket a hatalomgyár szállítja, és nem a politikai tartalom, hiszen tudjuk, hogy a Fidesz programja az, hogy „folytatjuk”. Ehhez egy komoly hatalomgyár szükséges, hogy ezt megmagyarázzák az embereknek.

Ehhez olyan eszközöket és módszereket használnak, amelyeket magyar politikai erő korábban nem alkalmazott. Idetartozik az állandó belső közvéleménykutatások sora és a döntések ezekhez igazítása, a miniszterelnöki kabinetfőnök, Rogán Antal által közpénzből működtetett propagandagyár, az állami hirdetési piac egyenlőtlen elosztása, a politikai kampánytevékenység kiszervezése a párttörvény hatálya alól civil szervezetekbe és gazdasági társaságokba, és végül, de nem utolsósorban ezen szervezetek láthatatlan finanszírozása. Ehhez adja a nevét a nemzeti médiahatóság és a Médiatanács.

Súlyos kockázatnak tartjuk, hogy a Fidesz legalább a sajtó 50 százalékát kontrollálja, és a mediaszolgáltatók az állami hirdetésekből származó bevételeiket nem

hozzák nyilvánosságra. A magyar reklámpiac 2022-ben 844 millió eurós bevételt ért el, amiből a Miniszterelnöki Kabinetiroda, a Szerencsejáték Zrt. és a Magyar Turisztikai Ügynökség összesen 121 millió eurót költött hirdetésekre.

A reklámköltségek 80 százaléka a kormánypárti médiumoknál köt ki. A Kantar Hungary Kft. adatai szerint listaáron számolva a kormánybarát média reklámbevételeinek 45 százaléka állami hirdetőktől származhatott. A plakáttörvény alapján a költségvetési törvényben nevesített támogatásban részesített költségvetési szervek és jogi személyek csak az előző évi listaáron hirdethetnek, kedvezményt közbeszerzési eljárásban lehet elérni. És még egyszer mondom, a nagyon komoly összegekkel támogatott nemzeti médiahatóság, hogy pontos legyenek, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság és a Médiatanács ezekhez asszisztál.

A kormány ezt a szabályt kerülte meg azzal például, hogy a „háborúpárti” plakátkampányt a CÖF, CÖKA tulajdonában álló Kövess minket 2022 Kft.-hez szervezte ki. Ennek értéke listaáron egymilliárd forint volt, de a kedvezményekkel is több száz milliós tételt jelentett, miközben 2021-től a cégnek, nem tudni, mi-ből, 157 millió forint árbevétele volt, és 300 millió forint veszteséget halmozott fel.

A párttörvény csak a párt számára tiltja meg, hogy más államtól, külföldi szervezettől és nem magyar állampolgár természetes személytől vagyoni hozzájárulást fogadjon el. A NER-hatalomgyár a politikai kampány jó részét olyan civil szervezetekbe és gazdasági társaságokba szervezte ki, amelyek nem esnek a párttörvény hatálya alá. Ehhez is asszisztál a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság és a Médiatanács.

A balliberális pártok a választások során úgy vélték, ha a kormány megengedheti magának ezeket a módszereket, akkor ők is megtehetik. Hát, látjuk, hogy mit csinálnak. A Nemzetbiztonsági Bizottság nyilvánosságra hozott titkosszolgálati jelentése alapján a 2022. évi országgyűlési kampány alatt a baloldali ellenzék több mint 4 milliárd forint külföldi támogatásban részesült az Action for Democracy nevű szervezetten és egy svájci alapítványon keresztül. Nem tudni, hogy a milliárdok kitől érkeztek.

A dollárbaloldal példátlan befolyásolási kísérlete miatt a Fidesz idén májusig tervezte, hogy szigorítja a kampányfinanszírozást, de a választási törvény 2023 májusában megszavazott módosításában kampányfinanszírozásra vonatkozó szabályok nem szerepeltek.

Nem véletlen, hogy a kormány nem sieti el a kampányfinanszírozás szigorítását. Éves beszámolóik alapján a fideszes kampányokat folytató CÖF-, CÖKA-szervezethez 2010 óta több mint 2 milliárd forint, a kormánypárti influenszereket foglalkoztató Megafonhoz 2020-2022 között több mint 6 milliárd forint támogatás érkezett úgy, hogy a forrásról semmi nem deríthető ki. Egyértelműen kijelenthető, hogy tevékenységükkel befolyásolták a választási eredményt, és ezt a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság és a Médiatanács túri.

Ehhez képest Kocsis Máté szerint a Megafon nem olyan, mint a dollárbaloldal, mert nem külföldi finanszírozásból működik. Álláspontunk szerint azonban nincs különbség abban, hogy a Megafon esetében sem lehet tudni, honnan érkezett több milliárd forint összegű támogatás.

A közelgő jövő évi választásokra tekintettel a Mi Hazánk Mozgalom felhívja a kormány figyelmét, hogy a benyújtani tervezett szuverenitási törvény-csomagban ne csak a hazát külföldön áruoló újságírókkal és civilekkel számoljon le, hanem azokkal a NER-oligarchákkal is, akik közpénzen szerzett hatalmukkal befolyásolják a választás eredményét. Éppen ezért javasolt a párttörvény hatályát általában a politikai kampányt folytató és nemcsak a jelölő szervezetként működő civil és gazdálkodó szervezetekre kiterjeszteni, továbbá a plakáttörvény hatálya terjedjen ki valamennyi politikai kampányt folytató civil és gazdálkodó szervezetre, és ne csak azokra, akik nevesítve kapnak a költségvetési törvény alapján támogatást.

Összességében a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság támogatására elköltött nagyon sok milliárd forint és a Médiatanács működésére is nagyon sok millió központi költségvetési támogatás arra megy el, hogy ezek a hatóságok, ezek a tanácsok túrják azokat az anomáliákat, amelyeket én most elmondtam tisztelt képviselőtársaimnak. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabadi István képviselő úr. Most megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Szabadi képviselő úr, hadd reagáljak egypár mondatban az előző meg a mostani felszólalására is! Ha egy magát nemzeti radikálisnak hívó párt képviselője nem tud különbséget tenni politikailag a külföldről érkező politikai támogatás meg a belföldről érkező politikai támogatás között, akkor óriási a probléma, tisztelt képviselő úr. Tehát ne mondja azt, hogy az ugyanaz! Hát, külföldről valakik befolyásolni akarták a dollárbaloldalon keresztül Magyarország politikáját. Külföldről!

Az, hogy belföldről önöknek is vannak támogatói, például a pártnak, alapítványnak is lehet támogatója, egy iskolát támogató alapítványnak, egy egyházi alapítványnak és így tovább, ne mondja, hogy ez a két dolog ugyanaz, hogy külföldről politikai aktorok pártokat finanszíroznak 4 milliárd forinttal azért, hogy befolyásolják a magyar választásokat, meg az, hogy egyébként belföldről akár üzletemberek, akár egyszerű magánszemélyek adományokat adnak. Szerintem ez a kettő olyan messze van egymástól, mint az ég és a föld, tisztelt képviselő úr, de remélem, ezt nemzeti képviselőként talán megérti, hogy erre egészen más a probléma.

Megértettük azt, hogy azért nincsen Magyarországon médiaszabadság, mert a Mi Hazánk csak négyszázvalahány plakátja volt. Na, ez volt az előző felszólalásában a lényeg, illetve hogy a kormány lepaktált a Facebookkal, tisztelt képviselő úr. Ilyen nincsen! Ezek az összeesküvés-elméletek, bár nyilvánvalóan abban a Mi Hazánk-os univerzumban biztosan jól hangzanak, de hát, itt a példa. Törő képviselő úrral még számos példát tudunk mondani. Egy NMHH-vitában idehozni azt, hogy Toroczka Lászlónak hány követője van, vagy nincs, vagy milyen oldala van, szerintem ez egy kicsit a kontextuson kívüli és a mostani témánkon kívüli kérdés, tisztelt képviselő úr.

Ezzel szemben azt azért a jegyzőkönyv kedvéért hadd jegyezzen meg, hogy amikor az ellenzéki oldalról számtalan bíráló érkezik például a magyar médiarendszert, a közmédiát működését, akkor például egy erről szóló vitán a Jobbik, a DK, a Párbeszéd, a Momentum, az MSZP és az LMP még csak meg sem jelenik. Nem is küldenek vezérszónokot, nem is küldenek képviselőt, nem is veszik a fáradságot.

Innentől kezdve ebben a keretben érdemes értelmezni minden, a közmédiát felé megfogalmazott, vagy az NMHH vagy a Médiatanács működésével kapcsolatban megfogalmazott kritikájukat. Pontosan ebben a keretben érdemes szerintem nézni, és ebben a keretben érdemes értelmezni, hogy arra nem veszik a fáradságot, nem tudom, a szerda esti hatos időpont nekik már túl késő ahhoz, hogy dolgozzanak, vagy nem tudom, mi lehet a háttérben, de mindenesetre nem veszik a fáradságot vagy a bátorságot, hogy idejőjjenek és hozzászóljanak ehhez a fontos vitához. A számokat Törő képviselő úr elmondta. Itt van egy létszámbővülés az NMHH-nál, ez 25 fős bővülés.

(18.10)

Ennek van egy nagyon egyszerű indoka: mert bővült az NMHH feladata. Az NMHH feladatává vált ugyanis az országos reklámkataszter vezetése is, amely létszámbővítést igényel. A feladatellátás hatékonyságának növelése érdekében végrehajtott szervezeti változások, egyes feladatok súlypontjának megerősítése, kiemelés és az ezzel összefüggő új többletfeladatok, különösen is az internetes gyermekvédelem, tisztelt képviselőtársaim, szükségessé teszik a költségvetési létszám növelését.

Az NMHH 2024-ben is folytatni akar néhány kiváló projektet, ezekről szeretnék csak egy percben beszélni. Szerintem fontos, hiszen sikeres és közérdekű programjai vannak az NMHH-nak. Ilyen az Internet Hotline jogsegélyszolgálat, már több ezer bejelentés érkezett, amióta működik, a Netre fell-, a Digipedia-, a Bűvösölgy-projekt, egyéb különböző gyermekvédelmi, digitális tudatosságot és médiatudatosságot erősítő programja. Ezek is benne vannak ebben a költségvetésben, tisztelt képviselőtársaim, ezekről is szól ez a költségvetés, hogy ezek a médiatudatosságot, digitális tudatosságot és digitális gyermekvédelmet erősítő programok benne maradjanak, működjenek,

sőt fejlődjenek. Mi ezt indokoltnak és fontosnak tartjuk.

Összességében elmondható, hogy az NMHH és a Médiatanács '24. évi költségvetése megalapozott és indokolt, számos rendkívül fontos programot folytat és bővít, így a KDNP-frakció támogatni fogja az előttünk lévő törvényjavaslatot. Köszönöm a lehetőséget. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Nacsa Lőrinc képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kétperces felszólalásra jelentkezőt nem látok. További képviselői felszólalásra jelentkező nincs.

Tisztelt Országgyűlés, ezért az általános vitát lezárom. Megkérdezem Törő Gábor képviselő urat, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra.

TÖRŐ GÁBOR, a Költségvetési Bizottság előadója: Röviden Szabadi képviselő úr hozzászólására reagálnék. Jelezte, hogy a Médiatanácsban csak fideszes tagok vannak. Azt tudom mondani, hogy az ellenzék nem tudott megállapodni abban, hogy kit jelölnek a

Médiatanácsba, abban az egy személyben. Ezért alakult ki ez a helyzet. Tessék elgondolni, hogy mi lenne akkor, ha ez a hét párt vezetné az országot, mit élnék meg, ha egy személyben nem tudnak megállapodni!

A másik kérdésére a guruló dollárokkal kapcsolatban azt tudom mondani, hogy a hatóságok most is vizsgálják, és természetesen a médiahatóság is egy hatóság, így ha ezzel dolga lesz, ezt el fogja végezni véleményem szerint. Mást nem mondhatok, mint hogy újra kérem a Házat, hogy fogadja el a betérjesztést. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Törő Gábor képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségünk.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy napirend utáni felszólalásra senki nem jelentkezett. Ezért megköszönöm a munkájukat.

Az Országgyűlés reggel 9 órakor folytatja ülését. További jó napot, jó estét! **Az ülésnapot bezárom.**

(Az ülésnap 18 óra 13 perckor ért véget.)

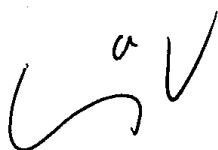
Bakos Bernadett s. k.
jegyző

Berki Sándor s. k.
jegyző

Földi László s. k.
jegyző

Mihálffy Béla s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)